

**ACADEMIA OAMENILOR DE
ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA**

VALORI NEMȚENE

**FILIALA AOȘR DIN PIATRA NEAMȚ
SUB SEMNUL CIFREI "33"
(1985 – 2018)**

**Sub redacția
GOGU GHIORGHITĂ**

**Editura Academiei Oamenilor de Știință din
România
București 2018**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Valori nemțene / sub red. Gogu Ghiorghiță. - București : Editura Academiei

Oamenilor de Știință din România, 2018

ISBN 978-606-8636-50-4

I. Ghiorghiță, Gogu (red.)

061

CUPRINS

Capitolul I

1. Filiala din Piatra Neamț a Academiei Oamenilor de Știință din România (AOȘR). Scurt istoric	5

Capitolul II

2. Să-i cunoaștem pe cei ce compun Filiala din Piatra Neamț a Academiei Oamenilor de Știință din România	41
2.1 Dr. ec. Susana Geangalău	43
2.2 Prof. univ. dr. Gogu Ghiorghită	49
2.3 CS I dr. ing. Elena Ionescu	81
2.4 Dr. med. Virgil Răzeșu	93
2.5 Prof. univ. dr. Gheorghe Surpățeanu	100
2.6 CS I dr. Neculae Antohe	110
2.7. Dr. etn. Elena Florescu	116
2.8 Dr. fil. Adrian Alui Gheorghe	127
2.9 CS I dr. ing. Elena Trotuș	164
2.10 CS I dr. ing. Carmen Elena Țebrencu	179

Capitolul III

3. Omagiu Postum	195
3.1 Dr. med. Costache Andone	197
3.2 Prof. univ. dr. ing. Domnica Ciobanu	221
3.3 Prof. univ. dr. Ioniță Ichim	226
3.4 Iulia Hălăucescu - acuarelist	229
3.5 Dr. ing. Ermil Marcoci	246

Filiala Neamț a Academiei Oamenilor de Știință din România

1. Scurt istoric

La inițiativa conducerii Filalei Iași a Asociației Oamenilor de Știință din România (AOȘR) la data de 9 iulie 1985, într-un cadru festiv, s-au pus bazele Centrului Neamț al AOȘR. Înființarea acestui Centru a fost opera profesorilor universitari Virgil Focșa (vicepreședinte) și Marcian Cotrău (secretar științific) din partea Filialei Iași și a prof. Amza Săceanu, dr. ec. Susana Geangalău, dr. ing. Gheorghe-Greuruș Țepeș și dr. med. Costache Andone din partea autorităților și unor specialiști din județul Neamț. Grupul de cercetători care a constituit acest centru număra 42 de membri (fondatori; vezi foto), majoritatea doctori în știință: ingineri, medici, biologi, chimiști, geografi, economiști, juriști, istorici etc, proveniți din unitățile economice, de cercetare, medicale, de învățământ, din instituțiile de cultură etc ale orașului Piatra Neamț și județului Neamț.

Membrii fondatori la ședința de constituire (9.07.1985)
a Centrului Neamț al AOȘR

În ordine alfabetică, membrii fondatori ai acestui Centru AOȘR au fost: Andone Costache, Andrieș Cleopatra, Angheluță Ana, Antohe Neculai, Battes Klaus, Băra Ion, Brăescu Vasile, Cărăuș Ion, Cernomazu Dorel, Ciobanu Domnica, Ciobanu Mihai, Corneliac Stelian, Geangalău Susana, Ghica Adrian, Ghiorghiță Gogu, Grosu Isidor, Ichim Ioniță, Ionescu Elena, Jumanca Valeriu, Mangeac Petru, Marcoci Ermil, Marin Ionel, Matache Savel, Măzăreanu Constantin, Măzăreanu Ion, Miron Ionel, Pată Victor, Petrilă Gheorghe, Postolică Vasile, Răscănescu Mircea, Răzeșu Virgil, Roșca Valeriu, Rujinski Rodica, Sauciu Ariadna, Săndescu Felicia, Simalcsik Florica, Sipurel Paul-Virgiliu, Spătaru Viorica, Șovărel Gheorghe, Timirgaziu Constantin, Țepeș Gheorghe și Vladimir Georgel.

Redăm un fragment din „Actul constitutiv” întocmit cu ocazia ședinței de înființare a Centrului Neamț al AOȘR, care ilustrează atmosfera de încredere, de entuziasm și angajament ce domina acel moment de început:

„Într-un ținut de o glorioasă tradiție istorică și care a zămislit sau în care au activat personalități de prestigiu ale neamului românesc, constituirea asociației noastre este un eveniment care se înscrie în firescul vieții. Oameni cu o reputație științifică recunoscută, cum sunt Gheorghe Asachi, Ion Ionescu de la Brad, Vasile Conta, Aristide Caradja, G. T. Kirileanu și Constantin Matasă, sau ilustre figuri ale culturii românești, precum Ion Creangă, Mihai Eminescu, Nicolae Grigorescu, C. D. Stahi, Aurel Băeșu, Lascăr Vorel, certifică deopotrivă valorificarea unui trecut bogat în realizări de anvergură națională și universală, cât și necesitatea de a promova noile valori afirmate în societatea noastră. La dezvoltarea fără seamăn a științei românești contemporane și-au adus și își aduc o contribuție recunoscută și specialiștii nemțeni. Drept care ne-am reunit astăzi 9 iulie 1985 spre a fonda Centrul Neamț al Filialei Iași a Asociației Oamenilor de Știință din România”.

Așteptările din partea Centrului nou creat erau mari, așa cum rezultă și din mesajul final al discursului susținut cu acel prilej de universitarul Marcian Cotrău: *„Cu urările sincere de VIVAT, CRESCAT, FLOREAT!, fie ca centrul AOȘ astăzi constituit, să se muleze biografiei locale, și așa cum Bistrița dintr-un râu mic - dar repede, a fost transformat într-o salbă de lacuri dătătoare de lumină, tot așa și Dv. să luminați mereu drumul înainte al științei și culturii pe plaiurile plăeșilor lui Ștefan cel Mare”*.

Centrul Neamț al AOȘR era condus de un Birou format din nouă membri, din care: un președinte – dr. ing. Gheorghe Țepeș; doi vicepreședinți – dr. med. Costache Andone și dr. ing. Constantin Timirgaziu, un secretar științific – dr. ec. Susana Geangalău. Cei 42 de membri ai Centrului activau în cadrul a 8 grupuri (colective) de lucru, fiecare având în frunte un responsabil (în paranteză): **1.** Chimie (dr. ing. Savel Matache) – 9 membri; **2.** Silvicultură, exploatarea și prelucrarea lemnului, construcții (dr. ing. Petru Mangeac) – 3 membri; **3.** Agricultură (dr. ing. Constantin Timirgaziu) – 4 membri; **4.** Acvacultură (dr. biolog Ionel Miron) – 6 membri; **5.** Biologie – geografie (dr. geogr. Ioniță Ichim) – 3 membri; **6.** Științe tehnico-economice și juridice (dr. ec. Susana Geangalău) – 5 membri; **7.** Științe medicale (dr. med. Costache Andone) – 8 membri; **8.** Învățământ, cultură, artă (dr. ist. Ionel Marin) – 4 membri.

Primul președinte al Centrului Neamț AOȘR a fost dr. ing. Gheorghe Țepeș, care era în acel moment directorul Combinatului de Fibre și Fire Sintetice de la Săvinești, iar din 1987 și până în aprilie 2012, în fruntea Centrului și apoi a Filialei s-a aflat dr. med. Costache Andone, căruia – prin spiritul său de răspundere, prin devotamentul nemărginit pentru această instituție, prin implicarea ei în problemele diverse specifice zonei, prin efortul de a-i face cunoscute realizările etc, i se datorează în mare măsură păstrarea acestei instituții la Piatra Neamț.

În activitatea Centrului/Filialei AOȘR din Piatra Neamț se pot distinge trei etape:

- 1985-1992, când a funcționat ca Centru zonal în cadrul Filialei Iași a Asociației Oamenilor de Știință din România;
- 1992-1996, când a funcționat ca Filială de sine-stătătoare în cadrul acestei societăți științifice;
- 1996 (când Asociația a revenit la denumirea de Academie din 1935) și în prezent, ca Filială a Academiei Oamenilor de Știință din România.

În 2007, AOȘR redobândește prin Legea 31 Statutul de Academie și redevine for de consacrare așa cum fusese în 1935, având un număr limitat de membri titulari, corespondenți și de onoare, după modelul Academiei Române. A fost momentul care a impus o selecție riguroasă a membrilor AOȘR, potrivit unor criterii de performanță și vizibilitate științifică, stabilite prin Legea și Regulamentul de funcționare a acestei academii, care a dus la o diminuare drastică a numărul de membri ai filialei. Dacă la înființare Centrul/Filiala număra 42 de membri, după un deceniu de activitate ajunsese să numere 52 de membri, în 1996 (când s-a impus calitatea obligatorie de *doctor în știință*) numărul s-a redus la 25, în 2007 ea a rămas doar cu 8 membri. De menționat faptul că până în 2007 calitatea de membru AOȘR a presupus și o cotizație anuală stabilită de Conducerea acesteia. Legea de reorganizare a AOȘR din 2007 prevedea ca membrii acesteia să primească o indemnizație, care a început să fie acordată începând cu 2008. Din păcate, în septembrie 2010 Guvernul condus de Emil Boc a tăiat finanțarea a trei academii, inclusiv a AOȘR, finanțare care a fost reluată trei ani mai târziu de către Guvernul condus de Victor Ponta. A fost o perioadă dificilă în existența academiei noastre, traversată însă cu succes, prin efortul - inclusiv financiar, al membrilor acesteia, AOȘR realizându-și în continuare obiectivele și proiectele.

Din cei opt membri cât număra în 2007 Filiala AOȘR din Piatra Neamț, șase erau membri titulari (MT): dr. med. Costache Andone (decedat în 2016), prof. univ. dr. Domnica Ciobanu (decedată în 2013), dr. ec. Susana Geangalău, prof. univ. dr. Gogu Ghiorghită, CS I dr. ing. Elena Ionescu, dr. med. Virgil Răzeșu; un membru corespondent (MC): CS I dr. chim. Neculae Antohe; un membru asociat (MA): dr. etn. Elena Florescu. În 2012 Filiala s-a mărit cu încă trei membri asociați. În 2013 a fost ales ca membru de onoare și apoi titular - prof. univ. dr. Gheorghe Surpățeanu, iar dr. Elena Florescu a fost promovată în 2017 membru de onoare. În prezent Filiala Neamț AOȘR numără zece membri, după cum urmează:

- 5 membri titulari: dr. ec. Susana Geangalău, prof. univ. dr. Gogu Ghiorghită, CS I dr. ing. Elena Ionescu, dr. med. Virgil Răzeșu, prof. univ. dr. Gheorghe Surpățeanu;
- 1 membru corespondent: CS I dr. chim. Neculae Antohe;
- 1 membru de onoare: dr. etnolog Elena Florescu;
- 3 membri asociați: dr. fil. Adrian Alui Gheorghe, CS I dr. ing. Elena Troțuș, CS I dr. ing. Carmen Elena Țebrencu.

Din 2012 Filiala este condusă de un Birou format din:

- Președinte: prof. univ. dr. Gogu Ghiorghită;
- Secretar științific: CS I dr. chim. Neculae Antohe.

Filiala din Piatra Neamț a AOȘR s-a constituit de-a lungul întregii sale existențe într-un centru de coagulare a competențelor în diverse domenii din județul Neamț, de emanare și promovare a unor idei și proiecte de ordin științific, tehnic, social, economic, cultural etc, de implementare a unor astfel de proiecte, de popularizare a cunoștințelor științifice în rândul maselor prin conferințe de profil și prin mijloacele mass-media, de sprijinire a unor inițiative locale în domeniul creșterii economice, al protecției și valorificării resurselor de mediu și al

dezvoltării durabile etc. Punerea în practică a acestor obiective strategice s-a realizat prin acțiuni variate și multiple, care au cuprins: simpozioane, conferințe, colocvii și mese rotunde pe diverse teme de actualitate, participarea membrilor AOȘR la activitatea unor forumuri și organizații cu profil economic, social cultural, prin expoziții, aniversări omagiale, punerea în valoare a operei unor înaintași, conferințe de presă etc.

Pe lângă acțiunile proprii desfășurate în cadrul Filialei, imaginea și realizările ei s-au îmbogățit prin activitatea fiecărui membru al său în cadrul unităților economice și instituțiilor de proveniență sau în organisme și societăți de profil naționale și internaționale. Filiala Neamț AOȘR a fost de asemenea partenerul unor instituții și unități economice de pe raza județului Neamț în organizarea unor manifestări științifice de nivel național. Încă de la înființare a avut pe agendă organizarea anuală a două sesiuni științifice proprii, una de primăvară și cealaltă de toamnă, fiecare sesiune punând în discuție tematici de actualitate și de mare interes, sesiuni inter- și pluri-disciplinare, la reușita cărora alături de membrii filialei au contribuit și specialiști din alte instituții din județ și din țară, personalități din diverse domenii ale științei și culturii românești. Aceste reuniuni științifice s-au organizat atât la Piatra Neamț (în Sala Consiliului județean, Aula Muzeului de Istorie, Sala Tapiseriilor de la Muzeul de Artă, sălile de conferință ale Hotelurilor „Ceahlău” și „Central”), cât și în localități din județ (Pipirig, Durău, Girov, SCA Secuieni, Stațiunea pentru cultura sfeclei de zahăr Roman, Văratec etc). Filiala a beneficiat din start și pe tot parcursul celor 33 ani de existență de auspicii favorabile și de un sprijin susținut din partea instituțiilor și unităților economice de unde proveneau membrii ei, pentru că mulți dintre aceștia aveau o experiență profesională și managerială deosebită, fiind directori de unități, șefi de secții, de laboratoare și colective de cercetare etc.

În 1986, la un an de la înființarea Centrului AOȘ Neamț

Bilanțul raportat de Biroul de conducere al Centrului AOȘR din Piatra Neamț la un an de la înființare era unul grăitor: 107 comunicări și referate prezentate la manifestări științifice interne și 3 la reuniuni externe; 29 de conferințe și expuneri pe teme de popularizare a științei și culturii; 85 de articole publicate; 2 cărți; 54 de brevete de invenție (din care 35 omologate de grupul de Chimie al Centrului). De altfel, în perioada 1986-1990, datorită numărului mare de membri ai Centrului și diversității preocupărilor acestora, "zestrea" anuală de realizări era una foarte bogată.

Deși era o perioadă dificilă pentru a participa la reuniuni științifice externe, unii din specialiștii Centrului reușeau să o facă și în acele condiții. A fost cazul dr. Ioniță Ichim, care în 1986 a fost prezent la două astfel de reuniuni: la Conferința de Geomorfologie teoretică de la Aachen (RFG) cu lucrarea „*Analiza statistică multivariată în prognoza producției de aluviuni din bazine hidrografice mici*” și la Conferința organizată de Asociația internațională de Hidrologie de la

Albuquerque, New Mexico, SUA, cu lucrarea „*Relații între rata afluenței aluviunilor și ordinea de mărime a rețelei râurilor*”.

Anul 1986 a fost unul bogat în simpozioane și conferințe organizate de membri ai Centrului AOȘ din Piatra Neamț. Dr. V. Răzeșu, dr. Gh. Petrilă și dr. S. Corneliac au organizat „*A XIV-a Reuniune a Chirurgilor din Moldova*, cu tema „*Abdomenul acut de la A la....T*”, la care au fost prezenți peste 230 de specialiști. În același an au fost inițiate și s-au desfășurat la Piatra Neamț două noi simpozioane naționale, de către dr. Gogu Ghiorghiță - „*Plantele medicinale, realizări și perspective*” (cu peste 100 de participanți) și de către dr. Ioniță Ichim - „*Proveniența și efluența aluviunilor*” (cu peste 60 de participanți). Totodată, sub egida Centrului, unii membri din grupul de Științe medicale au organizat conferința interjudețeană pe tema „*Coordonate transdisciplinare în asistența psihiatrică*”, reuniune la care au fost prezenți 185 de participanți. A fost anul în care Stațiunea de cercetări agricole de la Secuieni împlinea 25 de ani de existență, prilej cu care dr. Constantin Timirgaziu a organizat o sesiune științifică jubiliară și a publicat la Editura „Junimea” din Iași volumul „*Cercetări agricole în Moldova*”. În data de 18 iulie 1986 s-a sărbătorit un an de existență a Centrului AOȘ din Piatra Neamț, prilej pentru unii dintre membrii acestuia și pentru oaspeții de la alte filiale AOȘR, de a susține câteva conferințe interesante, cum ar fi: dr. Ermil Marcoci – „*Pădurea și conceptul de conservare și valorificare a ei*”; prof. dr. Marcian Cotrău – „*Bioxidul de carbon, o necesitate sau un pericol*”; prof. dr. Petre Burloiu – „*Necesitatea fundamentării științifice a ergonomiei prin legile ei proprii*”.

Iată câteva dintre manifestările științifice organizate sub egida Centrului AOȘR din Piatra Neamț în perioada 1985-1989:

- Simpozionul „*Comportarea teraselor ventilate la blocurile de locuințe*”, organizat în septembrie 1985 la Piatra Neamț de prof.

dr. doc. Virgil Focșa, cu 150 participanți din județul Neamț și din alte județe, cu vizite tehnice în teren;

- *„Creativitatea tehnico-științifică în sprijinul creșterii productivității muncii în domeniul prelucrării lemnului”* - septembrie 1985, în organizarea IFET – Neamț;
- *„Realizări științifice și tehnice, în domeniul îmbunătățirii și extinderii culturilor de grâu, porumb și câneapă”,* la Stațiunea de Cercetări Agricole – Secuieni, august 1986;
- *„Aspecte energetice și informaționale în sistemele vii”,* Stațiunea balneară Băltătești, mai 1986;
- *„Știința – factor de progres în economie”,* CFS Săvinești - ianuarie 1987.
- *„Creativitate și eficiență în învățământ”,* Piatra Neamț – februarie 1987.
- *„Materiale electroizolante de natură fibroasă”,* Piatra Neamț, septembrie 1987;
- *„Tratamente pentru dăunătorii pădurii”,* simpozion organizat în comuna Vaduri-Neamț, în martie 1987;
- Simpozionul cu tema *„Bazele biotehnologice ale acvaculturii”* (ediția a II-a), Piatra Neamț, iunie 1987;
- *Simpozionul Național de Membranologie* (ediția a I-a) , mai 1988, Piatra Neamț (20 de comunicări prezentate de membrii grupului de chimie din Centrul AOȘ-Neamț);
- Simpozionul național *”Plante medicinale – prezent și perspective”,* organizat la Piatra Neamț de dr. biol. G. Ghiorghiță, cu două ediții (1986 și 1989);
- Simpozionul național *”Proveniența și efluența aluviunilor”,* organizat la Piatra Neamț de dr. I. Ichim, două ediții (1986 și 1989);
- Simpozionul *„Virozele respiratorii sezoniere”,* noiembrie 1988, Piatra Neamț;
- Simpozionul național *„Combaterea bolilor și dăunătorilor la leguminoasele anuale”,* organizat de dr. C. Timirgaziu la SCA Secuieni, iunie 1988;

- Simpozionul *„Ergonomia în sprijinul creșterii productivității muncii și păstrării stării de sănătate a personalului muncitor”*, februarie 1988, organizat la Combinatul de Îngrășăminte din Roznov;
- Simpozionul național *„Valorificarea produselor din industria alimentară”*, mai 1988, Piatra Neamț;
- Simpozionul interjudețean *„Ocrotirea naturii și a mediului înconjurător”*, mai 1988, Piatra Neamț;
- Simpozionul *„Valorificarea completă și la nivel superior a resurselor de masă lemnoasă”*, mai 1988, Piatra Neamț, în organizarea dr. Ermil Marcoci;
- Simpozionul pe tema: *„Aspecte privind asistența medicală a bolilor digestive pe platformele industriale”*, Piatra Neamț, mai 1989;
- Sesiunea științifică pe tema: *”Știința și tehnica – forțe ale progresului economic și social”*, Piatra Neamț, iunie 1989;
- *„Produse și tehnologii noi în procesul de diversificare și creștere a calității produselor alimentare”*, Piatra Neamț, mai 1990;
- *„Produse și tehnologii noi în procesul de diversificare și creștere a calității produselor alimentare”*, Piatra Neamț, mai 1990, etc.

Activitatea Centrului a fost una susținută în toți anii care au urmat momentului înființării lui. La sfârșitul lui 1989, de pildă, Biroul de conducere al acestuia raporta că doar în acel an membrii lui participaseră la 20 de manifestări științifice, au fost prezenți cu 69 de expuneri de popularizare a științei în diverse localități ale județului, au realizat 14 expoziții, au omologat 24 de brevete de invenție etc. A fost 1989 un an bogat și în reuniuni științifice organizate sub egida Centrului. S-au desfășurat la Piatra Neamț noi ediții ale unora din simpozioanele amintite anterior, dar și altele noi, pe teme ca: *„Știința și tehnica – forțe ale progresului economic și social”* (coordonat de către dr. ec. Susana Geangalău), *„Cercetări și tehnologii de vârf în*

acvacultura intensivă în apele interioare” (de către dr. biolog Klaus Battes), *„Interdisciplinaritatea – modalitate inseparabilă de a gândi și acționa”* (de către dr. mat. Vasile Postolică); mese rotunde, pe teme de mare actualitate, cum ar fi: *„Rolul informaticii în optimizarea procesului informațional”* (coordonate de către ing. L. Tudor și dr. G. Vladimir); *„Posibilități de determinare și apreciere a nivelului calitativ al organizării locurilor de muncă în industrie”* (de către dr. ec. Susana Geangalău); *„Programe de conducere a activității de cercetare – proiectare asistată de calculator”* (de către dr. ing. Savel Matache).

Prezentăm în continuare unele dintre manifestările științifice organizate sub egida Filialei AOȘ din Piatra Neamț după 1990:

- Sesiunea științifică interdisciplinară pe tema: *”Ființa umană reflectată în efortul de creație și progres în știință, economie, cultură, protecția mediului”*, Piatra Neamț, octombrie 1996;
- Simpozionul pe tema: *”Strategia de dezvoltare a zonei montane a județului Neamț”*, Piatra Neamț, noiembrie 1997;
- Sesiunea științifică pe tema: *”Contribuții ale membrilor AOȘ la dezvoltarea cercetării științifice în contextul dezvoltării regionale și locale”*, Piatra Neamț, mai 1998;
- Sesiunea științifică interdisciplinară și omagială, Piatra Neamț, martie, 2000;
- Simpozionul pe tema *”Dezvoltarea durabilă în mileniul III”*, Piatra Neamț, septembrie 2000;
- Reuniunea științifică a Centrelor și Stațiunilor de cercetări din județul Neamț, Piatra Neamț, septembrie 2001;
- Sesiunea științifică: *”Cercetarea științifică în sprijinul producției și valorificării resurselor de mediu”*, aprilie 2002;
- Sesiunea științifică organizată de Ziua Mondială a Mediului, cu tema: *”Dați Pământului o șansă”*, iunie 2002;

- Sesiunea științifică pe tema *"Cercetarea științifică factor al dezvoltării regionale și locale și de implementare a acțiunilor de protecție a mediului"*, Piatra Neamț, noiembrie 2003;
- Sesiunea științifică pe tema *"Actualitate și interdisciplinaritate în contextul dezvoltării durabile"*, Piatra Neamț, decembrie, 2004;
- Sesiunile științifice interdisciplinare de toamnă ale Filialei AOȘ din Piatra Neamț, 2006, 2009, 2010;
- Sesiunea științifică pe tema *"Priorități științifice în etapa de post-aderare a României la Uniunea Europeană"*, Piatra Neamț, aprilie 2007;
- Sesiunea științifică pe tema *"Omul de știință om al cetății și cetățean al lumii"*, Piatra Neamț, octombrie 2011, etc.

Specialiștii filialei au fost prezenți cu lucrări și la alte manifestări științifice. Astfel, în 1992, pot fi enumerate printre altele: Sesiunea anuală de referate științifice ale ASAS (februarie, București), Consfătuirea națională de protecția plantelor (mai, Craiova), Conferința *„Ecologia și protecția mediului”* (iunie, Chișinău), Consfătuirea națională de agrofitologie (iunie, Satu Mare), Conferința națională de Ecologie (iulie, Cluj-Napoca), Conferința națională de Biologie (septembrie, Iași), Conferința româno-americană *„Răspunsuri la problemele mediului înconjurător”* (septembrie, Cluj-Napoca), Consfătuirea națională de genetică și producere a semințelor (septembrie, Iași), Conferința *„Interdisciplinaritatea în Ecologie* (octombrie, București) etc. În 1993, Filiala AOȘ din Piatra Neamț a organizat dezbateri pe teme ca: *„Managementul firmelor mici în sistemul economiei de piață”*, *„Afacerea și locul ei în economia de piață”*, *„Moldochirurgia”*, *„Statutul cercetătorului științific în perioada de tranziție”*; simpozioanele *„Chemical engineering processes”*, *„Progrese în obiectivarea câmpurilor radiestegice”*, *„Stresul și sănătatea psihică”* etc, și au participat la manifestări științifice naționale și internaționale precum: Congresul internațional de inginerie chimică de la

Praga (Cehoslovacia), al 3-lea Colocviu de istorie a informaticii, simpozionul „*Omul și mediul înconjurător*” (Iași) etc.

În perioada 1985-1995 au fost publicate de către membrii filialei zeci de articole științifice în reviste de profil din țară și din străinătate, numeroase cărți – unele onorate cu premii ale Academiei Române, au organizat dezbateri, mese rotunde, consfățuri, simpozioane și conferințe cu caracter național pe diverse teme (așa cum a rezultat din cele prezentate anterior), au brevetat numeroase invenții etc. Printre colegii care s-au remarcat în acțiunea de brevetare a unor idei, produse și tehnologii, menționăm în mod special pe: dr. chim. N. Antohe, dr. ing. I. Stoian, dr. ing. V. Jumanca, dr. ing. Felicia Sândescu, dr. ing. S. Matache, dr. ing. Elena Ionescu, dr. biol. I. Miron, dr. biol. K. Battes, etc.

În raportul susținut după 10 ani de existență a Filialei, dr. med. Costache Andone - președintele acesteia, arăta că în intervalul amintit s-a participat la peste 160 de reuniuni cu caracter științific și cultural și au fost brevetate cca 70 de invenții (în special în domeniul industrial). La simpozoanele, conferințele și mesele rotunde enumerate deja, organizate de membrii filialei, s-au adăugat altele noi, cum ar fi: *Conferința națională ORL, Campusul internațional și interuniversitar pentru mediul înconjurător* (desfășurat în mai multe ediții la Potoci Neamț, sub organizarea prof. dr. Ionel Miron), Sesiunea științifică „*Petre Andrei – personalitate marcantă a vieții științifice românești*” (organizată în colaborare cu Clubul UNESCO din Piatra Neamț), simpozionul „*Procese de inginerie chimică*” (mai multe ediții organizate de dr. ing. Savel Matache).

Fiecare etapă parcursă de Filiala din Piatra Neamț a AOȘR, fiecare an în parte din cei 33 care s-au scurs de la înființarea ei, au fost bogați în fapte. E de înțeles că într-o sinteză a activității acesteia nu pot fi rediate toate acțiunile și evenimentele organizate, toate realizările membrilor săi, fapt

pentru care vor fi punctate în continuare doar unele dintre cele mai importante.

Membrii filialei au participat după 1990 la numeroase alte manifestări științifice naționale, cum ar fi: *”Lacurile de acumulare din România”* (simpozion organizat în 1995 în colaborare cu Academia Română la Potoci, Neamț); Congresele Naționale de Farmacie de la București, Iași, Cluj- Napoca; Simpozionul internațional *„Biotehnologiile – azi și mâine”* (în organizarea S. C. ”Biotehnos” S. A. București); Conferințele naționale de Chimie și de Ecologie; sesiunile anuale organizate de ASAS; sesiunile anuale ale Societății Române de Biologie Celulară; sesiunile științifice pe diverse teme organizate la Universitatea ”Al. I. Cuza” din Iași, UMF ”Gr. T. Popa” din Iași, Universitatea ”V. Alecsandri” din Bacău și alte universități; sesiunile anuale ale Muzeelor de Științe Naturale sau de Istorie din Piatra Neamț și din Bacău; sesiunile științifice (de primăvară și de toamnă) organizate de AOȘR la București, Mioveni, Târgoviște, Dorna Arini, Arad, Brașov, Constanța, Iași, Durău, Timișoara etc.

La dineul oficial de la Congresul AOȘR organizat în 2009 la Timișoara

În 1996, Prezidiul AOȘR a luat inițiativa organizării unor manifestări științifice de anvergură. Așa a început seria Congreselor organizate de Academia Oamenilor de Știință din România. La primul congres (1996), care a avut ca temă *„Știința*

la sfârșit de mileniu”, au participat cu lucrări din partea Filialei din Piatra Neamț: dr. ing. Ermil Marcoci, dr. Ion Cărașu, dr. V. Răzeșu, dr. Elena Ionescu, dr. D. Isachievi, dr. P. Mangeac. La cel de al II-lea Congres (1998), având ca tematică „*Dezvoltarea în pragul mileniului III*”, alături de cei amintiți anterior au fost prezenți dr. C. Andone, dr. Susana Geangalău, dr. I. Miron, prof. dr. G. Ghiorghiță, dr. N. Antohe, prof. dr. Domnica Ciobanu, prof. dr. V. Postolică, dr. ing. Felicia Săndescu, dr. ing. C. Timirgaziu – care au susținut un număr de 13 comunicări. La Congresul al III-lea AOȘR (2004), care a avut ca temă „*Apa - un miracol*” și s-a ținut la Constanța, au fost prezentate de către membrii filialei din Piatra Neamț un număr de 10 lucrări. A fost pentru Filiala din Piatra Neamț un moment special, activitatea ei fiind recompensată de Conducerea Academiei cu „*Cupa AOȘR*”. Congresul al IV-lea al AOȘR a avut ca temă „*Calitatea vieții*” și s-a ținut în 2009 la Timișoara, unde au participat șase dintre membrii filialei, cu un număr de 6 referate și comunicări științifice. Congresul al V-lea AOȘR, cu tema „*Pământul – Casa noastră*”, a avut loc în mai 2013 la București în Palatul Cercului Militar Național, reuniune la care au fost prezenți cinci dintre membrii Filialei cu trei comunicări științifice.

După 1990 s-au înmulțit participările unora dintre membrii filialei la congrese, conferințe și simpozioane (în profilul lor de activitate), organizate în străinătate. S-au remarcat sub acest aspect: G. Ghiorghiță, I. Ichim, V. Postolică, Elena Ionescu, K. Battes, N. Antohe, Domnica Ciobanu, Felicia Săndescu etc. Enumerăm câteva dintre aceste reuniuni științifice de anvergură: Simpozionul internațional al Polimerilor (Ohio, SUA, 1994); sesiunile anuale ale Societății Europene pentru folosirea tehnicilor noi în agricultură (ESNA) care au avut loc la Debrecen (Ungaria), Aberdeen (Scoția), Kosice (Slovacia), Iași (România); ediții ale Congresului Internațional pentru Culturi de Țesuturi și Celule (IAPTC) de la Amsterdam-Olanda (1990), Florența-Italia (1994) și Ierusalim-

Israel (1998); Simpozioanele internaționale de Fitochimie și Fitoterapie de la Graz și Innsbruck (Austria–1994, 1995); Conferința internațională „Metode și aplicații în cercetarea operațională” de la Katowice (Polonia, 1997); edițiile X-XIV (2001-2009) ale Congresului Panhelenic de Farmacie de la Atena (Grecia), edițiile I-VII ale Conferinței Asociației pentru Plante Medicinale și Aromatice din Țările sud-est Europene - AMAPSEEC (Arandelovac, Serbia, 2000; ediția a II-a, 2002, Chalkidiki, Grecia, 2002; Nitra, Slovacia, 2004; Iași, România, 2006; Brno, Cehia, 2008; Antalya, Turcia, 2010; Subotica, Serbia, 2012); la edițiile I-VI ale Colocviului franco-român de chimie aplicată (COFrRoCA) organizate în România și Franța în perioada 2000-2012; Conferința pentru propagarea plantelor ornamentale (ediția a 3-a, 2007, Sofia, Bulgaria); Conferința internațională a cătinei (ediția a 3-a, 2007, Quebec, Canada); Congresul de Biologia Plantelor – FEBS (ediția a IX-a, 2008, Helsinki, Finlanda) etc.

Congresul al V-lea al AOȘR, (București, 2013)

De-a lungul celor 33 de ani de existență a Filialei, membrii ei au publicat sute de articole în reviste cotate ISI, în alte reviste de profil din țară și din străinătate, în volumele apărute cu prilejul unor manifestări științifice, au omologat zeci de invenții (unele din ele aplicate cu succes în producție), au publicat numeroase cărți. Deși numărul membrilor filialei s-a redus sensibil după reorganizarea din 2007, activitatea ei a

rămas la aceleași cote înalte, fiind una din instituțiile orașului Piatra Neamț și județului Neamț ale cărei realizări de-a lungul existenței sale au fost reflectate pe larg în presa locală scrisă și video. Notabil este și faptul că specialiști ai filialei AOȘ din Piatra Neamț sunt membri ai unor societăți științifice importante din țară și din străinătate, ai Uniunii Scriitorilor, sunt cooptați în Board-ul unor reviste de profil prestigioase, au făcut și fac parte din comitetele de program, de organizare sau științific ale unor manifestări științifice interne și externe, au organizat asemenea reuniuni cu caracter național sau internațional în țară, au primit premii și distincții academice, diplome de excelență, de onoare și medalii ale unor organizații și instituții, sunt cetățeni de onoare ai municipiului Piatra Neamț și ai altor localități din România etc.

În 2008 la sesiunea AOȘR organizată la Dorna Arini (jud. Suceava)

Sesiune științifică a Filialei din P. Neamț, Văratec (2009)

Un moment extrem de important în viața Filialei P. Neamț – AOȘR, unul de bilanț, a fost sărbătorirea în 2010 a 25 de ani de la înființarea ei. S-a organizat atunci o sesiune științifică jubiliară și o expoziție cu aspecte din activitatea membrilor filialei.

Aniversarea a 25 de ani de la înființarea Filialei Neamț a AOȘR

La această frumoasă aniversare au participat oaspeți din celelalte filiale ale AOȘR, reprezentanți ai autorităților și a fost onorată de prezența președintelui Academiei Oamenilor de Știință, prof. dr. G-ral (r) Vasile Cândea, cel care înțeles menirea acestei filiale aici și a sprijinit permanent dezvoltarea ei, creșterea implicării și a contribuției sale la viața științifică economică, socială și culturală din această zonă a țării.

Filiala AOȘR din Piatra Neamț a rezistat timpului și mai cu seamă evenimentelor din decembrie 1989, pentru că și-a găsit rostul în această parte de țară, a avut o activitate susținută și continuă, realizări remarcabile, a avut în fruntea ei un om destoinic precum dr. Costache Andone și pentru că s-a bucurat de încrederea și sprijinul Conducerii AOȘR. Președintele AOȘR, G-ral(r) prof. dr. Vasile Cândea, a cunoscut îndeaproape activitatea fiecărui membru din filială și a filialei în ansamblul ei, a apreciat contribuția acestuia pe plan local și național în realizarea misiunii și obiectivelor AOȘR, a fost frecvent prezent la sesiunile științifice și acțiunile organizate de filială la Piatra Neamț sau în județul Neamț.

Domnia Sa a fost prezent ultima dată în mijlocul membrilor filialei în aprilie 2012, la adunarea generală de dare de seamă și alegeri a acesteia, care a avut loc la SCDA Secuieni (Neamț), adunare în care au fost trecute în revistă principalele realizări ale Filialei pe perioada mandatului și s-a ales noua ei conducere pentru următorii patru ani.

Adunarea generală de alegeri filială, Secuieni (Neamț), 2012

Adunarea a fost urmată de o sesiune științifică organizată în colaborare cu specialiștii SCDA Secuieni, în care s-au prezentat de către membrii filialei și de către gazde o serie de referate și comunicări științifice. A fost un prilej și pentru primirea de noi membri (asociați) în AOȘR: dr. fil. Adrian Alui Gheorghe, CS I dr. ing. Elena Trotuș și CS I dr. ing. Carmen Țebrencu. Fiecare din cei trei și-a prezentat pe scurt activitatea și a susținut o comunicare în domeniul său de lucru. A fost momentul în care dr. C. Andone s-a despărțit de o funcție dragă inimii sale - aceea de președinte al Filialei AOȘR din Piatra Neamț, care i-a adus mari satisfacții, pentru care s-a zbatut timp de 25 de ani pentru a fi la înălțimea așteptărilor. În această misiune deloc ușoară i-au fost alături toți membrii filialei, dar în special dr. ec. Susana Geangalău. După 2007 a avut un sprijin susținut din partea dr. etn. Elena Florescu, care s-a ocupat de "bucătăria" filialei.

În cele ce urmează vor fi prezentate principalele evenimente din viața Filialei AOȘR de la Piatra Neamț, acțiunile și realizările ei mai importante din ultimii șase ani. În 2012 au fost susținute 22 de comunicări, referate științifice și prezentări de carte la următoarele manifestări științifice: Sesiunea științifică anuală a SCDA Secuieni (Neamț); Zilele academice arădene; Sesiunea „*Lacurile de acumulare din*

România” organizată la Potoci (Neamț); simpozionul *”Biologia și dezvoltarea durabilă”* organizat de Complexul Muzeal de Științele Naturii din Bacău; Simpozionul internațional de Chimie Aplicată (CISA) și Colocviul franco-român de chimie aplicată (CoFrRoCA), organizate la Universitatea „V. Alecsandri” din Bacău; Conferința Asociației pentru plante medicinale și aromatice din țările sud-est europene (AMAPSEEC), Subotica, Serbia. Poetul Adrian Alui Gheorghe a participat la *”Gala poeziei românești”* de la București, ca autor invitat pe *Lista lui Manolescu* și la Turneul poezilor din Balcani, organizat la Efes în Turcia. În 2012 s-au publicat 12 lucrări științifice în reviste din țară și din străinătate și 8 cărți – din care două științifice și șase în domeniul culturii. A fost un an de excepție pentru scriitorul Adrian Alui Gheorghe, căruia i-au apărut cinci cărți, având totodată în coordonare și revista *”Conta”*, cu patru numere pe an.

Prima ediție a simpozionului *”Știință, cunoaștere, creativitate”* (Bicaz, 2012)

În toamna lui 2012 s-a inițiat de către Filiala din Piatra Neamț simpozionul pe tema *”Știință, cunoaștere, creativitate”*, prima sa ediție având loc la Biblioteca orașului Bicaz. S-a dovedit o acțiune inspirată și de succes. În anii ce au urmat s-au derulat alte patru ediții ale acestuia, realizate în colaborare cu SCDA Secuieni, simpozion care s-a bucurat la fiecare ediție de o

bună audiență, fiind onorat de specialiști din cercetare, învățământul superior, din producție și de la ASAS. O realizare importantă a conducerii filialei în 2012 a fost pregătirea documentelor pentru un site pe internet al acesteia, fapt devenit realitate la sfârșitul anului, site care a devenit activ la începutul lui 2013.

În 2013 conducerea filialei a organizat sesiunea de primăvară la Colegiul Național "Petru Rareș" din Piatra Neamț. A fost susținută aici o conferință științifică de către prof. dr. Gh. Surpățeanu și 5 lansări de carte (cărți apărute spre sfârșitul lui 2012). Autorii acestor cărți au fost: Adrian Alui Gheorghe, Elena Florescu, Susana Geangalău, Gogu Ghiorghiță și Virgil Răzeșu. Ele au fost prezentate de către personalități ale științei și culturii din Piatra Neamț, după fiecare prezentare vorbind publicului și autorul cărții.

Sesiune de lansare carte - Liceul "Petru Rareș", P. Neamț (2013)

Pe parcursul anului specialiștii filialei au participat cu lucrări la sesiunile organizate de AOȘR la București și Brașov și la alte 15 reuniuni științifice/culturale după cum urmează: sesiunea Forumului montan din România (Durău, Neamț), "Zilele academice ale Aradului, Colocviile de la Putna, Zilele Spitalului județean Suceava, Conferința națională de chirurgie (Sinaia), iunie), Zilele medicale ale Spitalului de urgență din Moinești, Simpozionul organizat de SCDA Turda și Asociația

Donau Soia, A 35-a reuniune a chirurgilor din Moldova (Piatra Neamț), Târgul de carte de la Frankfurt (Germania), Întâlnirea cu cartea și medicul scriitor Virgil Răzeșu (Chișinău), Simpozionul *"Biodiversitatea fără frontiere"* (Universitatea "Al. I. Cuza", Iași), Simpozionul *"Agricultura României în contextul PAC"*, Simpozionul *"Ecologia și protecția ecosistemelor"* (ediția a X-a, Bacău), Recitalul de poezie *"Lista lui Manolescu"* (Sala Unirii din Alba Iulia), Simpozionul *"Biologia și dezvoltarea durabilă"* (ediția a XI-a (Bacău) etc. La fiecare din manifestările prezentate a existat cel puțin o intervenție a colegilor participanți din filială. În 2013 au apărut în reviste de profil din țară și străinătate 15 lucrări științifice purtând semnătura membrilor filialei. Scriitorul Adrian Alui Gheorghe a publicat articole, eseuri și interviuri în revistele "România literară", "Convorbiri literare", "Acolada", "Argeș", "Conta", "Viața Românească", "Cronica", "Euphorion", "Familia" etc. A fost 2013 un an prolific și în privința publicării de cărți: Adrian Alui Gheorghe a publicat trei cărți și a îngrijit apariția altor trei volume literare, Virgil Răzeșu - 3 cărți, Elena Florescu – o carte, Gogu Ghiorghiță – o carte.

Dr. Virgil Răzeșu a primit în 2013 medalia *"Centenar Ion Juvara"* pentru contribuția sa în domeniul medicinei și a fost ales membru titular al Academiei de Științe Medicale din România. Prof.univ. dr. Gogu Ghiorghiță a fost sărbătorit la Universitățile "Al. I. Cuza" din Iași și "V. Alecsandri" din Bacău cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani (în septembrie 2013), a primit diplome și plachete aniversare, Diplomă jubiliară din partea AOȘR, Diplomă de excelență din partea Complexului de Științele Naturii din Bacău, iar acad. prof. Constantin Toma a elaborat un laudatio sărbătoritului, publicat apoi în Analele Universității "Al. I. Cuza" din Iași. Printre realizările importante ale anului 2013 figurează și proiectul dus la capăt de scriitorul Adrian Alui Gheorghe de ridicare la Piatra Neamț a unui bust al

poetului Mihai Eminescu, bust dezvelit în 14 ianuarie 2014 în prezența autorităților locale și a acad. Nicolae Manolescu.

În primăvara lui 2014 Filiala a organizat la Secuieni (Neamț) cea de a doua ediție a simpozionului *"Știință, cunoaștere, creativitate"*, iar pe parcursul anului membrii acesteia au participat la următoarele manifestări științifice/culturale: Conferința internațională de științe aplicate (Bacău), Sesiunea anuală a INCDA Fundulea, Zilele Spitalului Județean Suceava, Zilele medicale ale Spitalului de urgență din Moinești (ediția a IX-a), simpozionul *"Platformă demonstrativă pentru soia"*, organizat de SCDA Turda, Sesiunea de toamnă a AOȘR (Constanța), Târgul de carte "Libris" (Piatra Neamț), A 36-a Reuniune a chirurgilor din Moldova (Piatra Neamț), Simpozionul "Biologia și dezvoltarea durabilă" (Bacău). La aceste reuniuni membrii filialei au avut 15 prezentări.

Sesiunea științifică de toamnă a AOȘR, Constanța (2014)

De subliniat pe plan cultural efortul scriitorului Alui Gheorghe care a organizat la Biblioteca Județeană din Piatra Neamț numeroase întâlniri ale publicului nemțean cu invitați de marcă ai literaturii din România și din străinătate, printre care: Eugen Simion, Nicolae Manolescu Varujan Vosganian, IPS Calinic, Cătălin Dorian Florescu etc. A fost un an de succes și în privința publicării de articole științifice în reviste și volume

de profil din țară și din străinătate, cu un total de 20 de articole, acțiune în care s-au remarcat Gogu Ghiorghită, Carmen Țebrencu, Elena Ionescu, Elena Trotuș. În 2014 scriitorul Adrian Alui Gheorghe a publicat romanul *"Laika"*, care a primit (în 2015) premiul Uniunii Scriitorilor, iar doctorul Virgil Răzeșu a publicat romanele *"Mărturii"* și *"Domnule președinte"*. În privința recunoașterii profesionale menționăm faptul că în 2014 dr. ing. Elena Trotuș a fost aleasă membru corespondent al Academiei de Științe Agricole și Silvici din România și a primit premiul "Iuliu Prodan" al ASAS pentru una din lucrările publicate. Dr. ing. Elena Ionescu și dr. ing. Carmen Țebrencu au primit un premiu special pentru una din lucrările prezentate la Conferința Societății Europene de Fitoterapie.

Devenită deja o tradiție, sesiunea de primăvară a Filialei în 2015 s-a ținut tot la SCDA Secuieni, fiind a 3-a ediție a simpozionului *"Știință, cunoaștere, creativitate"*, iar cea de toamnă a avut loc în decembrie la Biblioteca Județeană Neamț și a constat în lansare de carte, sesiune în care, în fața unui public larg, Elena Florescu, Gogu Ghiorghită și Virgil Răzeșu și-au prezentat cărțile publicate în 2015. În cursul anului 2015 membrii filialei au fost prezenți la următoarele reuniuni științifice: sesiunea aniversară AOȘR prilejuită de împlinirea a 80 de ani de existență (București), Sesiunea anuală a SCDA Turda, Conferința Forumului Montan din România (Durău), Sesiunea anuală a INCDA Fundulea, Zilele medicale ale Spitalului județean Suceava, Zilele medicale ale Spitalului de urgență Moinești, Întâlnirea anuală a fermierilor din regiunea de nord-est a țării (Secuieni), Simpozionul *"Turism în Ceahlău"* ediția a 3-a (Durău), Ziua Soiei (Secuieni), Sesiunea de toamnă a AOȘR (Iași), Reuniunea *"25 de ani de la înființarea Societății medicilor scriitori și publiciști"* (Piatra Neamț) etc. La aceste reuniuni au fost prezentate un total de 20 comunicări, și referate.

Sesiunea jubiliară, 80 de ani de existență a AOȘR, București, 2015

În 2015 s-a participat și la cinci reuniuni științifice internaționale, cu un număr de 9 lucrări, după cum urmează: Simpozionul european de protecția plantelor (Berlin, Germania), Conferința Internațională de Științe Aplicate (CISA Bacău), Expoziția europeană a creativității și inovării – EUROINVENT, ediția a 7-a (Iași), Congresul *"Solul și hrana, resurse pentru o viață sănătoasă"* (Iași), A doua Conferință internațională *"Natural products utilization/from plants to pharmacy shelf"* (Plovdiv, Bulgaria). În 2015 au apărut 16 articole științifice în reviste de profil din țară și din străinătate (din care două cotate ISI), acțiune în care s-au distins: prof. dr. G. Ghiorghiță, dr. ing. Carmen Țebrencu, dr. ing. Elena Trotuș și dr. ing. Elena Ionescu. Totodată, în 2015 au văzut lumina tiparului șase cărți, din care trei științifice și trei literare, semnate de dr. Virgil Răzeșu, dr. El. Florescu, dr. El. Trotuș și colaboratorii, prof. dr. Gogu Ghiorghiță. La acestea se adaugă patru numere noi din revista "Conta", de apariția cărora s-a ocupat dr. fil. Adrian Alui Gheorghe, directorul revistei. În privința recunoașterii profesionale, în 2015 dr. ing. Elena Trotuș a primit Diploma de excelență și Medalia de aur pentru una din lucrările prezentate la EUROINVENT (Iași), Diploma de Onoare și Medalia de argint pentru o carte publicată în colaborare cu alți colegi ai săi; dr. ec. Susana Geangalău a primit Diploma de excelență și titlul de Membru de Onoare al Filialei

Neamț a Forumului montan din România; dr. Virgil Răzeșu și dr. Adrian Alui Gheorghe au fost nominalizați pentru Gala "Oamenii timpului", organizată la Iași de către Regiunea Nord-Est de Dezvoltare Economică.

În 2016, Filiala AOȘR de la Piatra Neamț a organizat trei manifestări științifice. Sesiunea de primăvară cu tema "*Știință, cunoaștere, creativitate*" s-a ținut ca de obicei la SCDA Secuieni, în colaborare cu specialiștii de aici. Membrii filialei au prezentat 4 comunicări științifice și au prezentat patru cărți publicate în 2015: Elena Florescu – "*Portul popular de sărbătoare din județul Neamț*"; Gogu Ghiorghiță – "*Organismele modificate genetic și implicațiile lor*"; Virgil Răzeșu - romanul "*Vieți paralele*" și traducerea romanului "Faraonul, de B. Prus. În august dr. ing. Elena Trotuș a organizat la Secuieni, în colaborare cu Asociația Donau Soya, o reuniune științifică intitulată "Ziua Soiei", în prezența a peste 80 de participanți.

Sesiunea științifică de toamnă AOȘR, (Durău, Neamț, 2016)

Filiala din Piatra Neamț a organizat în septembrie 2016 în Stațiunea Durău (Neamț) sesiunea de toamnă a AOȘR cu tema "*Știință, cunoaștere, creativitate, spiritualitate*", dedicată împlinirii a 30 de ani de existență a ei și omagierii dr. Costache Andone (dispărut în aprilie 2016), cel care a fost timp de 25 de ani președintele acestei filiale. Conferința a avut șase secțiuni, la lucrările ei au participat peste 100 de specialiști cu 130 de

referate și comunicări științifice, dintre care cinci au aparținut gazdelor. A fost un mare succes al filialei prin modul de organizare a tuturor aspectelor ce constituie rețeta unei reuniuni științifice reușite. S-a înțeles poate cu acest prilej, de către cei care aveau îndoieli privind ființarea unei filiale a AOȘR într-un centru ne-universitar, că ea își merită locul și rostul la Piatra Neamț.

În același an specialiștii filialei au participat la următoarele manifestări științifice naționale și internaționale: Sesiunea științifică anuală organizată de SCDA Turda; Sesiunea științifică de primăvară organizată de AOȘR la București; Sesiunea jubiliară și celebrativă "*40 de ani de culturi de țesuturi și celule vegetale în România*" (Universitatea "Babes-Bolyai", Cluj-Napoca); Simpozionul "*Assuring the integrity of the food chain: Fighting food fraud*" (Praga, Cehia); simpozionul "*Zilele Medicale ale Sucevei*" (ediția a VI-a); 9-th Conference on Medicinal and Aromatic Plants of Southeast European Countries (Plovdiv, Bulgaria); simpozionul "*Zilele medicale ale Spitalului de Urgență Moinești*" (ediția a X-a); 2nd International Conference on *Green Chemistry and Sustainable Engineering*, (Roma, Italia); Târgul de carte "*Libris 2016*", (Piatra Neamț); Congresul științific internațional "*Științele vieții, provocare pentru viitor*" (USAMV Iași); sesiunea științifică anuală a ICDPP București; Simpozionul "*Biologia și dezvoltarea durabilă*", Bacău (ediția a 14-a); "*Al V-lea Congres Național de Chirurgie de Urgență și Traumă*" (Sinaia); "*Congresul Moldav de Chirurgie*" (Iași); "*Zilele medicale ale Spitalului CFR din Iași*". În cadrul acestor reuniuni au fost susținute 27 de referate și comunicări științifice, postere, prezentări de carte etc. La Teatrul Tineretului și Biblioteca "G. T. Kirileanu" poetul Adrian Alui Gheorghe a organizat unele acțiuni culturale de mare succes, între care: "*Gala culturii nemțene*" (de Ziua Culturii Naționale), Zilele Bibliotecii "G. T. Kirileanu", Antologia

scriitorilor români contemporani, Simpozionul "Nichita Stănescu" etc.

În 2016 au fost publicate 10 articole științifice, din care trei în reviste ISI (sub semnătura G. Ghiorghiu et al.). Au văzut lumina tiparului trei noi cărți, semnate de: Elena Florescu – *"Arta populară a lemnului din județul Neamț"*; Virgil Răzeșu – *"Trandafirul albastru"*; Adrian Alui Gheorghe – *"Luna zadar"* (plus patru noi numere din revista "Conta"). Cartea *"Tehnologii de cultivare a unor plante de câmp pentru zona centrală a Moldovei"*, apărută în 2015 sub semnătura Elena Troțuș și colaboratorii, a primit în 2016 premiul "Nicolae Săulescu" al ASAS.

Ediția a V-a a sesiunii "Știință, cunoaștere, creativitate",
(Secuieni, Neamț, 2017)

În 2017, în organizarea Filialei AOȘ din Piatra Neamț a intrat, ca de obicei în ultimii ani, sesiunea științifică de primăvară sub genericul *"Știință, cunoaștere, creativitate"* (ediția a V-a), realizată în colaborare cu specialiștii SCDA Secuieni, în care membrii filialei au susținut patru referate și comunicări și o prezentare de carte a doamnei dr. Elena Florescu - *"Arta populară a lemnului în județul Neamț"*, apărută în 2016. De ziua Culturii Naționale, poetul Adrian Alui Gheorghe a organizat la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț o întâlnire a publicului nemțean cu mai mulți scriitori români contemporani și tot aici, dar două luni mai târziu, o întâlnire

asemănătoare, care a avut ca invitat special pe Ana Blandiana, dar și patru critici literari, care au vorbit publicului despre opera poetei și au recitat versuri din poezia acesteia.

Întâlniri cu Ana Bladiana, la Biblioteca "G .T. Kirileanu" și Teatrul Tineretului, (Piatra Neamț, 2017)

Reuniunile științifice la care au luat parte membri ai Filialei în 2017 au fost: Congresul internațional de tehnologie alimentară cu tema "*Current Trends and Future Perspectives in the Food sector*" (Atena, Grecia), Zilele Spitalului Județean din Suceava, Sesiunea anuală a INCDA Fundulea, Zilele medicale ale Spitalului de Urgență din Moinești, Sărbătoarea plantelor medicinale și aromatice (Secuieni, Neamț), Conferința Națională de Chirurgie, Sesiunea științifică de toamnă AOȘR de la Timișoara cu tema "*Cercetarea științifică în sprijinul dezvoltării durabile*", Sesiunea anuală a Institutului de Protecția Plantelor (București), Simpozionul "*Biologia și dezvoltarea durabilă*", ediția XV-a (Bacău), Al 61-lea Congres al Uniunii Mondiale a Medicilor Scriitori (Plovdiv, Bulgaria) etc. În cadrul acestor reuniuni științifice și culturale membrii filialei au avut 16 intervenții (referate, comunicări, postere, prezentări de carte, diaporame etc).

În 2017 au apărut în diverse reviste de profil 17 articole științifice (din care două în reviste cotate ISI) și au fost publicate două cărți: sub îngrijirea doamnei Elena Trotuș a apărut volumul omagial "*Stațiunea de cercetare-Dezvoltare*

Agricolă Secuieni, Neamț (1962-2017), 55 de ani de cercetare-dezvoltare"; Popa C. E., Ghiorghiță G. - *"Maladii genetice și anomalii congenitale în populațiile umane din județele Bacău și Vaslui"*. A fost 2017 un an de bun augur pentru doi membri ai filialei: prof. univ. dr. Gheorghe Surpățeanu - ales membru titular al AOȘR și dr. Elena Florescu - aleasă membru de onoare al AOȘR. Totodată, dr. Elena Florescu a primit premiul *"Grigore Gafencu"* al AOȘR pentru cartea-album *"Costumul popular de sărbătoare din județul Neamț"*, publicată în 2015. La expoziția EUROINVENT Iași, dr. Elena Troțuș și colaboratorii au primit Medalia de Aur pentru tehnologia de cultivare și producere de sămânță la una din plantele medicinale studiate.

Și după 2007 - când s-a produs reorganizarea AOȘR, ca și în etapa anterioară de existență a Filialei de la Piatra Neamț, unii dintre membrii acesteia au câștigat proiecte de cercetare de mare valoare din Planul Național de Cercetare - Dezvoltare, dar și din alte surse de finanțare, ceea ce le-a permis să obțină rezultate care să le asigure participarea la manifestări științifice organizate în țară și în străinătate (prezentate pe parcursul acestui material) și pentru publicarea de articole și cărți științifice. S-au remarcat în această activitate: CS I dr. Neculae Antohe, prof. univ. dr. Gogu Ghiorghiță, CS I dr. Elena Ionescu, CS I dr. Carmen Țebrencu, CSI dr. ing. Elena Troțuș. A continuat cu succes și acțiunea de brevetare a unor idei și tehnologii.

Ar fi de remarcat faptul că și în formula numerică mai restrânsă a Filialei de după 2007, unii dintre membrii ei au deținut funcții de conducere importante în instituțiile unde și-au desfășurat activitatea, cum ar fi: director/director științific (dr. C. Andone, dr. Susana Geangalău, dr. Elena Ionescu, prof. dr. G. Ghiorghiță, dr. Elena Troțuș, dr. N. Antohe), șef de secție (dr. C. Andone, dr. V. Răzeșu), șef de catedră (prof. dr. Domnica Ciobanu, prof. dr. G. Ghiorghiță), șef de laborator cercetare

(prof. dr. Gh. Surpățeanu), cancelar și rector (prof. dr. G. Ghiorghită). Meritele profesionale ale unora din membrii filialei au asigurat promovarea lor în organisme de răspundere și decizie la nivel național: expert evaluator proiecte de cercetare (prof. dr. Gh. Surpățeanu, prof. dr. G. Ghiorghită), membru în Comisii de specialitate ale CNATDCU și ale ARACIS (prof. dr. G. Ghiorghită).

După 1990, unii dintre membrii filialei au avut o serie de inițiative laudabile, care și-au dovedit cu timpul rostul și utilitatea. Dr. ing. Ermil Marcoci a înființat la Piatra Neamț o Asociație (un ONG) denumit "Ecoforest", care avea să devină cu timpul o instituție importantă de formare profesională în zonă, care a realizat o serie de proiecte cu impact local deosebit, a implementat unele idei noi în economie etc. După decesul dr. ing. Ermil Marcoci conducerea acestei Asociații a fost preluată de dr. ec. Susana Geangalău. Ecoforest a derulat un proiect interesant în perioada 2010-2012, intitulat „*Spirit-Competențe-Atitudine-Valori (SCAV)*”, care a vizat informarea, orientarea, consilierea și formarea profesională a unui grup de 428 de șomeri din localități ale județului Neamț.

Ani în șir dr. ec. Susana Geangalău a pledat pentru importanța ergonomiei în economie și nu numai, susținând numeroase comunicări pe această temă, publicând articole și o carte cu acest subiect, străduindu-se totodată să introducă în Codul Ocupațiilor din România profesia de *ergonomist*. I s-au alăturat în acest demers prof. univ. dr. Aurel Manolescu și ing. Paulina Sechelar. Împreună au elaborat un material documentar pe acest subiect și l-au transmis dr. ec. Florea Dumitrescu, coordonator al Programului "*Propunere pentru Proiectul de țară privind dezvoltarea României în anii 2017-2020*", reușind în cele din urmă promovarea prin lege a profesiei de *ergonomist*. În 2017 s-au făcut demersurile necesare pentru elaborarea *Standardului ocupațional* pentru această profesie, care până la sfârșitul anului a primit

aprobarea Autorității Naționale pentru Calificări. A fost o premieră națională întrucât, deși activitățile ergonomice se aflau în atenție încă din 1967 în România, pentru prima dată un ONG propunea și reușea legalizarea în țara noastră a profesiei de ergonomist. În prezent dr. Susana Geangalău face demersuri pentru a obține din partea Agenției Județene Neamț pentru Plăți și Inspecție Socială autorizația de *Furnizor de formare profesională* – profesia *ergonomist* pentru Asociația "Ecoforest", pe care o conduce.

În 2016 dr. ec. Susana Geangalău a coordonat un alt proiect, intitulat "*Municipiul Piatra Neamț perla Moldovei, podoabă emblematică de mare atractivitate peisagistică*", care a avut ca grup țintă 280 persoane – elevi, profesori, părinți, membri ai unor ONG-uri din oraș. Acest grup a participat la seminarii pe teme de protecția mediului, dezvoltare și consum durabil, educație civică etc. S-au organizat apoi concursuri cu premii pe aceste teme, în care elevii au identificat soluții originale de amenajare a unor spații verzi, a sensurilor giratorii, a unui parc public etc.

Lăudabilă a fost în toți anii de existență ai Filialei AOȘR de la Piatra Neamț contribuția membrilor acesteia la răspândirea cunoștințelor științifice în rândul populației, mai cu seamă înainte de 1990, prin conferințe de profil susținute la căminele culturale și în școlile din județ, dar și prin articole publicate în presa locală. După 1990, pe lângă presa scrisă s-au înmulțit și posturile TV locale, o modalitate eficientă de prezentare și de informare a unui public mai larg cu unele realizări, acțiuni culturale și științifice întreprinse de Filială sau de către unii din membrii ei în cadrul unităților unde își desfășurau activitatea de bază. A fost o misiune în care, în ultimul deceniu s-au remarcat prin intervențiile lor în presa scrisă și audio-vizuală dr. med. Costache Andone, dr. fil Adrian Alui Gheorghe, dr. ing. Elena Troțuș, dr. med. Virgil Răzeșu și alții.

O contribuție importantă la specializarea post-universitară prin masterat și doctorat a cadrelor cu pregătire superioară au avut universitarii Domnica Ciobanu, Gogu Ghiorghită și Gheorghe Surpățeanu. Pe lângă cooptarea lor ca referenți în numeroase comisii de acordare a titlului de doctor în știință, în calitate de conducători de doctorat au coordonat activitatea științifică pentru elaborarea tezelor de doctorat și obținerea titlului de doctor în știință, după cum urmează: prof. dr. D. Ciobanu - 21 teze de doctorat; prof. dr. G. Ghiorghită – 20 de teze; prof. dr. Gh. Surpățeanu – 22 de teze. De menționat că și dr. ing. Elena Troțuș a fost cooptată referent oficial în comisii de profil, la teze de doctorat susținute în cadrul Universității de Științe Agricole "Ion Ionescu de la Brad" din Iași.

Sărbătorirea acuarelistei
Iulia Hălăucescu la 75 ani de viață

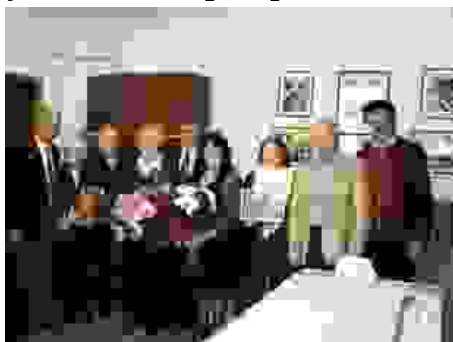
Dr. Costache Andone la
împlinirea a 95 de ani

De-a lungul celor peste trei decenii de existență mulți dintre slujitorii Filialei AOS de la Piatra Neamț, atât în formula extinsă numeric a Filialei cât și în cea actuală, au primit recunoaștere pentru meritele profesionale prin obținerea de premii științifice sau literare, medalii, plachete aniversare, diplome de excelență, de onoare, de recunoștință, a titlului de profesor emerit, au devenit cetățeni de onoare ai unor localități

etc. Despre unele onoruri de acest gen s-a amintit deja, altele vor fi consemnate de către fiecare membru al filialei în partea a doua a acestei lucrări.

În viața filialei AOȘR din Piatra Neamț în cei 33 de ani de existență au fost și momente mai speciale, când au fost sărbătoriți unii dintre membrii săi. Astfel, în 1996 a fost omagiată „doamna acuarelei românești” - Iulia Hălăucescu, cu ocazia împlinirii a 75 de ani, prilej în care s-a organizat o sesiune științifică, sărbătorita primind „Diploma de Onoare și placheta de aur a AOȘR”, precum și însemnele de cetățean de onoare al municipiului Piatra Neamț. De onorurile Prezidiului AOȘR s-au bucurat și dr. C. Andone, dr. S. Geangalău, prof. dr. G. Ghiorghită și dr. V. Răzeșu cu prilejul împlinirii unui număr de ani de viață.

Momente de acest gen s-au petrecut și în 2009 și 2014 când președintele filialei, dr. Costache Andone, a împlinit vârsta de 90 și respectiv 95 de ani, fiind omagiat de colegi pentru contribuția la dezvoltarea și împlinirile Filialei din Piatra Neamț a AOȘR, dar și pentru întreaga sa carieră, pentru calitatea de adevărat cetățean al orașului, omul care și-a pus întreaga viață în folosul obștei, care nu a precupețit nici timp, nici efort, nici bani, pentru a pune în operă diverse proiecte, pentru a contribui la dezvoltarea medicinei, științei, culturii și sportului în acest ținut cu care aproape s-a confundat.

Dr. Susana Geangalău la aniversarea a 80 de ani

Sărbătorirea dr. Virgil Răzeșu la împlinirea a 85 de ani

Și în cadrul Filialei au fost marcate unele momente aniversare din viața unor colegi, așa cum a fost cazul dr. C. Andone, dr. Susana Geangalău și dr. Virgil Răzeșu, în semn de profund respect și de apreciere a muncii acestora în domeniile de lucru îmbrățișate, dar și pentru contribuția lor importantă la realizările filialei de-a lungul anilor.

Pe tot parcursul existenței sale de 33 de ani, Filiala AOȘR din Piatra Neamț s-a străduit să fie la înălțimea misiunii stabilite prin Statutul AOȘR, reușind să-și facă simțită prezența pe plan local și național prin activitatea ei, prin rezultatele profesionale ale membrilor săi, prin suita de manifestări științifice și culturale organizate, prin solitudinea și receptivitatea față de problemele din zona sa de influență și imperativele fiecărei etape de dezvoltare economică, socială și culturală a țării. Sunt premise ca și pe viitor acest înalt forum academic local să rămână o instituție respectabilă și importantă, implicată în problemele științei și culturii din această parte de țară, ca activitatea sa să se situeze la nivelul așteptărilor Prezidiului AOȘR.

De-a lungul existenței sale, Filiala AOȘ din Piatra Neamț și-a desfășurat activitatea într-un spațiu aparținând Primăriei, oferit cu multă bunăvoință de toți primarii care s-au succedat din 1985 în fruntea acestei instituții - Gheorghe Munteanu, Gheorghe Ocneanu, Ion Rotaru, Gheorghe Ștefan, Dragoș Chitic, un semn al prețuirii și respectului pentru o instituție academică de acest nivel. Conducerea Filialei și-a exprimat ori de câte ori a avut prilejul întreaga gratitudine față de de cei ce i-au fost alături de-a lungul celor 33 de ani. Misiunea acestei prestigioase instituții din Neamț ar fi fost infinit mai dificilă și roadele ei mult mai puține dacă în realizarea unora din acțiunile prezentate nu ar fi avut sprijinul autorităților locale, al unor oameni de bine din instituții și unități economice din municipiul Piatra Neamț și județul Neamț.

De bună seamă că, esențiale au fost în toată existența acesteia încrederea și sprijinul de care s-a bucurat din partea Prezidiul AOȘR, din partea personalităților aflate în fruntea Academiei în această perioadă – G-ral(r) prof. dr. Vasile Cândea și prof. dr. ing. Adrian Badea, cărora slujitorii de azi și dintotdeauna ai Filialei le rămân profund îndatorați.

Istorisirea de față nu ar fi fost posibilă dacă cei aflați la conducerea filialei în cei peste 30 de ani de existență - dr. C. Andone, prof. dr. G. Ghiorghiță, dr. Susana Geangalău, dr. Elena Florescu, dr. N. Antohe - nu s-ar fi străduit să adune anual în arhiva ei documente care să ateste faptele mai sus prezentate.

* * * * *

În cele ce urmează, fiecare dintre cei ce compun astăzi Filiala AOȘR din Piatra Neamț își vor prezenta activitatea și realizările mai importante, după care vor fi inserate scurte note biografice ale celor care au trecut între timp în lumea umbrelor. Între aceștia, un spațiu mai larg îi va fi rezervat președintelui timp de 25 de ani al acestei filiale – dr. med. Costache Andone.

2. Să-i cunoaştem pe cei ce compun Filiala din Piatra Neamţ a AOŞR

2.1. Dr. economist Susana Geangalău

	SUSANA GEANGALĂU Membru titular Academia Oamenilor de Știință din România
CURRICULUM VITAE	
Adresa	Piatra Neamț, str. Mihai Eminescu nr.5, bl.D6, sc.B, ap.48
Telefon	0735- 167343
E-mail	-
Naționalitatea	Română
Data nașterii	29.10.1932
Domeniul ocupațional	Economist
Experiența profesională	
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1954 – 1974 Economist/Șef serviciu Organizarea științifică a producției și a muncii, normarea muncii, salarizare, personal, învățământ profesional și de maiștri, secretar al Consiliului oamenilor muncii; elaborarea de norme tehnice și operatii, aplicarea de noi forme și sisteme de salarizare, promovarea pe categorii de salarizare; organizarea cursurilor de calificare pentru muncitori și maiștri, inclusiv a practicii în producție.
Numele și adresa angajatorului:	Fabrica de Cement și Azbociment Bicz, județul Neamț
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1968 – 1977 Instructor de specialitate la Comitetul Județean Neamț Lucrări de sinteză tehnico – economică, coordonarea controlului specializat al statului în economie, planificare, statistică, organizare și analize
Numele și adresa angajatorului:	Comitetul Județean Neamț, Piatra Neamț

Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1983 – 1987 Director Cabinetul Județean de Organizare Economică și Socială Piatra Neamț Cercetări ergonomice, economice, sociale realizate în organizații și la nivelul județului
Numele și adresa angajatorului:	Consiliul Național de Organizare Economică și Socială București
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1997 și în prezent Economist, analist/ Președinte al Asociației ECOFOREST, Piatra Neamț Management general privind funcțiile de previziune, organizare, coordonare, antrenare/motivare, control-evaluare; realizarea de proiecte cu finanțare externă și internă în domeniul protecției mediului, a înființării și dezvoltării de IMM-uri, ferme agricole, formare profesională a adulților, promovarea ergonomiei, realizarea de strategii, planuri, programe, de studii economice și sociale etc.
Numele și adresa angajatorului:	Asociația ECOFOREST Piatra Neamț, B-dul Decebal nr.3, bl. E2, etaj.6, ap. 90 Telefon: 0233- 228380; Mobil: 0745538979; e-mail ecoforestnt@yahoo.com ,
Educație și pregătire	
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Septembrie 1960 – iulie 1965 • Diplomat în Științe economice. • Academia de Studii Economice din București
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Octombrie 1972 – ianuarie 1978, Studii doctorale • Doctor în economie. Teza de doctorat: ” <i>Studiu comparat asupra eficienței economice a formelor de cointerese materială a lucrătorilor, aplicate în industria cimentului și a produselor din azbociment</i> ” , 1978; conducător științific: prof. univ. dr. Petre Burloiu. • Academia de Studii Economice din București
Membru Academii	Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România
Aptitudini personale și competențe	
Limba maternă	Româna
Limbi străine cunoscute	Franceză, rusă și maghiară, nivel A1/2
Operare pe calculator	Cunoștințele de calculator ce permit rezolvarea problemelor profesionale obișnuite (operare în Word, Excel, Power Point etc)

Aptitudini și competențe organizaționale	• Competențe de comunicare: dobândite în timpul ocupării funcțiilor de execuție legate de normarea muncii angajaților din întreprinderi, de aplicarea principiilor ergonomiei la locurile de muncă și în calitate de conducător pe diferite funcții: director, președinte, coordonator, metodolog, consultant economic etc. • Competențe organizaționale/ manageriale: management general și pe domenii; aplicarea cunoștințelor economice de specialitate; elaborarea și aplicarea proiectelor de finanțare; analize economico-financiare; elaborarea de strategii și planuri de dezvoltare; cercetare științifică economico-socială; organizare ergonomică etc; • Competențe dobândite la locul de muncă: competențe dobândite în proiectele de cercetare finanțate în domenii ca: protecția mediului, industria IMM-urilor, proiecte de ferme agricole, turistice, meșteșuguri tradiționale, prestări servicii etc. • Alte competențe: Curs de evaluare economico-financiară a întreprinderii – CECAR - București, 1998
Informații suplimentare	
Membru al unor Academii	• Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România; membru fondator al Filialei din Piatra Neamț a AOȘR (1985)
Afilieri	- Membru al Forumului Montan din România, Filiala Neamț; - Camera de Comerț și Industrie a Județului Neamț; - Grupul de Acțiune Locală (GAL) Nicolae Roznovanu – Roznov.
Distincții, onoruri:	• Diplome: Diploma de excelență conferită de Academia Oamenilor de Știință în anul 2003; Diploma de Onoare și Medalia de Aur acordate de Academia Oamenilor de Știință în anul 2006; Diplomă Jubiliară și Medalia de Aur acordate de Academia Oamenilor de Știință din România în anul 2012; Diploma de Excelență acordată de Instituția Prefectului – Județul Neamț pentru contribuția în promovarea valorilor, păstrarea și dezvoltarea tradițiilor zonei montane a județului Neamț, 2012; Diplomă de Excelență și titlul de Membru de Onoare al Asociației Forumul Montan din România, Filiala Neamț pentru contribuția la îndeplinirea obiectivelor și misiunii organizației, 2015.
Experiență managerială	• Șef serviciu în cadrul Combinatului de Lianți și azbociment, Bicăz, 1965-1974; • Inspector cu probleme de sinteză și inspecții

	specializate ale statului, 1974-1983 • Director al Cabinetului de organizare economico-socială, 1983-1987; • Secretar științific al Filialei din Piatra Neamț a AOȘR, 1985-2012; • Președinte al ECOFOREST, Piatra Neamț, 1997 și în prezent.
Publicații	- <i>Ergonomie aplicativă în sistemul OM-COMPUTER-MEDIU</i>. Editura "Tehnopress", Iași, 2012, 283p. - <i>Agroturismul și locuința ergonomică</i>, Editura "Solteris", Piatra Neamț, 1998, 220 p. - Buletin informativ <i>Conducere – organizare</i>, editat de Cabinetul Județean Neamț de Organizare Economică și Socială, 1984-1987 (vol. 1 și 2). - Ghid practic de lucru "<i>Metode de creștere a productivității muncii prin organizarea ergonomică a muncii</i>", editat de Cabinetul Județean de Organizare sub egida Centrului Neamț al Asociației Oamenilor de Știință și al Academiei de Studii Economice din București, 1985, 125 p. - <i>Metodologie de abordare interdisciplinară a Agendei 21 locale Piatra Neamț</i>, 2004, tipărită la "EUROTIPO SRL", Piatra Neamț. - <i>Ghid metodologic de abordare a Agendei 21 locale</i>, comuna Ceahlău, 2005.

Proiecte, inițiative, contribuții originale, realizări deosebite

- În 1985, în calitate de director al Cabinetului Județean de Organizare Economică – Socială Neamț și împuternicită de Comitetul Județean Neamț, a avut un aport însemnat și a luat parte activ la înființarea la Piatra Neamț a Centrului Asociației Oamenilor de Știință Neamț pe lângă Filiala din Iași a acestei Asociații, prin următoarele acțiuni: identificarea viitorilor membri, stabilirea componenței celor opt colective de lucru pe profile, a programului de activitate a Centrului pe perioada ce urma etc. A prezentat apoi secretarului cu problemele de cultură ale județului Neamț, prof. Amza Săceanu, aceste propuneri, care la rândul lui să le supună aprobării Biroului de conducere a județului de pe atunci;
- Pe parcursul anilor a depus un efort susținut pentru legiferarea profesiei de Ergonomist, prin:

- Realizarea unei cercetări aprofundate care să demonstreze, să convingă instituțiile de profil asupra rolului și importanței Ergonomiei pentru utilizatori. Ergonomia ca știință interdisciplinară sporește valoarea adăugată reflectată în creșterea efortului în muncă, îmbunătățește starea de sănătate, sporește productivitatea muncii și eficiența economică;
- A fost publicată cartea ”*Economia oragnizațională*”, sub coordonarea prof. univ. dr. Aurel Manolescu, care aduce noutăți față de ergonomia clasică, reprezentând o etapă superioară a acesteia;
- În perioada 2013-2018 s-a preocupat de legiferarea profesiei/ocupației de *ergonomist* și introducerea în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) pentru absolvenții cu studii superioare nivel 6, cu șase caractere, Cadrul Național de Calificare – 226309;
- Elaborarea Standardului ocupațional pentru profesia de ergonomist, cu planul și programa de formare profesională;
- Obținerea pentru Asociația ECOFOREST Neamț a Autorizației de Furnizor de formare profesională din partea Agenției de Plăți și Inspecție Socială Neamț;
- Organizarea unui curs de specializare în profesia de ergonomist, cu 28 de cursanți timp de 180 ore (60 ore teorie, 120 ore practică).
- De-a lungul anilor a derulat în cadrul Asociației ECOFOREST Neamț o serie de proiecte, finanțate din fonduri europene și locale, cu mare impact economic și social, din care prezentăm câteva:
 - Pregătirea administrației publice locale în domeniul planificării strategice în localitățile Bicazu Ardelean, Bicz Chei, Pipirig, Poiana Teiului, Roznov și Tazlău. Finanțator Fundația pentru o Societate Deschisă (1999-2000);
 - Protejarea surselor de apă potabilă în localități limitrofe ale râului Cracău, comuna Girov, județul Neamț. Finanțator Fundația pentru parteneriat Miercurea Ciuc (2001-2002);
 - Calificarea, specializarea și perfecționarea profesională a forței de muncă din domeniul forestier. Proiect finanțat din fonduri UE (2003);

- Înființarea Centrului de Incubare Creativ – Inovativ de afaceri, Roznov, Județul Neamț. Proiect pilot finanțat din fonduri UE (2003-2004);
- Modernizarea prin creșterea calificării și introducerea de noi sisteme de gestiune în comuna Secuieni, județul Neamț. Finanțare din fonduri UE (2004);
- Agenda 21 locală: Dezvoltare Durabilă în comuna Ceahlău, județul Neamț, proiect pilot. Finanțare din fonduri UE (2003-2004);
- Modernizarea serviciilor de situații de urgență din comuna Pipirig, județul Neamț. Finanțare din fonduri UE (2005-2006);
- Artizanat bazat pe cunoaștere practică. Curs de calificare „Țesător Manual. Proiect finanțat din fonduri UE (2008-2009);
- Adaptabilitate prin învățare pe parcursul întregii vieți. Dezvoltarea resurselor umane. Proiect finanțat din fonduri UE (2009);
- Municipiul Piatra Neamț „Perla Moldovei podoabă emblematică de mare atractivitate peisagistică”, proiect finanțat din fonduri locale (2016-2020) etc.
- În calitate de membru titular al AOȘR și secretar științific al Filialei din Piatra Neamț a AOȘR (1985-2012) a organizat anual, împreună cu președintele Filialei, sesiuni științifice pe diverse teme în Piatra Neamț și în localități ale județului Neamț, așa cum rezultă din prima parte a acestei cărți, în care s-a prezentat istoricul filialei;
- A participat totodată cu lucrări la majoritatea congreselor și conferințelor organizate de către Academia Oamenilor de Știință din România la București, Constanța, Mioveni, Dorna Arini, Iași, Brașov, Târgoviște, Arad, Timișoara, Piatra Neamț, Durău (Neamț). Între acestea un loc aparte, ca anvergură și impact, au avut Congreșele AOȘR, cu teme de mare actualitate, cum ar fi: *“Știința la sfârșit de mileniu”* (1996); *“Dezvoltarea în Pragul Mileniului III”* (1998); *„Apa – un miracol”* (2004); *“Calitatea Vieții”* (2009); *„Pământul – Casa noastră”* (2013) etc.

2.2. Prof. univ. dr. biolog Gogu Ghiorghită

	GOGU GHIORGHITĂ Membru titular Academia Oamenilor de Știință din România
CURRICULUM VITAE	
Adresa	Str. Alea Plaiului, 8, Bl. B0, Sc. E, apt. 92, 610196, Piatra Neamț, județul Neamț, România
Telefon	Fix: 0233-631257 Mobil: 0724-912150
E-mail	g.ghiorghita43@gmail.com
Naționalitatea	română
Data nașterii	8.09.1943
Domeniul ocupațional	Cercetare științifică, învățământ superior
Experiența profesională	
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Noiembrie 1967- februarie 1994 • Cercetător științific/CS/CS-III/CSI • Citogenetică: studiul cariotipului și idiogramei la unele plante; studiul indicelui mitotic, a frecvenței fazelor diviziunii, a frecvenței celulelor aberante în meristemul radicular la plante tratate cu agenți mutageni; • Studiul variabilității unor caractere la specii cu reproducere diferită (sexuată și apomictică) din genul <i>Ranunculus</i>; • Studiul comportamentului hidric al unor specii de plante ierboase din pajiști montane; • Mutageneză experimentală la plante: studiul unor efecte citogenetice, fiziologice și biochimice induse de agenți mutageni fizici (radiațiile gamma) și chimici (agenți alkylanți) la plante de cultură și medicinale; studiul influenței unor factori fizici (tratamentul în câmpuri electromagnetice), chimici (fitohormoni, ATP, procaină, cisteină, acid ascorbic, agenți alkylanți etc) și biologici (specificitatea materialului biologic, starea de ploidie, conținutul în apă etc) în momentul iradierii asupra efectelor induse de razele gamma la plante (studiul efectelor unor factori radiosensibilizatori sau radioprotectori la plante); fundamentarea acțiunii de

	ameliorare a unor plante medicinale prin mutagenză experimentală; izolarea unor forme valoroase de plante medicinale pentru folosirea lor în programele de ameliorare a respectivelor specii; • Studii de biodiversitate în cadrul unor specii de plante: <i>Vinca minor</i>, <i>Atropa belladonna</i>, <i>Rosa canina</i>; • Elaborarea de proiecte de cercetare, de rapoarte și documentații științifice, de articole științifice și cărți, organizarea de manifestări științifice naționale, participarea la manifestări științifice locale și naționale. • Mutagenză experimentală la plante medicinale; • Culturi <i>in vitro</i> la cca 30 de specii de plante de cultură, medicinale și aromatice: inițierea de culturi, studiul reacției unor explante, organogeneză directă și indirectă (via calus), embriogeneză somatică, haploidie experimentală, studiul biosintezei unor compuși specifici în cultura <i>in vitro</i>, specularea variabilității somaclonale, elaborarea de tehnologii de micropropagare <i>in vitro</i> la unele din speciile investigate; • Studii de biodiversitate și filogeneză prin folosirea unor markeri moleculari; • Elaborarea de proiecte de cercetare, de rapoarte și documentații științifice, de articole științifice și cărți, organizarea de manifestări științifice naționale, participarea la manifestări științifice în țară și în străinătate.
Numele și adresa angajatorului:	Stațiunea de cercetări biologice, geologice și geografice „Stejaru”, Pângărați/ Piatra Neamț, jud. Neamț
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Februarie 1994 - Octombrie 2009 Învățăământ superior/profesor universitar • Mutagenză experimentală la plante medicinale; • Culturi <i>in vitro</i> la plante medicinale și aromatice: inițiere de culturi, studiul reacției morfogenetice a unor explante diverse pe diferite variante de medii de cultură, organogeneză directă și indirectă, elaborare tehnologii de microînmulțire <i>in vitro</i>; studii citogenetice, fiziologice și biochimice pe regeneranți <i>in vitro</i>; androgenză și ginogeneză experimentală la unele plante de cultură și legumicole; • Studiul variabilității unor caractere și de biodiversitate (inclusiv la nivel molecular) la unele specii de animale: <i>Rana ritibunda</i>, <i>Rana esculenta</i>, specii de <i>Carassius</i>; • Studiul frecvenței unor boli ereditare și malformații congenitale în unele populații umane; • Elaborarea de proiecte de cercetare, de rapoarte și

Numele și adresa angajatorului:	documentații științifice, de articole științifice și cărți, organizarea de manifestări științifice naționale/ internaționale, participarea la manifestări științifice interne și în străinătate. Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău Calea Mărășești 157, Bacău Tel/Fax: 004 - 0234 -542411/004 - 0234-545753. Website: http://www.ub.ro
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități: Numele și adresa angajatorului:	Octombrie 1999 - decembrie 2015 Învățăământ superior/Conducător de doctorat/Profesor asociat • Conducere doctorate în domeniul Științe ale Naturii (Biologie/Genetică) la Facultatea de Biologie din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași. În perioada 1999-2015 au finalizat și susținut public tezele de doctorat pe care le-a coordonat un număr de 20 de specialiști. Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași B-dul Carol I, nr. 11, 700506 Iași Tel/Fax: 004 – 0232 – 211072/ 004 – 0232 – 201472 Website: www.uaic.ro e-mail: admbio@uaic.ro
Educație și pregătire	
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Octombrie 1962 – Iunie 1967 • Licențiat în Biologie, specialitatea Botanică (Diploma 23187/8028/9.02.1968) • Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași - Facultatea de Biologie, geologie și geografie
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Octombrie 1971 - Iunie 1976 Studii doctorale • Doctor în biologie, specialitatea Genetică (Diploma 447/370/27.10.1976). Titlul tezei de doctorat: <i>„Repercusiuni de natură fiziologică ale unor procese genetice declanșate de tratamente cu radiații ionizante și în câmpuri electro-magnetice la plante de ploidii diferite”</i> . Conducător științific: prof. dr. doc. Corneliu Zolyneak. • Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași
Membru al unor Academii	Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România
Aptitudini personale și competențe	
Limba maternă	Româna
Limbi străine cunoscute	Engleză, franceză, rusă - nivel mediu
Operare pe calculator	Cunoștințele de calculator acceptabile pentru

	rezolvarea problemelor profesionale obișnuite (operare în Word, Excel, Power Point etc)
Aptitudini și competențe organizaționale	În perioada 1970-2011, director proiecte de cercetare din planul național de cercetare-dezvoltare, cu unități de cercetare și producție, cu unități economice; formarea și coordonarea unor grupuri de cercetare în domeniul mutagenzei experimentale și culturilor <i>in vitro</i> la plante în cadrul Stațiunii de cercetări „Stejaru” și a Universității ”V. Alecsandri” din Bacău. A îndeplinit de-a lungul carierei diverse funcții de conducere: șef de colectiv și de laborator cercetare, director unitate cercetare, șef de catedră, cancelar, rector, șef Secție AOȘR, președinte filială AOȘR etc.
Informații suplimentare	
	• Membru al unor academii: <i>Academia Oamenilor de Știință din România</i> (membru titular din 2007) – președintele Filialei Piatra Neamț AOȘR (din 2012). • Membru în societăți științifice: Organizația Europeană de Biologie Celulară (ECBO); Asociația pentru plante medicinale și aromatice din țările sud-est europene (AMAPSEEC) cu sediul la Belgrad; Societatea Națională de Biologie Celulară; Asociația Română pentru Științele Vieții; Asociația Română pentru Culturi de Celule și Țesuturi Vegetale (ARCTV); Societatea de Fitoterapie din România (SFR). • Alte titluri: Profesor emerit al Universității ”V. Alecsandri”, din Bacău, (din 23.05.2011). • Premii științifice: Premiul „Emanoil Teodorescu” al Academiei Române pentru cartea „<i>Din enigmele evoluției. Apomixia și rolul ei în evoluție</i>” (Diploma 103/16.07.1981); Premiul „Emil Pop” al Academiei Oamenilor de Știință din România pentru cartea „<i>Despre biogenează și bioevoluție</i>” (31.03.2011). • Articole științifice publicate: peste 320 Articolele au fost publicate în reviste de specialitate din țară și din străinătate (unele cotate ISI) și volume ale unor manifestări științifice. Între lucrările cotate pot fi încadrate și cele 27 de articole publicate în revistele Academiei Române înainte de 1990 (reviste care aveau referenți oficiali). • Cărți publicate: 13 • Proiecte de cercetare: peste 40 • Membru în Board-ul științific al unor reviste: <i>Revue Roumaine de Biologie, Ser. Biol. Vegetale</i>

	(1998-2008); Studii și cercetări științifice – Seria Biologie (Universitatea din Bacău, din 1995 și în prezent); Analele Șt. Univ. "Al. I. Cuza", Iași – Ser. Genetică și Biologie moleculară (din 2000 și în prezent); Analele Universității din Oradea (din 2012 și în prezent) - Fascicula Biologie; Annals of Romanian Academy of Scientists – Ser. Biology (din 2012 și în prezent); Lucrările Stațiunii de cercetări "Stejarul", Ser. Biol. Experim. și genetică (1972-1992); Acta Phytoterapica Romanica (1995 – 2003). • Membru în Comitetele unor manifestări științifice internaționale: ediții ale Conferinței Asociației pentru plante medicinale și aromatice din țările sud-est europene (AMAPSEEC) cu sediul la Belgrad; ediții ale Colocviului franco- român de chimie aplicată (CoFrRoCA) organizate în Franța și în România; ediții ale Congresului „Agricultură netradițională.Ecologie. Sănătate” organizat la Alushta (Crimeea, Ucraina). • Activitatea didactică: îndrumător științific al unui număr mare de lucrări de licență, dizertație, gradul I (în învățământul preuniversitar) și de doctorat (20 de teze de doctorat coordonate și susținute public); președinte de Comisie sau de Centru de corectare la Bacalaureat (1996-2002); cooptat în comisii pentru acordarea gr. I în învățământul liceal și gimnazial (la Universitatea "V. Alecsandri" din Bacău); referent oficial în comisii de doctorat (peste 40) la Universitatea din București, Univ. „Al. I. Cuza” din Iași, Univ. „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, UMF „Gr. T. Popa” din Iași, USAMV „Ion Ionescu de la Brad” Iași, Universitatea din Oradea. Cursuri predate la universitate: <i>Genetică, Radiobiologie, Biotehnologii, Evoluționism</i>.
Distincții, onoruri:	• Diplome: Premiul anual al ziarului „Ceahlăul” (1991) pentru activitatea științifică, publicistică și de popularizare a științei; <i>Diploma de recunoștință</i> a Consiliului Local Piatra Neamț (2000) pentru contribuția la promovarea imaginii orașului; <i>Diploma de Doctor of Honour</i> acordată de Balkan Academy of Sciences, New Culture and Sustainable Development "Denis Jersov", Sofia (15.10.2004); <i>Diploma de recunoștință</i> a Asociației pentru plante medicinale și aromatice din țările sud-est europene - AMAPSEEC (Subotica, Serbia, 31 mai 2012); numeroase diplome de onoare și de excelență, din partea unor instituții și organizații din țară și din străinătate.

	• Date din biografia personală au apărut în: „<i>Dicționarul oamenilor de seamă din județul Neamț, de la Grigore Ureche până în zilele noastre</i>” de C. Prangati (Edit. „Crigarux”, P. Neamț, 1999); „<i>Personalități române și faptele lor</i>” de C. T. Dârțu (Edit. „ANGLODAC”, Iași, 2001); „<i>Enciclopedia personalităților din România</i>” (Hübners Who is who, 2010), în „Who is who in the World” (2011); monografia <i>Istoria Universității „V. Alecsandri” din Bacău</i> (Edit. „Vicovia”, 2011) etc.
Experiență managerială	• 1976 - 1996, Șef al Laboratorului de Biologie experimentală și Genetică la Stațiunea de cercetări „Stejarul” Pângărați /Piatra Neamț • 1974 - 1996, membru al Consiliului științific al Institutului de cercetări Biologice din Iași • 1991 - 1994, membru al CIS, la SC „PLANTAVOREL” SA, Piatra Neamț • 1996 - 2000, secretar științific al Senatului Univ. „V. Alecsandri” din Bacău • 1996 - 2002, director al Centrului de cercetări “Stejaru” Piatra Neamț în cadrul INCDSB București și membru al CA-INCDSB • 1998 - 2002, președinte Filiala Neamț a Societății Române de Crucea Roșie • 1997 - 2008, expert CNCSIS evaluare proiecte cercetare în cadrul Ministerului Educației și Cercetării • 1998 - 2008, director al Editurii „Alma Mater”, Universitatea “V. Alecsandri” din Bacău • 2002 - 2003, șef al Catedrei de Biologie, Universitatea “V. Alecsandri” din Bacău • 2004 - 2008, rector al Universității “V. Alecsandri” din Bacău • 2004 - 2010, președinte al Clubului sportiv „Știința” din Bacău • 2006 - 2011, membru în Comisia de Biologie a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU) din cadrul Ministerului Educației și Cercetării • 2007 - 2018, expert evaluator ARACIS în Comisia de Științele Naturii (pentru specializările: Biologie/ Ecologie și protecția mediului) • 2011- 2012, șeful Secției de Biologie a Academiei Oamenilor de Știință din România • din 2012 și în prezent - Președinte al Filialei din Piatra Neamț a Academiei Oamenilor de Știință din România.

Preocupări științifice, contribuții în domeniile abordate, rezultate deosebite

Principalele preocupări și contribuții științifice ale profesorului Gogu Ghiorgھیță în cei cca 50 de ani de activitate profesională se încadrează în domeniul geneticii, mutagenezei experimentale, culturilor de țesuturi vegetale *in vitro*, studiului biodiversității prin tehnici moleculare, dar și a altor domenii ale biologiei. A fost permanent preocupat să țină pasul cu progresele înregistrate în domeniul biologiei (cu "moda" în cercetare, cu alte cuvinte) în intervalul de timp amintit și astfel a abordat rând pe rând cercetări ce au vizat: studiul căilor de variabilitate a plantelor cu modalități diferite de reproducere; probleme de citogenetică și mutagenză experimentală la plante; culturi de țesuturi *in vitro* la plante și valorificarea lor în cercetare și producție; studii de biodiversitate și filogenză prin tehnici moleculare etc. De subliniat faptul că a încercat să fie de folos cercetării științifice și învățământului superior, semenilor săi, prin publicarea de cărți și monografii – surse importante și utile de documentare și informare, în care a valorificat experiența profesională dobândită în domeniile menționate. Așa cum va fi consemnat mai jos, a publicat (singur sau în colaborare) primul Dicționar de Genetică în România (la puțin timp după reintrarea în drepturi a geneticii în țara noastră); prima monografie din țară despre apomixie la plante; prima monografie de radiobiologie și radiogenetică la plante; printre primele lucrări de sinteză referitoare la moartea celulară programată și mecanismele ei; prima sinteză din țară privind organisme modificate genetic etc.

Contribuțiile aduse în domeniile menționate pot fi sintetizate, după cum urmează:

a) Studiul reproducerii la plante

Este un domeniu în care, la începutul anilor 1970, a colaborat cu dr. Ion Băra la studiul variabilității unor specii de plante înrudite, dar cu modalități de reproducere diferite. Prin cercetări ample și complexe de ordin citogenetic, morfologic, fiziologic și biochimic

întreprinse pe specii sexuate și apomictice ale genului *Ranunculus* autorii au ajuns la concluzia că, indiferent de modalitatea de reproducere, plantele își asigură pe diverse căi variabilitatea descendenței. Pe baza rezultatelor din literatura de profil și a celor personale, s-au analizat avantajele și dezavantajele celor două moduri de reproducere și s-a elaborat o clasificare originală a reproducerii (în special a celei apomictice) plecând de la un criteriu universal în lumea vie - "*conținutul și circulația informației genetice*" de la ascendenți la descendenți. Rezultatele acestor cercetări au făcut obiectul unei monografii "*Din enigmele evoluției. Apomixia și rolul ei în evoluție*", publicată în 1980 (în colaborare cu I. Băra) la Editura Științifică și Enciclopedică din București, lucrare care a stârnit un interes deosebit, chiar și o polemică în reviste de profil, și care a fost distinsă în 1981 cu premiul "Emanoil Teodorescu" al Academiei Române.

b) *Mutageneză experimentală*

O pondere importantă în activitatea științifică a avut studiul acțiunii radiațiilor gamma (Co^{60}) la unele specii de plante: la nivel citogenetic (aberații cromosomiale la nivelul meristemelor radiculare), histo-anatomic (în structura rădăcinii, tulpinei și frunzei), fiziologice (asupra creșterii și dezvoltării plantelor, regimului lor hidric); biochimice (activitatea catalazei și peroxidazei, spectrul izoenzimatic al esterazelor și peroxidazelor, conținutul și calitatea zaharurilor solubile și aminoacizilor liberi, conținutul în azot total și proteine, conținutul și spectrul unor principii active (la plante de interes farmaceutic).

Investigații ample au fost dedicate evidențierii modului cum factori de natură diversă influențează comportarea plantelor la radiațiile ionizante. Folosind ca teste de apreciere indicii menționați anterior, s-a analizat influența exercitată de factori fizici (doza și debitul de iradiere, iradierea repetată, câmpurile magnetice), chimici (agenți alkylanți ca EMS-ul, dES-ul, dMS-ul; vitamina C, ATP-ul, cisteina, folcisteina, procaina, heteroauxina, acidul giberelic, kinetina) și biologici (specificitatea materialului biologic, starea lui fiziologică în momentul iradierii, gradul de ploidie etc) asupra efectelor induse de

radiațiile gamma la plante. S-au oferit interpretări originale rezultatelor obținute în aceste cercetări, s-au emis noi ipoteze.

Datele furnizate de investigațiile prezentate au stat la baza fundamentării acțiunilor de selecție și ameliorare ale unor specii de plante de interes farmaceutic prin mutații induse. Ca agenți mutageni s-au folosit în acest scop în special radiațiile gamma și etil-metan-sulfonatul, în tratamente singulare și combinate de diverse tipuri. S-a studiat totodată variabilitatea indusă de tratamentele mutagene, în generații succesive, asupra unor parametri morfo-biochimici și au fost selectate variații utile pentru ameliorarea speciilor investigate. În izolarea unor forme cu bioproductivitate superioară s-a folosit drept criteriu de bază în selecție "conținutul în principii active specifice". Cercetări de acest gen întreprinse la macul morfinic (*Papaver somniferum*), macul galben (*Glaucium flavum*), laurul păros (*Datura innoxia*), degețelul lănos (*Digitalis lanata*) și purpuriu (*Digitalis purpurea*), anghinare (*Cynara scolymus*), mătrăgună (*Atropa belladonna*) etc, au relevat influența exercitată de tratamentul cu mutageni asupra conținutului și spectrului în principii active la aceste specii, au adus informații privind relația genotip tratat cu mutageni/ condițiile de mediu oferite/ fenotipul realizat. Selecția repetată în populații mutagenizate ale acestor plante a permis izolarea unor genotipuri valoroase la macul morfinic, laurul păros, mătrăgună, degețelul roșu și degețelul lănos etc, caracterizate în special printr-o calitate superioară a drogului.

Rezultatele obținute în domeniul acțiunii agenților mutageni (în special a radiațiilor gamma) asupra comportamentului hidric al plantelor, metabolismului glucidic, conținutului și spectrului unor metaboliți secundari la diverse plante au avut un caracter ridicat de originalitate. Pe baza informațiilor din literatură și a rezultatelor personale obținute în acest gen de cercetări, în 1987 profesorul Ghiorghiță a elaborat și publicat în Editura Academiei Române monografia "*Radiobiologie vegetală. Efectul radiațiilor nucleare la plante*", iar în 2002, împreună cu Gabriel Corneanu a publicat în

Editura "Alma Mater" a Universității "V. Alecsandri" din Bacău cartea "Radiobiologie".

c) *Culturi de țesuturi "in vitro" la plante*

Împreună cu dr. Ecaterina T. Toth a promovat la Stațiunea de cercetări "Stejarul" încă din 1981 acest domeniu de mare actualitate și perspectivă. A creat o bază materială adecvată acestui gen de cercetări atât la Centrul de cercetări „Stejarul” din Piatra Neamț, cât și la Universitatea "V. Alecsandri" din Bacău. A format la ambele instituții specialiști (cercetători, cadre universitare, doctoranzi, tehnicieni) care să deservească acest domeniu. A inițiat culturi *in vitro* și a studiat reacția morfogenetică a diverselor tipuri de explante la un număr mare de specii de plante: *Atropa belladonna*, *Vinca minor*, *Datura innoxia*, *Digitalis lanata*, *D. purpurea*, *Angelica archangelica*, *Anethum graveolens*, *Rosmarinus officinalis*, *Withania somnifera*, *Stevia rebaudiana*, *Stachys sieboldi*, *Catharanthus roseus*, *Trigonella foenum-graecum*, *Gentiana lutea*, *Mentha viridis*, *Mentha piperita*, *Melissa officinalis*, *Ocimum basilicum*, *Polymnia sonchifolia*, *Salvia officinalis*, *Hyssopus officinalis*, *Chrysanthemum balsamita*, *Rhodiola rosea*, *Sedum hybridum*, *Sedum fabaria*, *Rosa canina*, *Hippophae rhamnoides* etc. Obiectivele urmărite și atinse au fost: regenerarea de plante prin organogeneză directă și indirectă (via calus); analiza unor parametri morfo-fiziologici la regeneranții *in vitro*; studiul capacității de biosinteză a unor metaboliți secundari în culturi *in vitro* și *ex vitro*; comportarea în câmp a regeneranților; studiul variabilității somaclonale etc.

În urma acestor investigații s-au obținut informații interesante și originale privitoare la influența exercitată de factori ca natura explantelor, regulatorii de creștere folosiți și raportul dintre ei, condițiile de cultivare, vârsta explantelor și a culturilor etc, asupra proceselor de calogeneză și organogeneză directă și indirectă, acumulării de biomasă proaspătă și uscată, conținutului în principiile active specifice, variabilității neoplantulelor regenerate *in vitro*. S-au pus la punct tehnologii de micro-înmulțire *in vitro* și obținerea de material săditor necesar cultivării în câmp pentru unele din speciile

menționate: *Vinca minor*, *Mentha viridis*, *M. piperita*, *Melissa officinalis*, *Ocimum basilicum*, *Sedum hybridum*, *S. fabaria* etc. La *Rhodiola rosea* (specie la care numărul de indivizi ce compun populația din Parcul Național Ceahlău este redus) s-a demonstrat că prin această tehnică se poate asigura înmulțirea ei și pot fi repopulate cu regenerați *in vitro* zone în care specia este în pericol sau a dispărut.

O atenție specială s-a acordat și culturilor *in vitro* de antere și ovare, având drept scop atât reacția *in vitro* a acestui tip de explante, dar și pentru a izola haploizi prin androgeneză și ginogeneză experimentală la specii ca: porumbul, floarea soarelui, sfecla de zahăr, varietăți de varză (de căpățână, conopidă, brocoli), la tomate, cartof, muștarul negru (*Brassica juncea*). S-au evidențiat unele modificări citogenetice apărute la regeneranții din antere și ovare (indexul mitotic, frecvența aberațiilor cromosomiale în ana-telofaza, dar și în profaza și metafaza mitozelor radiculare și în interfază), s-au inventariat variațiile apărute la plantele regenerate etc.

Pe baza rezultatelor obținute în aceste cercetări, profesorul Ghiorghiță a publicat două cărți: în 2002 monografia "*Haploidia experimentală în contextul biotehnologiilor moderne*" (în colaborare cu Maria Prisecaru) la Editura „Tehnică” din București; și în 2005 „*Biotehnologiile azi*” (în colaborare cu Daniela Petrescu Nicuță) la Editura „Junimea” din Iași, carte ce cuprinde un capitol amplu despre culturile *in vitro* la plante.

d) *Studii de biodiversitate și filogeneză prin folosirea unor markeri moleculari*

Activitatea de conducere de doctorate a determinat lărgirea ariei preocupărilor sale. Cum biologia moleculară a devenit de ceva vreme și în România o componentă nelipsită a cercetărilor, împreună cu unii doctoranzi a urmărit la unele specii elucidarea unor aspecte de diversitate genetică și filogeneză prin tehnici moleculare. Folosind ca markeri moleculari unele gene mitocondriale (*cyt b*, *cox-I* și regiunea de control mitocondrial *D-loop*) s-a evaluat polimorfismul genetic existent în cadrul populațiilor unor specii de caras (*Carassius gibelio*, *C. carassius* și *C. auratus*) din România și s-a analizat filiația în

cadrul acestui gen de pești. Doi dintre markeri (*cyt b* și *D-loop*) s-au folosit și în investigațiile privind diversitatea genetică la o specie invazivă de pești - *Perccottus glenii* (pătrunsă de relativ puțină vreme în râurile din România); s-au identificat noi haplotipuri, funcție de fiecare din acești markeri în populațiile studiate, care se deosebeau printr-o transversie în cazul analizei *D-loop* și prin șapte tranziții în cazul genei *cyt b*, haplotipuri care aveau o frecvență asemănătoare în bazinul Tisei și una diferită în bazinul Siretului.

Folosind markeri moleculari mitocondriali și nucleari s-a urmărit identificarea relațiilor filogenetice în cadrul supra-familiei de păsări *Sylvioidea*, elucidarea unor incertitudini taxonomice din cadrul acestei suprafamilii, evidențierea unor aspecte de filogenie, filo-geografie și istorie evolutivă a familiei *Acrocephalidae*. S-a constatat că în cazul analizelor filogenetice de tip single-locus gena *cyt b* poate fi un marker eficient, iar în caracterizarea relațiilor filogenetice din cadrul supra-familiei *Sylvioidea* rezultate corecte sunt date de asocierea a două gene (*cyt b* + *CHD-Z*). Analizele moleculare efectuate au condus la realizarea unui super-arbore filogenetic al acestei suprafamilii, capabil să clarifice incertitudinile taxonomice din cadrul ei. S-au utilizat markeri mitocondriali (*cyt b*, *cox-I* și *D-loop*) și nucleari (*BM2830* și *TGLA*) și în evidențierea polimorfismului genetic la două populații captive de zimbrii (*Bison bonasus*) din România. S-a constatat că gena *cyt b* este un marker eficient în caracterizarea relațiilor filogenetice (în cadrul subfamiliei *Bovinae*), iar *D-loop* oferă cel mai bun suport topologic. Markerii nucleari s-au dovedit utili în identificarea polimorfismului intraspecific și intra-populațional la această specie.

Prin folosirea unor metode de analiză moleculară (RAPD, ARDRA) s-au izolat și caracterizat unele tulpini bacteriene din nodozitățile speciilor *Trifolium pratense* și *T. repens* (din zone geografice diferite) și s-a testat apoi eficiența lor în fixarea azotului liber.

S-au testat efectele induse de extracte fungice și vegetale asupra unor linii celulare de cancer colo-rectal și de melanom

amelanotic și s-a constatat că: extractul de *Pleurotus ostreatus* (conținând 0,5 mg% polizaharide) a prezentat efect protector și antiapoptotic asupra celulelor Caco-2; extractul de *Chelidonium majus* a avut efect pro-oxidant, pro-apoptotic și anti-metastazic asupra celulelor de melanom amelanotic C32; extractul de *Zingiber officinale* a redus viabilitatea celulelor C32 și a stimulat mecanismele de protecție antioxidantă și pro-apoptotice în celulele C32 etc.

Experiența dobândită în activitățile desfășurate cu doctoranzii și din literatura de profil consultată în unele domenii ale biologiei moleculare s-a valorificat în două monografii publicate (ca unic autor): - *Moartea celulară programată și mecanismele ei* în Editura AOȘR, București, 2012, 202p; - *Organismele modificate genetic și implicațiile lor*, în Editura "Pim", Iași, 2015, 144p.

e) *Alte cercetări*

La începutul carierei sale în cercetare profesorul Ghiorghiță a efectuat investigații care au vizat: comportamentul hidric al unor plante din pajiștile montane, funcție de care au fost încadrate în anumite grupe ecologo-fiziologice; a întreprins studii multianuale în populații locale ale speciilor *Vinca minor* (saschiul mic), *Atropa belladonna* (mătrăgună) și *Rosa canina* (măceș) de pe întreg teritoriul țării, care au vizat cunoașterea variabilității unor caractere, bioproductivitatea, cerințele lor față de climă și sol, estimarea rezervelor de materie primă furnizată de populațiile acestor specii etc, dar și la izolarea unor forme valoroase pentru a fi introduse în cultură; preocupările de citogenetică au permis stabilirea cariotipului și idiogramei la unele specii vegetale și animale.

Cercetările de mutagenză experimentală la plante au adus informații interesante și privitoare la biologia speciilor investigate, corelația între diversele lor caractere, rolul condițiilor în care se desfășoară anumite fenofaze asupra unor indici de producție și de calitate, impactul modului de polenizare asupra conținutului în unii metaboliți secundari etc.

Între preocupările științifice dictate de calitatea de îndrumător de doctorate au figurat și aspecte ca: studiul diversității unor specii de

broaște - *Rana esculenta*, *Rana ritibunda* (prin analize citogenetice, fiziologice și biochimice); studiul frecvenței unor boli genetice și malformații congenitale în populații umane din România și a modului cum unele tehnici ale kinetoterapiei pot contribui la ameliorarea sechelelor unora din aceste maladii etc.

Lista publicațiilor:

- 321 de articole științifice publicate în reviste de specialitate din țară și din străinătate;
- 13 cărți;
- 5 manuale și caiete de laborator;
- 22 articole aniversare, omagiale și comemorative, recenzii, prefețe;
- 12 volume publicate sub redacție proprie, reprezentând rezumatele ample ale manifestărilor științifice organizate: ”*Genetica și progresul social-economic*” (Piatra Neamț, edițiile 1979, 1981, 1983), ”*Plante medicinale – prezent și perspectivă*” (Piatra Neamț, edițiile 1986, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 2000, 2003) și *Conferința Asociației pentru Plante Medicinale și Aromatice din Țările Sud-Est Europene – AMAPSEEC* (ediția a IV-a, Iași, 2006).

Prezentarea cărților publicate

Dicționar de genetică

Zolyneak C. C., Băra I. I., Ghiorghită I. G.,
***Dicționar de genetică.* Tipo Universitatea "Al.**
Cuza", Iași, 1978, 432p.

Primul Dicționar de Genetică apărut în România, care cuprinde peste 1460 de termeni de profil, cu explicații ample ale acestora, ilustrat cu 116 figuri și scheme, 10 tabele, bazat pe consultarea a 87 de titluri bibliografice. A fost o realizare remarcabilă în acel moment, un instrument la îndemâna specialiștilor și studenților, având în vedere că între 1948 – 1964 în România se predă așa-zisa genetică miciurină, care nu avea nimic în comun cu

genetica adevărată. Acest dicționar putea la vremea lui fi util oricui dorea să se introducă într-un domeniu al Biologiei care, după 1970, avea să uimească lumea cu realizările lui - Genetica, domeniu care în România și-a intrat în drepturi abia în 1964.

Din enigmele evoluției. Apomixia și rolul ei în evoluție

Băra I. I., Ghiorghită I. G., *Din enigmele evoluției. Apomixia și rolul ei în evoluție*. Edit. Șt. și Enciclopedică, București, 1980, 213p.

Monografie asupra reproducerii la plante care a fost o premieră în România, bazată pe rezultate proprii și pe informații ample din literatura de profil. Cei interesați găsesc în această carte numeroase și utile informații despre reproducerea plantelor. Autorii au opinat că, indiferent de modalitatea de reproducere, organismele trebuie să-și asigure variabilitatea descendenței, altfel sunt condamnate dispariției. În carte au fost analizate avantajele și dezavantajele reproducerii sexuate și apomictice, realizându-se o clasificare a celei apomictice având la bază un criteriu universal în lumea vie, ”conținutul și circulația informației genetice”.

Radiobiologie vegetală. Efecte ale radiațiilor nucleare la plante

Ghiorghită I. Gogu, *Radiobiologie vegetală. Efecte ale radiațiilor nucleare la plante*. Edit. Academiei RSR, București, 1987, 154p.

Monografie originală și complexă, dedicată efectelor multiple ale radiațiilor ionizante la plante și a modului cum o serie de factori biologici, fizici și chimici influențează aceste efecte. Sunt sintetizate informații de acest tip dintr-o literatură amplă consultată (peste 430 de titluri) și sunt consemnate rezultatele cercetărilor personale de acest gen ale autorului. Sunt confruntate

omului și a mediului ambiant împotriva radiațiilor nucleare și a contaminării radioactive etc. Toți cei interesați să se introducă în domeniul acesta găsesc în lucrare informații numeroase, care le pot satisface nu doar curiozitatea, ci să le fie și utile în anumite situații.

Haploidia experimentală în contextul biotehnologiilor moderne

Prisecaru Maria, Ghiorghită G., *Haploidia experimentală în contextul biotehnologiilor moderne*. Edit. "Tehnică", București, 2002, 192p.

Este printre puținele cărți apărute în România, dedicată unui subiect cu mare impact aplicativ – haploidia la plante. Inducerea haploidiei prin diverse metode este de mare importanță pentru practica agricolă în vederea obținerii de linii izogene și apoi de hibrizi de mare productivitate. Este descris fenomenul haploidie, modul cum apar haploizii în mod natural și cum pot ei fi obținuți artificial. Este prezentată apoi pe larg, cu exemple din cercetările personale, tehnologia de inducere a haploidiei prin androgeneză și ginogeneză experimentală, (cultura *in vitro* de antere și ovare cu alte cuvinte). Capitolul final al cărții este dedicat importanței teoretice și aplicative a haploizilor.

Biotehnologiile azi

Ghiorghită Gogu, Petrescu-Nicuță Daniela, *Biotehnologiile azi*. Edit. "Junimea", Iași, 2005, 307p.

Lucrarea este o incursiune în lumea biotehnologiilor clasice și moderne și a contribuțiilor acestora în diverse sectoare de activitate ale omului: a) în domeniul sănătății: producerea de vitamine, antibiotice, vaccinuri, alte produse de uz medical; b) în industria alimentară: producerea de proteine, enzime, aminoacizi, industria brânzeturilor etc; c) în agricultură: manipularea genomului plantelor prin culturi de țesuturi și celule, inginerie genetică etc; d) în producerea de energie; e) în protecția mediului ambiant etc. Cartea a fost concepută astfel

încât să fie de folos nu atât specialiștilor în acest gen de cercetări, cât mai ales pentru studenți și tinerii cercetători, dar și pentru publicul larg dornic să se introducă într-un domeniu extrem de vast, de prolific și extrem de util omului.

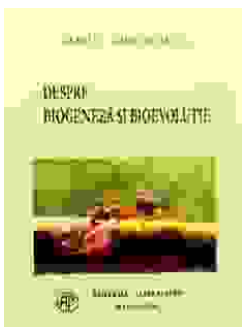
Plante medicinale – prezent și perspective

Ghiorgھیță Gogu, *Simpozionul "Plante medicinale – prezent și perspective" a intrat în istorie.* Edit. "Alma Mater", Univ. Bacău, 2007, 35p.

Broșură consacrată de autor motivației care a stat la baza inițierii acestui simpozion la Piatra Neamț, eforturilor depuse pentru organizarea și desfășurarea lui începând din 1986, ce a însemnat el pentru dezvoltarea cercetării în domeniul plantelor medicinale și aromatice în România, audiența de care s-a bucurat această reuniune științifică în rândul specialiștilor români și străini, unele momente mai deosebite, chiar și amuzante, care s-au petrecut la unele ediții ale sale, modul cum înțeleg unii dintre semenii noștri să-și însușească munca altora și să se împăuneze cu merite pe care nu le au, mentalitate care din păcate macină societatea românească de acum și dintotdeauna.

Despre biogeneză și bioevoluție

Ghiorgھیță Gogu, *Despre biogeneză și bioevoluție.* Edit. "Alma Mater", Univ. Bacău, 2009, 186p.

Lucrare de sinteză care trece în revistă originea și apariția vieții pe Terra, teoriile privitoare la acest eveniment, dar și cu privire la apariția organelor celulare la eucariote, ce reprezintă materia vie și care sunt însușirile ei etc, după care sunt prezentate principalele coordonate ale bioevoluției. Un prim aspect tratat de autor în acest context este modul cum s-au dezvoltat ideile evoluționiste de-a lungul vremii, inclusiv în România, dovezile unității și

diversității lumii vii – ca dovezi ale evoluției, factorii bioevoluției, teoriile elaborate pentru explicarea acestui fenomen, specia, speciația și tipurile de speciație, unele considerații asupra originii și evoluției omului etc.

Moartea celulară programată și mecanismele ei

Ghiorghiță Gogu, *Moartea celulară programată și mecanismele ei*. Edit. AOȘR, București, 2012, 202p.

Dispariția unor celule în cursul dezvoltării organismelor vii prin moarte naturală programată a fost observat încă în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, dar a fost confirmat abia un secol mai târziu (1965-1972). Dacă necroza celulară este o formă patologică de moarte, un fenomen pasiv, apoptoza este un proces fiziologic normal, un fenomen activ care asigură forma unui organism sau ale organelor acestuia, prin care se elimină celule în exces, nefuncționale sau plasate greșit, celule care se dezvoltă anormal, celule potențial periculoase pentru organism etc. Apoptoza este un proces controlat, al cărui dereglare poate duce la stări patologice. Este prima sinteză apărută în România care tratează moartea celulară programată nu doar la animale ci și la plante. Are numeroși cititori, așa cum rezultă din informațiile furnizate de Research Gate.

Trecut-au anii ... 70

Ghiorghiță Gogu, *Trecut-au anii ... 70 (Carte de suflet)*. Edit. "PIM", Iași, 2013, 295p.

Carte document, pe care și-a făcut-o cadou autorul la împlinirea vârstei de 70 ani. Ea conține note autobiografice, unele amintiri ale copilăriei, discursurile și mesajele transmise de autor în anumite ocazii, însemnări pe marginea unor evenimente trăite, corespundeța purtată cu unii dintre prieteni, mesajele aniversare transmise de colegi și prieteni, un album foto, copii ale unor

distincții, premii, diplome și onoruri pe care le-a avut de-a lungul carierei. Autorul și-a dorit ca în această carte să rămână consemnat și punctul său de vedere, nealterat de interpretări ale altora, asupra unor momente și evenimente trăite până la vârsta de 70 ani.

Organismele modificate genetic și implicațiile lor

Ghiorghe Gogu, *Organismele modificate genetic și implicațiile lor*. Editura "PIM", Iași, 2015, 144p.

Descoperirile epocale în domeniul geneticii din anii 1940 - 1960 ale secolului trecut au făcut posibile operațiuni de transfer de gene (caractere) de la un organism la altul, aparținând chiar la regnuri diferite. Cartea descrie tehnologia ADN-recombinant și apoi unele realizări ale ingineriei genetice la microorganisme, fungi și drojdii privind producerea de proteine recombinant; folosirea celulelor animale și a plantelor în producerea unor astfel de proteine; valorificarea organismelor modificate genetic (OMG) și a produselor lor, reglementarea OMG și culturilor de plante modificate genetic, controversele stârnite de această tehnologie revoluționară în domeniul biologiei. Este prima sinteză cu acest subiect apărută în România, care se bucură de un succes real, așa cum rezultă din informațiile Research Gate.

Maladii genetice și anomalii congenitale în populații umane din județele Bacău și Vaslui

Popa Cristina-Elena, Ghiorghe Gogu, *Maladii genetice și anomalii congenitale în populații umane din județele Bacău și Vaslui*. Edit. "Risoprint", Cluj-Napoca, 2017, 143p.

Lucrarea reprezintă rezultatul unui studiu complex, întins pe mai mulți ani (2006 – 2013), referitor la incidența unor maladii cromosomiale și anomalii genetice congenitale în populațiile umane a două

județe din România, care diferă demografic, ca nivel de dezvoltare economică și de asistență medicală, al natalității, resurselor etc. Autorii ajung la concluzia că frecvența acestor boli și malformații ține în mare măsură de nivelul de dezvoltare economică, de instruire și civilizație a populației umane dintr-o anumită zonă, de accesul la asistența medicală de profil pe parcursul sarcinii femeilor, de nivelul de instruire și educație a viitoarelor mame etc.

Manuale publicate

- "*Ghid de practică geologică, geografică și biologică în partea Centrală a Carpaților Orientali*". Tipografia Univ. "Al. I. Cuza" Iași, 1970, 252 p. Manual destinat studenților, elaborat împreună cu un grup de autori de la Stațiunea de cercetări "Stejarul", Pângărați, Neamț.
- GHIORGHIȚĂ G. - "*Genetica. Note de curs*". Editura Universității din Bacău, 1995, 372 p.
- GHIORGHIȚĂ G. - *Evoluționism* (Curs pentru studenții ID). Centrul pentru Învățământ deschis la distanță, Biologie, Universitatea din Bacău, 2003, 103p.
- GHIORGHIȚĂ G. - *Biotehnologii* (Curs pentru studenții ID). Centrul pentru Învățământ deschis la distanță, Biologie, Univ. Bacău, 2003, 121p.
- NICUȚĂ D., GHIORGHIȚĂ G. - *Genetica. Metode de studiu în laborator*. Edit. „Alma Mater”, Universitatea din Bacău, 2007, 88p.

Activități didactice

Activitatea didactică a fost una ocazională până în 1993, când profesorul G. Ghiorghiță a funcționat ca cercetător, și a constatat în participarea la practica de vară a studenților biologi de la unele universități din țară (în special de la Univ. "Al. I. Cuza" din Iași), la sprijinirea realizării de către profesori din învățământul liceal și gimnazial a lucrărilor de gradul I, sau efectuarea unor teste și experiențe de laborator pentru colegi ce își elaborau tezele de doctorat. Ea a devenit una de bază din 1993, odată cu transferul la Universitatea "V. Alecsandri din Bacău, și a constatat în elaborarea și susținerea cursurilor de Genetică, Radiobiologie, Biotehnologii și Evoluționism, în coordonarea a zeci de lucrări de licență și dizertație pentru studenții

de la Departamentul de Biologie și Ecologie al Universității, dar și a lucrărilor de gradul I pentru unii din foștii studenți care au îmbrățișat cariera didactică. Profesorul Ghiorghită a avut șansa ca experiența dobândită timp de 25 de ani în activitatea de cercetare să o valorifice cu succes în procesul didactic, în formarea de tineri specialiști în domeniul biologiei. A fost un partener al studenților, încercând să fie aproape de problemele lor, făcându-i să-l perceapă ca pe unul de al lor, dar cu ceva mai multă experiență. Respectul acordat studenților s-a manifestat prin pregătirea sa profesională, punctualitate, prin prestația la catedră, dar și prin ținuta vestimentară, căutând să fie un model pentru aceștia.

De altfel, deviza lui pe parcursul carierei didactice (ca simplu profesor și în calitate de conducător) a fost: ”*Studentul nostru, stăpânul nostru*”. A instituit încă din 1995, o metodă de control a propriei activități (care avea să devină mai târziu directivă a ARACIS), cerându-le studenților (la ultimul curs sau laborator) să-și exprime opinia în scris (fără semnătură) față de prestația lui, ce le-a plăcut și ce nu în activitatea cu el, ce și-ar fi dorit în plus, fiind impresionat de seriozitatea cu care au tratat studenții acest aspect. Experiența în cercetare i-a servit mai apoi profesorului în calitate sa de conducător de doctorate la Universitatea ”Al. I. Cuza” din Iași (în perioada 1999-2015), în îndrumarea celor 20 de doctoranzi, în elaborarea și susținerea publică a unor lucrări de înaltă ținută științifică, dintre care una a fost distinsă cu calificativul maxim *Summa cum laude*.

Participări la manifestări științifice în străinătate

- Sesiunile științifice anuale ale ESNA (European Society for New Methods in Agricultural Research), edițiile a XI-a (Debrecen, Ungaria, 1980; a XII-a, Aberdeen, Scoția, 1981; a XXI-a, Kosice, Slovacia, 1990; a XXXVI-a, Iași, România, 2006);
- Congresul Internațional pentru Culturi de Țesuturi și Celule - IAPTC (ediția a VII-a, Amsterdam-Olanda, 1990 ; a VIII-a Florența-Italia, 1994; a IX-a Ierusalim-Israel, 1998);

- Simpozionul internațional de *Genetică biochimică* de la Sofia, Bulgaria, (1991);
- Simpozioanele internaționale de *Fitochimie și Fitoterapie* de la Graz, Austria (1994) și Innsbruck, Austria (1995);
- Congresul Panhelenic de Farmacie, edițiile X – XIV (2001, 2003, 2005, 2007, 2009, Atena – Grecia);
- Conferințele Asociației pentru plante medicinale și aromatice din țările sud-est europene – (AMAPSEEC): ediția a I-a Arandelovac, Serbia, 2000 ; ediția a II-a Chalkidiki, Grecia, 2002; ediția a III-a Nitra, Slovacia, 2004; ediția a IV-a, Iași, România, 2006; ediția a V-a, Brno, Cehia, 2008; ediția a VII-a, Subotica, Serbia, 2012;
- Simpozionul internațional ”*Agricultură netradițională, Ecologie, Sănătate*”, Alushta, Crimeea, Ucraina (ediția a XII-a, 2003; ediția a XIII-a, 2004);
- World University Presidents Summit, ”*Reflections on Diversity and Harmonization* ”, Bangkok, Tailanda, 2006;
- Colocviul franco-român de chimie aplicată - COFrRoCA (ediția a III-a, Slănic-Moldova, România, 2004; ediția a IV-a Clermont-Ferrand, Franța, 2006; ediția a V-a, Bacău, România, 2008);
- Conferința pentru Propagarea Plantelor Ornamentale (ediția a 3-a, Sofia, Bulgaria, 2007);
- Conferința internațională a cătinei, (ediția a 3-a, Quebec, Canada, 2007);
- Congresul de Biologia Plantelor - FEBS (ediția a IX-a, Helsinki, Finlanda, 2008);
- Conferința balcanică ”*Hot spots of ancient and present genetic diversity*”, Sofia (Bulgaria), 2009.

Organizarea de manifestări științifice

Inițiator și principal organizator/membru în Comitetul de organizare al unor reuniuni științifice:

- Simpozionul Național „*Genetica și progresul social-economic*”, Piatra Neamț, 4 ediții (1972, 1979, 1981 și 1983);

- Simpozionul Național (cu participare internațională, începând din 2001) „*Plante medicinale – prezent și perspective*”, Piatra Neamț, 9 ediții (1986, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 2000, 2003 și 2006);
- Simpozionul „*Știință, cunoaștere, creativitate*”, organizat în localități din județul Neamț, 6 ediții (Piatra Neamț, Bicăz, Secuieni);
- Simpozionul Național „*Ecologia și protecția ecosistemelor*”, 9 ediții (între 1996 și 2010), organizat la Universitatea „V. Alecsandri” din Bacău și realizat în colaborare cu Complexul Muzeal de Șt. Naturii „Ion Borcea” din Bacău;
- Simpozionul Național „*Biologia și dezvoltarea durabilă*”, Bacău, 9 ediții (între 1997 și 2010), organizat de Complexul Muzeal de Științele Naturii „Ion Borcea” din Bacău în colaborare cu Departamentul de Biologie de la Universitatea „V. Alecsandri” din Bacău;
- Conferința internațională a Asociației pentru Plante Medicinale și Aromatice din Țările Sud-Est Europene (AMAPSEEC, cu sediul la Belgrad): organizarea ediției a IV-a, 2006, Iași, România.
- Conferința de toamnă AOȘR pe tema „*Știință, cunoaștere, creativitate, spiritualitate*”, organizată în septembrie 2016 în Stațiunea Durău (Neamț).

Activități manageriale și de expertiză

- Șef al Colectivului/ Laboratorului de „*Biologie vegetală experimentală și genetică*” în cadrul Stațiunii de cercetări biologice și geografice „Stejaru”, Pângărați, în perioada 1976-1996, grup de cercetare fondat odată cu încadrarea în 1967 la această instituție. Din 1969, împreună cu dr. Ion Băra, grupul a fost dezvoltat continuu (inclusiv baza materială), ajungând în 1983 la șapte cercetători și patru tehnicieni, fiind totodată unul dintre cele mai valoroase din instituție. Prin rezultatele obținute în cercetare, dar și prin simpozioanele științifice organizate, acest grup s-a făcut cunoscut și apreciat în țară și chiar în străinătate între anii 1970 - 1980. În 1982, în urma restructurării Stațiunii „Stejaru” din dispoziția Guvernului, dr. Gogu Ghiorghiță împreună cu dr. Ioniță Ichim, a reușit salvarea de la

dispariție a unui grup de cercetare de peste 40 de oameni (din care jumătate cercetători), grup ce și-a continuat activitatea sub aceeași siglă, dar la Piatra Neamț. Între 1996 și 2002 a fost Directorul acestui centru de cercetare.

- Secretar științific al Senatului Universității "V. Alecsandri" din Bacău în perioada 1996 – 2000. Cea mai importantă realizare în această calitate a fost înființarea și acreditarea la universitate a Editurii "Alma Mater", al cărui director a fost timp de 10 ani. Editura a beneficiat de un atelier tipografic dotat cu aparatura necesară pentru multiplicare și copertare, astfel că s-a pus la dispoziția personalului didactic și studenților un mijloc util, rapid și mai ieftin de publicare a cărților și revistelor, de realizare a unor lucrări de profil în universitate. Ca secretar științific al Senatului a impulsionat colegii să elaboreze proiecte de cercetare și să participe la competițiile naționale de finanțare a cercetării din diverse surse.

- Rector al Universității "V. Alecsandri" din Bacău (UB) în perioada 2004 – 2008. Fără rezerve și falsă modestie profesorul Ghiorgھیță consideră că a fost cea mai fecundă perioadă din istoria acestei universități, avcând ca argumente următoarele: s-au creat noi specializări și programe de masterat, numărul studenților atingând peste 6500; s-a obținut pentru unele specializări conducere de doctorat; s-au încheiat acorduri noi cu universități străine pentru mobilitatea studenților în Programul "Erasmus"; s-au mărit semnificativ veniturile personalului didactic și auxiliar; au crescut substanțial veniturile Univeersității (în 2004 ele erau de 118 miliarde lei, în 2008 au atins 238 miliarde lei; în 2004 fondul de investiții era de 8,7 miliarde lei, iar în 2007 a atins 171 miliarde lei); la sfârșitul mandatului de rector, Universitatea avea o cu totul altă înfățișare, fiind consolidate și reabilitate termic toate clădirile din campus și Baza de practică de la Vatra Dornei, fiind reparate și schimbate fațadele clădirilor, igienizate și modernizate toate spațiile de învățământ și căminele studenților; s-a construit o nouă centrală termică; s-a înlocuit învelișul unor clădiri din campus; s-a amenajat un teren multifuncțional de sport; s-a finalizat în linii mari construcția unei

clădiri noi ca spațiu de învățământ, cu suprafața de 7500 m.p.; s-a extins unul din corpurile de clădiri existente; s-a cumpărat de la "Termloc" Bacău un cămin cu 28 de garsoniere pentru studenții familisti și tinerele cadre didactice etc.

- Membru în Comisia de Biologie a CNATDCU din cadrul Ministerului Educației, între 2006-2011. În această calitate a verificat și aprobat/sau nu zeci de teze de doctorat, a verificat, evaluat și aprobat/sau nu dosare pentru școli doctorale și conducător de doctorat, activitate în care profesorul Ghiorghiță a încercat să fie cât mai principal și echilibrat cu putință.

- Expert în Comisia de Biologie a ARACIS între 2007 și 2018. În această calitate a făcut parte din comisii ce au evaluat specializările *Biologie/Ecologia și protecția mediului*, precum și programe de masterat în aceste domenii, la mai multe instituții de învățământ superior din țară: Universitatea "Al. I. Cuza" din Iași (de două ori), Universitatea din București (de două ori), USAMV a Banatului din Timișoara, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea "Ovidiu" din Constanța, USAMV Cluj Napoca, Universitatea din Pitești, Universitatea de Nord din Baia Mare, Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu. Consideră că în toate aceste vizite și-a făcut datoria și a fost de folos atât Comisiei de evaluare din care a făcut parte, cât și colegilor din universitățile vizitate.

- Șef al Secției de Biologie din cadrul Academiei Oamenilor de Știință din România (AOȘR), 2011-2012. În intervalul unui an, cât a ocupat această funcție, a reușit să pună în operă primul număr al Seriei de Biologie a Analelor AOȘR: a stabilit Board-ul revistei, criteriile de publicare, condițiile de tehnoredactare, a strâns și verificat lucrările ce s-au publicat în primul număr din 2012 al revistei.

- Președinte al Filialei din Piatra Neamț a Academiei Oamenilor de Știință din România (AOȘR) din 2012 și în prezent. În această calitate a coordonat întreaga activitate a filialei, a organizat sesiunile științifice bianuale ale filialei, a reușit promovarea pe diverse funcții în cadrul AOȘR a unor colegi a mobilizat membrii filialei la sesiunile științifice, adunările generale și evenimentele organizate de AOȘR la

București și în provincie, a organizat în 2016 conferința de toamnă a AOȘR la Durău (Neamț), reuniune care s-a bucurat de succes și aprecieri unanime din partea participanților.

Premii și onoruri

- **Premii științifice:** Premiul „Emanoil Teodorescu” al Academiei Române pentru cartea „*Din enigmele evoluției. Apomixia și rolul ei în evoluție*” (Diploma 103/16.07.1981); Premiul „Emil Pop” al Academiei Oamenilor de Știință din România pentru cartea „*Despre biogeneza și bioevoluție*” (31.03.2011).
- Profesor emerit al Universității ”V. Alecsandri”, din Bacău (din 23.05.2011).
- Cu ocazia împlinirii a 70 de ani (8.09.2013) profesorul Ghiorghiță a fost sărbătorit în cadrul unor manifestări științifice organizate la Universitatea ”Al. I. Cuza” din Iași și la Universitatea ”V. Alecsandri” din Bacău, a primit diplome de excelență și de onoare, plachete aniversare din partea unor instituții și organizații, inclusiv din partea Prezidiului AOȘR. Acad. prof. dr. Constantin Toma i-a dedicat cu acest prilej un articol aniversar: ”*The 70-th anniversary of Professor Gogu Ghiorghiță*”, apărut în Analele Univ. ”Al. I. Cuza”, Iași, Ser. Genetică și Biol. Mol., 2013, 14, 3, 75-80, și în cartea sa ”*Biologi de altădată și de azi*”, Edit. Univ. ”Al. I. Cuza”, Iași, 2015, 57-61. Cu același prilej, prof. univ. dr. Gheorghe Mustață a semnat articolul ”*Domnul profesor dr. Gogu Ghiorghiță la 70 de ani. Omul potrivit la locul potrivit*”, apărut în volumul: ”*Personalități ale biologiei românești și universale*”, Edit. AOȘR, București, 2015, 761-768.
- Recunoașterea profesională s-a materializat și în cooptarea în Comitetele - Științific, de Organizare sau de Onoare, ale unor manifestări științifice din țară și din străinătate.

Aspecte de la evenimente organizate/ ca participant

Simp. *"Plante medicinale – prezent și perspective"*. Ediția a IV-a, P. Neamț, 1993

Prima promoție de absolvenți în Biologie (1995) la Univ. "V. Alecsandri" din Bacău

Într-o Bibliotecă a Institutului de Științe "Weizmann" din Rehovot (Israel), în 1998

La ediția din 1998 a Simp. *"Ecologia și protecția ecosistemelor"*, Univ. din Bacău

În fața Dept. de Biologie a Univ. din Aveiro, (Portugalia) în Programul "Erasmus", 1999

La prima ediție a Conferinței AMAPSEEC, Arandelovac, Serbia, 2000

Conferința de ”*Agricultură netradițională. Ecologie*”, Alushta, Ucraina, 2003

La Congresul Panhelenic de Farmacie,
Atena (Grecia), 2005

La deschiderea ediției a 4-a a Conferinței
AMAPSEEC, Iași, 2006

La Summit-ul Mondial al Președinților de
Universități, Bangkok (Tailanda), 2006

La Conferința COFrRoCA de la Clermont
Ferrand (Franța), 2006

Aniversarea a 45 ani de existență a
Universității din Bacău, 2006

La ediția a 3-a Conferinței pentru cercetarea
cătinei, Quebecq (Canada), 2007

Cu echipa de Voley fete ”Știința”- Bacău,
Viena (Austria), 2007

Decernarea titlului DHC poetului Radu
Cârnci, Universitatea din Bacău, 2007

Congresul de Biologia Plantelor (FESPB),
ediția a 16-a, Tampere, (Finlanda), 2008

”Politehnica” din București - acordarea titlului
DHC prof. Gerald Guillaumet (Franța, 2008),

La cina festivă de la Congresul al IV-lea
AOȘR, Timișoara, 2009

Sărbătorirea a 25 de ani existență a Filialei
AOȘR din Piatra Neamț, 2010

Într-un schimb de experiență la
Universitatea din Valencia (Spania), 2011

La discursul de recepție ca membru titular al
AOȘR, București, aprilie 2011

Întâlnirea de 50 de ani de la absolvirea
Liceului, Râmnicu Sărat (2012)

Cu prietenii la masa festivă prilejuită de
împlinirea a 70 ani de viață, Iași, 2013

Sărbătorirea a 80 ani de existență a AOȘR,
București, 2015

După susținerea tezelor de doctorat ale ultimilor doi doctoranzi, Iași, decembrie 2015

Conferința de toamnă a AOȘR din 2016, organizată în Stațiunea Durău (Neamț)

Sărbătorirea a 85 ani de viață a Președintelui AOȘR, G-ral(r) prof. Vasile Căndea

Simp. "*Biologia și dezvoltarea durabilă*", Muzeul de Șt. Naturii din Bacău, 2017

2.3. CS I dr. ing. chimist Elena Ionescu

	ELENA IONESCU Membru titular Academia Oamenilor de Știință din România
CURRICULUM VITAE	
Adresa	Str. Ștefan cel Mare nr. 60, 610025, Piatra Neamț, județul Neamț, România
Telefon	0722-347233
E-mail	elenaionescu@plantavorel.ro
Naționalitatea	română
Data nașterii	20 iulie 1945
Domeniul ocupațional	Industria monomerilor din chimia organică Industria medicamentelor Industria suplimentelor alimentare pe bază de plante medicinale și aromatice Industria proceselor și aparatelor
Experiența profesională	
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1994 - prezent Doctor Inginer, Cercetător Științific (CS I), Director General Dezvoltarea și planificarea strategiilor de dezvoltare a activității de cercetare și producție. Stabilirea structurii organizatorice și a programelor de restructurare a afacerilor, tactici și strategii de marketing. Obținerea de resurse pentru finanțarea producției și cercetării, precum și a investițiilor. Furnizarea de resurse umane specializate în domeniu. Participarea în activitatea de cercetare în cadrul firmei, în calitate de manager de proiect sau specialist de dezvoltare a proiectelor, obținute la licitație în programe finanțate prin sume nerambursabile. Redactarea ca și coautor al cărții: " <i>Metode de identificare și dozare a ingredientelor active ale ierburilor</i> ", Editura TEHNOPRESS, Iași, 2009. Activitate de cercetare a plantelor medicinale și aromatice. Producerea de plante medicinale și aromatice, produse vegetale, cereale și produse din stup.

Numele și adresa angajatorului:	Producerea de medicamente pe bază de plante, suplimente alimentare, produse cosmetice și de uz balnear. S. C. Centrul de Cercetare și Prelucrare a Plantelor Medicinale "Plantavorel" S. A., Piatra Neamț, str. Cuza Vodă nr. 46, 610019, județul Neamț, România
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1990 -1994 Doctor Inginer, Cercetător Științific (CS I), Șef Secție Cercetare Coordonarea activității de cercetare și de administrare a colectivului secției de cercetare. Elaborarea planurilor de cercetare și microproducție la nivelul secției de cercetare . Domeniul abordat în activitatea de cercetare a fost al sintezei de monomeri și intermediari pentru industria de fibre sintetice, sinteze de noi produși pentru industria de parfumerie, cosmetică și medicamente, industria chimică de sinteze organice, industria extractivă, industria constructoare de mașini. Lucrările de cercetare s-au finalizat cu tehnologii și produse omologate, elaborarea de noi echipamente specifice pentru procesele de sinteză și procesele unitare, elaborări de studii de inginerie tehnologică. Acestea au cuprins: studii de optimizare a transferului de masă și termic, studii de optimizare prin modelarea matematică a echipamentelor de reacție pentru procesele catalitice în faza de vapori și a proceselor de oxidare în cataliza acidă omogenă, studii de purificare avansată a compușilor organici prin rectificare sau cristalizare din solvent, studii de depoluare gaze și ape reziduale de pe platforme chimice și recuperarea produșilor chimici.
Numele și adresa angajatorului:	Institutul de Cercetări pentru Fibre Sintetice (astăzi S. C. ICEFS COM), Str. Uzinei nr.1, 617410, Săvinești, județul Neamț, România.
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1979 -1990 Șef instalație micropilot și pilot de sinteză a monomerilor și Șef birou Plan-tehnic-dezvoltare Ca responsabil a unor teme de cercetare au fost cercetate și omologate un număr de 30 de studii și tehnologii din care 16 tehnologii au fost aplicate la scară industrială pe platforma chimică: Centrala Industrială de Fire și Fibre Chimice, Săvinești. Coautor la 23 de brevete de invenție și la 26 de lucrări științifice publicate. Elaborarea de experimentări la faza de micropilot și pilot atât pentru cercetările proprii cât și pentru temele de cercetare ale colectivului de cercetători din cadrul institutului. Prelucrarea datelor experimentale obținute în vederea elaborării tehnologiilor de fabricație, a obținerii

	datelor de proiectare pentru echipamentele specifice și a fluxului tehnologic. Activitate de cercetare în vederea elaborării și omologării de noi tehnologii și produse, elaborarea de noi echipamente specifice pentru procesele de sinteză și procesele unitare, elaborări de studii de inginerie tehnologică. Elaborarea de strategii de cercetare și a planurilor anuale de cercetare și microproducție.
Numele și adresa angajatorului:	Institutul de Cercetări pentru Fibre Sintetice (astăzi S. C. ICEFS COM), Str. Uzinei nr.1, 617410, Săvinești, județul Neamț, România
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1968 – 1979 Șef instalație micropilot și pilot de sinteză a monomerilor și Șef birou Plan-tehnic-dezvoltare Coordonarea activității de cercetare și experimentală în vederea elaborării de noi tehnologii și produse din domeniul monomerilor pentru industria chimică de sinteză. Elaborarea de strategii de cercetare. Activitate de cercetare și de microproducție, responsabil teme de cercetare.
Numele și adresa angajatorului:	Institutul de Cercetări pentru Fibre Sintetice (astăzi S. C. ICEFS COM), Str. Uzinei nr.1, 617410, Săvinești, județul Neamț, România
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1967-1968 Inginer-Tehnolog Controlul și monitorizarea producției de caprolactamă Activitate de producție Centrala de Fibre Sintetice (astăzi FibrexNylon)
Numele și adresa angajatorului:	Str. Gheorghe Caranfil, nr.7, 617410, Savinești, județul Neamț, România
Educație și pregătire	
Perioada: Titlul calificării acordate:	1997 Curs de perfecționare – Managementul proiectelor si serviciilor
Numele instituției:	FIMAN/PHARE FIDE – București, Mangalia, România.
Perioada: Titlul calificării acordate:	1994 Curs de perfecționare - Problemele actuale ale relațiilor economice și internaționale
Numele	Centrul pentru perfecționare, consultanță și management

instituției:	pentru comerț internațional, București, România.
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	1993 Curs de perfecționare în management, organizare, afaceri Coopers and Lybrand Industry Beratung Europe 1922-GmbH, Bacău, România.
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Iulie 1992 Curs postuniversitar - Contabilitate și finanțe pentru societățile comerciale și private. Camera de comerț și industrie, Piatra Neamț, România.
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Iulie 1990 Cercetător științific principal I Institutul de Cercetări pentru Fibre Sintetice (astăzi S.C. ICEFS COM)
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	1988 Curs postuniversitar – Cataliză eterogenă Universitatea Politehnică București, Facultatea de Chimie Industrială, România.
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	1986 Curs postuniversitar - Inițierea tehnică a calculatorului și implementarea computerului de proces Universitatea Politehnică București, Facultatea de Informatică, România.
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	1984 Curs postuniversitar - Activitate de informare și documentare tehnică și științifică CEPECA, București, România.
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	1983 Doctor Inginer Facultatea de Chimie Industrială - Tehnologia Substanțelor Organice, Iași, România
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Octombrie 1962 – Iulie 1967 Inginer chimist Facultatea de Chimie Industrială - Tehnologia Substanțelor Organice, Iași, România
Aptitudini personale și competențe	
Limba maternă	Română
Limbi străine	Franceză, engleză – citit, vorbit, scris - Bine

Operare pe calculator	Utilizare optimă a pachetului Microsoft Office (Word, Excel, Power Point), a browserelor Internet Explorer, Mozilla, Google Chrome
Aptitudini și competențe organizaționale	Coordonarea activității unor Asociații și Fundații prin organizarea de acțiuni de voluntariat, dezvoltarea de proiecte din domeniul științific, cultural și artistic. Colaborarea cu Administrațiile Locale în crearea de consorții pentru realizarea unor proiecte de dezvoltare durabilă.
Informații suplimentare	
Distincții, onoruri:	• Premiul I la “Salonul de invenție” 1988 pentru brevetele nr. 69360/1983; 26030/1985; • Medalie de Argint – EUREKA, 1999, a 48-a ediție Salon international de l’Innovation, from recherche nouvelle et des Technologies», Bruxelles, pentru invențiile: 1. Produs dietetic natural cu acțiune de scădere a lipidelor - DIETT; 2. Produs natural pe bază de plante cu activitate hipoglicemică; • Premiul I – Programul BIOTECH - acordat de către Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, 2005, București, România; • Premiul I - programul BIOTECH - pentru proiectul „Obținerea unui biocomplex bioactiv cu rol în susținerea circulației periferice”, 2006, București, România; • “Femeia Manager a anului” - Târgul național al Firmelor Private, 1995; • Premiul I Internațional - Italia, 1996, pentru “Femeia care a contribuit la dezvoltarea economică a propriei Națiuni”; • “Femeia manager cu rezultate deosebite” – Târgul național al Firmelor private – 1997; • Premiul special la categoria: “PROPRIETATE POTENTA” – 1998, acordat de Grupul de Presă TELE M - Piatra Neamț; • Diplomă de excelență în cercetare – 2000, acordată de Agenția Națională pentru știință, tehnologie și inovare; • Diploma de recunoștință - 2000, acordată de Consiliul local al Municipiului Piatra Neamț; • Premiul “Prieten al Artelor” – 2001, acordat de Ministerul Culturii și Cultelor; • “Femeia Manager” – premiul I, acordat de Camera de Comerț și Industrie Neamț, 2002; • “Femeia Manager cu rezultate deosebite” - premiu acordat la Târgul Național al Firmelor Private, 2003; • “Omul anului 2005” – Diplomă de excelență acordată de către cotidianul ”Ceahlăul” din Piatra Neamț.
Experiență	• Șef instalație micropilot și pilot de sinteză a monomerilor și

managerială	Şef birou Plan-tehnic-dezvoltare (1968 – 1990) în cadrul Institutul de Cercetări pentru Fibre Sintetice din Săvineşti, Neamţ; • Şef Secţie Cercetare (1990 – 1994) în cadrul Institutul de Cercetări pentru Fibre Sintetice, Săvineşti, Neamţ; • Manager General S.C.C.C.P.M. "Plantavorel" S.A., Piatra Neamţ (1995 şi în prezent), calitate în care am contribuit la: - Dezvoltarea şi planificarea strategiilor de dezvoltare a activităţii de cercetare şi producţie. - Stabilirea structurii organizatorice şi a programelor de restructurare a afacerilor, tactici şi strategii de marketing. - Obţinerea de resurse pentru finanţarea producţiei şi a cercetării, precum şi a investiţiilor. - Furnizarea de resurse umane specializate în domeniu. - Participarea în activitatea de cercetare în cadrul firmei, în calitate de manager de proiect sau specialist de dezvoltare a proiectelor, obţinute la licitaţie în programe finanţate prin sume nerambursabile.
--------------------	--

Contribuţii originale, rezultate deosebite, premii, onoruri

Activitatea de cercetare ştiinţifică desfăşurată în perioada 1968 – 1994 la Institutul de Cercetări pentru Fire şi Fibre Sintetice Săvineşti şi, din 1994 până în prezent, la CCPPM Plantavorel Piatra Neamţ, a asigurat obţinerea de competenţe în domeniile:

- sinteze chimice în domeniul industriei de medicamente;
- monomeri şi intermediari pentru industria de fibre sintetice;
- sinteze de noi produşi chimici pentru industria de cosmetice şi parfumerie, industria de pielărie şi a coloranţilor;
- cercetare, proiectare şi modelare matematică pentru noi echipamente privind procesele de oxidare şi hidrogenizare catalitică;
- polimerizare catalitică a ciclohexenei, procese de separare prin cristalizare şi continuă din solvent, procese de uscare în pat fluidizat.

A parcurs toate etapele de recunoaştere a rezultatelor profesionale, promovând toate gradele ştiinţifice până la cercetător ştiinţific gradul 1.

În 1983 a susţinut teza de doctorat cu titlul: "Studiul valorificării ciclohexenei", coordonator ştiinţific prof. dr. ing.

Spiridon Oprea, la Universitatea Tehnică Gh. Asachi – Iași, Facultatea de Chimie Industrială. Lucrările de cercetare din cadrul tezei s-au finalizat cu:

- Elaborarea unui process original de sinteză a ciclohexenei prin dehidrogenarea catalitică a monoclorciclohexanului. Procedeul nu este descris în literatura de specialitate. S-a realizat studiul cineticii și termodinamicii procesului, s-a stabilit ecuația vitezei de reacție și valoarea constantei vitezei de reacție și a energiei de activare.

- Studiile elaborate în direcția valorificării ciclohexenei au urmărit două căi: valorificarea prin reacții de oxidare cu acid azotic la acid adipic și valorificarea prin reacții de copolimerizare și oligomerizare. Pentru mecanismul de oxidare s-a propus o schemă ce s-a verificat teoretic cu ajutorul teoriei generale a perturbației aplicată la studiul interacțiilor chimice. Cercetările au avut ca scop sinteza de oligoesteri, copolimerizarea cu acrilometil și oligomerizarea cationică.

Pregătirea profesională a fost îmbogățită prin participarea la cursuri postuniversitare în domeniul catalizei eterogene (1988), în domeniul activității de informare și documentare științifică și tehnică (1984), în domeniul tehnicii de calcul și implementarea calculatorului de process (1986), în domeniul contabilității și finanțelor societăților comerciale (1992), în domeniul relațiilor economice internaționale (1994), în domeniul managementului proiectelor și serviciilor (1997).

Rezultatele obținute în activitatea de cercetare din perioada 1968 - 1994 s-au materializat în investiții realizate pe Platforma chimică din Săvinești, astfel:

- Instalație de recuperare a acizilor bibazici prin cristalizare în solvent, capacitate 400 to/an;
- Instalație de obținere a persulfatului de amoniu, capacitate 400 to/an;
- Instalație pilot de obținere a monostearatului de gliceril, capacitate 50 to/an;
- Instalație pilot de obținere a amfisolului, capacitate 30 to/an;
- Instalație de obținere a ciclohexanului, capacitate 10 to/an;

- Instalație pilot de obținere a monometiladipatului, capacitate 10 to/an;
- Instalație pilot de obținere a stearatului de butil, capacitate 10 to/an;
- Perfecționarea reactorului catalitic pentru hidrogenarea benzemului, aplicat pe instalația Lacatama III – Săvinești;
- Perfecționarea procesului de fabricare a acidului adipic aplicat pe instalația de fabricare a acidului adipic – Săvinești.

Pentru realizarea tuturor instalațiilor prezentate a contribuit la proiectarea tehnologică și de montaj alături de specialiști din IPROCHIM București, institut 1 de proiectare specializat pentru industria chimică.

Activitatea de cercetare științifică în domeniile abordate s-a materializat prin înregistrarea la OSIM a 44 de brevete de invenție, publicarea unui număr de 80 de lucrări științifice, din care 15 în reviste de specialitate cotate ISI, și a două cărți: *“Lizozim-enzima naturală”* și *“Metode de identificare și dozare a principiilor active din plante”*.

Din 1995 și până în prezent, ca cercetător și manager la SCCCPM ”Plantavorel” SA din Piatra Neamț, a contribuit la introducerea în producție a 120 de produse noi. Pentru realizarea acestora s-au modernizat instalația de uscare, măcinare și extracție plante medicinale și instalația de comprimare produs finit.

În 2014, a asigurat finalizarea unei investiții noi pentru obținerea produselor din pulberi și extracte de plante medicinale sub formă de capsule și comprimate. Instalația corespunde regulilor de bună practică pentru fabricarea medicamentelor (GMP) și are o capacitate de prelucrare de 150 to/an plante medicinale.

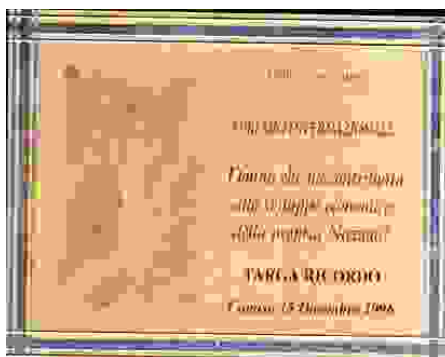
Activitatea de cercetare științifică i-a adus recunoaștere și numeroase premii în cadrul unor manifestări științifice, congrese, saloane de inventică, târguri de profil.

În 1983 a primit premiul I la Salonul internațional de Inventică – Piatra Neamț pentru brevetul 80943/1982, în 1999 două medalii de argint și două premii I acordate de către Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică București, Romania (Premiul I - Programul BIOTECH-2005; Premiul I - Programul BIOTECH-2006 pentru proiectul „Obținerea unui biocomplex bioactiv cu rol în susținerea circulației periferice”).

Pe parcursul activității sale a îndeplinit și activități didactice: profesor asociat la Liceul Industrial de Chimie din Piatra Neamț, în perioada 1968-1980; lector asociat la Facultatea de Chimie Industrială din Iași – Secția subingineri, în perioada 1980-1984.

Activitatea desfășurată în întreaga carieră i-a adus cel mai important premiu, obținut în Italia pentru: *“Femeia care a contribuit la dezvoltarea economică a propriei națiuni”*.

Ca activități extraprofesionale a activat în domeniul IMM-urilor, fiind Președinte al filialei Neamț a CNIPMM România și apoi membru de onoare a acestei organizații. În domeniul cultural și artistic, a înființat Fundația "VOREL" - organizație neguvernamentală și apolitică, având ca scop continuarea tradiției familiei Vorel în acest domeniu și pentru a aduce un omagiu pictorului Lascăr VOREL (1879-1918).

În calitate de președinte a Fundației VOREL a acordat burse elevilor și studenților eminenți, a sponsorizat editarea de cărți, de expoziții personale ale artiștilor plastici, de concursuri organizate de Colegiul de Muzică al Liceului de Artă din Piatra Neamț. Cel mai important eveniment desfășurat în cadrul Fundației este reprezentat de organizarea Bienalei Lascăr VOREL, cu participarea artiștilor plastici din toată țara.

Este membru al organizațiilor neguvernamentale din domeniul medicamentelor și suplimentelor alimentare din țară și din străinătate (AMAPSEEC - Serbia, SEO - Elveția). Din 1985 este membru fondator și titular al Filialei Neamț a Academiei Oamenilor de Știință din România, participând în decursul anilor la toate acțiunile și manifestările științifice și profesionale organizate de filială și academie.

Alături de dr. C. Andone, președinte al Filialei din Piatra Neamț (1986-2012)

Este membru fondator al unor organizații și asociații profesionale: Fundația Ion Coman, Piatra Neamț, (1993); Societatea de Fitoterapie din România (1993); Consorțiul local Neamț (1998); Consorțiul „NATURALIA”, Piatra Neamț, (2002); Asociația Producătorilor de Medicamente din România, (2003); Patronatul PLANTROMANICA (2005);

La o întâlnire cu Livia de Silva, ministru de externe al Statului New York (SUA), împreună cu consulul României Lupeș Gheorghe și dr. Neculae Antohe

Recunoașterea aportului la dezvoltarea cercetării științifice și economice este reprezentată și de nominalizarea sa în lucrări de profil ca: "personalități române și faptele lor", autor Constantin Toni Dârțu (Iași, 2001), "Dicționarul Oamenilor de Seamă din județul Neamț", autor Constantin Pangrati Piatra Neamț, 1999) și Enciclopedia "Who is who" (2202).

2.4. Dr. medic Virgil Răzeșu

	VIRGIL RĂZEȘU Membru titular Academia Oamenilor de Știință din România
---	--

DIN RĂZEȘI

Iubitor de țara care-și aniversează Centenarul ca stat suveran și independent (1918-2018) și neîmpovărat de viața îndelungată pe care mi-a hărăzit-o Dumnezeu și mi-a ocrotit-o, cetățeanul român Virgil RĂZEȘU privește în urmă, doritor să știe dacă la dreapta judecată ce va să vie, va putea spune (sau nu), că și-a împlinit menirea pe Pământ.

Născut în anul 1932 în Brăila, într-o familie modestă, de funcționar de bancă și casnică, îmi respect dreptul de-a evoca trecutul îndepărtat și pe înaintașii mei, răzeși adevărați. Ultimul vlăstar cunoscut al lor, din care s-a tras tatăl meu, trăitor în satul Gârbești, comuna Țibana din Județul Tutova, a ales să fie chemat, în grai și în documente, nu după numele de familie, Coman, ci după starea alor lui, de apărători de glie în vremuri de restriște, așa cum s-au numit unii Lemnaru, Militaru sau Sergentu.

Frumoasă este povestea tatălui meu, Constantin, ajuns de pe meleagurile vasluiene pe malurile Dunării. Rămas orfan de mamă (nu și-a cunoscut tatăl), după ce a terminat școala primară în sat, a plecat la Iași, să-și caute un rost. Așa a ajuns băiat bun la toate, la primăria orașului. Soarta a hotărât ca acolo să poposească și să fie adăpostită arhiva orașului Brăila, evacuată odată cu declanșarea Primului Război Mondial, iar custodele arhivei, Costică Atanasiu, funcționar al Administrației brăilene, să se întâlnească cu gârbeșteanul de ajutor,

astfel ca nimic din ce avea de păstrat să nu se risipească. Nu era chiar treabă simplă.

S-au înțeles, funcționarul a deslușit în fibra băiatului cumințenia și ascultarea, vrednicia și, mai ales, cinstea, și pe vremea aceea la mare căutare, și când s-a întors cu arhiva la Brăila, l-a luat cu el și pe orfan. Nu, nu oricum și la voia întâmplării, ci în familia lui, deși avea și el șase copii : *"lasă, Victorie, unde mănâncă șapte-opt guri, mai poate mânca una ; dacă nu am fi pierdut unul dintre copiii noștri, pe care-l plângi și acum, cum ar fi fost ?!?"*, i-a spus nevastei, îngrijorată că tot pe seama bărbatului aveau să vină greutățile, că doar el aducea banul în casă.

I-a găsit de lucru pe puterile lui, dar l-a dat și la Școala Comercială, pe care a terminat-o, i-a găsit un post bun la o Banca Comercială brăileană și, când a fost vremea sorocită, i-a dat de soție pe mijlocia dintre fetele lui, Ecaterina.

Tânăra familie Răzeșu a avut doi băieți, pe care i-a crescut în spiritul dragostei de aproape și de țară, de rege, armată și biserică, stâlpii nedezmințiți ai societății de atunci, i-a învățat respectul pentru înaintași și pentru semeni și, cu deosebire, să știe că au datoria să trăiască prin propriile forțe, și nu pe seama altora.

Am avut o copilărie frumoasă, fiindcă viața era mult mai potolită, mai așezată, era ușor de răzbit dacă aveai un rost și te țineai de treabă, oamenii erau mai buni și mai cu frica lui Dumnezeu, trăiau bucuriile cele mai simple și curate și își croiau viitorul lor și al copiilor lor cum știau ei mai bine.

Și adolescența a început bine dar s-a tulburat, s-a dat peste cap, odată cu terminarea războiului, când pacostea roșie a potopit pe capul tuturor și ne-a pricopsit cu parodia de comunism care n-a fost niciodată altceva decât o mișcare dură, despotică, de îndobitocire, de minciună aplaudată la scară mare și, mai ales, de șubrezie constantă și controlată a tot ce avea valoare. Tot ce a avut țara mai de preț s-a risipit prin închisori și cimitire. Nu sunt vorbe goale.

Familia noastră a avut de suferit și nu chiar puțin. Fratele meu, mai mare cu aproape doi ani decât mine, abia devenit student, a fost

arestat pentru vini închipuite, ca dușman al poporului și condamnat la patru ani de închisoare, pe care i-a făcut până la ultima clipă. Nu a fost suficient, când în Ungaria s-au răsculat studenții, de teama de a nu se întinde zavera și la noi, a fost arestat din nou și a primit un supliment de pușcărie de 18 ani. În total, douăzecișidoi de ani de pușcărie, din care a făcut, zece ani, numai bine cât să-i năruiască, înainte de orice, viitorul și să arunce întreaga familie în disperare.

Și dacă în tot acest uragan, nedrept prăvălit peste familie, este să deslușim ceva favorabil este, pe de o parte, credința în Dumnezeu, dobândită de o mamă care și-a căutat ani în șir feciorul prin pușcăriile cele multe ale țării și, pe de altă parte, faptul că m-am învrednicit să devin medic. Sacrificiul părinților n-a fost mărunț dar, pe cât posibil, nu i-am dezamăgit.

Am făcut Facultatea de Medicină la Iași, unde am avut norocul unor dascăli de mare valoare și prestanță, care mi-au modelat personalitatea. Am absolvit-o în anul 1956 și am fost timp de trei ani medic de țară în fosta regiune Suceava. Născut și crescut la oraș, era pentru prima oară când trăiam efectiv la sat, dar am făcut-o cu mare plăcere, considerând acea perioadă un adevărat privilegiu : m-am spălat la fântână, am citit la lumina lămpii cu gaz și mi-am șters în fiecare zi sticla de lampă de funingine, am dormit în podul cu fân, am făcut cor de copii, am cununat și am botezat și, mai ales, mi-am însușit, în condiții destul de grele, de epidemii și boli dificil de tratat, temeliile îngrijirii bolnavilor și, pe cât posibil, ale prevenirii bolilor.

Mi-am făcut pregătirea de specialitate în chirurgie la Arad, unde viața avea alte standarde sociale și un nivel de viață superior, după care am lucrat, timp de 40 de ani la spitalul Piatra Neamț, unde am parcurs toate treptele administrative și profesionale, de medic specialist, primar și șef de secție, ca și cele academice.

Afirm cu tărie că datorez profesiei devenirea mea de cetățean ancorat în realitățile vremii și ale vremurilor, de om și de familist, în permanență dominat de dorința de a-mi depăși condiția de medic de provincie.

Am reușit? Cu siguranță și fără falsă modestie, da, cu specificarea că regret că nu am făcut mai mult.

Nu m-am limitat numai la activitatea în sala de operație sau la capul bolnavului. Am fost neobosit în acțiunile de îmbunătățire a asistenței de specialitate, am fost nelipsit la manifestările științifice organizate în țară și m-am numărat printre organizatorii de asemenea evenimente de mare importanță pentru specialitate. Am fost prezent la peste 200 de manifestări științifice - așa mi-am cunoscut țara - și am redactat 233 de referate, comunică și alte lucrări.

Nu ocolesc să spun că mi-am dorit să urmez o carieră universitară, dar soarta mi-a fost potrivnică. Până în 1990, condițiile de promovare didactică nu mi-au permis accesul la o catedră universitară. După această dată, nou înființata Facultate de Medicină din Constanța, în curs de formare a unui corp didactic, mi-a trimis pe adresa spitalului, propunerea oficială de a candida la un post de conferențiar. Din păcate, invitația nu mi-a parvenit niciodată. S-a rătăcit? A distrus-o cineva cu bună intenție? Cine ar putea să spună? Nu mă lansez în supoziții stupide dar declar cu toată sinceritatea că m-aș fi dus. Mai aveam în jur de 15 ani de profesat și mi-ar fi plăcut să fiu dascăl și să-i ajut pe cei care aveau nevoie de mine. N-a fost să fie, soarta m-a condamnat să fiu ce am fost toată viața mea, un medic de provincie. Dar am fost unul care a luptat în permanență să-și depășească condiția pe care soarta ori societatea mi-au impus-o. Dacă am reușit sau nu, nu eu sunt în măsură să apreciez.

Nu-mi socotesc reușitele profesionale în numărul de operații sau de bolnavi pe care i-am îngrijit, pentru că acestea devin date de dosar sau de bancă de date și, odată cu timpul, pierd din consistență. Mult mai important este să deslușesc dacă am lăsat sau las ceva în urmă, pentru cei ce vin după noi, în continuitate sau perenitate.

Din acest punct de vedere, socotesc că am cu ce mă prezenta în fața istoriei.

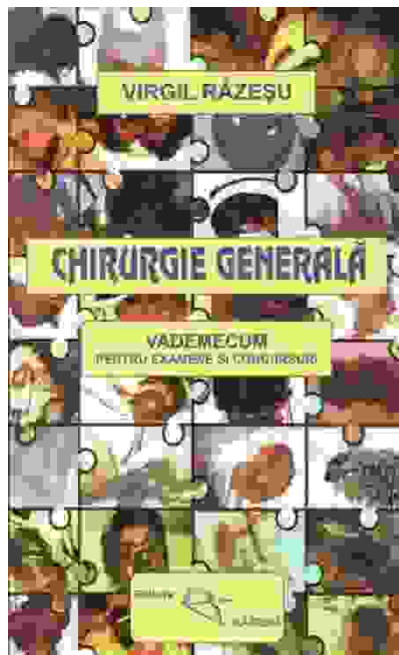
Pe primul loc se află, negreșit, tratatul "*Chirurgie generală - vademecum pentru examene și concursuri*", lucrare unicat în literatura

de specialitate, destinată tinerilor chirurghi care pregătesc promovarea și bat la porțile consacrării.

Ea epuizează întreaga problematică pentru titlurile de medic specialist și primar, are 80 de teme, grupate în 20 de capitole, conține și câteva teme de reanimare, cu care chirurgul trebuie să fie familiarizat și, mai ales, oferă candidaților o schemă, un model de prezentare a cazului clinic, de mare utilitate.

Cartea este supranumită ”*Biblia de la Piatra Neamț*” (pentru chirurghi bineînțeles), s-a bucurat de 3 ediții succesive (1987, 1995 și 2004) și de un tiraj total de 16.000 de exemplare.

Dacă în prima ediție (1987) mă limitam la adunarea și sistematizarea materialului, cea de a doua (1995) expunea și propria experiență, dar o făceam la modul înțelept, ferindu-mă de sentințe de genul ”*așa trebuie procedat*”. În schimb, prezentam și celelalte variante posibile, din care candidatul o putea alege pe cea preferată. Mai mult, propria experiență era consemnată în spații

distinct marcate, astfel încât candidatul putea face abstracție de ea, fără a influența în vreun fel, documentarea propriu-zisă.

A treia ediție (2004) actualizează noțiunile, introduce experiența chirurgiei miniinvazive și celelalte achiziții moderne, devenind un instrument de utilitate imediată, la care poți apela la nevoie, depășind caracterul limitat la examene și concursuri.

Pentru mine, cartea reprezintă principala realizare profesională, adevărată moștenire pentru cei de mai târziu, o a 4-a ediție fiind în curs de elaborare, în colaborare cu un chirurg mai tânăr, pentru a asigura continuitatea și perpetuitatea pentru multe generații.

Pe al doilea loc al realizărilor capitale de ordin profesional și științific se plasează *”Reuniunile chirurgilor din Moldova”*. Inițiate în anul 1972, ele au ajuns în anul 2018 la cea de a 39-a ediție, iar de 11 ani poartă și denumirea de *”Iacomî-Răzeșu”*, principalii lor inițiatori și artizani.

Pentru o lungă perioadă de timp, mai ales dinainte de revoluție, reuniunile în discuție au reprezentat una dintre cele mai importante, dintre cele puține, tribune ale schimbului de experiență și ale documentării, aflate la un nivel minimal. Nu fără dreptate, regretatul profesor Alexandru Prișcu, președinte al Societății Române de Chirurgie, afirma în clădirea Parlamentului, la un Congres național : *”nu cred că există chirurg care să nu fi participat vreodată la reuniunile de la Piatra Neamț. Deși chirurgii de aici nu aveau sarcini didactice, au scris cărți, au imaginat și promovat tehnici chirurgicale noi și și-au spus cuvântul în problemele importante ale specialității, creând o adevărată școală de chirurgie, apreciată în toată țara .”*.

Nu în ultimul rând, printre principalele realizări ale profesiei includ și evenimentul legat de omagierea profesorului Ion Juvara la împlinirea vârstei de 75 de ani. A fost un eveniment unic și irepetabil, aproape sinucigaș, fiindcă se petrecea în anul 1988, când orice omagiere era rezervată celor două genii carpatine. A fost onorat de toți chirurgii din țară, iar istoria medicinei românești îl consemnează ca un moment remarcabil de academism și înfruntare a regimului, față de demnitatea de care eram lipsiți.

Prezentul CV ar fi lipsit de sens dacă n-aș aminti că am fost împlinit ca viață familială, că am fost căsătorit cu Yvona, inginer chimist, o ființă extrem de sensibilă și dedicată și care, din păcate a plecat în lumea celor dreپți înainte de vreme. Avem un fiu reușit, Vlad, inginer constructor, și el familist, care m-a făcut, alături de Cerasela, soția lui, bunic al unui unui băiețel, acum de 14 ani.

În sfârșit, mai adaug că după retragerea din activitatea profesională, nu am trăit nici o singură clipă, sentimentul că sunt inutil și că nimeni nu mai are nevoie de mine. Continui să practic o medicină de consultanță și o fac cu plăcere, sunt la curent, pe cât

posibil, cu toate noutățile și progresele medicale și chirurgicale, sunt nelipsit de la manifestările de ținută din țară și, mai mult decât orice, m-am antrenat într-o activitate de mare angajament, aceea de scriitor și o fac, dacă se poate spune, la modul profesionist. Nu este de mirare că într-un timp relativ scurt, am scris și publicat :

- 6 romane (*"Prin Vămile Vieții"*, *"Inelul Pierdut"*, *"Glonteale cu Parfume de Crini"*, *"Domnule Președinte"*, *"Vieți Paralele"*, *"Trandafirul Albastru"*);

- 5 volume de proză scurtă (*"Spectru intim"*, *"Trei bisturie care au revoluționat medicina"*, *"Nunta de aur"*, *"Mic tratat de deflorare"*, *"Ce ne facem, doamnelor?!"*);

- 3 volume omagiale (*"Profesorul Ion Juvara – dascăl și promotor al chirurgiei moderne"*, *"George Emil Palade & Ion Juvara"*, *"Costache Andone – o viață împlinită"*),

- 4 antologii (*"Chirurgi români la început de veac XXI"*, *"Scriitori ai Județului Neamț"*, *"Hipocrate și arta scrisului – două ediții"*);

- o carte de atitudine (*"Umbra noastră cea de toate zilele"*, dosar de securitate) și

- două volume de publicistică.

- Am tradus 7 cărți din literatura universală.

Ar fi nedrept să afirm că nu m-am bucurat de prețuirea și recunoașterea comunității în care am trăit și a colegilor de breaslă, câte au fost, concretizată în titlurile de membru al Academiei Oamenilor de Știință și al celei de Științe Medicale, de Cetățean de Onoare al Municipiului Piatra Neamț, cu premiul *"Carol Davila"* al AOS și numeroase alte distincții.

Nici o viață nu este răsplătită pe cât merită. Dar cel mai important este să o fi trăit cu demnitate și să fi contribuit cu o părticică la aureola conceptului de om.

2.5. Prof. univ. dr. chimist Gheorghe Surpățeanu

	GHEORGHE SURPĂȚEANU Membru titular Academia Oamenilor de Știință din România
CURRICULUM VITAE	
Adresa	str. Cetății, nr. 26, Târgu Neamț, județul Neamț, România
E-mail	gsurpa@gmail.com
Telefon	0787 - 703461
Naționalitatea	română
Data nașterii	10.10.1944
Domeniul ocupațional	Învățământ superior/cercetare științifică
Experiența profesională	
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Februarie 1968 – Septembrie 1974 Preparator/Asistent universitar a) Chimie organică: sinteze de compuși heterociclici cu proprietăți specifice; medicamente, coloranți, conductibilitate electrică, funcții analitice. Concret: sinteze de derivați ai izochinolinei, azot ilide, cicloadducți, oligomeri heterociclici, acțiuni farmaco-dinamice. b) Lucrări practice și seminarii de chimie organică Numele și adresa angajatorului: Universitatea "Al. I. Cuza" din Iași
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Octombrie 1974 – Octombrie 1976 Asistent universitar asociat a) Chimie organică: sinteze de compuși heterociclici azotați și studiul comportamentului acestora sub influența radiațiilor luminoase. Izomeri geometrici cu structuri ilidice;

Numele și adresa angajatorului:	b) Lucrări practice de Fotochimie cu studenții Universitatea de Știință și Tehnologie, Lille I, Franța
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Octombrie 1976 – Septembrie 1990 Asistent/Șef de lucrări a) Chimia compușilor heterociclici. Determinarea proprietăților lor farmacodinamice. Noi clase de compuși heterociclici. Un nou tip de tautomerie în clasa compușilor idilici azotați. b) Lucrări practice și cursuri de chimie organică
Numele și adresa angajatorului:	Institutul Politehnic "Gh. Asachi" din Iași
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Septembrie 1990 – Septembrie 1993 Conferențiar/Profesor universitar a) Sinteze de compuși heterociclici cu proprietăți specifice, derivați de bipiridine și triazoli; b) Cursuri de Chimia compușilor heterociclici
Numele și adresa angajatorului:	Universitatea "Al. I. Cuza" din Iași
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Septembrie 1993 – Septembrie 2010 Profesor universitar a) Chimie supramoleculară. Senzori moleculari: sinteze de noi monomeri cu structuri complexe pe bază de "blue și ceto-box" cuplate cu ciclodextrine modificate. Fixarea acestor nanomolecule pe suporti de silice modificată. Implicațiile acestor senzori în chimia mediului: detecția și remedierea unor compuși organici toxici, agenți organici volatili (COV), produse organice aromatice toxice (POPs). Aspecte privind calitatea mediului (apă-aer-sol). Instrumentație și analiză avansată în controlul agenților poluanți (RMN, MS, HS-CS). Senzori moleculari în fixarea principiilor active din parfumuri; b) Cursuri de Chimie heterociclicilor, Polimeri, Retrosinteză și Chimie informatică
Numele și adresa angajatorului:	Universitatea "Littoral", Dunkerque, Franța

Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Septembrie 2010 – septembrie 2016 Profesor asociat a) Chimia mediului și intermediari în industria alimentară. Remedierea solului. Obținerea de clorofile modificate și derivați de amidon capabili de fixarea unor compuși toxici; b) Chimia sintonilor. Teorii și experimente pentru obținerea de aminoacizi ; c) Cursuri: Controlul în ingineria proceselor ecologice. Tehnologii de diversificare a produselor alimentare ecologice. Chimie informatică și elemente de inginerie moleculară.
Numele și adresa angajatorului:	Universitatea "V. Alecsandri" din Bacău
Educație și pregătire	
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Octombrie 1962 – Iunie 1967 Licențiat în Chimie, Specialitatea Chimie organică Universitatea "Al. I. Cuza" din Iași
Perioada: Titlul calificării acordate:	Octombrie – 1969 – Decembrie 1972 – Studii Doctorale Doctor în Chimie, Specialitatea Chimie organică (Diploma: A.304/174/ 3.09.1973). Titlul tezei de doctorat: <i>"Sinteze în clasa isochinolinei"</i> . Conducător științific: prof. univ. dr. I. Zugrăvescu, MCA
Numele instituției:	Universitatea "Al. I. Cuza" din Iași
Membbru al unor Academii	Membbru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România
Aptitudini personale și competențe	
Limba maternă	Româna
Limbi străine cunoscute	Limba franceză (foarte bine) Limba engleză (bine) Limba germană și rusă (satisfăcător)
Operare pe calculator	Da
Informații suplimentare	▪ Domenii de cercetare abordate: Sinteza compușilor heterociclici cu proprietăți specifice; chimie supra-moleculară (senzori moleculari în detecția compușilor organici toxici); chimie sintonică (generarea aminoacizilor esențiali și obținerea de polipeptide). ▪ Articole științifice publicate: peste 250

	▪ Cărți publicate: 8 ▪ Brevete de invenții: 31 ▪ Citări în literatura de specialitate: peste 2000 ▪ Proiecte de cercetare: peste 10 (director de proiect) ▪ Contracte de cercetare: peste 50 (în calitate de participant) ▪ Conducător de doctorat: la 16 teze în Franța și 7 în România; - referent în 42 Comisii de doctorat și în 7 Comisii de abilitare pentru conducere doctorate ▪ Premii științifice: Premiul "Nicolae Teclu" al Academiei Române în 1990; premiul "POLLUTEC 2004", Lille, Franța, pentru "<i>Tehnici inovative în problemele mediului</i>". ▪ Membru în Board-ul științific și raportor al unor reviste: membru în Comitetul editorial al revistelor: "Environmental Engineering and Management Journal" (din 2002), "Scientific study and research" (din 2002), "Analele Univ. din București"- Secția Chimie" (din 2007). ▪ Raportor la revistele: Revue Roumaine de Chimie; Journal of Molecular Structure; THEOCHEM Journal of Molecular Structure; European Journal of Organic Chemistry; Journal Applied Chemistry; Internet Electronic Journal of Molecular design, European Polymer Journal. ▪ Activitate didactică: îndrumător științific la numeroase lucrări de licență, de dizertație, de gradul I (în învățământul preuniversitar) și de doctorat; cooptat în numeroase comisii pentru acordarea gr. I în învățământul liceal și gimnazial, referent oficial în comisii pentru conferirea titlului științific de doctor la universități din România și Franța.
Distincții, onoruri:	▪ Ordinul "Palme Academiques", Franța, 2002; ▪ Profesor Honoris Causa al Universității din București, 2005; ▪ Doctor Honoris Causa al Universității "V. Alecsandri" din Bacău, 2008; ▪ Profesor Emerit al Universității "Al. I. Cuza" din Iași.
Experiență managerială	- Director al Laboratorului de sinteze organice și mediu, EA 2599 (1996-2010); - Președintele Juriului Comisiei de specialiști, Secția CNU 32-40, Universitatea Littoral – Cote d'Opale, Franța (1998 - 2007); - Membru al Consiliului științific al Universității

	Littoral – Cote d’Opale, Franța (1998-2005); - Membru al Consiliului științific al MREI - Maison de Recherche sur l’Environnement Industriel (2001 - 2010) ; - Membru al Consiliului Departamentului de Chimie al Universității Littoral – Cote d’Opale, Franța (1997 - 2010).
--	--

Domenii de cercetare, contribuții originale, realizări deosebite

Rezultatele remarcabile din perioada studenției l-au recomandat pe tânărul Gheorghe Surpățeanu după absolvirea studiilor superioare pentru a ocupa un post de preparator la Catedra de Chimie organică a Facultății de Chimie de la Universitatea ”Al. I. Cuza” din Iași. Era în 1968 și, imediat după reținerea la catedră, primul lui gând a fost să-și perfecționeze pregătirea profesională prin studii doctorale. A fost acceptat la concursul de admitere din 1969 și sub conducerea profesorului Ion Zugrăvescu a abordat ca subiect ”*Structura și reactivitatea izochinolinu ilidelor*”. A finalizat și susținut teza de doctorat în 1972, teză care l-a format ca cercetător în domeniul compușilor heterociclici. De remarcat câteva dintre contribuțiile originale din perioada stagiului doctoral: obținerea de azot ilide din heterocicluri și compuși carbenici, a ilidelor generatoare de compuși carbenici bivalenți, evidențierea proprietăților analitice ale unor izochinolinu ilide și electrice (semiconductori) ale compușilor ilidici.

În perioada 1974 – 1976, ca asistent la Universitatea USTL (Lille 1, Franța), în Laboratorul profesorului A. Lablache - Combier a studiat comportarea compușilor ilidici sub influența radiațiilor ultraviolete, iar unul dintre rezultatele originale reiese din aceste cercetări a fost obținerea de oxazepine pe cale fotochimică, pornindu-se de la cicloimoniu ilide. A rămas în contact permanent cu profesorul Lablache, în calitate de cadru didactic și cercetător, și în perioada 1976 – 1990 a continuat investigațiile sale în domeniul chimiei heterociclicurilor. Aveau să rezulte din aceste cercetări o serie de alte contribuții originale importante: evidențierea ilidelor izomere și

tautomere în clasa triazolin ilidelor și sinteza unor oligomeri cu structuri ilidice.

Între 1992 și 2010, profesorul Gheorghe Surpățeanu s-a transferat cu activitatea la Universitatea Littoral Cote d'Opale (Franța), unde a continuat cercetările în domeniul chimiei compușilor heterociclici. Aici avea să contribuie nemijlocit și eficient la dezvoltarea "Laboratorului de Sinteze Organice și Mediu", recunoscut de către Ministerul Educației și Cercetării din Franța. A fost Directorul acestui Laborator timp de 12 ani. Preocupările acestei unități de cercetare au fost detecția și remedierea împotriva compușilor organici toxici, probleme diverse de protecția mediului.

În materie de detecție, profesorul Surpățeanu a orientat cercetările Laboratorului în principal spre sinteza de noi senzori moleculari bazați pe ciclodextrine (α , β , γ , RAMEB, CRYSMED și propoxi), funcționalizându-i cu fragmente sensibile de detecție. S-a creat o nouă clasă de detectori bazați pe derivați de ciclopiridinofani. În toate aceste construcții moleculare s-a bazat pe experiența anterioară în domeniul sintezei de noi compuși heterociclici. Cele mai interesante construcții au fost cele care au condus la senzori moleculari, încorporând ambele structuri macroheterociclice: ciclodextrine – ciclopiridinofani.

În problema remedierii s-au realizat noi tehnologii de extragere și distrugere a compușilor organici toxici bazați pe compuși absorbânți ciclodextrinici accesibili din punct de vedere economic. Între acestea de menționat este elaborarea unei tehnologii noi de remediere a solurilor infestate, bazată pe destrucție chimică (reacția Fenton) cuplată cu destrucția biologică (fungică). Aplicațiile ciclodextrinelor în industria cosmetică s-au dovedit foarte fructuoase și rentabile pentru Laborator.

După 2010, când a revenit în țară, dispunând de timp, dar nu și de mijloace experimentale, profesorul Surpățeanu s-a aplecat mai mult pe cunoștințele sale în domeniul reactivității chimice (reactivitate, mecanică cuantică și informatică), abordând un aspect spectacular din existența viului - stadiul prebiotic din evoluția vieții. A elaborat astfel

o nouă teorie privind formarea primilor aminoacizi proteinogeni și a polipeptidelor corespunzătoare. În acest sens, a impus termenul de "chimie sintonică" în formarea primilor precursori de aminoacizi și proteine. Rezultatele și teoria în sine sunt publicate în *International Journal of Astrobiology*, Cambridge University Press, 2017.

• **Domenii de cercetare abordate:**

În domeniul chimiei compușilor heterociclici cu proprietăți specifice:

S-au sintetizat noi compuși heterociclici din clasele izochinolinei, triazolilor și benzotriazolilor. Unii dintre aceștia au fost utilizați în obținerea unor compuși activi din punct de vedere farmacodinamic. Altora li s-au studiat proprietățile analitice și electrice, semiconductori și conductori organici;

În domeniul chimiei compușilor supramoleculari:

S-a avut în vedere detecția și remedierea unor compuși organici toxici din apă, aer și sol. În remediere s-au stabilit noi tehnologii de fixare și distrugere a compușilor organici volatili. În acest sens s-au folosit ciclodextrinele naturale și modificate chimic. În detecție s-au funcționalizat ciclodextrinele modificate, obținându-se astfel câțiva senzori moleculari performanți. S-au cuplat proprietățile de fixare ale unor compuși organici pe supramolecule având cavități de ciclodextrine și ciclopiridinofani;

În domeniul chimiei mediului:

S-a realizat degradarea hidrocarburilor aromatice polinucleare prin cuplarea reacției Fenton cu intervenția fungilor (*Fusarium solani*). În mod concret, s-au fixat hidrocarburile aromatice pe suporti de ciclodextrine și amidon modificat, după care s-au degradat oxidativ prin intermediul unor fungi;

În domeniul chimiei sintonice a propus o nouă teorie:

Trei sintoni moleculari – CH_2 , NH și CO sunt folosiți pentru obținerea precursorilor de aminoacizi proteinogeni și a proteinelor. S-a ealaborat și publicat la Cambridge University Press o nouă teorie privind formarea primilor aminoacizi proteinogeni și a proteinelor

corespunzătoare. La temperaturi scăzute în azot, cei trei sintoni – metilen, nitren și oxid de carbon, au format aziridinona, un compus asimetric în condiții speciale. Apoi, printr-o serie de reacții de izomerizare, ciclizare, eliminare și polimerizare s-au format o serie de precursori complecși ai sintonilor. În final, acești sintoni mai structurați, la contactul cu atmosfera primară, în special cu apa, amoniacul și hidrogenul sulfurat, chiar și cu dioxidul de carbon și metanul, au generat primii aminoacizi proteinogeni și primele polipeptide corespunzătoare. Ciclul aziridonic furnizează scheletul componentilor proteinogeni. Primele polipeptide au apărut din precursorii de polipeptide și ”nu din aminoacizii proteinogeni”.

În prezent, în preocuparea profesorului Surpățeanu se află construirea scheletului L-asimetric al tuturor aminoacizilor proteinogeni, luând în considerare centrul asimetric indus inițial în aziridinonă.

• Cărți publicate:

- Surpățeanu G., *Bazele teoretice ale reactivității chimice* (Bases théoriques de la réactivité chimique), Editura ”Tehnică”, București, 1982.
- Petrovanu M., Druță I., Surpățeanu G., *Chimie Organică* (Cours de Chimie Organique), Edit : Univ. « Gh. Asachi » Iași, 1983.
- Ofenberg H., Caprosu M., Nicolaescu T., Cașcaval A., Surpățeanu G., Șunel V., *Exerciții de chimie organică* (Applications au cours de chimie organique). Edit. Univ. « Gh. Asachi » Iași, 1984.
- Surpățeanu G., Șunel V., *Chimie organică* (Cours de chimie organique), Edit. Univ. « Gh. Asachi », Iasi, 1987.
- Surpățeanu G., Șunel V., *Chimie organică. Metode ale chimiei organice* (Chimie Organique Expérimentale). Edit. Univ. « Gh. Asachi » Iasi, 1988.
- Surpățeanu G., Șunel V., *Chimie organică . Sinteze* (Synthèses organiques). Edit. Univ. « Gh. Asachi » Iași, 1988.
- Surpățeanu G., Gheorghiu M. D., Vata M., *Chimie organică* (Cours de chimie organique). Edit : Univ. « Al. I. Cuza » Iași, 1991.

- Rafin C., Veignie E., Woisel P., Cazier F., Surpăteanu G., New Frontiers in Environmental Research (Ed. M.P. Glazer), Nova Science Publisher Inc. ISBN 1-60021-171-2, USA, (2006).

Cărțile publicate acoperă domenii legate de chimia teoretică: bazele teoretice ale chimiei și chimia mediului. Manualele universitare reprezintă cursuri de chimie organică și îndrumări practice în domeniul chimiei structurale și organice.

• Lucrări monografice publicate:

- Surpăteanu G., Catteau J. P., Karafiloglu P., Lablache Combier A., *Structure and reactivity of Cycloimmonium ylides*. Tetrahedron Report, 23 (1977); Tetrahedron 32, 2647-2663, (1976), Pergamon Press, U.K.

- Surpăteanu G., Lablache Combier A., *Reactivity of Cycloimmonium ylides*. Heterocycles, 22, 2079-2128, (1984), Japan.

- Zugrăvescu I., Petrovanu M., Surpăteanu G., *Reaction de cycloaddition des cycloimmonium ylures*. Mem. Acad. Roumaine, Serie IV, vol. 6, 1, 89-120, (1983). Romania.

- Karzazi Y., Surpăteanu G., *Structure and reactivity of Cycloimmonium ylides*. Heterocycles, 51, 4, 863-925, (1999), Japan.

- Woisel P., Surpăteanu G. G., Surpăteanu G., *Cycloimmonium ylides. Structure and electrocyclization reactions*. Targets in Heterocyclic Systems, 5, 461-487, (2001), Italia.

- Surpăteanu G., Fourmentin S., Landy D., Surpăteanu G. G., Decock P., *Cyclodextrin derivatives used in detection and remediation of volatile organic compounds*. Research Trends, ref.: RT/OC/FR-211, (2006), India.

Articolele monografice publicate reprezintă un corolar al activității științifice și acoperă domeniile de cercetare specificate anterior: chimia compușilor heterociclici azotați și chimia compușilor supramoleculari.

Profesorul Surpăteanu consideră că în cercetarea științifică, cel mai important aspect îl reprezintă concretizarea acesteia în aplicații utile, în îmbunătățirea calității vieții omului. Acumulările sale

științifice pe parcursul activității profesionale s-au materializat în brevete de invenție și tehnologii. Unele din brevetele publicate au fost rodul unor cercetări sub contract, care au vizat aplicații în industria de cosmetice, fibre sintetice, agricultură și medicamente.

În legătură cu activitatea sa ca profesor încearcă o mare satisfacție, prin aceea că a cotribuit timp de peste patru decenii la formarea unor specialiști în chimie, doctori în știință, cadre didactice în învățământul preuniversitar etc. Această activitate s-a concretizat în coordonarea unor lucrări de licență, doctorat, stagii postdoctorale, cursuri pentru specialiști, conferințe, stagii pentru cercetători etc. A acordat o atenție specială colaborării între Universitatea Littoral Cote d'Opale din Franța, unde și-a desfășurat o bună parte din activitate, și universități din București, Bacău și Iași. Profesorul Surpățeanu se mândrește cu faptul că unii dintre doctorii în Chimie care s-au format în Laboratorul condus de el în Franța lucrează în prezent atât în România, cât și în SUA, Franța, Maroc etc.

2.6. CS I dr. chimist Neculae Antohe

	NECULAE ANTOHE Membru correspondent Academia Oamenilor de Știință din România
CURRICULUM VITAE	
Adresa	Piatra Neamț, str. M. Kogălniceanu, nr.1, Bl.H-4, Sc. B, ap. 14
Telefon	0233-211220; Mobil: 0724-530258
E-mail	nantohe@gmail.com
Naționalitatea	Română
Data nașterii	27.02.1940
Domeniul ocupațional	Cercetare științifică în domeniul chimiei organice
Experiența profesională	
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/activități: Numele și adresa angajatorului:	1963 - 1966 Chimist/Tehnolog de secție co-monomer Producție: coordonarea a trei instalații de fabricație: oxid de carbon/ fosgen/carbonat de etilenă Uzina de Fibre Sintetice, Săvinești (Neamț)
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/activități: Numele și adresa angajatorului:	1966 - 1968 Chimist/Șef instalație Lactamă I Activitate de producție caprolactamă Uzina de Fibre Sintetice, Săvinești (Neamț)
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/activități:	1968 - 1973 Chimist I/ Recuperarea platinei de la sitele de ardere a amoniacului; absorbția oxizilor de azot în acid azotic, cu obținerea de acid azotic fumans; recuperarea hidroxidului de sodiu din șlamul de carbonat de calciu; purificarea carbonatului de calciu pentru utilizare în fabricarea pastei de dinți; recuperarea uleiului de la

Numele și adresa angajatorului:	compresorul de amoniac prin reținerea lui pe vată de cuarț Combinatul de Îngrășăminte Chimice, Roznov, Neamț
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1973 - 1994 Chimist/ Cercetător științific III – Cercetător științific I Chimie organică – sinteze organice. Recuperarea deșeurilor de azeotrop-carbonat de etilenă-etilen glicol, utilizând hidroliza sub presiune, cu obținerea de glicol pur (antigel); s-au sintetizat peste 10 compuși organici noi utilizați în avivarea fibrelor de melanj; s-au sintetizat noi antistatizanti de lungă durată pentru fibrele Relon; s-au sintetizat monomeri cu grupe polare pentru îmbunătățirea calităților tinctoriale ale fibrelor melanj; au fost sintetizați și purificați monomerii pentru fabricarea fibrelor acrilice, utilizate în special la vestele anti-glonț; s-a obținut poliamida-3 folosită în domeniul tehnic.
Numele și adresa angajatorului:	Institutul de Cercetări pentru Fibre Chimice Săvinești, Neamț
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1994 - 2012 Chimist/ CS-I, Director Științific Chimie organică și fitochimie. Analize cantitative și calitative ale unor principii active din plante: cumarine, complecși naturali cu oligo-elemente; realizarea de fitopreparate; analiza și izolarea polifenolilor din unele plante; izolarea și caracterizarea taninurilor galice și acidului galic pentru realizarea unui fitopreparat util în paradontoză etc.
Numele și adresa angajatorului:	Centrul de Cercetare și Prelucrare a Plantelor Medicinale "Plantavorel", Piatra Neamț
Educație și pregătire	
Perioada: Titlul calificării acordate:	1958 - 1963, Studii universitare, Facultatea de Chimie, Specializarea Chimie organică Diplomat în Chimie
Numele instituției:	Universitatea "Al. I. Cuza, Iași
Perioada: Titlul calificării acordate:	1973 - 1980 Doctor în Chimie organică. Teza de doctorat: " <i>Reacția izo- și di-izocianatilor aromatici cu derivați ai acidului ε-aminocapronic și obținerea de noi polimeri cu sulf</i> ";

	Conducător științific: Prof. dr. doc. Constantin Budeanu
Numele instituției:	Universitatea Tehnică "Gh. Asachi", Iași
Membru al unor Academii	Academia oamenilor de Știință din România, Membru corespondent
Aptitudini personale și competențe	
Limba maternă	Româna
Limbi străine cunoscute	Engleză (bine)
Operare pe calculator	Da, pentru rezolvarea problemelor stricte de specialitate
Aptitudini și competențe organizaționale	
Informații suplimentare	• Lucrări publicate: 25 • Cărți publicate: 1 • Brevete de invenție: 40 • Membru al unor asociații profesionale: membru al Societății de Fitoterapie din România; membru fondator al Fundației "Vorel", Piatra Neamț; membru fondator al Societății române a chimiștilor cosmetologi; • Membru în Comitete de redacție: Revista de Cosmetică IFSCC; • Citări în literatura de profil, în teze doctorat, în enciclopedii precum: Chemical Abstract, Referativnyi Zhurnal; • Director de proiecte de cercetare științifică.
Distincții, onoruri:	• Aspecte din activitatea mea au apărut în "Dicționarul oamenilor de seamă din județul Neamț", publicat de C. Pangrati, 1999; Anuarul "Who is who, what is what", 1998-1999; "Instituții și specialiști în dezvoltarea locală și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii din România", Ed. Expert, București, 1998.
Experiență managerială	- Șef de instalație CFS Săvinești (1966-1968); - Director științific SCCPM "Plantavorel" S.A. Piatra Neamț (1994-2012); - Secretar științific Filiala AOȘR din Piatra Neamț (2012 și în prezent).

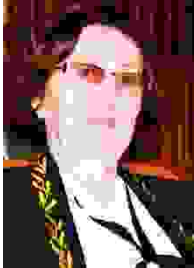
Preocupări, contribuții științifice, realizări mai deosebite

- Investigațiile efectuate în cadrul tezei de doctorat au dus la sinteza a 29 noi compuși organici, nesemnalați în literatura de specialitate din țară și din străinătate;
- Prin testări efectuate la Institutul de cercetări Biologice din Iași s-a constatat că unii din acești produși au proprietăți antibacteriene și antifungice;
- Dintre compușii sintetizați și analizați la Facultatea de Fizică a Universității "Al. I. Cuza" din Iași, unii s-au dovedit foarte buni semiconductori;
- Au fost obținuți noi polimeri cu sulf având duble grupări funcționale (funcții tiouretanice și funcții tiosemicarbazidice), cu proprietăți de absorbție a radiațiilor nucleare, cu utilizări speciale în construcția aparatelor aerospațiale.
- În perioada 1973-1994 a brevetat 40 de invenții având ca obiect domeniile de activitate ale Combinatului de Fibre Sintetice din Săvinești (Neamț) și ale Institutului de cercetări pentru Fibre Sintetice din Săvinești. Au fost realizate următoarele produse și tehnologii:
 - Monomer de polimerizare cu acrilometil (dietilaminoetilacrilamide);
 - Tehnologie nouă de sinteză a bisnitrozociclohexan (sinteza directă a caprolactamei);
 - Ingredient pentru obținerea efectului de antistatizare de lungă durată a poliamidei;
 - Un copolimer acrilic pentru eliminarea efectului de piling;
 - O tehnologie nouă de copolimerizare a acrilonitrilului;
 - Un nou avivaj pentru fibre acrilice (polietilen fosfit);
 - Tehnologie de purificare a captanului produs antifungic (N-triclorometil-tetrahidroftalimidă);
 - Ester acrilic polietaxilat (monomer pentru antistatizare permanentă);
 - Esterul vinilic la glicolul polietoxilat (monomer pentru fibre acrilice);

- Esterul glicolic al acidului e-aminocaperonic (monomer pentru obținerea de poliuretani bifuncționali (carbazidici și tiosemicarboxilici);
- Antistatizant pe bază de alchil fosfat și alchilpolietoxilat (avivaj S.G.) pentru fibre acrilice;
- Monoesterul metilic al anilidei p-sulfonat (monomer);
- Tehnologie de esterificare a tetranolaminei cu acizi grași superiori (pentru industria pielăriei);
- Agent antistatic pentru fibre sintetice;
- Agent de antistatizare a tehnologiei polietilenglicol-diurilfosfat;
- Noi copolimeri acrilici utilizați la obținerea fibrelor sintetice;
- Tehnologie de obținere de copolimeri filabril;
- Tehnologie nouă de obținere a fibrelor poliamidice cu proprietăți de antistatizare de lungă durată;
- Obținerea de noi catalizatori de dehidrogenare a alcoolilor secundari la cetone;
- O nouă tehnologie de recuperare a concentrațiilor mici de amoniac din apele reziduale;
- Difosfat de polietilen glicol utilizat în fabricarea fibrelor poliamidice pentru utilizări tehnice;
- Tehnologie nouă de recuperare a azeotropului;
- Un nou produs de lubrifiere (plastifiant) pe bază de sulfat de molibden pentru mase plastice.
- În perioada 1994-2012, în cadrul SCCCPM "Plantavorel" din Piatra Neamț a contribuit la obținerea de produse fitoterapeutice din plante medicinale și a brevetat noi invenții:
 - Produs fitofarmaceutic cu proprietăți remineralizante;
 - Produs fitoterapeutic cu acțiune antiparadontozică (GALODENT);
 - Unguent pentru afecțiunile cardio-vasculare;
 - Aqua Venol - produs pentru circulația periferică cu conținut de cumarine;
 - Tinctură glicerinată de măceș cu acțiune antiinflamatoare și cicatrizantă.
- Au fost aplicate industrial cinci dintre invențiile brevetate:

- Brevet nr. 65132/1977 *"Procedeu de obținere a glicolului din azeotropul carbonat de etilenă-etilenglicol"*. Capacitatea instalației 850-1000 tone/an; eficiența economică - 3 milioane lei la nivelul anului 1978;
- Brevet nr. 84086/1984 *"Produse de lubrifiere utilizate în prelucrarea fibrelor acrilice și procedeu pentru obținerea acestora"*. Capacitatea instalației 2500 tone/an;
- Brevet nr. 85369/1984 *"Produse de antistatizare în prelucrarea fibrelor acrilice și procedeu de obținere a acestora"*. Capacitatea instalației 300 tone/an. Aplicarea industrială este atestată de expertiza tehnică a OSIM București.
- Brevet nr. 76878/1978 *"Procedeu de obținere a glicolului pur cu utilizări în fabricarea fibrelor terilenice"*. Capacitate 100 tone/an;
- Brevet nr. 84646/1984 *"Sinteza unor compuși organofosforici micști pe bază de fosfițialkilici și compuși fosfiți de polietilenglicol", antistatizanți pentru fibrele acrilice*. Capacitate 100 tone/an.
- Pe parcursul activității a participat cu lucrări la numeroase simpozioane, conferințe și congrese naționale și internaționale, dintre care: Simpozionul *"Progrese și perspective în fabricarea fibrelor sintetice"*, Săvinești (25 de comunicări în cadrul mai multor ediții organizate); Congresul Internațional de Chimie, București, 1988 (2 lucrări); International Congress of Chemical and Process Engineering CHISA, Praga, 1993 (2 lucrări); Congresul internațional *"BRAMAT"*, Brașov, 2007 (1 lucrare); 4-th Conference of AMAPSEEC, Iași, 2006 (2 lucrări); Panhellenic Pharmaceutical Congress (ediția a 12-a), Atena, Grecia, 2005 (2 lucrări); Congresul Național de Farmacie, Iași (ediția a 11-a), 1998, (3 lucrări); Congresele Academiei Oamenilor de Știință din România (5 lucrări); Sesiunile științifice organizate în perioada 1985-2015 de către Filiala din Piatra Neamț a AOȘR (20 lucrări) etc.

2.7. Dr. etnolog Elena Florescu

	ELENA FLORESCU Membru de onoare Academia Oamenilor de Știință din România
CURRICULUM VITAE	
Adresa	Piatra Neamț, str. Mihai Eminescu, nr.4, bl.D3, sc.C, et. IV, ap.90
Telefon	0721-947997 / 0233-212319
E-mail	florescuelena38@yahoo.com
Naționalitatea	română
Data nașterii	12 mai 1938
Domeniul ocupațional	muzeografie - etnografie
Experiența profesională	
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Septembrie 1959 - septembrie 1961 Profesor de geografie la Școala generală Nr. 2, Vaslui; Director Casa Pionerilor – Vaslui; Secretar al Asociației Geografilor din România, filiala Vaslui Organizat sesiuni științifice și susținut comunicări
Numele și adresa angajatorului:	Inspectoratul Școlar – Vaslui
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Sepembrie 1961 - decembrie 1963 Meteorolog la Stația Meteo – Iași Înființat Stația de Actinometrie din cadrul Stației Meteo – Iași
Numele și adresa angajatorului:	Direcția Apelor Române – Sector Iași
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Ianuarie 1964 – decembrie 1973 Muzeograf la Muzeul de Științele Naturii – Piatra Neamț Contribuții la întocmirea patrimoniului muzeal în domeniile botanic și mineralogic; contribuții la realizarea expoziției de bază, prin realizarea unor expozate grafice de valoare până în prezent.

Numele și adresa angajatorului:	Muzeul de Arheologie din Piatra Neamț, director fiind Preot Constantin Mătasă
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/activități:	Ianuarie 1964 – mai 1995 Muzeograf la Complexul Muzeal – Neamț, Piatra Neamț Aici am pus bazele Muzeului de Etnografie, prin: - Întocmirea patrimoniului muzeal, prin achiziționarea a 5.000 de piese; - Organizarea a 6 expoziții de bază la sediul muzeului și 24 de expoziții temporare și itinerante; - Organizarea a 8 târguri naționale ale meșterilor lemnari la Muzeul din Tg. Neamț, unde am înființat Secția de Etnografie, bazată mai ales pe colecția de instalații populare, pentru care am construit o șură specială destinată expunerii acestora. Activitatea de depistare și procurare a pieselor de colecție a fost însoțită de o temeinică cercetare de teren și de arhivă, care a fost valorificată în cele peste 30 comunicări științifice, susținute la muzeele din județul Neamț și din țară, finalizată cu 8 volume de studii monografice a celor mai importante domenii de cultură populară din județul Neamț și un album etnografic al Ținutului Neamț.
Numele și adresa angajatorului:	Complexul Muzeal – Neamț, Muzeul de Etnografie, Piața Libertății, nr. 1, Piatra Neamț
Educație și pregătire	
Perioada: Titlul calificării acordate:	1945 – 1955 Studii liceale
Numele instituției:	Liceul Clasic din Iași
Perioada: Titlul calificării acordate:	1955 - 1959 Diplomat universitar
Numele instituției:	Facultatea de Geologie-Geografie, din cadrul Universității „Al. I. Cuza”- Iași
Perioada: Titlul calificării acordate:	1991 – 1998 Doctor în etnografie și etnologie din 1998. Teza de doctorat: ” <i>Textile populare de casă din zona Neamț</i> ”; conducător științific: prof. dr. Corneliu Bucur.
Numele instituției:	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
Aptitudini personale și competențe	
Limba maternă	română

Limbi străine cunoscute	franceză
Operare pe calculator	În programele; Word, Corel, Paint, Excel, Internet
Aptitudini și competențe organizaționale	- Capacitate de elaborare a tematicilor și planurilor expozițiilor și a programelor activităților specifice. - Transmiterea cunoștințelor prin expozițiile organizate, prin ghidajele grupurilor, prin mijloacele mass-media, prin lucrări științifice și de popularizare
Informații suplimentare	
Membru al unor Academii	Membru de Onoare al Academiei Oamenilor de Știință din România
Distincții, onoruri:	Premiul „Grigore Gafencu” al AOȘR pentru cartea <i>„Portul popular de sărbătoare din județul Neamț”</i> , publicată în 2015.
Experiență managerială	Înființarea, organizarea și coordonarea activităților din cadrul Muzeului de Etnografie din Piatra Neamț.

Contribuții originale, inițiative, realizări deosebite

- În calitate de profesor de geografie și diriginte la Școala Generală nr. 2 din Vaslui în perioada 1959 – 1962, am pus în scenă cu elevii școlii piesa „*Dumbrava minunată*”, după opera lui Mihail Sadoveanu, care a fost prezentată pe scena Casei de Cultură din Vaslui;
- În calitate de meteorolog la Direcția Apelor Siret-Prut din Iași (1962 – 1964), am înființat *Secția de Actinometrie* la Stația Meteorologică din Iași;
- Contribuții în domeniul muzeografiei (1964 – 1995):

A) La Muzeul de Științe Naturale din Piatra Neamț (1964 – 1973), muzeu nou înființat, pornit de la constituirea patrimoniului până la deschiderea primei expoziții de bază, a contribuit cu:

- Colectarea de materiale floristice: 3.000 exemplare plante presate, conservate, determinate și catalogate;
- Colectarea de materiale paleontologice: 200 lamelibranhiate sarmațiene, din punctele fosilifere de la Stânca Șerbești-Girov și Dealul lui Stan-Bozieni;
- Realizarea tematicii expoziției de bază și a unor exponate auxiliare pentru aceasta (schite paleogeografice și a trei hărți mari în relief ale jud.

Neamț - harta geologică, harta geomorfologică și harta turistică; exponate unicat de mare interes, expuse și în prezent în muzeu; realizarea vegetației pentru diorame, folosind metoda uscării plantelor în nisip.

- Valorificarea rezultatelor cercetării documentare și de teren în câteva comunicări științifice, susținute la sesiunile locale și ale muzeelor de profil din țară.

B) La Muzeul de Etnografie din Piatra Neamț (1974 – 1995), înființat în cadrul Muzeului de Istorie, prin angajarea subsemnatei ca muzeograf, cu misiunea de realiza un cadru organizat de prezentare a culturii populare din județul Neamț - unul dintre puține județe fără un muzeu cu acest profil, deși se cunoșteau multe tradiții valoroase de pe meleagurile nemțene. Acest deziderat a fost îndeplinit, prin parcurgerea mai multor etape și implicarea totală în cunoașterea specificului etnografic al zonelor din județul Neamț, astfel:

a) Documentare în literatura de specialitate, în arhive și muzeele etnografice din Iași, București, Sibiu, Suceava și altele.

b) Cercetare de teren ca activitate primordială:

- cunoașterea directă a modului de viață și de muncă a țăranului din Neamț, în condițiile când în deceniul al optulea din secolul XX s-au putut afla încă multe aspecte și elemente ale unor vechi tradiții populare;

- constituirea patrimoniului muzeal prin achiziționarea unor obiecte valoroase - mărturii ale îndemânării, talentului și măiestriei creatorilor; a reușit colectarea a cca. 5.000 de piese reprezentative pentru toate domeniile culturii populare nemțene, cu precădere cele de port, țesături, obiecte și unelte de la diferite ocupații etc. În multe cazuri a reușit cu mari eforturi să-i determinăm pe oameni să renunțe la unele obiecte - scumpe moșteniri de la înaintași sau vechi amintiri ale unor momente frumoase (costumele de nuntă...);

c) Valorificarea datelor culese și a obiectelor achiziționate, pe două planuri:

- expozițional: prin care am făcut o restituire a valorilor, aplicând proverbul „*de la lume adunate și iarăși la lume date*”; prima expoziție deschisă cu piese ale muzeului a fost „*Comori de artă populară*

nemțeană”; au urmat: „*Portul popular – diversitate în unitate*”; „*Casa țărănească - tezaur de tradiție*”; „*Simboluri vechi pe scoarțe*”; „*Roata - unealtă și simbol*”; „*Vânătoarea și pescuitul*”; „*Masca în jocurile de Anul Nou*” etc.

În general în toate expozițiile organizate a scos în evidență aportul creatorilor nemțeni la îmbogățirea patrimoniului etnografic național. O realizare deosebită este crearea pavilionului în curtea Muzeului din Tg.Neamț, în care au fost aduse și expuse cele mai importante instalații populare : moara și fierăstrăul de apă, piua de bătut sumani și șteaza, teascul masiv din lemn de stejar pentru făcut oloi și must.

- științific: elaborarea a zeci de comunicări prezentate la sesiunile locale și la alte muzee din țară, cuprinzând o tematică foarte largă, de la răboj la datini și obiceiuri, de la bordei la biserică, de la tradiție la inovație etc. Aportul la cunoașterea culturii populare nemțene l-am făcut și prin cele nouă cărți, reunite în seria „*Din cultura populară a județului Neamț*”, prezentate mai jos.

- Pe plan științific a contribuit și la elaborarea unor lucrări de interes național: *Atlasul Etnografic al României*, *Portul popular românesc*, *Arhitectura populară românească*, *Revigorarea meșteșugurilor tradiționale românești*.

- O activitate deosebit de importantă și atractivă a fost organizarea în perioada 1992 – 1998, la Muzeul de Istorie și Etnografie din Tg.Neamț a „*Târgului anual al meșterilor lemnari*”;

- O expoziție interesantă a fost cea organizată la Muzeul de etnografie din Chișinău în anul 1993, sub genericul „*Simboluri perene*”, care a atestat existența unei strânse unități de exprimare și de creație populară în Moldova de dincolo și de dincoace de Prut.

Cărți publicate

Portul popular din zona Neamț

Elena Florescu - *Portul popular din zona Neamț*, Complexul Muzeal Neamț, 1979, 84p.

Primul volum din serie prezintă un domeniu accesibil, fiind vorba de îndeletniciri mai mult feminine. Începe cu o prefață întocmită de un erudit specialist - prof. dr. Paul Petrescu, în care evidențiază conservatorismul locuitorilor de pe aceste meleaguri. În carte sunt analizate sistematic fiecare piesă din structura costumului tradițional, subliniind contribuția femeilor care au făcut din costumele populare cel mai reprezentativ element de identitate personală și comunitară.

Arhitectura populară din zona Neamț

Elena Florescu - *Arhitectura populară din zona Neamț*, Complexul Muzeal Neamț, 1983, 204p.

Volumul începe cu o prefață realizată de prof. dr. Paul Petrescu, care apreciază la superlativ modul de prezentare a acestui domeniu de mare complexitate. La început, cartea tratează problema așezărilor și a gospodăriilor țărănești, pentru a detalia sistematic partea de arhitectură populară, subliniind specificul satelor nemțene și insistând pe latura decorativă, unde am descoperit adevărate lucrări de artă, lucrate în tehnica traforajului și a creștăturilor. Cartea se încheie cu un bogat glosar de termeni vechi.

Valea Bistriței – tradiții populare

Elena Florescu - *Valea Bistriței – tradiții populare*, Complexul Muzeal Neamț, 1992, 124p.

Autorul fotografiilor din carte este Adolph Chevallier, care s-a născut și a lucrat aici, immortalizând aspecte caracteristice zonei și scene tradiționale de muncă de la începutul secolului al XX-lea, dintre care multe nu se mai pot vedea în realitate, fiind depășite (plutăritul, căula, melișatul cânepii, aratul cu plugul, costumele vechi. Imaginile expuse pe clișeele pe sticlă sunt însoțite de citate din operele scriitorilor noștri sau din folclorul local, completând în mod fericit frumusețea fotografiilor.

Textile populare de casă din zona Neamț

Elena Florescu - *Textile populare de casă din zona Neamț*, Edit. Etnologică, București, 2010, 259p.

Acest volum a constituit teza de doctorat, cu o prefață de Prof.dr.Ilie Moise de la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu. Cartea prezintă un domeniu foarte dezvoltat în zonele Ținutului Neamț și recunoscut pentru creațiile de mare valoare artistică realizate de-a lungul timpului. De subliniat largă răspândire a țesutului și cusutului, din fire naturale, lucrate într-o gamă foarte variată de categorii de piese textile, cu multiple întrebuințări. Cartea cuprinde o bogată serie de simboluri vechi, ornamente și compoziții renumite (pomul vieții). Cartea a fost tipărită printr-un proiect finanțat de Consiliul Județean Neamț.

Arhitectura populară din zona Neamț

• **Elena Florescu - *Arhitectura populară din zona Neamț* (ediția a II-a), Edit. Etnologică, București, 2011, 219p.**

Aprecieră deosebită primită din partea arhitecților și solicitarea multor oameni interesați de acest subiect, au determinat ca după 30 de ani să realizăm a doua ediție, completată cu noi date. S-a aprofundat prezentarea tipologică a construcțiilor populare și considerațiile estetice - totul pentru a sublinia specificul nemțean al formelor arhitectonice care au îmbogățit tezaurul național de artă populară. Și această carte a fost elaborată și tipărită în cadrul unui proiect finanțat de Consiliul Județean Neamț.

Biserici vechi de lemn din Ținutul Neamț

Elena Florescu, Marina Sabados, C. Miftode - *Biserici vechi de lemn din Ținutul Neamț*, Editura, C. M. IMAGO, Piatra Neamț, 2012, 168p.

Prefața volumului a fost semnată de preotul Dumitru Ailincăi din Parohia Precista, Piatra Neamț. Ținutul Neamț, ca deținător al celor mai multe lăcașuri de cult ortodox din țară ne-a îndemnat să prezentăm o parte din această bogăție. Fiind un domeniu de strictă specialitate, am colaborat cu un istoric de artă, de prestigiu – doamna Marina Sabados de la Institutul de Istoria Artei din București. După o incursiune în istoricul vieții religioase de pe aceste meleaguri, sunt prezentate 29 biserici de lemn, cu ceea ce au ele mai valoros, ridicate în

perioada: începutul sec. al XVI-lea – mijlocul sec. al XIX-lea. Volumul s-a realizat în cadrul unui proiect finanțat de Consiliul Județean Neamț.

Portul tradițional de sărbătoare din Județul Neamț

Elena Florescu, Florentina Buzenschi - *Portul tradițional de sărbătoare din Județul Neamț*, Editura C.M. IMAGO, Piatra Neamț, 2015, 191p.

Dacă în 1979 prezenta doar portul popular din zona Neamț, acum studiul s-a extins la cele trei zone etnografice din județul Neamț, pentru a evidenția marea diversitate de forme zonale, locale și chiar individuale. După o prezentare a mulțimii de funcții ale costumului popular de sărbătoare, s-a analizat fiecare componentă, s-au subliniat particularitățile zonale, expunând complexitatea costumelor pe un grup de tineri îmbrăcați în frumoasele costume de sărbătoare. Volumul a fost realizat printr-un proiect finanțat de Consiliul Județean Neamț.

Arta populară a lemnului din județul Neamț

Elena Florescu, Florentina Buzenschi - *Arta populară a lemnului din județul Neamț*, Editura CONTA, Piatra Neamț, 2016, 191p.

Într-un ținut de munți și dealuri îmbrăcate în bogate păduri, era firesc ca lemnul să fie unul dintre cele mai utilizate materii prime, care să conducă la dezvoltarea multor îndeletniciri de prelucrare, devenite meșteșuguri importante. S-au prezentat mai întâi virtuțile lemnului și apoi domeniile de folosință ale lui: construcțiile, mobilierul, unelte, instalații și obiecte folosite în diverse ocupații - la toate se îmbină armonios utilul cu frumosul. Am amintit pe meșterii lemnari renumiți. Cartea a fost editată printr-un proiect finanțat de Consiliul Județean Neamț.

Din tezaurul de cultură populară a Ținutului Neamț

***Din tezaurul de cultură populară a Ținutului Neamț*, Editura AOȘR, București, 2018,**

O carte-album, care sintetizează domeniile prezentate în cele opt volume apărute în seria „*Din cultura populară a Județului Neamț*” și evidențiază cele mai importante particularități ale culturii populare nemțene prin care se identifică în context național. Mergând pe ideea că imaginile sunt mai elocvente și mai atractive, s-au folosit un mare număr de fotografii color.

• Contribuții la realizarea unor acțiuni și lucrări științifice naționale și locale:

- „*Dezvoltarea industriei mici, prin revitalizarea meșteșugurilor tradiționale*” (100 p), parte dintr-un studiu național, coordonat de Institutul Central de Cercetare, Proiectare și Directivare în Construcții – București, 1988 - 1989;
- „*Studiul pentru dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale și a unor activități bazate pe valorificarea resurselor locale*” (60 p) - studiu coordonat de Comisia Zonei Montane din România, 1990;
- „*Motivele populare de pe cusăturile din Județul Neamț*” - culegere și grafică pentru albumul comandat de UJCOOP – Neamț, în anul 1986 (100 p);
- Completarea unui număr de 20 chestionare pentru unele domenii din cultura populară a jud. Neamț pentru *Atlasul etnografic al României*, împreună cu prof. dr. Nicolae Dunăre, coordonat de Institutul de Etnografie și Folclor – București;
- „*Contribuții la Studiul etno-arheologic al vieții pastorale din zona înaltă a Moldovei* (50 p), parte din studiul „*Etno-arheologia din sud-estul Europei*”, coordonat de arheolog John Nandriș – Londra, în anii 1988-1989;
- Întocmirea a 30 fișe de creatori populari din județul Neamț, pentru „*Repertoriul creatorilor populari contemporani*”, inițiat de Muzeul Civilizației populare, Sibiu, 1993.
- „*Strategia de dezvoltare durabilă a Cartierului Condreni - Târgu Neamț*”, comandată de Institutul „*Prodomus*”, București, 1996 - coordonator dr. arh. Cezar Niculiu (80 p);
- „*Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Pipirig – județul Neamț*”, comandată de Institutul „*Prodomus*”, București, 1997 - coordonator dr. arh. Cezar Niculiu (80 p);
- „*Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Bicazu Ardelean - județul Neamț*”, comandat de Institutul „*Prodomus*”, București, 1996 - coordonator dr. arh. Cezar Niculiu (60p);

- Catalogul „*Potențialului de oportunități și servicii din județul Neamț*”, (50p), editat de Fundația de inițiativă locală în cadrul unui proiect finanțat de U.E., prin Programul PHARE, 2000;
- Albumul „*Tradiții și artă populară în județul Neamț*” – text Elena Florescu, editat de Consiliul Județean Neamț, în anul 2011, în cadrul unui proiect REGIO – Inițiativă locală - Dezvoltare Regională (120 p);
- Monografia hanurilor din județul Neamț, sub titlul - „*Hanul - spațiu de taină și de legendă*”, editat de ANTREC-Neamț, în cadrul unui proiect REGIO, finanțat din fonduri UE; 2011 (54p);
- „*Hanul Ancuței – tradiție și actualitate*”, editat de Fundația „Hanul Ancuței” și Consiliul Județean Neamț, la Ed. ETNA, București, 2013 (60 p);
- Elaborarea capitolelor de specialitate la proiectul „*Meșterul turistic*”, finanțat din fonduri U.E. în cadrul programului POSDRU, în anul 2015 (100 p).

• **Contribuții la editarea și publicarea unor lucrări de știință aplicată:**

- „*Ghid metodologic aplicativ de elaborare a unui Plan Strategic Global Durabil pe orizontul 2000 - 2005 în localități rurale din județul Neamț*”, editat de Asociația Ecoforest Neamț (64 p), în anul 2000 și difuzat spre extindere la 72 comune din județul Neamț, elaborat de S. Geangalău, El. Florescu, M. Iacob, G. Galban și D. Galavan.
- „*Ghidul de implementare a unui Sistem de Management de Mediu*”, conform ISO 14001/1997, în cadrul administrației publice locale, autor ing. Ileana Soare, concepția grafică Elena Florescu, Piatra Neamț, 2002.
- „*Buletinul informativ al Asociației Ecoforest - Neamț*”, nr. 1, întocmit de El. Florescu, S. Geangalău și V. Avădănei, în 2003;
- Broșura „*Importanța sprijinului acordat de Uniunea Europeană în dezvoltarea economico-socială a României*” (40p), realizată de El. Florescu în 2004;
- Studiul „*Atragerea în circuitul economic a resurselor locale de materii prime – lână și blănuri de ovine, precum și a resurselor de muncă în 23*

localități montane din județul Neamț”, elaborat de S. Geangalău și El. Florescu în 2004;

- *”Metodologia de abordare interdisciplinară a gendei 21 Locale”* (72p), elaborată de S. Geangalău, El. Florescu, C. Andone, V. Avădănei, Gh. Lalău și I. Cărăuș în 2004;

- *”Ghid de de întocmire a Agendei 21 locale”* (40p), elaborat de El. Florescu;

- Studiul *”Strategia de dezvoltare durabilă a resurselor umane la SC Mecanica CEAHLĂU SA, Piatra Neamț – model de mentorat”*, (62p), 2007, elaborat de S. Geangalău, L. Latu, El. Florescu, Gh. Ocneanu, E. Bulai;

- *”Ghid orientativ pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare durabilă a resurselor umane – model de mentorat”* (76p), elaborat de S. Geangalău, L. Latu, El. Florescu, Gh. Ocneanu, E. Bulai.

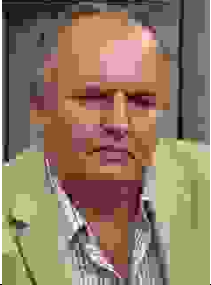
• **Alte activități:**

- În calitate de consilier științific am întocmit, împreună cu colectivul de la Asociația ECOFOREST, Piatra Neamț am realizat în perioada 1998 – 2008 numeroase proiecte de dezvoltare economică și socială a satelor din județul Neamț, de perfecționare a cadrelor în diverse meserii etc, realizate cu fonduri europene și guvernamentale. În acest context s-au elaborat numeroase materiale metodologice și promoționale (broșuri, cataloage de motive populare, postere, afișe, etc);

- În calitate de consilier la Filiala din Piatra Neamț a AOȘR (2008-2010) am contribuit la bunul mers al activității în această filială. Am participat cu lucrări la majoritatea acțiunilor organizate de filială în județul Neamț și la unele din manifestările științifice organizate de către Academia Oamenilor de Știință din România în diverse centre din țară;

- În cadrul organizației P.F.A.G.V. am elaborat lucrări de cunoaștere a artei și culturii populare din județul Neamț, coordonate de Secția proiecte a Consiliului Județean Neamț, precum *„Tradiții și artă populară în județul Neamț”* (text Elena Florescu), *„Meșterul turistic”* (elaborarea capitolelor de specialitate), *„Hanul Ancuței – tradiție și actualitate”* și altele.

2.8. Dr. filolog Adrian Alui Gheorghe

	ADRIAN ALUI GHEORGHE Membru asociat Academia Oamenilor de Știință din România
CURRICULUM VITAE	
Adresa	Piatra Neamț
E-mail	adrianaluiheorghe1@gmail.com
Naționalitatea	Română
Data și locul nașterii	6 iulie 1958, comuna Grumăzești, jud. Neamț
Starea civilă	Căsătorit, un copil
Domeniul ocupațional	Învățământ, Cultură
Experiența profesională	
Perioada/Ocupația	1983 - 1987: Profesor la Școala Generală Pipirig; 1987 - 1990: Profesor la Clubul Copiilor din Piatra Neamț 1990 - 1992: consilier la Inspectoratul Județean de Cultură 1992 - 1993: Director al Complexului Muzeal Județean Neamț 1997 - 2001 și 2005 – 2013: Director al Direcției pentru Cultură a județului Neamț 2001 - 2004: consilier la Direcția pentru Cultură a Județului Neamț 2013 - 2017: Director al Bibliotecii Județene „G. T. Kirileanu” Neamț Din anul 2005 și pînă în prezent profesor asociat la Facultatea de Muzică din Piatra Neamț, filială a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj Napoca, unde a susținut și susține cursul de Estetică generală și estetică muzicală
Educație și pregătire	
Perioada:	1982 – 1986
Titlul calificării	Licențiat în filologie, Facultatea de Filologie,

acordate:	Specializarea Română – Latină; lucrarea de diplomă: <i>"Paradigma erosului în poezia lui Ovidius"</i> .
Numele instituției:	Universitatea "Al. I. Cuza", Iași
Doctorat	2004 Doctor în Filologie, cu lucrarea: <i>"Tinerețe fără bătrânețe și sentimentul tragic al timpului"</i> , conducător științific prof. univ. dr. Petru Ursache
Numele instituției:	Universitatea "Al. I. Cuza", Iași
Specializări postuniversitare:	• Identitate culturală în societățile multiculturale, Stockholm, Suedia, 1995; • Politici culturale europene , Varna, Bulgaria 1997; Sinaia, România, 1998; • Managementul funcției publice în sistemul cultural românesc, Societatea pentru Excelență în Administrația Publică, Corpul funcționarilor Publici din România, 2008; • Stagii numeroase de pregătire în domeniul funcției publice și managementul Cultural, cu atestate de absolvire, în perioada 1996 – 2013.
Aptitudini personale și competențe	
Limba maternă	Româna
Limbi străine cunoscute	Franceza
Operare pe calculator	Da
Aptitudini și competențe organizaționale	• Fondator al Asociației Culturale "Conta" care conservă și promovează valorile culturale ale zonei Neamț (din 1996); • Inițiator și realizator al unui bust Mihai Eminescu în Piatra Neamț (2014); • Inițiator : statuie a lui I. L. Caragiale la Piatra Neamț (în curs de realizare); • Inițiator și organizator al acțiunii Săptămâna Culturală Românească la Ambasada României de la Budapesta (1998); • Organizator al manifestării Colocviile Naționale de Poezie și Critică, ediții anuale, în perioada 1992 – 2006; • Inițiator și organizator al Concursului Național de debut „Aurel Dumitrescu”, din perioada 1993 – 2015; • Organizator și co-organizator al Bienalei de Artă Plastică „Lascăr Vorel”, în perioada 1997 – 2000; 2005 – 2013;

	• Participant activ la evenimentele din decembrie 1989. A scris editorialul primului număr al ziarului „Ceahlăul” din 22 decembrie 1989, dar a refuzat titlul de revoluționar și avantajele sale.
Informații suplimentare	
Participări la evenimente culturale internaționale	• „<i>Săptămâna Eminescu</i>”, Ambasada României la Praga, 2000; • „<i>Săptămâna literaturii române la Praga</i>”, în organizarea ICR Praga (2012); • Târgurile Internaționale de Carte, reprezentând România, la Frankfurt (2013), Belgrad (2015), Ierusalim (2017); • Congresul Scriitorilor Francofoni de la Alger, reprezentînd România, unde a susținut o conferință pe tema „<i>Autoficțiunea literară</i>” (2012);
Recunoaștere profesională	• Scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România; • Membru în Consiliul de conducere al Uniunii Scriitorilor din România în perioada 2000 – 2012; • Membru al PEN Clubului Român din anul 1990 și vicepreședinte al PEN Clubului Român în perioada 2014-2016; • Director al revistei de Cultură, arte și atitudine „Conta” (2010 și în prezent). • Membru asociat al Academiei Oamenilor de Știință din România (din 2012).
Premii, distincții, onoruri:	- Premiul Uniunii Scriitorilor din România (2001) pentru volumul de poezie „<i>Îngerul căzut</i>” și pentru romanul „<i>Laika</i>” (2015); - <i>Meritul Cultural în grad de Cavaler</i>, grad A, în anul 2000 și <i>Meritul Cultural în grad de Ofițer</i>, grad A, în anul 2010 conferite de Președinția României; - <i>Cetățean de onoare</i> al municipiului Piatra Neamț din anul 2005; - Premiul Festivalului de literatură româno-canadian « Ronald Gasparic » (Iași, 2008); - Premiul Național de Poezie „<i>Poesis</i>”, Satu Mare, octombrie, 2008; - Premiul „<i>Balcanica</i>” al poezilor din Balcani, 2010; - Premiul național „<i>Liviu Rebreanu</i>” pentru proză, Bistrița Năsăud, 2017; - Premiul anual al revistei Familia pentru proză, Oradea, 2017; - Alte premii: Premiul Filialei Iași a Uniunii Scriitorilor din România pentru volumele: „<i>Cîntece de îngropat pe</i>

	cei vii" (1993); „Titanic șvaiter. Momente și schițe" (1994); "Complicitate" (1998); "Goliath"(1999); "România pe înțelesul tuturor " (2004); pentru îngrijirea ediției "Carnete maro" (volumele I-IV) de Aurel Dumitrașcu (2006); pentru volumul de poezie „Paznicul ploii" (2010); pentru romanul „Urma" (2013); Premiul filialei Iași a USR pentru întreaga activitate, în anul 2013, la împlinirea vârstei de 55 de ani; Premiul pentru Poezie al Revistei <i>Convorbiri literare</i> (2000); Premiul Revistei <i>Ateneu</i>, pentru poezie (2000); Premiul Salonului Internațional de Carte de la Oradea; Premiul Asoc. Scriitorilor Bucovineni; Premiul <i>Nichita Stănescu</i> al Scriitorilor de Poezie de la Desești - Maramureș, pentru volumele <i>Intimitatea absenței</i>(1992) și <i>Îngerul căzut</i> (2001) etc.
Experiență managerială	• 1993 - 1994: Director al Complexului Muzeal Neamț; • 1992 - 1996; 2000 – 2004: Consilier Local al Municipiului Piatra Neamț; • 1996 - 2000: Inspector șef al Inspectoratului pentru Cultură al Județului Neamț; • 2005 - 2013: Director al Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național al Județului Neamț; • 2008 - Deputat în Circumscripția Neamț - membru al Comisiei de cultură, arte și mijloace de informare în masă a Camerei Deputaților; • 2013 - 2017: Director al Bibliotecii Județene "G. T. Kirileanu", Neamț.

Opera scriitorului Adrian Alui Gheorghe

1. Opera de cercetare (volume)

1. "Tinerețe fără bătrânețe și sentimentul tragic al timpului" (lucrare de doctorat, cu o prefață de prof. univ. dr. Petru Ursache și o postfață de prof. univ. dr. Mircea A. Diaconu; ediția I, Editura "Conta", 2004; ediția a II-a, 2012 la Editura "Tipo Moldova";
2. „Iadul etic, iadul estetic” (eseuri despre artă și morală a artei în societatea românească și universală), Editura "Timpul", Iași, 2009;
3. „Contribuții la estetica umbrei” (eseuri despre etic și estetic în lumea contemporană), Editura "Tracus Arte", București, 2012.

2. Opera literară tipărită

„Ceremonii insidioase" (Edit. "Junimea", 1985; poezie); „Poeme în alb - negru" (Edit. "Junimea", 1987); „Intimitatea absenței" (Editura "Antiteze", 1992; poezie) ; „Cîntece de îngropat pe cei vii" (Edit. "Panteon", 1993;

poezie); „*Fratele meu, străinul*” (Edit. ”Timpul”, 1995; poezie); „*Titanic șvaițer. Momente și schițe*” (Edit. ”Timpul”, 1997); „*Supraviețuitorul și alte poeme*” (Edit. ”Axa”, 1997; poezie); „*Complicitate*” (Edit. ”Libra”, 1998; poezie);

„*Goliath*” – proză scurtă (Edit. ”Libra”, 1999); „*Îngerul căzut*” (Edit. ”Timpul”, 2001); „*Autoexecuția*” (Biblioteca revistei ”Convorbiri literare”, 2002; poezie); „*Bătrânul și Marta*”, un roman și câteva povestiri, Edit. ”Cronica”, Iași, 2002; „*România pe înțelesul tuturor*”, (Edit. ”Conta”, proză politică, eseu 2003); ediția a II-a, revizuită și adăugită, 2012, Edit. ”Tipo Moldova” (editură acreditată CNCIS); „*Îngerul căzut*”, ediția a II-a, Edit. ”Timpul”, 2003; „*Gloria milei*” (Edit. ”Cartea Românească”, 2003; poezie); „*Ce rost are să trăiești în România tranziției ?*” (Edit. ”Compania”, 2004; eseu social-politic); „*Podul*” (Edit. ”Axa”, 2004, teatru); „*Bătrânul și Marta*”, ediția a II-a, Edit. ”Paralela 45”, București, 2005; „*Părintele Iustin Pârvu și morala unei vieți câștigate*” (Edit. ”Conta”, 2005); „*Poezii alese*”, antologie, (Edit. ”Conta”, 2006); „*Cu părintele Iustin Pârvu despre moarte, jertfă și iubire*”, (Edit. ”Conta”, 2006); „*Părintele Iustin Pârvu: daruri duhovnicești*”, (Edit. ”Conta”, 2007); „*Părintele Iustin Pârvu: o misiune românească și creștină*” (Edit. ”Conta”, 2008); „*O dramă la vânătoare*”, antologie de poezie, (Edit. ”Paralela 45”, 2008); „*Frig*”, roman epistolar în colaborare cu Aurel Dumitrașcu, (Edit. Conta, 2008); „*Paznicul ploii*”, poezie, (Edit. ”Limes”, Cluj Napoca, 2010); „*Semnele vremii noastre. 7 întâlniri cu părintele Iustin Pârvu*”, (Edit. ”Conta”, 2011); „*Cucuta*”, antologie de poezie (Edit. ”Tipo Moldova”, 2011); „*Urma*”, roman, Edit. ”Cartea Românească”, 2013; „*Omul giruetă*”, antologie de poezie, Edit. ”Tracus Arte”, 2013; „*Părintele Iustin Pârvu, o misiune creștină și românească*”, Edit. ”Doxologia”, Iași, 2013; „*Laika*”, roman, Edit. ”Cartea Românească”, 2014; „*Luna zadar*”, roman (Edit. ”Cartea Românească”, București, 2016); „*Opera poetică*” (Edit. ”Paralela 45”, Pitești, 2016); „*Câtă viață, atâta literatură*”, interviuri (Edit. ”Junimea”, 2016); „*Supraviețuiri în Post/Moralia*”, convorbiri cu Magda Ursache (Edit. ”Eikon”, 2018); „*Zugzwang sau Strada cu o singură ieșire*”, (Edit. ”Polirom”, 2018).

3. Ediții îngrijite:

Îngrijire a operei postume a scriitorului Aurel Dumitrașcu (1955 - 1990):

- volumele de poezie „*Mesagerul*”, Edit. ”Canova”- 1992; „*Tratatul de eretică*”, Edit. ”Timpul”, 1995; „*Mesagerul - opera poetică*”, Edit. ”Timpul”, 1997; „*Fiara melancolică*”, Edit. ”Axa”, 1998; „*Scene din viața poemului*”, Edit. ”Conta”, 2004; „*Divina Paradoxalia*”, Edit. ”Paralela 45”, 2006; „*Lebăda care închide infernul. Poeme inedite*”, Edit. ”Muzeul Literaturii Române”, 2006; • „*O mie și unu de picioare verzi*” de Aurel Dumitrașcu,

Editura "Tracus Arte", București (*selecție, aparat critic și fișa bio-bibliografică de Adrian Alui Gheorghe*).

- volumele I (2001), II (2003), III (2004) și IV (2005) ale jurnalului lui Aurel Dumitrașcu, "*Carnete maro*", Edit. "Timpul" (*prefață, note bio-bibliografice, note explicative, indice de nume*);
- "*Carnete maro*" de Aurel Dumitrașcu, ediția a II-a, Edit. "Conta", 2012, 2 volume, 1020 pagini (*îngrijire text, note, prefață*);
- volumele postume ale poetei Maria Anegroaie, "*Singurătate de înger*", Edit. "Timpul", 1997 și "*Poemul cu o mie de inimi*", Edit. "Conta", 2004 (*îngrijire ediție, stabilire text, prefețe, note bio-bibliografice*);
- îngrijire volumele postume "*Rețetă pentru un teatru perfect*" al scriitorului și regizorului Eduard Covali (Edit. "Conta", 2004) și "*Picătura de otravă*" (Edit. „Conta”, P. Neamț, 2005; *postfață, note bio-bibliografice*);
- îngrijire volumul "*Crâncenul veac XX și ororile sale*", de Mihai David - Ghindăoani (Edit. "Timpul", 2005; *stabilire text, îngrijire ediție, prefață, note*);
- îngrijire volumul "*Aiud însângerat*", de Grigore Caraza (Edit. "Conta", 2007; *postfață*);
- prefața romanului "*Vals mediteranean*", de Buket Uzuner (Turcia; traducere Ana Andreescu). Edit. "Ars Longa", Iași, 2005, "*Buket Uzuner : Ultima noapte de război, toată viața de iubire*";
- "*Născut în 58*", antologie de poezie al unor poeți români născuți în 1958, Edit. "Cartea Românească", 2013;
- "*Valori din Fondul G. T. Kirileanu de la Piatra Neamț*", Edit. "Conta", Piatra Neamț, 2013;

4. Colaborări la volume colective, antologii românești și străine:

- Antologia "*O mie și una poezii românești*" de Laurențiu Ulici (Edit. "Du Style", 1997); - antologia "*Poezia pădurii*" de Radu Cârnci (Edit. "Cartea Românească", 1999); - "*Duh și slovă*", antologia poeziei creștine românești de Magda Ursache și Petru Ursache (Edit. "Junimea", 2002); - "*Chef cu femei urâte - cele mai frumoase povestiri ale anului 1997*", realizată de Dan Silviu Boerescu (cu variantă în limba germană; Edit. "All", 1998); - "*Un sfert de veac de poezie*"(2000) și "*Umbra noastră cuvântul*" (2003), două antologii realizate la Sighetul Marmației de către organizatorii festivalului de poezie "*Europa Kilometrul 0*"; - "*5 piese într-un act*" (Edit. "Axa", 2002); - realizator al antologiei de poezie română contemporană în limba italiană, "*Appoggiatto ad un libro fiorito*", în colaborare cu Ștefan Damian și Bruno Rombi, "Campanotto Editore" - Genova, 2001; - "*Abgenutzter Engel*", antologie de poezie românească în limba germană, Edit. "Dionysos", Kastellaun, 2004; - realizator și traducător în colaborare

al antologiei de poezie germană în limba română ”*Apă amară cântec albastru*” (”*Bitteres Waser blaues Lied*”), Edit. ”Timpul”, 2004 ; - prezent în antologia de poezie românească contemporană în limba slovacă, ”*Antológia súčasnej*”, apărută la Edit. ”AB-ART” din Bratislava (2008), în traducerea lui Balasz F. Attila (și colectivul); - prezent în antologia ”*Kortárs Román Költők*”, apărută la Budapesta în anul 2008, în coordonarea lui Balasz F. Attila (și colectivul) ; - co-autor la *Monografia Județului Neamț*, capitolul ”*învățămint și spiritualitate*”, Edit. ”Panteon”, 1994, Piatra Neamț.

5. Articole de cercetare publicate în presa culturală

Valori din fondul „G.T. Kirileanu” din Piatra Neamț. Soarta bibliotecii lui Ion Creangă. Convorbiri literare, 2002;
Timpul inițierii. Convorbiri literare, iunie, 2003;
Timpul cultural al basmului. Convorbiri literare, august 2004;
Basme și poezie (I-II). Tomis, iunie și iulie, 2005
Despre pâinea albă și neagră a supraviețuirii noastre, (eseu despre estetica doamnei Monica Lovinescu). Hyperion, nr. 4, 2003;
Timpul tragic. Ghilgameș și basmul românesc, eseu. Hyperion - Caiete botoșănene, nr. 2, 2004;
Cosmetice și tehnici de provocare în opera lui Ovidius Publius Naso. Revista Asachi, nr. 62, aprilie 1994;
Ion Creangă în tranziție (studiu). Meridianul Ozana, nr. 4, dec. 1998;
Egiptul nevăzut. Rezistență la „compararea culturilor” (eseu). Meridianul Ozana, nr. 4, decembrie 1998;
Libertate și emancipare în opera lui Publius Ovidius Naso. Revista Asachi, nr. 54, 1993;
Ironia „mitologică” la Ovidius. Revista Asachi, nr. 57, 1993;
Eminescu „postmodernul”. Revista Apostolul, iunie, 1999;
Recurs la „răul memoriei”, eseu. Ziua literară, 13 martie 2004;
G.T. Kirileanu și cărțile lui Creangă. Meridianul Ozana, nr. 4, decembrie 2000;
Dorul – un arheu românesc. Meridianul Ozana, nr. 4, dec. 2000;
Timpul cultural al basmului. Convorbiri literare, nr. 12, 2004 etc.

Ca titular al rubricii ”*Starea poeziei*” din revista ”Convorbiri literare”, începând din anul 1994 a scris și publicat aproximativ 150 de eseuri despre poezia română contemporană, care se vor regăsi în două volume de critică literară și eseu, în pregătire.

6. Traduceri

Lorand Gaspar, Trupuri corozive. ”Convorbiri literare”, nr 11, 2002.

Galaxiile spiritului. Un poet francez: Franz Bartelt. Revista "Asachi", nr. 48, 1993.

Poeți și poezie din Champagne-Ardenne (Franța). Prezentări și traduceri din: Franz Bartelt, Francois Squevin, Aurelie Dauvin, Jean-Marie le Sidaner. Revista "Asachi", nr. 52, 1993.

Opera scriitorului Adrian Alui Gheorghe, poezie și proză, a fost tradusă în volume de autor și antologii în limbile germană, franceză, rusă, engleză, sîrbă, slovacă, cehă, spaniolă, arabă, suedeză, macedoneană, maghiară, italiană, turcă etc. Romanul Laika a fost tradus în Macedonia în anul 2017.

7. Activitate jurnalistică

- Titular al rubricii "Cronica de cinci secunde" din ziarul "Ceahlăul", din 1994 (aproximativ 3000 texte de etică, politică, morală, editoriale cu temă culturală etc);

Referințe critice în volume (selectiv)

Nicolae MANOLESCU, *Literatura română postbelică, Poezia* (Lista lui Manolescu), Edit. "Aula", 2003, "Adrian Alui Gheorghe: Intimitatea absenței", p. 413- 416.

Nicolae OPREA, "Noaptea de insomnie. Opțiuni livești", Editura "Paralela 45", București, 2005; "Utopia bibliotecii", p. 83 – 85 și "Poetul fără de lume", p. 181 – 184).

Gheorghe MOCUȚA, *Sistemul modei optzeciste*, Edit. "Redacția Publicațiilor pentru Străinătate", București, 2004, *Adrian Alui Gheorghe de la supraviețuire la revoltă*, p. 102 – 108.

Constantin TOMȘA, *Împătimit de lectură*, vol. 1- 3, Edit. "Cetatea Doamnei", 2002-2006 ; "Un strigăt de revoltă (Îngerul căzut)", vol. 1, p. 98 – 104; "Gloria milei", vol. III, p. 55 – 60.

Dumitru CHIOARU, *Dezvoltări în perspectivă*, Edit. Cartea Românească, București, 2004 - *Portret critic: Adrian Alui Gheorghe*, p. 19 – 23;

Ștefania MINCU, *Despre starea poeziei*, Edit. Pontica, Constanța, 2003, *Adrian Alui Gheorghe, Îngerul căzut*, p. 178 – 182;

Mircea A. DIACONU, *Atelierele poeziei*, Edit. Fundației Culturale Ideea Europeană, București, 2005, *Adrian Alui Gheorghe și voluptatea angoasei*, p. 151- 156;

Al. CISTELECAN, *Al doilea top*, Edit. AULA, Brașov, 2005, *Căderea și decăderea ultimului înger*, p. 67-70;

Radu SĂPLĂCAN, *Exerciții de balistică*, Edit. EIKON, Cluj-Napoca, 2003, *Secvență critică*, p. 286 – 290;

Geo VASILE, *Poezia română între milenii*, Edit. Dacia, Cluj Napoca, 2002, *Îngerul căzut, pseudonimul poetului*, p. 22 – 25;

Gheorghe GRIGURCU, *Poezie română contemporană*, vol. 1-2, Editura revistei Convorbiri literare, Iași, 2000, *Într-o provincie lirică, I*, p. 500-504 și *Poezia școlii nemțene*, p. 358 – 365;

George VULTURESCU, *Cronicar pe frontiera Poesis*, Editura Princeps Edit, Iași, 2005, *Complicitate*, p. 119 – 123;

Alexandru PINTESCU, *Vîrsta de bronz a criticului*, Edit. Timpul, Iași, 2005, *Trei poeți se întâlniră*, p. 235 – 244;

Alexandru PINTESCU, *Retorica aproximației*, Edit. Timpul, Iași, 2004, *Ceremonia absenței*, p. 122 – 131;

Radu G. ȚEPOSU, *Istoria tragică & grotescă a întunecatului deceniu literar nouă*, Edit. Eminescu, București, 1993, *Stampe lirice*, p. 93;

Marin MINCU, *Fărîme critice*, Edit. Pontica, Constanța, 2005, *Tranșarea îngerilor*, p. 32 – 35;

Ioan HOLBAN, *Istoria literaturii române. Portrete contemporane*, vol. 1, Editura Princeps Edit, Iași, 2003, *Fiul apei și regele pălărier*, p. 117 – 120;

Aurel SASU, *Dicționarul biografic al literaturii române*, Vol. I-II, Edit. Paralela 45, București, 2006, I, p. 37 – 38;

Academia Română, *Dicționarul General al Literaturii Române*, vol. I-VI, Edit. Univers Enciclopedic, București, 2004, I, p. 139-140;

Laurențiu ULICI, *Prima verba*, 2004, Edit. Muzeul Literaturii Române, București, p. 79-81;

Horia GÂRBEA, *Arte parțiale*, Edit. Muzeul Național al Literaturii Române, București, 2005, *Adrian Alui Gheorghe la Mila 23*, p. 35;

Horia GÂRBEA, *Vacanță în infern*, Edit. ”Carte de suflet”, București, 2003, *Să ceri părerea cititorului*, p. 15 – 17 și *În urmărire generală*, p. 61 – 62;

Marin CODREANU, *Centrul și marginea*, Edit. Muzeul Literaturii Române, București, 2007, *Adrian Alui Gheorghe: De la optzecismul avangardei anticomuniste la transmodernitate*, p. 20 – 25;

Ion MIRCEA, *Ocolul României în 80 de poeme*, Edit. Fundației PRO, București, 2005, *Scrisori prenatale*, p. 245 – 247;

Ion ROTARU, *O istorie a literaturii române de la origini până în prezent*, vol. I-VI, București, Edit. Dacoromână, TDC, 2006; *Literatura postbelică – Poezia românească de la al II-lea război mondial până azi (1944 – 2005)*, vol. V, Cap. *Generația '80*.

Comentarii critice

”Permanența lirismului sau Ceea ce știu despre poezia lui Adrian Alui Gheorghe”

de Răzvan VONCU

Am auzit pentru prima dată despre existența, la Piatra Neamț, a unui grup literar, în cadrul căruia se remarcă poeții Aurel Dumitrașcu și Adrian Alui Gheorghe, în '84 sau '85, prin intermediul acelei rețele culturale subterane care făcea să circule informațiile neoficiale, dar autentice, într-un regim tot mai închisat și mai osificat. Zvonul care ajungea la pasionatul de literatură din marele oraș de margine sudică a țării susținea că în nordul Moldovei s-a încheiat un grup literar care aspiră să se individualizeze în cadrul generației optzeciste și, de asemenea, să afirme în literatura contemporană un spirit independent, necomplexat, al provinciei.

Fără să fi ajuns încă la poezia sa, numele lui Adrian Alui Gheorghe conținea deja, pentru foarte tânărul aspirant care eram pe atunci, promisiunea originalității. Mai târziu, aveam să aflu că Nichita Stănescu afirmase că însuși numele tânărului poet este, în sine, o poezie.

Pentru mine, însă, era incitantă reuniunea onomastică prin care cele două rădăcini ale lumii noastre, cea latină și cea creștină, erau puse laolaltă și, la rândul lor, puneau pe umerii poetului o onorantă moștenire spirituală. Volumul de debut, *Ceremonii insidioase* (1985), ajuns în cele din urmă, prin miracol, și în mâinile elevului de liceu (volume ale cărui tribulații le puteți găsi consemnate, cu o anumită maliție, în *Carnete maro*, jurnalul lui Aurel Dumitrașcu), confirma ceea ce numele promitea. Poezia lui Adrian Alui Gheorghe nu era deloc o clonă a textualismului bucureștean, ci, amestec omogen de luciditate latină și de căutare a unei spiritualități, de joc și meditație, de poezie și reflecție pe margine poeziei, propunea o renaștere a lirismului, în plin dictat al „poeziei realului”.

Mi-a plăcut mult, atunci, și îmi place încă și mai mult, astăzi, această miză curajoasă pe o formulă pe care moda poetică tocmai o repudiase, cu destul spectacol de idei și atitudini, cu bogăție de referințe critice post-structuraliste și de citate din poezia americană. De aceea, m-am bucurat când am găsit în 1993, în *România literară*, sub prestigioasa semnătură a lui Nicolae Manolescu, un comentariu substanțial, favorabil, al poeziei lui Adrian Alui Gheorghe, plasată în contextul grupului literar de la Piatra

Neamț și al generației optzeciste. Cel mai important critic postbelic, creatorul Cenaclului de Luni și susținătorul poeziei optzeciste, îi dădea acolada tânărului poet și, totodată, gira cu autoritatea sa demersul literar prin care acesta se distanța de discursul dominant pe scena poetică a Capitalei.

După ce i-am citit interviurile pe care le-a acordat după 1989, am înțeles că Adrian Alui Gheorghe a făcut de la bun început, încă dinaintea debutului întârziat, o alegere: cea între „carieră” (care nu l-a interesat) și operă (modest, el spune „literatură”).

Pentru prima, era și este obligatoriu, într-adevăr, să vii la București, locul în care se fac și se desfac clasamente și reputații, nu întotdeauna pe merit. Poți să fii sau nu de acord cu aceasta, deocamdată e sigur că așa se întâmplă, iar puținele excepții nu fac decât să confirme regula. Pentru cea de-a doua, pentru a face literatură, pentru a *scrie bine pur și simplu*, nu e, din fericire, deloc obligatoriu să vii la București. E suficient să faci studii solide – Adrian Alui Gheorghe, după o existență interesantă, de *picaro* social, a absolvit Facultatea de Filologie la Iași, unde a susținut un doctorat cu brio –, să îți însușești o cultură literară temeinică și să îți urmezi cu consecvență vocația, imun la neajunsurile sociale. Este ceea ce poetul a și făcut, de la debut încoace.

Iar volumele ulterioare, *Poeme în alb-negru* (1987), *Intimitatea absenței* (1992) și mai ales *Cântece de îngropat pe cei vii* (1993) nu numai că au consacrat un autor aparte în peisajul liric contemporan, ci au și subliniat calitatea, deopotrivă estetică și morală, a opțiunii literare a lui Adrian Alui Gheorghe. Care a mizat corect pe *universalitățile poeziei* și pe *literatură*, iar nu pe modă și pe efemera „carieră” literară, pe care ți-o putea aduce, eventual, afilierea la un grup de influență din București.

Deși poetul, ajuns acum la 11 luștri, are, după gustul meu, și o frumoasă carieră literară! Una autentică, rezultând, cum spuneam, din cultivarea neabătută a vocației, din muncă și sacrificiu dezinteresat, nu din carierism. Una care se bucură de sufragiile criticii și ale cititorilor, nu de privilegiile echivoce ale „puterii” în literatură. Una din care echilibrul structural al personalității scriitorului nu a relegat cu totul riscul, existențial și moral.

Aș aduce aici, drept dovadă, publicistica literară și civică a lui Adrian Alui Gheorghe, reunită în mai multe volume, de la *Titanic șvaițer* (1997) și *România pe înțelesul tuturor* (2003) și până la cele mai recente, *Iadul etic, iadul estetic* (2010) și *Contribuții la estetica umbrei* (2012). Puțini scriitori din generația sa au scăpat nealterați din experiența publicisticii post-decembriste: unii s-au angajat total în ea, iar literatura lor a avut de suferit ani buni, alții, dimpotrivă, au devenit conformiști, s-au complăcut în confort și... tot literatura lor a avut de suferit. Nu și Adrian Alui Gheorghe! Ferm în opinii (se cade să adaug: de partea bună a baricadei), el nu s-a lăsat, totuși, deturnat de angajamentul publicistic de la o împlinire literară ce s-a produs

fără zguduiri, deși nu fără o lentă transformare interioară, proces care dezvăluie tocmai completa separare pe care a operat-o scriitorul între cele două tipuri de activități.

Astfel, el s-a manifestat după 1989 și ca prozator, eseist, editor, șef de revistă literară, dar poezia sa s-a dezvoltat pe traseele deja prefigurate încă de la primele volume. O evoluție, am spune, blagiană, în cercuri concentrice, în jurul unui tipar spiritual genuin. Unul în care – are dreptate, până la un punct, Nicolae Manolescu în *Istoria critică a literaturii române* – banalul cotidian merge mână în mână cu metafora insolită și plăcerea aforismului cu lirismul și cu metafora surprinzătoare, suprarealistă.

Numai că nu „chinezăria” provenind din îndepărtatul Vasile Alecsandri, cum credea criticul (*judecând mai ales după primele două volume*), constituie nota personală a lui Adrian Alui Gheorghe. Ci patosul, sensibilitatea romantică și, până la urmă, un lirism *sans rivages*, pe care poetul îl ține, spune Al. Cistelean, cu greu în frâu. Lirismul este cel care „colorează” în tonuri (*care par*) bacoviene cenușii cotidian, ce vine, ca o reminiscență a tinereții, din atmosfera anilor '80: „Am intrat în cafeneaua din centru/ în care fumul de țigară/ Căptușea ferestrele. În interior oamenii/ Își treceau unul, altuia măștile chipurilor/ Ca pe niște timbre din clasoare învechite:/ e un mod primitiv de comunicare.// Simțeam dureros slinul de pe cotoarele/ Clasoarelor, mi se lipea pe pleoape.// Un fior de muzică amestecat cu mirosul abstract/ Al urinei de înger/ Cu pasta grea ca un creier a zăului de cafea/ În care mai poți găsi urmele fosilizate ale palmelor// Încărcate de miresme/ Ale unor culegătoare de boabe/ Din Ecuador.” (*Da, îmi place Brahms*). „Bacovianismul” poetului, însă, atât cât este, constă, în însuflețirea unui peisaj sufleteș schematic și, mai ales, în aspirația către puritate.

Pe care, totuși, Adrian Alui Gheorghe nu o caută în universuri reificate, în trivial și marginal, ci în transcendență (fapt care, spun eu, a devenit evident odată cu volumul *Cântece de îngropat pe cei vii*, din 1993). Exemplific nu la întâmplare, dar nici chinându-mă prea mult să găsesc textul potrivit, cu splendidul poem *Nici adevărurile nu ne mai fac liberi*: „Sunt momente când nici adevărurile nu ne mai fac/ liberi: Mamă, eu nu-s copilul tău!/ Mă chinui să-ți spun asta de atâta amar de ani/ aproximînd cuvintele dar tu continui să alăptezi/ străinul laptele are ceva din iuțea salpetrului/ laptele pare o fiertură de buruieni deja putrezite// poate că ar trebui să-ți spun acest lucru dansînd/ tu să înțelegi din contorsiunile brațelor a picioarelor/ și mijlocului că vertebrele astea/ au cărat piatră la întemeierea piramidei/și unde erai tu pe cînd eu eram sclav la întemeierea piramidei?// poate că ar trebui să-ți spun colorînd soarele/ să-l fixez pe fereastra ta cu o mușcătură de pensulă// am urlat ca femeia fără limbă care voia să-l întrebe pe/ Dumnezeu ce gust au cuvintele/ și în cer ajungeau doar imnul și lauda// fiecare cuvînt se descompune în micile lui subînțelesuri/ atît de repede/ încît

vorbind fraza se fărîmîtează par a vorbi cu bucăți de var dintr-un perete surpat/ cuvintele se răcesc/ te uiți la mine:/ da, nu sînt copilul tău/ însă cu sânge de-aș scrie acest lucru/ sângele s-ar face un șerpișor/ care s-ar ascunde în ierburi/ să-și digere otrava// ah lumea asta de părinți/ toți vreți să mă aveți ca unic fiu/ să mă creșteți/ să mă urechiți când vă arăt cu degetul/ cocoșele de pe inimă/ să mă loviți când vă spun că sufletul/ vă duhnește a carne acrită/ vă rog de azi nu mai contați pe mine/ sunt gata să vă repudiez/ luați-vă lumea înapoi/ luați-vă înapoi jucăriile acestea cu care ați vrut/ să mă amăgiți să intru în cușcă...// Sunt momente când nici adevărurile nu ne mai fac liberi: Mamă, eu nu-s copilul tău.” Avem în Adrian Alui Gheorghe nu atât un caligraf, cum spune Nicolae Manolescu, cât *un mare poet al disimulării*, al preteritiunii lirice.

E evident și că, venit din Nordul lui Creangă, poetul nu intră în schema clasică de existență și creație a bardului român dintotdeauna: genial până la 18 ani, dispărut din viață (*sau în viață*) la 30. Dimpotrivă, el urcă lin, dar fără oprire, o autentică Golgotă a cuvintelor și își vede împlinirea nu în „genialitatea” întâmplătoare a unui vers reușit, ci în promontoriul unei opere armonioase. Ridicate nu spre a exalta versatilitatea combinatorică a „talentului” (*deși talent există cu carul în poezia lui Adrian Alui Gheorghe, unul dintre cei mai originali contemporani ai noștri!*), ci un *etos* care transcende ființa poetului și atinge ființa limbii. În ale cărei tipare ancestrale Poetul și Strămoșul – citește: Ion Creangă – se ating și se suprapun chiar.

Ceea ce putea părea, în 1985, vetustețe – și anume, pariul pe lirism, pe stilul înalt și pe metafizică – se dovedește, în 2016, un pariu câștigător. Căci textualismul este de mult istorie literară (*și, adesea, o materie poetică repudiată de către cititorul de azi*), în timp ce poezia lui Adrian Alui Gheorghe își menține cititorii și sufragiile criticii. Distingi în spatele discursului său nu o atitudine „culturală”, ci emoție, căutare, spaimă și dragoste. Nu tehnică, nu repertorii de lecturi, chiar dacă ele sunt reale, ci trăire autentică pusă în cuvinte. Și aspirând să se apropie de Cuvânt.

Sigur, Adrian Alui Gheorghe, ca orice poet din generația sa, știe să scrie și este „tehnic”, la un nivel de vârf. Însă nu face confuzia între *mijloc* și *scop*, între procedeu și finalitate. Poezia nu este, pentru el, virtuozitate, ci neliniște. „Forma” nu se dezinteresează de „fond”, ci îl cuprinde și și-l asumă.

Volumele de după anul 2000, începînd cu “Îngerul căzut”, aduc câteva schimbări vizibile față de recuzita celor anterioare. Poetul este mai înclinat către reflecție, viziunea asupra existenței, mai „amară” și, în același timp, textele sale devin mai ample, căpătînd reverberații de-a dreptul filosofice. Aforismul liric se transformă în metaforă și versul în interogație a Totului (*sau a Nimicului*). Însă Adrian Alui Gheorghe nu va deveni niciodată filosof,

tocmai pentru că este poet. Și, ca poet, dă interogațiilor și neliniștilor metafizice răspunsuri lirice.

Închei aceste scurte observații de istorie literară, spunând că merită să fii cititor al unei poezii românești în care există și creează Adrian Alui Gheorghe, poet care *nu trișează* și nu trăiește, comod, în logica numerelor mari, ci în cea a mozaicului bizantin, în care fiecare piatră este legată de pietrele înconjurătoare atât printr-un sens sintagmatic, decurgând din alăturare, cât și printr-unul paradigmatic, care trimite la Absolut. Pentru asemenea scriitori, literatura are sens numai dacă sporește frumosul și adâncul Cosmosului, dacă neliniștește și vindecă.

*Vocația melancoliei. Căderea și decăderea
ultimului înger”*

de Al. CISTELECAN

Pe Adrian Alui Gheorghe l-a săltat decisiv (de nu chiar definitiv) în prima divizie optzecistă însuși Nicolae Manolescu. Girul dat în '93, pe baza Intimității absenței, a rămas valabil și azi, poetul figurând și în plutonul drastic selectat din "lista lui Manolescu" de la "Aula" brașoveană. Manolescu îl vedea atunci practicând două tipuri de poezie, cu oscilații clare între "jurnalul intim" și "definiția lirică". Oscilațiile erau, firește, interferențe, apoftegma stând mereu la dreapta notației și ținând împreună firul unei melancolii nutrite atât de tristețea cărnii, cât și de tristețea intelectului. Ca la toți moldovenii, și la Adrian Alui Gheorghe scriitura se străduiește să facă din melancolie o vocație și o voluptate, transformînd-o în principiu fast și dezvoltînd-o baroc. Ea devine o stare de fond extensibilă, contagioasă și progresivă, administrată în cicluri coerente, cu motive dominante transpuse într-o difracție dramatică. Poetul cunoaște bine economia de ciclu și volumele sale, venite într-o succesiune alertă, bat tema în cercuri concentrice, mizând pe micromonografia stării. Stringența fiecărui volum, construit ca o unitate, se înscrie în congruența diacroniei, justificînd întregul în logica organicității. Reordonarea poemelor în antologia Supraviețuitorul și alte poeme (1997) a fost, din această perspectivă, un abuz de rigoare și un exces tematist. Adrian Alui Gheorghe scrie în interiorul unei unități structurale care se manifestă în emergențe de etapă, fără să aibă nevoie de reajustări de atitudine. Garanția acestei unități fatale, superficial

agresată de ispitele divergente ale retoricii, e chiar substanța melancolică din care curge, nu fără peripeții (mai degrabă premeditate decât accidentale) de formulă, lirismul lui Adrian Alui Gheorghe. Melancolia nu e un produs conjunctural. Ea e o stare cu metafizică (și, în acest sens, postfața lui Vasile Spiridon la "Îngerul căzut", vorbind de "o notă metafizică mai mult duplicitară decât structurală", n-a citit-o bine). Chiar dacă poetul mai adună pe seama ei precipitate biografice și o mai drege cu vinul amar al tristeților cotidiene, ea vine dintr-un stigmat mai profund și amprenta pe care o lasă nu poate fi exorcizată cu eroisme de retorică sau cu bravuri atitudinale. Melancolia e un cifru vital și așa o trăiește și Adrian Alui Gheorghe. Ea duce nostalgia până în profunzimea în care aceasta se întâlnește cu iluminarea. Vrând-nevrând, ea asimilează nostalgia paradiziacă și țese textul pe firul, ocult sau manifest, al invocației. Și Adrian Alui Gheorghe ajunge – și încă repede – la stratul iluminat al melancoliei, doar că el transpune acest frison al iluminării într-o exasperare. Retoricile melancoliei pot merge cât de departe în răstălmăcirea acesteia, ambalându-se într-un spectacol de contraste. Ele se vor lovi mereu de ireductibilitatea inefabilă a melancoliei și abia dacă vor alerta freatica stării. O mai veche artă poetică a lui Adrian Alui Gheorghe ("Poezia este cuțitul de tăiat paginile/ dintr-o carte/ în care tăcerea/ și-a presat inimile", din *Fratele meu, străinul*, 1995) vorbește atât de substanța nutritivă a poeziei, dedusă din imemorialul melancolic, din fenomenul original al tăcerii, cât și de violența cu care aceasta e provocată. Maniera aceasta agresivă de provocare a unui fond de inefabile îi e caracteristică poetului, cel puțin prin constanță. Adrian Alui Gheorghe operează în domeniul delicateții cu violențe calculate. El are o predispoziție spre imaginea sanguiniforă și spre carnalitatea limbajului, întorcând metafora, pe baza lor, spre voltajul expresionist. Când condensează poemul într-o imagine, el aduce grotescul într-o condiție hieratică și pune chiar suavitățile într-o stare de beligeranță: "E întuneric și-n sticla ferestrei viermii/ se foiesc se zbat își caută pozițiile/ cele mai bune să simtă căldura unor/ trupuri aburinde în muncile somnului./ raza de lună, târzia rază de lună le/ străpunge nepăsătoare spinările" (*Poem*, din *Complicitate*, 1998). Aceste moduri de exasperări se întind, încet, dar sigur, de la topica imaginii la mitologia poetică și la simbolistică. Figurile melancoliei se strâng, prin progresia stării, într-o mitologie, dar această mitologie lăuntrică e tratată cu o plastică vitriolată și "destructurată" în anxietăți. Adrian Alui Gheorghe vine spre "complicitatea" sacră, mânat într-acolo de dialectica melancoliei, dar tratează fiorul întâlnirii ca pe o decădere în grotesc. Căderea îngerilor e, la el, o decădere.

Îngerii căzuți și-au făcut la noi faima mai cu seamă prin Blaga și Arghezi. Dar nu despre acești îngeri pervertiți și seduși de fecioare ori contaminați de uman cântă Adrian Alui Gheorghe. Simbolul îngerului căzut vine la el din

mai îndepărtata omologie romantică. El apare aici ca o ultimă ipostază a emfaticii candori a poetului, ca o ultimă degenerescență a inocenței. Dar punctul de pornire îl constituie consubstanțialitatea dintre înger și poet. La drept vorbind, Adrian Alui Gheorghe e un romantic care e silit să-și ascundă și chiar să-și persecute înclinațiile. El cultivă acum un romantism ostracizat, traumatizat de condițiile retorice. De aceea își trece fervorile în retorici revoltate și își permută adorațiile în imprecășii, mobilizând poemul în grotescă și în provocare. Luând prea de bune aceste disimulări forțate, Gheorghe Mocuța vedea în Îngerul căzut (în "Poesis", nr. 8/2001), *"o ilustrare a unei revolte de inspirație nietzscheeană"*. În realitate, Adrian Alui Gheorghe e un melancolic mult mai de treabă, care trăiește febra angelică într-o retorică luciferică. Dar această ipostaziere cu aere de apostazie nu este decât exasperarea unui sentiment de participare la drama lumii. Sub aparentele invective ale poetului trăiește culpa unei responsabilități eșuate. Dacă s-ar putea însă, și îngerul lui Adrian Alui Gheorghe s-ar duce în misiune salvatoare, profetind de sub resturile grotești ale realului: "Vă vorbesc prin supraviețuitorii/ dezastrilor interioare,/ vă vorbesc prin îndrăgostiții care au greșit cerul,/ vă vorbesc prin secretul infirmității mele/ ca o oglindă care are deseori vertijuri, răul de realitate,/ vă vorbesc prin înlocuitorul meu de pe eșafod/ care se pleacă plin de considerație în fața coșului cu/ capete/ doldora de vise,// vă vorbesc prin cadavru scos cu ghearele de sub/ dărâmturile/ sufletului/ .../ căci voi nu trebuie să mai ratați cerul/ eu sunt ultimul înger căzut din viața care rodește morți,/ o, și plâng pe umărul fiecăruia,/ lacrimi murdare lasă urme pe giulgiul de țărână." Prestigiile romantice joacă încă activ sub fațada descompusă a vocației. Adrian Alui Gheorghe se trage din misionarii romantici eșuați pe țărâmul retoricii deceptiv. Dar modul lui de a-și exaspera și antagoniza temele nu e o modalitate de reject a acestora, ci una de reinsert.

Dar Adrian Alui Gheorghe, spre deosebire de ceilalți colegi de generație, nu merge pe decompresarea nucleului germinativ al poeziei, pe despletirea lui în arabescuri ori pe disimularea multiplă a eului. Din contră, el se mișcă în cercuri concentrice și în târcoale tot mai strânse în raport cu principiul de unitate. Nici vocile recitativului său panicat de sacru nu amenință criteriul monodiei din inima lirismului. Disonanțele cu sine, apelul la forme și formule colaterale, sunt folosite în contrapunct ori sunt semne de creștere. Poetul, de fapt, are un itinerar marcat centripet, iar abaterile lui prin scriituri vecine sunt seducții pasagere, cochetării de sezon liric. Infidelitățile lui retorice nu se transformă în grave infidelități tematice sau de viziune. În fond, Adrian Alui Gheorghe se învârte hipnotic în jurul unui pripon romantic: nostalgia și teroarea sacrelor.

Romantismul său funciar e și cel ce-i cauzează probleme, întrucât nu mai poate fi purtat la vedere fără riscul fatal al retardării, al anacronismului. Așa

că, asemeni multor bolnavi de romantism (toți poeții sînt romantici, la urma urmei, precum bine se știe, deși romantismul e o boală tot mai rușinoasă), și Adrian Alui Gheorghe trece la o soluție de oprimare. Nu a propriei naturi și structuri (la care n-ar renunța, preferând un fel de contrabandă cu febre fundamentaliste), ci mai degrabă a toposurilor de consacrare. Poetul caută un ambalaj vandabil pentru mărfuri căzute în dizgrație. Deconstruiește și el cât deconstruiește, dar deconstrucția afectează substanța, iar pe aceasta Adrian Alui Gheorghe ține s-o prezerve. (Și bine face.) E în el un *pathos* care-și impune, până la urmă, etica și dictează nu numai asupra viziunii, dar și asupra retoricii. Poetul merge împotriva sa doar până unde primejdia nu-i reală. Așa încât soluția eficientă la care ajunge nu e atît aceea a disimulării stărilor și a dedublării lor ironice, după rețeta obișnuită a postmodernilor; dar nici aceea a distorsionării lor în grotesc și derizoriu, după o procedură modernă; cât aceea a exasperării lor. Exasperare care poate folosi contrarierea, dar cu precauții pentru șansa întoarcerii la originar. Adrian Alui Gheorghe nu-i un sentimental care umblă cu cioara vopsită în antisentimentalism și nici un suflet năpăstuit de fervori aruncate în caricatura lor. El găsește o soluție ofensivă pentru a-și declama și aclama romantica, folosind tupeul atît în imprecuație, cît și în invocație. Dar identitățile de fond și de concept ies destul de limpezi la suprafață din această retorică belicoasă ce folosește disperarea în agresiune: “Eu sunt îngerul căzut, mă puteți pipăi,/ dacă este puțin vînt puteți să-mi zăriți aripile/ frînte zbătându-se sub piele ca amintirea/ pe cerul frunții” etc. Adrian Alui Gheorghe exersează, de fapt, în profet iar poezia lui e alarmistă, dincolo de panica din care se nutrește ea însăși. E o poezie cu misiune, o poezie care n-a cedat. Tocmai de aici vine și îngroșarea vocii, stridențele incisivității, răsucirea fervorii în sarcasme. Poetul tot mai crede că poezia e un bici. De aceea se și poartă ca un boxer, știind bine că persuasiunea cu pumnul e singura eficientă. Așa că mută iluminările în blesteme și ocări, în apostrofe și zgâlțâieli. Dar toate cinismele lui sunt, la urma urmei, cristificări (“Te urmăream/ Îți făceam răni ușoare/ la gleznă întâi,/ apoi la umăr,/ Îți căutam inima”) iar tupeul – un mod al ardenței.

”O vitalitate debordantă”

de Gheorghe GRIGURCU

Întâlnim sub pana lui Adrian Alui Gheorghe un fenomen de relaxare a formulei poetice. Autorul acesta de-o vitalitate debordantă, de-o „angajare” temperamentală în sensul unor energii cărora nu le-ar putea pune stavilă, pare a ilustra de fapt o tendință avangardistă, cea a coincidenței creației cu viața.

Nu eliberarea de sub tutela formelor consacrate (un proces deja consumat) impune în producția d-sale, cât o expansiune personală a lirismului ce-și revarsă pe teritorii largi nepotolitele materii, scânteietoare de efortul unei cuprinderi magnanime. Discursul nu ocolește defel eposul, se dorlotează în teatralitate: „Doamne, toți trăim în telenovela Ta / de la începutul lumii / nu mai știm dacă am nimerit rolurile, / Tu însuți joci rolul vieții Tale / joci și rolurile vieților noastre atât de des, / ah, Tu poți fi oricare personaj vrei / și noi pentru asta Te iubim și slăvim” (*La vie n'est que pour connaisseurs*).

Magmatica „impuritate” e intenționată. Dacă poezia „pură” proceda prin reducere, prin distilare, aici are loc fenomenul invers, al ridicării zăgazurilor spre a lăsa cale liberă unui flux de substanță nediferențiat, universal. Fără teama de-a se trăda pe sine (e o mișcare complementară purismului), poetul se străduiește a se conecta la totalitate, mărturisindu-și „o oarecare suferință a inimii care pompează sânge / pentru un întreg univers” (Poetul bătrân își declamă faima, 2). Dramatismului aristocratic al restricției i se răspunde printr-un dramatism democratic, al cuprinderii ce nu-și pune limite. Ecartul poemelor devine amețitor prin miza vastității programatice. O eterogenitate a materiilor invocate ca hrană a poeziei e dinadins sfidătoare: „Apoi mă împing în arenă / Și mă supun experimentului total: / Bagă în burta mea cartofi, eu scot poezie / Bagă pe gâtul meu bere, eu scot poezie / Bagă salată, bagă melci băloși, / Bagă fructe pline de promisiunile raiului, eu scot poezie” (Poetul bătrân își declamă faima, 1).

Dacă lirismul își umple contururile cu obiecte pe care simțul comun le socotește prozaice, are loc o manevră salutară, cea a înzestrării unor asemenea obiecte cu o sensibilitate omenească. E un gest gingaș, precum cel al unui uriaș cu mâinile asprite de trudă, care mângâie un copil: „Oameni să se iubească / S-a mai văzut, / Dar cine a văzut cum se iubesc / Două cotlete? // Pisici să se iubească / Pe acoperișuri s-a mai văzut, / Dar cine a văzut / Cum se iubesc două chifle / Din aluat fraged?” (Cucuta). Pentru a comunica mai cu efect o astfel de disponibilitate sufletească (totalității cosmice îi corespunde o gamă ce se vrea cât mai largă a reacțiilor umane), Adrian Alui Gheorghe își compune adesea imaginile pornind de la mic la mare, de la miniatural la enorm. Grija d-sale e de-a nu neglija nimic din ceea ce există: „Orașul în care locuiesc e atât de mic / că uneori plec din centru ca să-l străbat / și mă țin eu pe mine însumi de vorbă / ca să nu rătăcesc în afară. (...) Orașul în care locuiesc e atât de mic / încât și Dumnezeu ca să-l

nimerească / trebuie să ceară lămuriri / de la primul trecător” (Orașul fără nici un locuitor). Cu toate că deschis spre largile orizonturi sădite în ființă de împrejurarea că „Omul îl reconstruiește pe Dumnezeu după chipul / Și asemănarea Sa”, poetul nu omite a preciza că „în detalii dospește arta”. De unde un șir de metafore în care întregul e o aglutinare de detalii specificate, aidoma unui ciorchine întunecat care-și expune cu claritate boabele ce-l alcătuiesc: „Sub pielea mea sunt îngropați morții / după fiecare asalt în fiecare por se adună / zeci de cadavre care îmi întunecă orice perspectivă / personală” (Dar lucrurile nu se opresc aici). Sau: „punctul înșurubat cândva cu degetul / pe aer și care arată direcția spre Dumnezeu” (Un arțar învață filosofie). Detaliul e ca un deget ce indică măreția ansamblului. La antipodul poezilor anxioși, cu vlaga subțiată de o inadecvare la existența dată, Adrian Alui Gheorghe posedă o impresionantă forță interioară care-i îngăduie a tăia nodul gordian al inextricabilelor probleme pe care le atinge poezia, fie și cu ajutorul umorului. Iată o ironie metafizică, adică o expresie demonică a preaplinului vital: „Dumnezeu face toate lucrurile frumoase, poezii vin doar și pun hoțește semnătura; / mai mult, fac trafic cu imagini furate din grădinile raiului” (Poetul bătrân își declamă faima, 2) Avem bănuiala că referindu-se la lună, poetul nostru se referă la sine astfel: „Luna se cățăra pe munți svelta - / un atlet al zeilor gata oricând să arunce săgeata / în căpriorul rătăcit” (Poetul bătrân își declamă faima, 5).

Fiul apei și Regele pălărier

de Ioan HOLBAN

Adrian Alui Gheorghe scrie în „Îngerul căzut” una dintre cele mai interesante și mai frumoase cărți de poezie din câte am citit în ultima vreme; volumul (cu numărul opt în bibliografia poetului) este, totodată, o strălucită demonstrație despre felul cum se gândește un sumar, cum se construiește un univers poetic și, mai ales, despre felul cum teme lirice de mare circulație pot fi încă explorate în zone puțin cunoscute și într-o manieră originală. Îngerul căzut e, cu vorba poetului, un imn al zădărniceii, cântecul tragic al unui alt Sisif sau o ilustrare a cuvintelor Ecleziaștului: “El împletea plase, năvoade cu fir oțelit/ pentru prins pește/ muncea aplecat, cu răbdare/ când

totul a fost gata/ a descoperit că râul nu, nu mai era/ secase de atâta așteptare/ săpă atunci un izvor,/ săpă matcă nouă pentru râu,/ descoperi oceanul cel mai potrivit/ în care apa cristalină/ să se reverse dar nu,/ nu descoperi nici un pește/ călători, descoperi râuri bogate,/ răpi câțiva pești/ în scurt timp/ râul lui se umplu de viață/ când totul a fost gata/ când năvodul era pregătit/ pentru vânătoare/ simți în palme/ gustul zădărniceii:/ râul lui nu, nu luneca/ pe pământ” (*Imn*). Iar această zbatere zadarnică, fără efect și fără capăt, este a lutului arghezian, e viermuiala zilei în care viața rămâne “o industrie”, e coșmarul și urâtul, întunericul și grotescul, poetul explorând însă teluricul mereu cu gândul la ceea ce e deasupra sa, mai ales prin nucleul tonal al poemului – o (în)cântare (de felul: “unde să fug unde să fug unde să fug/ doamne, cuvintele m-au pus pe rug/ lumea întreagă m-a împins pe rug/ în jur doar apele și timpul curg”), prin care se caută salvarea, refugiul, mântuirea.

Trei sunt în Îngerul căzut căile de ieșire din mecanism, din “industria” vieții. Primă cale o oferă apa (“un oftat al pământului”, cum îi spune în poemul *Erich*) care e chiar metafora obsedantă a poeziei din acest volum: apa (râul, oceanul, marea, ninsoarea, izvorul, ceața, lacrima, ploaia) e curgerea, Botezul, primenirea, drumul, salvarea, dar și originea. Poetul însuși e fiul apei, al ninsorii, ceții și al femeii întrucât, iată, într-un poem precum *Femeia fructă*, apa se asociază cu nașterea, cu esența feminității: erosul și mama – “femeia fructă” – se înscriu în această sferă semantică de o amare bogăție imagistică. Are dreptate Vasile Spiridon să remarce, într-o caldă și pertinentă postfață, “*imaginea argheziană sau philippidiană a cerului răsturnat în apă*”; continuarea e însă fecundarea lor, ca la romantici, și, de aici, noua viață (identitate) a ființei: cerul răsturnat în apă e învierea, picătura de sânge care fertilizează deșertul. A doua cale de părăsire a lutului e somnul, mai bine, somnia, dar nu aceea eminesciană, ci spațiul securizant unde se pot regăsi nașterea, adevărul, credința, firul de iarbă “care crește din osul frunții”, dragostea. În sfârșit, a treia cale e teatrul sau, mai exact, relația teatrală cu sine și cu lumea; poetul se identifică, deopotrivă, în scenariu, într-un personaj precum “regele pălărier”, în figura regizorului și în public.

Prima secțiune a cărții, *Descoperirea numelui*: salvarea e chiar în reinventarea identității, prin regăsirea lichidului de la început, prin somnie sau prin termenii relației teatrale.

Și ce este, în fond, această a doua naștere? Noua identitate e Lucifer, îngerul căzut; păcatul său e luciditatea, iar ființa sa e din fibra camilpetresciană, de unde s-au ivit, de altfel, proza poetului din Goliath (1999) și publicistica sa din volumul *Titanic șvaiter* (1997): îngerul cade dintr-un cer “bolnav de luciditate” pentru a-și regăsi Tatăl în infernul din (i)realitatea imediată: “Căutându-Te, Doamne, am început să te întâlnesc/ tot mai des pe stradă”

(Poem). Prin Adrian Alui Gheorghe, “polul poeziei de la Neamț” dă literaturii române de azi pe unul dintre poeții săi importanți.

*”Poezia lui Adrian Alui Gheorghe și codurile
lăuntrice ale existenței”*

de Vlad ZBÂRCIOG

Poetul Adrian Alui Gheorghe și-a propus, în volumul său *”Omul giruetă”*, să elucideze „viața lumii”. A selectat cu această ocazie 55 de poeme – numărul de ani pe care i-a împlinit în 2013.... Ei bine, poetul are o biografie și o bibliografie bogată, scrie o poezie „cu destul spectacol de idei și atitudini, cu bogăție de referințe critice post-structuraliste” (Răzvan Voncu), o poezie care subliniază „calitatea estetică și morală” a autorului, o poezie apreciată atât de critica literară, cât și de cititori. Desigur, nu întotdeauna și nu fiecare dintre noi avem capacitatea de a descoperi, de a identifica lucrurile, stările, momentele care compun viața noastră, mai ales de a pătrunde dincolo de real, în subconștient sau, altfel zis, în lăuntrul ființei și a le transforma în poezie.

Adrian Alui Gheorghe este unul dintre poeții care „urcă o autentică Golgotă a cuvintelor”, conturând, cu fiecare poem, piramida vârstei, dar și a destinului, totodată, elucidând o biografie literară particulară, conturată într-un univers de cuvinte de un lirism subtil, sprijinit de metafizică, dar și de o „trăire autentică” a realităților. Poetul trăiește lucrurile, stările la temperaturi înalte ale sensibilității, își topește în cuvinte emoțiile, neliniștile, înțelegând că omul e mereu „sub vreme”, că scriitorul „operează pe suflete”, de aceea conștientizează că tema de bază a unui scriitor adevărat este „lupta dintre bine și rău”. Și așa cum cartea este „un fruct din pomul cunoașterii”, la fel și rostul omului (al scriitorului în deosebi) este de a căuta „un sens lumii în care a intrat din „neatenție”. Spunea într-un interviu că „sensul vieții e unul singur: regăsirea drumului care să ne ducă înapoi în paradis. Deși foarte puțini sunt cei care îl regăsesc. Artistul are o șansă în plus”. Reflecțiile sale asupra existenței sunt de natură lirico-filosofică, poetul considerându-se oștean pe „câmpul de bătălie”, el privește cu ochii minții și ai sufletului deopotrivă „atacurile” ce au loc în lăuntrul ființei: „Dar lucrurile nu se opresc aici. / Uneori morții din mine se mai ridică și atacă / o fac cu ultimele lor recunoașteri publice; / dar patria lor nu e întotdeauna și patria mea / cum

cauza lor nu e întotdeauna și cauza mea...” Această „asumare” a „durerilor lumii” este cu atât mai palpabilă, mai concretă, cu cât „dramatismul” trăirilor interioare, eventualele „lucruri grave” care „izvorăsc de undeva” ne afectează existența, rădăcinile, lipsindu-ne de ceea ce avem mai scump – *memoria* și, prin urmare, de amprentele prin care suntem legați de „spațiul original”.

Conștient că se află „în solda negustorului de timp, cel care cumpără fără discernământ clipele tuturor”, poetul încearcă să-și reîntoarcă „paradisul pierdut”, explicând fiului (cititorului) relația „timp, viață, eternitate, virtute, onoare, pe care le „evaluează” în dependență de starea de moment sau de realitatea din jur. Pe lumea asta se petrec lucruri grave care-l pot afecta și pe care nu i le poate explica „pentru că ele sunt ca apa fântânii, tot izvorăsc de undeva / fără să știi unde se duc...” „Dar, fiule, zice poetul, pe lumea asta nu-i nimic sigur, nici simțurile tale / care râd ca prostănacele în fața năvodului de lucruri din jur, / de limba oceanului pe care dormi, / pe care ți-ai făcut adăpostul, / cu urechea stearpă de muzică / ademenеști cocostârcii – / din speranța vieții în inocența morții...” (*Omul giruetă*). Este un monolog saturat de emoții, de trăire autentică, de „căutare, spaimă și dragoste”, poetul amintind că nu e în firea omului să cedeze, că menirea poeziei este să convingă că dincolo de neliniștile vieții există speranță, există memoria strămoșilor care ne mobilizează, ne face să visăm eternitatea...

E cu totul specifică poezia lui Adrian Alui Gheorghe. Inconfundabilă. Saturată de metafore și simboluri, de reflecții inedite, dar și plină de suflu vital. O poezie în care liricul se întrepătrunde cu filosoficul, uneori de o luciditate și prospețime „necruțătoare”, alteori de o complexitate parabolică, întotdeauna însă echilibrată de morfologia și sintaxa versului. Poetul nu inventează. Elucidând aspecte de viață, el încearcă să „aducă” poezia în albia autenticului, adică a vieții de zi cu zi. „Privește în ochi” realitatea, „așa cum te uiți într-o lacrimă”, încercând să vezi în ea „fundul oceanului”: Dacă ar fi să judec după cât am / mers pe orizontală, unde am ajuns, / ce orizonturi se întrevăd de după / pleoape / ar trebui să fiu mulțumit: // și în sus, printre nouri, / am ajuns destul de departe; // și în jos am ajuns / până pe fundul prăpastiei; // în ceilalți, ca un glonte de argint, / am pătruns inimaginabil de adânc; // numai în sine plutesc precum / o bucată de plută deasupra apei, / nu pătrund nici măcar cu o unghie.” (*O bucată de plută*).

Am adus acest poem pentru a demonstra că poetul nu este un simplu trăitor (privitor) al realității cotidiene. El simte cu inima, privește cu sufletul totul ce se petrece în jur, distanțându-se de sine, de propriul „eu”. Pentru poet viața e „căutare, spaimă și dragoste”, „trăire autentică” în numele luminării, promovării adevărului, frumosului, autenticului, deși știe că „pe lumea asta nu-i nimic sigur”. Poetizând „cenușul cotidian”, autorul îl

însuflește, îl metaforizează sugerând ideea că pe toți „ne leagă poezia / și o oarecare suferință a inimii care pompează sânge / pentru un întreg univers”.

Există în această poezie multă emoție, autorul mizând mai mult pe trăire, pe sentiment, împletit cu raționalul, cu metafizica, uneori cu mitul. Este o poezie a neliniștii care vine din spațiul interior, din lăuntrul ființei, din înțelegerea și asimilarea adâncimilor de simțire existențială ale neamului.

Nicolae Manolescu menționase la începuturi că Adrian Alui Gheorghe „*este un poet adevărat, cu o notă personală rezultată din combinația de banal, prozaic, cotidian cu o fantezie a metaforei care merge de la „decadentismul” bacovian, simbolist până la insolitul suprarrealiștilor*”. Pe parcurs, poetul și-a adâncit căutările, poezia evoluând în complexitate, în rafinament, în densitate de simboluri, în adâncime de idei.

Puțini poeți de la noi au coborât atât de adânc în miezul lucrurilor, în catedrala ființei. În poezia lui Adrian Alui Gheorghe cugetării, raționamentului îi ia locul pe neprins de veste parabola, simbolul, poetul încercând să echilibreze lucrurile, stările, trăirile, amintind, totodată, că „Dumnezeu și timpul merg până la capăt” și de aceea omul nu trebuie să dispere. Faptul nu va să însemne că Adrian Alui Gheorghe face o „artă moralizatoare”. Aflăm de la Kant că „*nu există geniu fără morală și, implicit, nu există artă fără morală*”. Adrian Alui Gheorghe știe să echilibreze aceste categorii/aspecte: *artă și morală*. „Nu există poet care să poată ocoli decisiv romantismul, scrie într-un eseu poetul. Există în fiecare om o sete de absolut, combinată cu o frică de absolut”. Mai mult decât alți poeți contemporani, Adrian Alui Gheorghe este preocupat de binomul „*minte – inimă*”. De fapt, de căutarea unui echilibru între ele. „Cuvântul este măsura. / Calculezi, vezi de câte ori încape viața ta / în viața celui de alături, / rămâi pe gânduri: / restul e mai mare decât întregul...” (*Cuvântul*).

Aflată la joncțiunea dintre *real* și *ireal*, dintre *vis* și *realitate*, poezia lui Adrian Alui Gheorghe provoacă o stranie, dar, totodată, o miraculoasă vrăjitorie, mai ales prin armonia dintre sentimental și rațional, prin singularitatea trăirii, dar și printr-o „religiozitate” relevantă, completată de sentimentul sacralității. Poeme ca *Îngerul căzut*, *Femeia din miez de pâine*, *Nici adevărurile nu ne mai fac liberi*, *Despre golemul uitat în tramvai*, *Un milion de motive pentru care nu poți muri acum*, *Metamorfoza*, *Cântece de îngropat pe cei vii*, *Poetul bătrân își declară faima* (dar și altele) poartă în sine amprenta unor texte aflate dincolo de genul îmbrățișat. Autorul încearcă să descopere „punctul originar”, codul lăuntric al existenței, apelând la complexitatea de idei și trăiri, la dramatismul stărilor și utilizând diverse procedee, stiluri și varietăți ale registrelor lexicale, dar mai ales, apelând la „realismul” parabolei și „aspirația către transcendent”. Parabolicul, misterul, ironicul, miticul, dar și tragicul, uneori divinul le umple de esență estetică și

filosofică, de echilibru și plasticitate neordinară. Fiindcă poezia lui vine dintr-o mare cultură poetică, asimilată pe parcurs de ani, dar și dintr-o cunoaștere a realului, adică a vieții, dintr-o luciditate a gândirii, cumulată cu o sensibilitate și o profundă religiozitate. Dar și dintr-o întrepătrundere, contopire dintre real și transcendent. Mai adăugăm aici o deosebit armonie dintre „formă” și „fond”. Pentru Adrian Alui Gheorghe a scrie este egal cu a suferi – o suferință plăcută, necesară, de care nu te poți lipsi sau despărți.

Recunosc la încheierea acestor note, că multă vreme după ce am terminat lectura cărții nu am putut reflecta asupra ei. Am avut nevoie de o relectură pentru a-mi ordona gândurile, întru a-i pătrunde structura complexă și a-i înțelege subtilitățile și „trăirea autentică”, dar și „neliniștile metafizice”. Astăzi pot afirma că poezia lui Adrian Alui Gheorghe se contopește cu ființa-i, alcătuind o structură complexă de trăiri, sentimente, idei. De fapt, este aerul, expresia „înălțării înlăuntrul”, sau cântecul inimii, prin care poetul construiește poduri spre sufletul și rațiunea cititorului, având ca model purificatoarea lumină a memoriei, a rădăcinilor...

Alte note critice (despre poezie/ selectiv)

“De la seducția realității cotidiene, recuperată (realitatea) colocvial și antiliric în primele două cărți, la “exilul ” în imaginarul poetic, reflexiv și liric deopotrivă, din <Intimitatea absenței>, Adrian Alui Gheorghe a făcut un drum în afara traseului comun generației cu care a pornit, un drum ce va duce, probabil, după epuizarea segmentului manierist ori “decadent” de acum, spre o recuperare “reformistă” a vitalității de odinioară”. Laurențiu ULICI

“... este un poet adevărat, cu o notă personală rezultată din combinația de banal, prozaic, cotidian cu o fantezie a metaforei care merge de la “decadentismul” bacovian, simbolist, până la insolitul suprarealiștilor”. Nicolae MANOLESCU

“... este un remarcabil poet al trecerii și al stingerii. În <Intimitatea absenței> el este deja un profesionist care stăpânește o excelentă tehnică a rostirii poetice”. Cornel UNGUREANU

"... Spre deosebire de majoritatea optzeciștilor ce cultivă desensibilizarea și dezafectivizarea (forme ale unei demonii impersonale), Adrian Alui Gheorghe este încă un sensibil și un afectiv. O ființă ușor romanțioasă, poezia lui alcătuiește conspecte ale unei personalități emoționale bine definite". Gheorghe GRIGURCU

"Îmi vine să cred că Adrian Alui Gheorghe este un poet dintre cei atât de dăruți cu har, că frumusețea poeziei nu și-o datorează lui însuși, ci unei miraculoase acumulări de spirit din timpuri foarte adânci". Constanța BUZEA

"Este unul dintre poeții adevărați ai generației '80, înzestrat cu darul și știința de a preface lumea - uneori derizorie - pe care o traversează într-o lume a oglinzilor, fascinantă și deopotrivă deformantă, în care se reflectă individualitatea poetului bântuit de tentația arhitecturii textuale".

Traian T. COȘOVEI

"O sensibilitate reprimată, mereu în alertă, simțind agresiunea și ostilitatea obiectelor se dezvăluie fără falsă pudoare în poezia lui Adrian Alui Gheorghe... O mistică a metapoeziei îl stăpânește..." Radu SĂPLĂCAN

"... Adrian Alui Gheorghe continuă curajos acțiunea de textualizare, ducând-o mai departe decât poeții ieșeni (Mihai Ursachi, Nichita Danilov, Lucian Vasiliu); nu cunosc pe cineva să fi propus până acum o acțiune textualizantă mai eficace decât "tranșarea îngerilor", ceea ce înseamnă că poezia este singura capabilă să exorcizeze "răul de realitate" prin intermediul acestor "supraviețuitori ai dezastrelor interioare"(...). Poemul Erich este un model de maximă tensionare semiotică prin care Adrian Alui Gheorghe demonstrează că știe cum trebuie să scrie un poet român pentru a fi receptat la nivel european. Cu acest volum, scriitura poetică s-a emancipat aspirând spre o recunoaștere mai înaltă a valorii discursului foarte original ce-l situează pe Adrian Alui Gheorghe între poeții importanți de azi. Marin MINCU

"Adrian Alui Gheorghe scrie în Îngerul căzut (Editura Timpul, 2001) una dintre cele mai interesante și mai frumoase cărți de poezie din câte am citit în ultima vreme; volumul (cu numărul opt în bibliografia poetului) este, totodată, o strălucită demonstrație despre felul cum se gândește un sumar, cum se construiește un univers poetic și, mai ales, despre felul cum teme lirice de mare circulație pot fi încă explorate în zone puțin cunoscute și într-o manieră originală. Îngerul căzut e, cu vorba poetului, un imn al zădărniceii, cântecul tragic al unui alt Sisif sau o ilustrare a cuvintelor Ecclesiastului.... Prin Adrian Alui Gheorghe, "polul poeziei de la Neamț" dă literaturii române de azi pe unul dintre poeții săi cei mai importanți." Ioan HOLBAN

"... Poetul este incapabil să se maturizeze după căderea din Rai: el revine la copilărie ca la o vîrstă edenică perpetuă, precum în admirabilul poem

<Femeia fructă>, unde confuzia maturitate-copilărie, mamă-iubită se îmbină cu avatarurile panteistice ale poetului...(...). Adrian Alui Gheorghe este, în acest moment, un poet al vocației prometeice. Al. PINTESCU

”... Astfel, la Adrian Alui Gheorghe poezia se naște nu atât din cuvinte, ci din contrastul freatic dintre real și iluzoriu, dintre speranța încă vie a unui “înger căzut” și neputința de a-și realiza, nici pe pământ, visul (...). Adrian Alui Gheorghe reușește performanța: “într-o lume ca o adunătură de mizerii/ să visezi”, iar substanța volumului său constă în supraviețuirea prin luciditate și prin vis; un înger a cărui cădere/ damnare nu l-a făcut să uite pe cel care l-a izgonit. O poezie de o stranieitate ce atrage pe cititor și un autor ce urmează un drum propriu, original, singular și inconfundabil. Credem că spun totul aceste cuvinte: o carte de bibliotecă”. Tit-Liviu POP

”Poet bine înarmat să noteze evenimentul “copleșitor” (nu exotic, nu autenticist, nu “real” cu orice preț), ci mai degrabă senzațional prin sensul pe care îl degajă intempestiv prin simpla sa producere” ... Ștefania MINCU

”... Adrian Alui Gheorghe este un Martin Luther al dicțiunii religioase, prin acuratețea și altitudinea trăită a disertației; versete de iubire de Dumnezeu vieții, revelat, alternează cu o laudatio a puterii și necontenitelor chipuri și daruri dumnezeiești pe adresa omului istoriei. Pe străzile și în cotidianul căreia Dumnezeu coboară și se lasă văzut. De poet, în primul rînd, inspirat de fervoarea lui pentru vînatul sacru. Ceea ce nu-l împiedică să și-l închipuie pe Tatăl în inedita postură de măcelar de îngeri și dispecer al feluritelor părți anatomice către populația edenică, spre diafanizarea și împărtășania supușilor...” Geo VASILE

”Îngerul căzut este o ilustrare a unei revolte de inspirație nietzscheană, izvorâtă dintr-o lucidă cultivată îndelung de poet și care acum, iată, se dovedește necruțătoare. Și productivă, totodată. Dumitru CHIOARU

”Cu o rară înlesnire a înscenării și alternării “măștilor”, Adrian Alui Gheorghe dramatizează discursul contaminat de elemente epice... (...). El poate să-și asume orice dramă a omului “problematic”, modern și postmodern, de la alienare sau rătăcire în labirint și până la înstrăinarea autoreflexivă provocată de banalitatea existenței cotidiene. Dar dramatismul trăirilor interioare pare să fie anihilat prin caracterul ludic al scenariilor inagistice. Elegiile sale postmoderne, cum le denumea altădată Nicolae Manolescu, nu recuză pathosul, temperat însă prin lucide infiltrații sarmastice în materia unui discurs de marcantă originalitate.” Nicolae OPREA

”... Dacă volumul Îngerul căzut ar fi apărut pe vremea editării revistei “Gândirea”, autorul lui ar fi primit coroana de mirt nu numai de la Nichifor Crainic sau Vasile Voiculescu, dar și de la Arghezi sau Blaga. Nici Ion Barbu, algebristul și geometrul, creator de limbaje și spații care-i poartă numele, nu s-ar fi dat înapoi să-și salute pindaric tânărul confrate. Apoi Nichita Stănescu, cel care a răsucit cuvintele pe spatele multor idei ale ființei, ori tâlcuitorul de adâncimi socractice, care a fost Marin Sorescu, nu s-ar fi entuziasmat mai puțin citind acest înnobilat volum, semn că Poezia rămâne un poliedru în căutarea căruia pornim mulți, dar îl impunem puțini.” Marian BARBU

”... Uneltele poetice ale baronului nemțean s-au rafinat și ascuțit foarte mult între timp, încât exegeții sunt adesea puși în încurcătură. Volumul său recent de versuri, „Îngerul căzut”, de la Editura Timpul, arată că mitologul nostru incomparabil începe să creeze texte foarte complexe, greu de clasificat ca gen, un fel de prozo-poeme dramatico-eseistice în care intră în joc procedee diverse, dăătoare de contraste stilistice savante și violente. Densitatea de simboluri și numărul de stiluri diverse deconcertează Noblețea lui Adrian Alui Gheorghe vine din calitatea artei și, așa cum marii cântăreți de jazz erau supranumiți “Count” sau “Duke”, îmi dau singur voie să-l înalț pe autorul Îngerului căzut la cerul rangurilor poeziei. “Ține spada mea în dar...!”. Horia GÎRBEA

”Imagini ivite dintr-o zonă a fabulosului contribuie la aglutinarea unei atmosfere stranii, ciudate, atmosferă care este amplificată de ușurința cu care Adrian Alui Gheorghe se “mișcă” în planul imaginarului. Fantezia și puterea asociativă, pricepera în “potrivirea” cuvintelor fac din poemele cărții Îngerul căzut o modalitate de aducere sub stăpânirea cunoașterii poetice a celor mai diverse stări ale umanului.” Călin COCORA

”Producerea textului ar putea fi numită, fără doar și poate, în cazul lui Adrian Alui Gheorghe cvasipoetizare: mai întâi pentru că își anexează zona de interstițiu dintre “poezie” și “proză” (în înțelesul tradițional al cuvântului), acel spațiu unde poemul pare în permanență amenințat să se transforme în povestire, iar mai apoi pentru că textualizarea realului și textualizarea sinelui se opresc undeva la jumătate, patologia personajului ficțional fiind marcată, pe rând, de răul de text și răul de lume care îl determină să opteze pentru un ethos al indecidabilului ce ține cu siguranță de acea “pasiune” a depotențării caracterizând gândirea și poezia/scriitura lumii actuale...” Octavian SOVIANY

”Mărturisesc că după psalmii lui Tudor Arghezi, în care se poartă un dialog cu divinitatea, după tentativele lui Lucian Blaga de spiritualizare a lumii în Lauda somnului, unde “îngerii mișună pe pământ”, cum spune G. Călinescu, după Poemele cu îngeri ale lui V. Voiculescu, mi-a fost dificil să cred că o culegere de poeme, care se cheamă Îngerul căzut, îmi mai poate oferi bucuria pătrunderii într-un univers liric original (...). În toate textele Adrian Alui Gheorghe ajunge să se exprime, tensionat și plastic, ceea ce avantajează “realismul” parabolei, într-un mod rar întâlnit în poezia contemporană.” Nicolae MOTOC

”... De la Ceremonii insidioase (1985) la înscenările convingătoare din Îngerul căzut (Ed. Timpul, Iași, 2001) e un drum lung cu etape pe care poetul le-a ars într-un ritm constant, fără suișuri și coborâșuri (...). Neliniștea și freamătul nasc turbioane, verbul construiește monumentul unei noi certitudini care e repede îngropat în oceanul îndoielilor și al deșertăciunii. Tema deșertăciunii acoperă cu lințoliul ei greu toate celelalte încercări de a reabilita speranța, de a echilibra conștiința, greu încercată de cataclismele vremurilor. Într-un poem ca Biserica fiarei asistăm la dezvoltarea naturii duale a omului care împacă în conștiința sa omul și fiara, cerul și pământul, duhul și trupul, văzduhul și țărâna, înălțarea și căderea. Viziunea magică a morții care se amestecă inevitabil cu viața, care așteaptă la capătul tuturor încercărilor de a construi, de a zidi lumea, de a reabilita specia, capătă forme bizare...” Gheorghe MOCUȚA

“Ironia lui Adrian Alui Gheorghe are acoperire tragică, după cum, pe de altă parte, tentația alegorică “eșuează” în autentice viziuni lirice. În locul nostalgiei după lumea serafică din care a căzut, îngerul – un alter ego al poetului – preferă ofertele lucidității necruțătoare și răzvrătirea cu valențe titanice împotriva Demiurgului. Remarcabile sunt la Adrian Alui Gheorghe imprevizibilele ruperi de ritm și varietatea registrelor lexicale din poemele ample”. Mircea BÂRSILĂ

“Hiperbolizarea este prezentă peste tot în poezia lui Adrian Alui Gheorghe, ca modalitate de exorcizare și abolire a clandestinității demersului ajuns, pe parcurs, la nivelul unui proiect... De unde și nota de colocvialitate a poemelor, disimulând inadecvarea și autopenitența celui care nu se poate declara pe deplin sceptic, dar suportă consecințele acestei contaminări”. Dan Bogdan HANU

”Când spune „poezia noastră nu este decât o biată drojdie de rugăciune”, Adrian Alui Gheorghe pune în discuție altceva decât un adevăr propriu, altceva decât o angoasă; la mijloc e o ipostază teatrală care concentrează

însăși starea lumii peste care plutește, fantasmatică, umbra domnului Amărăciune. Dacă există nu un „decor”, ci un miez teatral în poezia lui Adrian Alui Gheorghe, el este consecința faptului că neantul are un sens constructiv...” Mircea A. DIACONU

De la "Estetica umbrei" la "Enclavizarea literaturii"

de Theodor CODREANU

"Generația '80 e pe cale de a intra în rândul „șaizeciștilor”, a glumit deunăzi un amic, referindu-se la faptul că optzeciștii se apropie de vârsta de șaizeci de ani. Găsesc însă că „butada” are și alt înțeles, că, maturizându-se deplin, optzeciștii au șansa ca să se „clasicizeze” nu doar formal, cucerind o pagină în programele școlare preuniversitare, dar întorcându-se chiar la perenitatea (neo) modernismului generației lui Nichita Stănescu și D. R. Popescu. Altfel spus, mentalitatea și solidaritatea de grup cedează în favoarea cristalizării depline a unor personalități care se susțin prin ele însele, iar nu prin narcisismul de grup. Generația își asumase, încă de la debut, eticheta de larg ecou care este *postmodernismul*. Acum, eticheta pare să și-o mai revendice îndeobște cei care încă nu s-au desprins de „fundal”, fie deoarece au rămas îndoctrinați „corect politic”, în spiritul moștenirii marxismului cultural, fie din pricina mediocrității care îi amenință cu marginalizarea/uitarea prin „ieșirea din front”. Abia din acest punct de răscruce se conturează personalitățile cu operă. Între acestea, cred că se află și nemțeanul Adrian Alui Gheorghe. O atestă nu numai opera literară, dar și viziunea asupra literaturii și culturii, în genere, conturată în mai multe cărți, inclusiv în recenta *Contribuții la estetica umbrei* (Editura Tracus Arte, București, 2012, 379 de pagini), carte alcătuită din interviuri, răspunsuri la anchete, articole și eseuri din ultimii ani. Autorul atrage atenția chiar asupra primejdiilor ce țin de narcisismul generaționist: „Evoluția «în grup», cu «generația», dusă prea departe, favorizează fireasca mediocritate, trage înapoi valorile.” (p. 251). Or, spre a legitima mediocritatea, postmodernismul „culturii de consum” a eliminat din arsenalul conceptual pe cel de *valoare*, ca fiind anacronic.

Se poate emite un paradox: avantajul optzeciștilor din provincie a fost acela de a nu paria exclusiv pe cartea *postmodernismului*, ca singurul

curent literar *înnoitor de canon*. În interviul cu tânărul Paul Gorban, Adrian Alui Gheorghe spune, cvasiglumind, că la Piatra Neamț se vorbește „mai puțin despre postmodernism”, din probabilă pricină că „«provincia provinciei» a rămas încă în întunecatul modernism” (p. 244). Luând pentru prima oară contactul cu postmoderniștii bucureșteni, nemțeanul din „provincia provinciei” simte că există o falie între parodismul postmodernist al „sudicilor” și partea de generație a moldovenilor „nordici”. Horia Gârbea, bunăoară, i-a privit de sus, trimițându-i la „Eminescu lor” „învechit”. Or, Adrian Alui Gheorghe mărturisește că a purces în literatură cu două cărți de căpătâi: Biblia și Eminescu (p. 173). El se simte dator să observe că, în vreme ce „sudicii” erau sprijiniți și aduși în prim-plan de Nicolae Manolescu, cel care va crea mitul postmodern al lui Mircea Cărtărescu, cei din provincie au simțit sprijinul neobosit al lui Laurențiu Ulici. Probabil nu e deloc întâmplător că „templul” în care se întâlnesc scriitorii Filialei Iași a Uniunii Scriitorilor poartă numele lui Laurențiu Ulici. Intenția lui Adrian Alui Gheorghe nu este nici o clipă de a produce breșe în solidaritatea generației '80. Dimpotrivă. Recunoaște că Mircea Cărtărescu, bunăoară, este un poet foarte bun, dar „nu e o excepție”, cum îl acreditează unii, autorul regretând că poetul se lasă mistificat și nu poate da o replică lucidă „criticilor oportuniști”: „Dragă Mircea Cărtărescu, dacă te simți în stare dă și tu o singură dată o replică criticilor oportuniști...!” (p. 128). Adrian Alui Gheorghe sugerează că și din atare pricină generația '80 este inadecvat citită: „cea mai prost citită generație literară din literatura română”, lipsindu-i, din atare pricină, în pofida aparențelor, o critică pe măsură (p. 127). Altfel spus, generația este „hermeneutizată” doar într-o singură cheie, fatalmente reduționistă.

Adrian Alui Gheorghe preferă mai degrabă identificarea unei solidarități de generație, nicidecum o „înregimentare” într-un concept controversat, optzecismul fiind o „chestiune de sensibilitate comună” (p. 70). Scriitorul respinge ruptura de celelalte generații, cu observația de bun simț că nimic nu se naște pe un loc gol, dar și din perspectiva, fie și ironică, a faimosului paradox al lui Zenon, cel cu broasca țestoasă și Ahile cel iute de picior. Poetul respinge rând pe rând poncifele proliferate de postmoderni, ca ruptura dintre poezie și fiorul metafizic, dintre poezie și religie, dintre poezie și identitate națională etc. Iată câteva afirmații-cheie: „Poezia este, în ultimă instanță, practica metafizicii. Ca și religia.” (p. 67). Spre deosebire de congenerii postmoderni, Adrian Alui Gheorghe continuă să creadă că poet e acela care nu și-a pierdut *inocența*. Apoi, nostalgia absolutului: „Poezia, arta în general, e o pipăire a ideii de absolut.” (p. 181). Poezia este, de aceea, funciarmente, „romantică”, dar nu un romantism de recuzită, ci de *intensitate*. Mai mult de atât, autorul nu se iluzionează că generația lui a pus capăt ne-libertății, ci crede că și aceasta a fost condamnată de comunism să

creeze, în raport cu Europa, din condiția unei *estetici a umbrei*, din simpla pricină că scriitorii au fost nevoiți să *simuleze* libertatea, nu s-o trăiască efectiv. Și asta deoarece în nici o țară din „lagărul socialist” teroarea *ne-libertății* nu s-a manifestat mai draconic. Iată de ce nici optzeciștii n-au putut să supraviețuiască decât sub poala/*umbra* celor care și-au manifestat românitatea ca europeni de talia lui Emil Cioran, Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Vintilă Horia ș.a., toți români siliți să trăiască în străinătate. Aici ar putea intra și cazul confratelui de generație Matei Vișniec, evadat aproape la timp din „lagăr”. Adrian Alui Gheorghe observă că „Scriitorii români, de dinainte și de după Eminescu, ca să avem un reper, au tins spre Europa, s-au scolarizat în marile universități, în marile civilizații, după care s-au întors, în cea mai mare parte, acasă.” (p. 26). După 1944, regula nu a mai fost posibilă: scriitorii mari au fost siliți să nu se mai întoarcă *acasă*. Mai degrabă să fugă *de acasă*, pentru ca adevărata *rezistență prin cultură* (în sensul dat cuvântului de Eliade) să fie posibilă.

Adrian Alui Gheorghe rămâne la convingerea lui G. Călinescu: *nu putem fi universal decât prin național*. Este, probabil, semnul hotărâtor al despărțirii sale de *postmodernism*, care clamează tocmai „eradicarea” identităților naționale în numele unui „universalism” globalizant, ceea ce un Alexandre Kojève numea „stat omogen universal”, ca biruință a entropiei. În această capcană, atrage atenția scriitorul, au intrat și primele „generații libere” de după 1989: nouăzeciștii și douămiiștii, ultimii ferm convinși că nu mai au nici o legătură cu „tradiția” românească. Sunt, altfel spus, *postmoderniști în absolut*. Și asta când nimeni din Europa nu te silește să te lepezi de propria identitate. Se pare că aceasta este urmarea cea mai dramatică a „reeducării” sub comunism, pe care, cu bună intuiție, Adrian Alui Gheorghe o pune în corelație cu „experimentul Pitești” (vezi amplul comentariu la cartea lui Petru Ursache, *Istorie, genocid, etnocid*). Ceea ce a subliniat, cu asupra de măsură, și Paul Goma, în Jurnale și în alte scrieri. Atât de mult ne-am învățat cu *ne-libertatea* în comunism, încât istoria națională e „citită prin ochelarii «uniunii europene», și chiar dacă nu ne cere nimeni din afară să ne lepădăm de adevărurile noastre și de «poveștile» noastre istorice, am avut noi grijă, dintr-un oportunism «istoric», să o cosmetizăm până la a o lăsa fără identitate.” (pp. 318-319). Poetul simte că lepădarea de propria identitate înseamnă prelungirea stării de ocupație, cu iluzia „libertății”: „fără identitate națională am fi ca sub ocupație și de data aceasta ocupația nu ar mai fi forțată, ci una introdusă cu insidioșenie până în cel mai intim colțișor” (p. 351). Ceea ce nu fusese dus la capăt sub imperiul sovietic se împlinește în libertatea cucerită cu sânge în 1989: „Câteva secole ne-am pus în acord cu propria istorie, cu propria limbă, cu propria tradiție, cu propria cultură. Suntem pe punctul de a denunța acest acord. Și e atât de simplu de realizat acest lucru...! E de ajuns ca unei generații de școlari să îi

inoculezi din școală, de la o vârstă fragedă, că ei aparțin universalității și nu unei nații, că au în față o cultură universală din care vor alege la maturitate ce le convine, ca ruptura să se producă ireversibil. Ce vor alege la maturitate? Cultura *fast food*, probabil. Cui comandă și cui plătește, s-ar zice în limbaj comersant.” (pp. 34-35). Pe această cale, „scala lui Alfred Binet” (care categorisește oamenii în deștepți, proști, imbecili) nu se va mai respecta, iar imbecilii deja acced lejer în ierarhie (pp. 63-64). Răsturnarea valorilor e tot mai amenințătoare. Nici universitățile nu mai rezistă să fie *bastioane* menite să apere cultura românească, ci au ajuns să „apere pe studenți de influența culturii în general” (p. 29), lipsindu-i de idealuri, de repere: „Neîncrederea nu mai e individuală, ci colectivă, individul, la rândul lui, nu mai are încredere în cel de alături. Și nici respect. Istoria, religia cu tot ce generează ele în societate, nu mai sunt înțelese, sunt despodobite de statutul social, de rolul de catalizatori ai «tonusului social». Când un individ pierde sensul vieții, sensul existenței sau chiar al suferinței sale, cazul său «se topește» în societate. Dar când întreaga societate pierde sensul vieții, al suferinței sau al istoriei, atunci lucrul este cu adevărat grav” (p. 32). Să fie o întâmplare că filosofia postmodernistă a proclamat, odată cu „moartea lui Dumnezeu”, și moartea *sensului*?

În cazul României, esențialul în *pierderea sensului* vizează metamorfoza *națiunii* în *populație*: „Societatea românească este compusă, într-o majoritate covârșitoare, de indivizi care nu mai au încredere în nimic din ce e românesc, nici în gesturi, nici în promisiuni, nici în strategii, nici în politici, nici în oameni. Nu mai au încredere nici în ei înșiși, în posibilitatea evoluției, a împlinirii personale. Încrederea a dispărut și în ceea ce privește cultura, posibilitatea integrării în civilizația Europei, în educație.” (p. 32). Generația „*Criterion*”, cea a lui Mircea Vulcănescu, își croise drept ideal, după înfăptuirea politică a Marii Uniri, realizarea *unității spirituale*, înțelegând că unitatea politică nu va dăinui fără unitatea spirituală, în diversitatea ei regională, singura garanție a unei integrări durabile în Europa culturii și civilizației. Programul „*generaționist*” al interbelicilor a fost semnat chiar de Mircea Vulcănescu, în revista *Criterion*, sub titlul *Generație: prima misiune* – „*să asigure unitatea sufletească a românilor*”, mai precis, „*Să șteargă deosebiriile regionale în măsura în care înseamnă altceva decât nuanțarea aceluiaș suflet național*”; *a doua misiune* – „*să exprime în forme universale acest suflet românesc*”, „cu alte cuvinte, să găsească formele autentice de viață cele mai potrivite acestui popor, de la politică și până la teologie, în filozofie, în literatură, în știință și în artă, și să le strălucească în ochii lumii întregi ca exemplare ale unei specificități neasemănate./ Dacă tineretul acestei țări nu reușește ca, în această generație, să reducă idealurile omenești centrifugale ale Românilor din diferite colțuri ale țării, într-un singur chip al *omului românesc*, în care să se recunoască

Românii de pretutindeni, ca într-un bun al lor; dacă tipul omului rusesc, dostoevskian și tolstoian al basarabenilor și omul latino-kantian al ardelenilor nu reușește să dea o sinteză vie cu omul bizantin din Vechiul Regat, sinteză în care tendințele centrifugale să nu se mai regăsească decât ca ispite de universalizare ale acelui om al lui Eminescu și al lui Creangă, – unitatea politică a acestui neam, care în clipa în care își dă mâinile nu se mai recunoaște – mi se pare amenințată./ Legând roadele unei adaptări inteligente, cu firul tradițiilor noastre, ispitind sensul diferitelor straturi pe care le-a depus istoria în sufletul și în structura civilizației românești, de la vechiul suflet tragic și până la cele din urmă înrâuriri constitutive, – această generație va trebui să descopere acea originalitate de configurație, de dozaj specific al influențelor și eficienței lor, care definește un suflet propriu.”

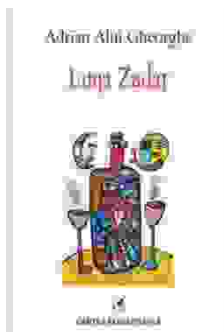
Ce constată Adrian Alui Gheorghe la generațiile care au pierdut conștiința națională, după trecerea prin „patriotismul” de comandă ideologică din comunism? Și asta în „consesns” cu întreaga societate. Procesul invers decât concepeau europenismul românesc Eliade, Cioran, Vulcănescu, Noica, „denunțarea acordului” „cu propria istorie, cu propria limbă, cu propria tradiție, cu propria cultură”. Iar acum faptul e cu atât mai grav, cu cât se produce în deplină libertate. *Legile nescrise* sunt abandonate în favoarea celor *scrise*, numai că acestea n-au reușit, în peste două decenii, prin nestatornicie și interese politice meschine, să coaguleze națiunea. S-a ajuns la ceea ce poetul numește *imposibila solidaritate*, când poporul a devenit o simplă *populație*. Părintele Dumitru Stăniloae arată că esența lumii nu este *ontologică*, ci *dialogică*. Frecventator al unor duhovnici ca părintele Iustin Pârvu, Adrian Alui Gheorghe ajunge în preajma acestui adevăr al *lumii-ca-lumen*: „Un om îl explică pe alt om, o existență o explică pe alta. S-ar părea că asta e și menirea popoarelor – indivizii care le compun sunt fațete ale unei «individualități colective». Când indivizii nu mai seamănă, când «nu se mai explică unul prin altul», deja nu se mai vorbește de un popor, se vorbește de o populație” (p. 316).

Ce înseamnă asta în planul culturii și al literaturii? Exact procesul invers decât aspirația către *unitate sufletească* a generației Criterion: *destructurarea și enclavizarea spirituală*, care vor ușura destructurarea statului și națiunii în plan politic, demografic și economic. Adrian Alui Gheorghe se întreabă dacă „enclavizarea” culturală a României este *premeditată* sau nu. El constată un paradox: după 1989, avem, în realitate, o creativitate bogată, dar lipsită de puterea *valorizării* la nivel național: „Paradoxal, acum avem o literatură bogată, vie, dar total necunoscută în România. În aceste condiții orice tentativă de ierarhizare e falsă. Ce știu moldovenii despre cărțile apărute în Banat? Dar ce știu oltenii despre cărțile care apar în Maramureș? Nimic. Sau, mai nimic. Dialogul cultural în interiorul României este fracturat, incoerent. Dacă mâine nici un scriitor

român contemporan nu ar mai accepta să publice în România, sunt convins că nicio instituție a statului nu ar tresări, nu s-ar impacienta. Poate că faptul ar trece chiar neobservat. Pentru că scriitorii nu sunt mineri sau lucrători la metrou.” (pp. 374-375). Dialogul între generații, provincii este fracturat, incoerent, încât s-a ajuns la o enclavizare pe provincii, orașe: „Până și minima circulație a cărților și a presei culturale în România a fost distrusă (premeditat?), încât avem o cultură enclavizată, regionalizată. Comunicarea interumană este incoerentă, greoaie. Limba română, cea care ar trebui să fie «codul intim» al relaționării noastre, este stricată cu program, zilnic și silnic în chiar locurile în care ar trebui protejată, conservată, îmbogățită: școală, for public, mass-media. Dacă vrei să vezi cât de jos a ajuns limba română, cât de încălțită, «cât de grea», e de ajuns să asști la o ședință a parlamentului. Sau la oricare întrunire politică, acolo unde vorbesc «vocile responsabile» ale neamului” (p. 319).

Credeam că generația '80, partea cufundată iremediabil în iluziile textualismului (pe care Paul Goma l-a numit, cu un joc de cuvinte, *textilism*) și ale parodiei, s-a autocondamnat la mize cu totul insignifiante. Dar iată că sunt scriitori cărora le pasă de ceea ce Mircea Eliade numea, într-un cunoscut eseu din 1953, *destinul culturii românești*. Unul dintre ei, spirit critic lucid, amar, chiar cu o puternică undă de tragism, este Adrian Alui Gheorghe.

”Luna zadar”

”Adrian Alui Gheorghe forțează limitele expresiei și ale sensului în acest roman curajos, în care tema de bază este căutarea identității într-o lume depersonalizată. Luna zadar este un roman despre nimeni și despre nimic, în cel mai curat sens camusian, străinul și cititorul se întâlnesc empatic pe fiecare pagină, fiecare îl interoghează pe celălalt. Umorul și reflecția, tragismul poetic și povestea crudă se regăsesc în fiecare secvență a acestui insolit roman. Un tânăr, un rebel al perioadei postcomuniste din România, descoperă, în arhivele Securității Statului din perioada

comunistă, că mama sa a fost parte în structurile fostei poliții politice. Mai departe povestea își deșiră singură personajele, fie prin Belgradul bombardat de nu se știe cine, fie printr-un Stockholm în care lumea trăiește straniu de simplu, încercând virtuțile vieții care caută continuu să se alimenteze cu energii pozitive. Dincolo de poveste, e de remarcat scriitura concisă, directă, aforistică adesea. E o carte de citit și printre rânduri.”

Luna zadar este romanul unui rebel fără cauză care trăiește într-o lume-azil, fără limite, globalizată. Albert, un melancolic paradoxal,

transformă dramaticul în fantasmagorii, sperând cu patimă că doar delirul cuvintelor poate înlocui viața. Adrian Alui Gheorghe experimentează poetic și teatral deopotrivă, în doze bine echilibrate stilistic, schimbând macazul absurdist cu cel istoric și invers, caută să convertească transa în tristețe și iubirea în aventură picarescă. Sub semnul unui Kafka superstar, niște specialiști ai nimicului dau o șansă vieții aflând un antidot în ficțiunile spontane care se substituie realității. De la arhivele Securității, la fauna interlopă iugoslavă, din oglinzile expatriatului, la cele ale fiului pornit în căutarea tatălui, nimic nu pregătește decisiv sensul unei vieți. Poate doar un cântec talisman ce sparge zidurile identitare și care spune că tristețea e tămăduitoare. Adrian Alui Gheorghe scrie despre și pentru cei ce trăiesc boala fericirii nu mai departe de convenția amăgitoare ce-o definește. Luna zadar e, totodată, povestea unei inițieri în care personajul străbate, de fapt, drumul invers. Marius MIHEȚI

”Urma”

”*Urma* nu este cartea unui poet convertit la proză, ci e un roman scris după toate regulile genului. Subiectul e provocator: în închisoarea de la Aiud, în anii ’60, apar urme suspecte pe zapadă dintre pavilioanele înțesate cu „politici”. Se declanșează o anchetă. Mărturiile sunt halucinante: soția unui deținut – desigur, e vrăjitoare – își posedă cu patimă soțul, noaptea, în celulă, călugărul Daniil, mort cu un an în urmă, și Maica Domnului vin să aline suferințele „bandiților”. Ancheta se împotmolește, amenințările curg de la Centru. Trebuie găsit vinovatul și cum cazul depășește granițele realității, acesta nu poate fi decât magicianul care preface apa în vodcă, descuie orice ușă, smulge cu puterea gândului hainele gardienilor: deținutul Gurii Lovin. Din acest moment, lucrurile scapă de sub control, comandantul își pierde mințile, iar finalul devine un nou început.

Umor negru cât încape, haz de necaz, un roman bine scris, un fel de pansament peste durerea adevărată. Scris pe un ton neutru – vina nu este a nimănui – există numai o capcană mare și unitară în care cad năvală oameni nevinovați, victime, tortionari, călai, într-un malaxor al neputinței și al nebuliei, unii au privilegii, cei mai mulți nu.” Dumitru Augustin DOMAN

”Laika”

”Laika ar putea fi mult așteptatul roman al Revoluției române, tragic și comic deopotrivă. Scris cu nerv și umor. Totul curge atât de firesc în poveste, încât ai senzația că te-ai întors în timp și râzi de propriile naivități, de entuziasmul cu care ai intrat în cursa istoriei. Subiectul e provocator: cum s-a desfășurat revoluția română la un „așezământ” de boli nervoase. Cine câștigă? Cum evoluează mica societate cu bolnavi sadea și bolnavi închipuiți? Hohotul de râs, cu care te despați de trecut, pare a fi răspunsul cel mai sănătos. E o carte ca o terapie.”

„Punând istoria să se desfășoare într-un ospiciu, Adrian Alui Gheorghe creează în romanul Laika o ficțiune care este mai autentică decât realitatea. Și, în același timp, ne predă o lecție despre cât de subțire a fost, în istoria noastră recentă, linia de demarcație dintre normalitate și absurd. Un roman excepțional, care se citește cu sufletul la gură de la primul la ultimul rând și nu lasă pe nimeni indiferent.” Răzvan VONCU

„Pentru imaginația sa debordantă, Adrian Alui Gheorghe a găsit cadrul ideal, un sanatoriu de glumeți adevărați sau de conjunctură, în care evoluează istoria noastră recentă. Parodiarea în timp real a parodiei de revoluție română e o gaselnică genială. Compozițional e perfect, ceea ce contează, de fapt, cel mai mult la un roman.” Dumitru Augustin DOMAN

”Zugzwang sau Strada cu o singură ieșire”

„Adrian Alui Gheorghe scrie, în povestirile de față, împotriva realității imediate, pe care o tiranizează prin imaginație și literaturizare. Un individ transformă un oraș într-o imensă tablă de șah, lumea este împărțită în regi, regine, nebuni, cai, pioni, o competiție absurdă macină destinele tuturor. Un scriitor dispare din mediul său, atras de mirajul lumii, de chemarea iubirii, a „tineretii fără bătrânețe”. Când se întoarce, după mai bine de patruzeci de ani, descoperă că misterul dispariției sale îl propulsase între clasicii literaturii din lumea pe care o abandonase. Ce urmează ține de uman, de prea uman. Un individ primește moștenire o bibliotecă, o „casă a vântului”, care îl ia captiv, îl ficționalizează. Un critic literar este răpit de către autorii mediocri pe care îi desființează și este determinat, într-un text de un comic aparte, să își

schimbe discursul critic pentru a deveni poetically correct. Un prunc se naște cu darul de a înfuleca și a secătui de viață tot ce iubește, altul are darul de a înfrîna foamea celor din jur numai prin simpla rostire a numelui. Fiecare nume este o poveste, demonstrează Adrian Alui Gheorghe, autor care debordează de imaginație, fiecare ființă are o rădăcină fantastică, pe care autorul o zgîlție cu vigoare într-o cavalcadă de situații limită, paradoxale, cinice uneori, deși totdeauna pline de afecțiune, umor și lirism. Adrian Alui Gheorghe scrie, în epoca internetului, despre suflet, despre iubire, despre licorne chiar, într-un mod care nu sună demodat.”

2.9. CS I dr. ing. Elena Trotuș

	ELENA TROTUȘ Membru asociat Academia Oamenilor de Știință din România
CURRICULUM VITAE	
Adresa	Aleea Vasile Lupu, nr.23, Roman, Neamț, România
Telefon	Fix: 0233 - 744356 ; Mobil: 0744 - 924078
E-mail	etrotus@yahoo.com
Naționalitatea	română
Data nașterii	08.08.1960
Domeniul ocupațional	Cercetare-Dezvoltare în Agricultură
Experiența profesională	
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități: Numele si adresa angajatorului:	2007- și în prezent Director – Stațiunea de cercetare Dezvoltare Agricolă Secuieni - Neamț Protecția plantelor Stațiunea de Cercetare Dezvoltare Agricolă Secuieni, str. Principală, nr. 377, comuna Secuieni, jud. Neamț, cod poștal 617415. Tel/Fax: 0233/745136- 0233/745137; Mail: scdasec@scda.ro
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	1986 – 2007 CS, CSIII, CSII, CSI - Laboratorul de Protecție a plantelor; Agricultură - Sector: Cercetare-Dezvoltare Inițiator tematică Entomologie care cuprinde: - identificarea entomofaunei din culturile agricole amplasate în zona Centrală a Moldovei; - stabilirea bioecologiei speciilor dăunătoare dominante din condițiile din Centrul Moldovei; - elaborarea sistemelor de combatere integrată pentru organismele dăunătoare culturilor agricole bazate pe cunoașterea și aplicarea măsurilor agrotehnice, chimice, biologice, mecanice

Numele și adresa angajatorului	În cadrul măsurilor chimice o preocupare a constituit-o: - stabilirea compatibilității dintre unele insecticide, fungicide și bacterii aplicate tratamentului la sămânță; - reacția unor soiuri și hibrizi ai plantelor de câmp la tratamentul seminței cu diferite insecticide; - influența tratamentului seminței cu diferite insecto-fungicide asupra însușirilor seminale funcție de durata depozitării semințelor. • Publicații: 233 lucrări, din care: - 28 lucrări științifice - unic autor; - 66 lucrări științifice - prim autor ; - 90 lucrări științifice - coautor; - 47 lucrări de popularizare. - 77 lucrări științifice - prezentate la sesiuni anuale și interne ale I.N.C.D.A - Fundulea, Consfătuiri de protecția plantelor Simpozioane naționale și cu participare internațională, Sesiuni interne de referate ale I.N.C.D.A. Fundulea, U.S.A.M.V. Iași, S.C.D.A.Turda, AOȘ Filiala Piatra Neamț și S.C.D.A.Secuieni. - 11 cărți și broșuri. Stațiunea de Cercetare Dezvoltare Agricolă Secuieni, str. Principală, nr. 377, comuna Secuieni, jud.Neamț, cod poștal 617415.
Perioada	1983 - 1986, inginer stagiar la C.A.P. Heleșteni, Iași.
Educație și pregătire	
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Septembrie 1975 - iulie 1979/Diplomă de bacalaureat Liceul agroindustrial Podu Iloaiei, Iași;
Perioada: Titlul calificării acordate:	Septembrie 1979 - septembrie 1983/Diplomă de inginer agronom, Inginer agronom
Numele instituției:	Facultatea de agricultură a Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad”, Iași.
Perioada: Titlul calificării acordate:	- 1990 - Specializare „Protecția plantelor” I.C.D.P.P. București; - 1997 - Diplomă de doctor în agronomie U.S.A.M.V. Cluj Napoca; - 2005 - Diplomă de absolvire a specializării Managementul și Marketingul unităților agricole U.S.A.M.V. Iași; - 2013 - Diplomă de absolvire a specializării Implementarea Sistemului de Control Intern Managerial.

Aptitudini personale și competențe	
Limba maternă	Română
Limbi străine cunoscute	Franceza
Operare pe calculator	Cunoștințe elementare a instrumentelor Microsoft Office (Word)
Aptitudini și competențe organizaționale	- spirit de echipă; - capacitate bună de comunicare; - capacitate de adaptare la diverse activități și acțiuni; - capacitate bună de a coordona echipe, colective de oameni, echipe de cercetători în proiecte de cercetare dezvoltare; - capacitate bună de coordonare și derulare a proiectelor de cercetare
Informații suplimentare	
Membru al unor academii	• Membru corespondent al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură din România; • Membru asociat al Academiei Oamenilor de Știință din România.
Distincții, onoruri diplome	• „Diplomă de excelență” - 2003, pentru activitatea depusă în Domeniul protecției plantelor, acordată de D.A.D.R. Neamț; • „Diplomă de excelență” - 2003, pentru contribuția permanentă la „Dezvoltarea agriculturii în județul Neamț”, acordată de DADR Neamț; • „Diplomă de excelență” - 2007, pentru contribuția adusă la creșterea prestigiului științific al Institutului Național de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Fundulea” acordată de I.N.C.D.A. Fundulea; • „Diplomă de excelență” - 2009, pentru eforturile depuse în continuarea tradiției de cercetare în agricultura Moldovei, acordată de ziarul „Mesagerul de Neamț”; • „Diplomă de excelență” - 2010, pentru continuarea tradiției în cercetarea agricolă, acordată de ziarul „Mesagerul de Neamț”; • „Diplomă Meritul Agricol” - 2011, „Gheorghe Ionescu Șişești” pentru performanțe manageriale – acordată de ASAS București; • „Diplomă de excelență” - 2011, „Omul anului în agricultura nemțeană”, acordată de ziarul Ceahlăul - Neamț; • „Diplomă de excelență” - 2011, pentru succesul profesional și întreaga activitate în domeniul cercetării științifice - acordată de postul de televiziune RomTv; • „Diplomă de excelență” - 2012, pentru rezultate deosebite și

	contribuția adusă în slujba comunității și a semenilor săi - Revista Națională de Documentare și Publicitate - Informații Agrorurale; • „Diplomă de onoare” - 2012, pentru contribuția adusă la creșterea prestigiului U.S.A.M.V. Iași - cu prilejul aniversării a 100 de ani de învățământ agronomic la Iași; • „Diplomă de excelență” - 2013, pentru succesul profesional și întreaga activitate în domeniul cercetării agricole, acordată de postul de televiziune Rom Tv. • Premiul ”Iuliu Prodan” - 2013, acordat de ASAS București pentru lucrarea <i>”Cercetări privind evoluția speciei Agrotis segetum Den et. Schiff. în condițiile din Centrul Moldovei”</i>. • ”Diplomă de excelență” - 2015, pentru rezultate deosebite și pentru contribuția adusă în slujba comunității și a semenilor, oferită de Revista Națională de Documentare și Publicitate ”Informații agrorurale”. • ”Premiul II, Medalia de argint și Diploma” - 2015, pentru volumul <i>”Tehnologii de cultivare a unor plante de câmp pentru zona centrala a Moldovei”</i>, autor Elena Troțuș și colaboratori, Ed. Ion Ionescu de la Brad, Iași, acordat la EUROINVENT, Expoziția Europeană a Creativității și Inovării, Iași, 15 mai 2015. • ”Premiul I, Medalia de aur și Diploma” - pentru <i>”Tehnologia de cultivare a speciei Echinacea purpurea, in condițiile din Centrul Moldovei”</i>, autori Adina Cătălina Druțu, Elena Troțuș, acordat la EUROINVENT, Expoziția Europeană a Creativității și Inovării, Iași, 15 mai 2015. • ”Diplomă de excelență” - 2015, acordată de publicația Informații Agrorurale pentru implicarea în bunul mers al comunității și rezultate obținute în slujba semenilor. • Premiul ”Nicolae Săulescu” - 2015, acordat de ASAS ”Gheorghe Ionescu Șișești” București pentru volumul <i>”Tehnologii de cultivare a unor plante de câmp pentru zona Centrală a Moldovei”</i>, autori: Elena Troțuș, Adina Cătălina Druțu, Constantin Găucă, Diana Lorena Popa, Cornelia Lupu, Simona Pochișcanu, Margareta Naie, Alexandra Leonte, Ed. Ion Ionescu de la Brad, Iași. • Diplomă de excelență - 2016, acordată de Revista Națională de Documentare și Publicitate <i>”Informații Agrorurale”</i>, pentru implicarea în bunul mers al comunității. Medalia de aur - 2017, acordată la Expoziția Europeană a Creativității și Inovării, Euro Invent, Iași – România, 2017, pentru tehnologia – <i>Silybum marianum L. specific technology cultivation for seed production under the conditions of the Center of Moldova</i>. • Diploma de Excelență - 2017, acordată de Universitatea de
--	--

	Științe Agricole și medicină Veterinară a Banatului, Timișoara, pentru lucrarea "<i>Silybum marianum L., specific technology cultivation for seed production under the conditions of Center of Moldova</i>"; The 9th European Exhibition of creativity and Innovation Euro Invent, Iasi, Romania, 25 - 27 mai 2017. • Diploma de excelență - 2017, acordată de MADR București – Agenția Națională pentru Zootehnie - Primăria Vaslui - în semn de apreciere pentru activitatea de cercetare științifică, cât și pentru contribuțiile deosebite în domeniul ameliorării taurinelor, Vaslui.
Experiență managerială	• 1999 - 2007: Secretar științific la Stațiunea de Cercetare Dezvoltare Agricolă Secuieni-Neamț, funcție în care am fost recomandată pe baza concursului susținut în februarie 2005. În această calitate am coordonat întreaga activitate științifică și administrativă a sectorului de cercetare. • 2007 - prezent: Director al Stațiunii de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Secuieni, Neamț. În această funcție, împreună cu Comitetul Director și Consiliul de Administrație al unității, am urmărit rezolvarea problemelor dificile cu care se confrunta instituția în acel moment.

Preocupări și contribuții în cercetare, realizări deosebite

Începând din anul 1986, dr. Elena Trotuș a contribuit efectiv la extinderea laboratorului de Protecția plantelor din Stațiunea de cercetare dezvoltare agricolă Secuieni și la diversificarea tematicii de cercetare, prin completarea preocupărilor de fitopatologie cu cele de entomologie. Acestea din urmă se impuneau cu necesitate pentru zona centrală a Moldovei, din cauza pagubelor însemnate produse de insectele dăunătoare culturilor agricole.

Treptat, dr. ing. Elena Trotuș a amplificat planul tematic, abordând noi direcții de cercetare, funcție de cerințele zonei, ajungând la un număr mare de teme și experiențe, contractate cu I.C.D.A. Fundulea, I.C.D.P.P. București, Firme producătoare de pesticide și Unitățile Manageriale ale programelor RELANSIN, AGRAL, CEEEX, BIOTECH, CNCSIS, PN2, Plan Sectorial ADER 2020, PN II și PN III.

Tematica de cercetare luată în studiu a cuprins următoarele obiective:

- stabilirea răspândirii și structurii faunistice a organismelor dăunătoare din culturile agricole cu pondere în zona de activitate a S.C.D.A. Secuieni;
- stabilirea apariției și a bioecologiei unor specii dăunătoare de mare importanță pentru zonă;
- studiul rolului unor factori și măsuri agrotehnice în prevenirea și reducerea pagubelor unor dăunători;
- stabilirea metodelor de combatere și a celor mai eficace și selective produse chimice aplicate prin tratamente la sămânță și pe vegetație;
- stabilirea compatibilității dintre unele fungicide, insecticide și bacterii din genul *Rhizobium* în tratamentul seminței unor leguminoase pentru boabe;
- studiul reacției unor soiuri și hibrizi de floarea soarelui, porumb și fasole la tratamentul chimic al seminței cu diferite insecticide;
- influența tratamentului chimic al seminței cu diferite insecto-fungicide asupra însușirilor seminale, funcție de durata depozitării.

Ca urmare a reducerii fondurilor destinate cercetării, din anul 1998, a preluat și executat și tematica de fitopatologie din instituție.

Alături de planul tematic, dr. ing. Elena Troțuș a contribuit la rezolvarea problemelor zonale determinate de creșterea densității unor specii dăunătoare, mult peste PED ca: *Loxostege sticticalis* (1988), *Delia platura* (1988, 1991, 1996, 1998), diverse lepidoptere defoliatoare (1991, 1993, 1996, 1998, 1999), viermii sârmă și ploșnițele cerealelor, pentru limitarea pagubelor și diminuarea densității organismelor dăunătoare.

Împreună cu Inspectoratul de Protecția Plantelor a efectuat în fiecare an controlul fitosanitar periodic al culturilor agricole din județ și a contribuit la întocmirea stării fitosanitare. A răspuns la toate solicitările Direcțiilor Agricole Neamț și Bacău și ale Oficiilor județene de consultanță referitoare la realizarea unor loturi demonstrative, participarea cu referate la întrunirile organizate și prezentarea rezultatelor în câmpul experimental specialiștilor agronomi, fermierilor din zona de influență a SCDA Secuieni și celor

de la Inspectoratele și Centrele de protecție a plantelor din județele Neamț, Bacău și Vaslui.

În perioada 1991-2009 a îndrumat 27 de studenți ai Facultăților de Agronomie, Biologie și de Economie și Administrarea Afacerilor din cadrul USAMV Iași, în realizarea practicii în producție și întocmirea lucrărilor de licență. Începând din 2010 și până în prezent a fost cooptată ca referent de specialitate, prin Decizii ale Rectorului U.S.A.M.V. Iași, în 15 comisii de analiză și susținere publică a tezelor de doctorat, în domeniul Agronomie și Horticultură.

Problemele și responsabilitățile pentru specialiștii din protecția plantelor s-au înmulțit odată cu restituirea terenurilor agricole proprietarilor de drept. Ca slujitor al cercetărilor de acest gen, dr. ing. Elena Trotuș a răspuns la toate solicitările venite de la micii cultivatori, fermieri și chiar de la specialiștii din agricultură.

În perioada 1993-1997 a fost doctorandă a Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca, la disciplina de Entomologie, conducător științific fiind prof. univ. dr. Iustin Ghizdavu. În martie 1997 a susținut public teza de doctorat intitulată *„Cercetări privind structura speciilor, bioecologia și combaterea muștelor plantulelor din culturile de fasole, în condițiile din silvostepa Moldovei”* și a obținut titlul de ”Doctor în Agronomie”.

După susținerea doctoratului și ca urmare a îndeplinirii condițiilor cerute de Regulamentul privind promovarea în grade profesionale, a fost promovată la gradul de cercetător principal II, iar în anul 2000 în cel de cercetător științific I.

Împreună cu întreg colectivul de cercetători de la S.C.D.A. Secuieni, dr. ing. Elena Trotuș a colaborat la elaborarea și publicarea a 8 cărți și 4 broșuri, cuprinzând rezultate obținute în activitatea de cercetare la această instituție, și a participat la toate sesiunile științifice anuale organizate de I.N.C.D.A. Fundulea și I.C.D.P.P. București, precum și la consfăturile naționale de Protecția plantelor. Rezultatele obținute în activitatea de cercetare au fost valorificate într-un număr de 231 de articole, referate și comunicări științifice, din care: - 66

lucrări ca prim autor; - 28 de lucrări ca unic autor; - 90 de lucrări în calitate de coautor; - 47 lucrări de popularizare a științei.

În perioada 2002 - 2009 a făcut parte din Comitetul de redacție al revistei „*Probleme de protecția plantelor*”, iar din anul 2007 din cel al revistei „*Cercetări Agronomice din Moldova*”.

Începând cu anul 2000 a participat cu proiecte de cercetare la licitație în competițiile programelor naționale și a derulat proiecte în cadrul următoarelor programe: RELANSIN - 2001-2003; RICOP-PHARE-2002-2003; AGRAL-2004-2006; PHARE 2002; COEZIUNE ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ Dezvoltarea Resurselor Umane 2004-2005; CEEX 2006-2008; CNCSIS 2006-2008; POS-CCE 2010; PN2 2007-2010; Plan sectorial-ADER/2020 2011-2014; ADER/2020 2017-2018; PN III 2018-2020.

În anul 1999 dr. ing. Elena Trotuș a fost numită de Directorul unității secretar științific al S.C.D.A. Secuieni, numire confirmată de conducerea I.C.D.A. Fundulea, funcție în care a fost reconfirmată în urma concursului susținut în februarie 2005. Ca secretar științific a coordonat întreaga activitate științifică și administrativă a sectorului de cercetare.

Începând cu 1997 a făcut parte din Comitetul de organizare al unor manifestări științifice derulate la S.C.D.A. Secuieni, precum: consfătuiri naționale de protecție a culturilor de câmp împotriva bolilor și dăunătorilor; aniversarea a 40, 45, 50 și 55 de ani de existență a SCDA Secuieni; sesiunile anuale de referate științifice din perioada 2008 – 2018.

Ca urmare a derulării a două proiecte PHARE, în perioada 2002-2005 S.C.D.A. Secuieni a organizat cursuri de instruire profesională, care s-au finalizat cu acordarea de diplome la 84 cursanți în meseriile de agricultor și zootehnist și 28 de diplome în meseriile de operator introducere și validare date pe calculator. Dr ing. Elena Trotuș a fost implicată direct, atât în organizarea cât și în derularea acestor cursuri.

Anual, a organizat acțiuni de popularizare a rezultatelor pe culturi agricole, intitulate: Ziua grâului, Ziua porumbului, Ziua

cânepei, Ziua plantelor medicinale și aromatice, Platforma Donau Soja. Aceste acțiuni au cuprins prezentări de referate cu rezultate obținute în cercetare la S.C.D.A. Secuieni și au fost urmate de vizite în câmpul experimental.

În colaborare cu firma BAYER, în perioada 2005-2015, a organizat anual la S.C.D.A. Secuieni AGROARENA, o manifestare de popularizare a rezultatelor privind tehnologiile de cultivare a plantelor de câmp pentru condițiile din Centrul Moldovei, bazate pe un sistem de protecție împotriva organismelor dăunătoare de tip Bayer.

Începând din anul 1987 a colaborat cu membrii Filialei Neamț a Academiei Oamenilor de Știință din România (AOȘR) și a participat cu lucrări și referate științifice la sesiunile de toamnă și primăvară organizate sub genericul ”*Știință, cunoaștere, creativitate*”. A participat totodată cu prezentări de lucrări științifice, în plen și sub formă de postere, la sesiunile anuale de referate organizate de ASAS București, INCDA Fundulea, ICDPP București, la Consfăturile naționale de protecția plantelor, la congresele internaționale organizate de USAMV Iași.

Activitatea științifică deosebită, de popularizare și de valorificare a rezultatelor cercetării a recomandat-o pentru a fi propusă și aleasă în aprilie 2012 Membru asociat în A.O.Ș.R. - Filiala din Piatra Neamț.

Pe baza rezultatelor obținute în urma examenului susținut în data de 28.03.2007, dr. ing. Elena Troțuș a fost numită Director al S.C.D.A. Secuieni, prin Decizia Președintelui A.S.A.S. „Gheorghe Ionescu Șișești”, București. În această funcție, împreună cu Comitetul Director și Consiliul de Administrație al unității, a urmărit rezolvarea problemelor dificile cu care se confrunta unitatea în acea perioadă și anume:

- redresarea unității din punct de vedere economico-financiar, astfel că din martie 2014 S.C.D.A. Secuieni a devenit o unitate de Cercetare-Dezvoltare stabilă și din acest punct de vedere;

- clarificarea situațiilor privind evidența și exploatarea fondului funciar;
- reorganizarea internă a unității;
- pregătirea documentației privind reorganizarea unității prin Legea 45/2009, modificată prin Legea 72/2011 și a HG-ului la L 45/2009;
- menținerea și întinerirea colectivului de specialiști și cercetători din sectorul de cercetare, îmbunătățirea pregătirii profesionale și specializarea personalului;
- creșterea capacității de cercetare-dezvoltare prin dotarea unității cu aparatură și tehnică de laborator și câmp, pentru menținerea ei la standardele unităților de cercetare-dezvoltare agricolă din România;
- promovarea și extensia rezultatelor cercetării științifice în agricultura zonală.

Pentru activitatea științifică desfășurată și realizările obținute în cadrul tematicii de cercetare derulate în calitate de secretar științific al S.C.D.A. Secuieni (1999-2007) și apoi ca director (din 2007 și în prezent), în 2010 a fost aleasă Membru Asociat al A.S.A.S. București, iar în 2014 Membru Corespondent.

Contribuții în domeniul protecției culturilor de câmp

Cercetările efectuate de dr. ing. Elena Troțuș în acest domeniu s-au finalizat cu rezultate importante din punct de vedere teoretic, dar mai ales practic, fiind promovate în producție și incluse în tehnologiile culturilor agricole, după cum urmează.

Cereale păioase. Cercetările privind patologia grâului au demonstrat că pierderile de recoltă sunt determinate de o serie de agenți patogeni care produc boli foliare și ale spicului, ponderea cea mai ridicată fiind deținută de *Septoria tritici*, *Puccinia recondita* și *Erysiphe graminis*. Rezultatele obținute au demonstrat că apariția fuzariozei spicului (*Fusarium sp.*) a fost influențată de planta premergătoare, de regimul de fertilizare și mai ales de excesul de umiditate relativă din cultură în perioada de înflorire - formare a bobului. Dintre viroze, cea mai răspândită în culturile de cereale,

inclusiv la grâu, este piticirea și îngălbenirea. Bolile coletului și ale rădăcinii au fost slab răspândite în culturile de grâu din Centrul Moldovei. Dintre bolile care afectează sămânța de grâu, cea mai păgubitoare a fost mālura comună (*Tilletia spp.*), atacul de mālură pitică fiind mai slab răspândit și semnalat cu precădere acolo unde s-a practicat monocultura. Intensitatea atacurilor produse de agenții patogeni a depins de soiul cultivat, epoca de semănat, fertilizarea cu doze mari de azot, densitatea culturii și condițiile climatice ale anului.

La orz și orzoaică s-a stabilit structura agenților patogeni, care produc boli foliare, precum și rolul factorilor ecologici în apariția și evoluția tăciunelui zburător.

Problema dăunătorilor la cereale a fost abordată începând din 1990, cercetările fiind axate pe stabilirea pagubelor produse de larve ale genului *Agriotes*, afidele cerealelor, gândacul ovăzului și tripsul cerealelor.

În perioada 1983 - 2018 s-au efectuat observații și determinări pe un grup de dăunători din genul *Harpalus*, a căror larve sunt descrise în literatura de specialitate ca fiind prădătoare, iar adulții fitofagi. Atacă boabele de cereale și produc pierderi de recoltă. Pentru acest grup de insecte s-a analizat structura speciilor, abundența, începutul, durata și sfârșitul zborului, precum și intensitatea și momentul realizării vârfului maxim de zbor pentru condițiile de la Secuieni. Genul *Harpalus* a fost prezent în arealul studiat prin patru specii: *Harpalus distinguendus*, *Harpalus rufipes*, *Harpalus calceatus* și *Harpalus aeneus*. Specia *Harpalus distinguendus* a fost cea mai abundentă.

Pentru prevenirea și reducerea atacurilor au fost experimentate de-a lungul timpului o serie de produse chimice aplicate în tratamentul seminței, dar și prin tratamente pe vegetație; s-a stabilit numărul și momentul aplicării tratamentelor pe vegetație, rezultatele fiind incluse în tehnologiile de cultivare a cerealelor păioase și introduse cu succes în producție.

Porumb. Cercetările efectuate au urmărit inventarierea agenților îmbolnăvirii plantelor precum: fuzarioza, helmintosporioza,

tăciunile pufos al inflorescenței și tăciunile comun. S-au identificat factorii care influențează apariția, răspândirea, transmiterea și agresivitatea patogenilor care le produc, posibilitățile de prevenire și combatere, tratamentul chimic al seminței cu diferite fungicide fiind factorul limitativ al pierderilor de recoltă. S-a evidențiat entomofauna dăunătoare din culturile de porumb, care a totalizat 15 specii, cu densitatea medie anuală de 294,2 ex./m.p.an. Densitatea cea mai ridicată a insectelor dăunătoare, în procent de 58,8 % din totalul entomofaunei colectate, s-a înregistrat în perioada cuprinsă între germinarea semințelor – răsărirea plantelor – formarea primelor 3-5 frunze. Dintre dăunătorii porumbului, s-a impus atenției prin pagubele produse culturilor, gărgărița frunzelor (*Tanymecus dilaticollis*), viermii sârmă (*Agriotes sp.*) și gândacul pământiu (*Opatrum sabulosum*).

Cercetări ample au fost destinate răspândirii, structurii speciilor, bioecologiei și combaterii viermilor sârmă (*Agriotes sp.*), dăunători polifagi care afectează și alte culturi agricole.

Investigații de bioecologie s-au efectuat și în cazul speciilor: *Opatrum sabulosum*, *Loxostege sticticalis*, *Amathes c-nigrum*, *Agrotis segetum*, *Autographa gamma*, *Ostrinia nubilalis*, specii care prin atacurile produse sunt considerate dăunători periculoși pentru culturile de porumb, floarea soarelui, cânepă și fasole. S-a observat că factorii agrotehnici reprezentați prin: rotația culturilor, adâncimea de semănat și lucrările de întreținere ale culturii contribuie la reducerea atacurilor, iar tratamentul chimic al seminței cu insecticide asigură o bună protecție a plantelor de porumb și asigură salvarea recoltelor. Cercetările efectuate de-a lungul timpului au evidențiat posibilitatea utilizării de noi produse, cu grad redus de toxicitate și impact scăzut asupra mediului, ceea ce a contribuit la extinderea acestora în producție.

Floarea soarelui. Cercetările efectuate au vizat ecologia unor patogeni precum: *Plasmopara helianthi*, *Sclerotinia sclerotiorum* și *Botrytis cinerea*, relațiile patogen-gazdă și mai ales posibilitatea combaterii chimice prin tratamentul seminței sau prin aplicarea de

tratamente curative în perioada de vegetație. Anual au fost experimentate numeroase produse chimice care au fost omologate și incluse în tehnologiile de cultivare a florii soarelui.

Cercetările privind dăunătorii acestei specii au fost orientate spre identificarea structurii faunistice, demonstrându-se impactul dăunătorilor de sol (*Agriotes sp.*, *Opatrum sabulosum*, *Chaetocnema sp.* și *Tanymecus paleatus*) asupra pierderilor de producție. S-a impus îmbunătățirea metodei de prevenire a atacurilor prin tratamentul chimic al seminței, stabilirea sortimentului de insecticide pentru combatere constituind o preocupare constantă. Diversificarea sortimentului de pesticide în vederea înlocuirii celor care prezentau toxicitate ridicată față de om și animale, au impus efectuarea de cercetări ce au vizat reacția noilor hibrizi de floarea soarelui la tratamentul chimic al seminței cu insecticide noi.

Rapița pentru ulei. În ultimii 10-15 ani s-au efectuat cercetări ample care au avut drept scop: identificarea entomofaunei dăunătoare, modul și momentul producerii atacului, bioecologia unor specii cu pondere ridicată în Centrul Moldovei, PED-ul (pragul economic de dăunare), sistemul de combatere a dăunătorilor și de prevenire a atacurilor. Rezultatele obținute au arătat că entomofauna dăunătoare culturilor de rapiță totalizează aproximativ 1500 exemplare/mp (pe întreaga perioadă de vegetație a unui an de cultură) și aparțin la 15-18 specii de insecte încadrate în ordinele: Coleoptera, Heteroptera, Lepidoptera, Homoptera și Hymenoptera. În cadrul acestor ordine, coleopterele dețin ponderea cea mai mare, cuprinsă între 47 și 50%, iar între coleoptere specia *Meligethes aeneus* a avut ponderea maximă.

În perioada de înflorire a rapiței s-a identificat un dăunător important sub aspectul pierderilor de recoltă și anume Gândacul păros al florilor – *Epicometis hirta*. Pentru această specie s-au efectuat cercetări de bioecologie, stabilindu-se momentul apariției adulților în cultură, durata zborului și momentul realizării vârfului maxim de zbor, corelat cu fazele fenologice ale plantei de cultură. Pentru prevenirea atacurilor s-a experimentat anual o gamă largă de insecticide aplicate în tratamentul chimic al seminței, care au protejat culturile de rapiță în

perioada cuprinsă între germinarea semințelor – răsărirea plantelor – formarea rozetei de frunze.

S-a testat totodată o gamă largă de insecticide, aplicate de două sau trei ori pe vegetație, pentru combaterea dăunătorilor care afectează culturile de rapiță în fenofazele cuprinse între alungirea tulpinii – îmbobocit – înflorit - formarea silicvelor - maturitatea semințelor. Rezultatele obținute au condus la elaborarea de metode de combatere care să asigure totodată protejarea faunei polenizatoare, metode incluse în tehnologiile de cultivare a rapiței și extinse producția mare.

Leguminoase pentru boabe (mazăre, fasole, soia). S-au efectuat cercetări privind stabilirea entomofaunei dăunătoare, a bioecologiei unor specii cu pondere ridicată și a măsurilor de prevenire și combatere a dăunătorilor. S-au adus contribuții esențiale la cunoașterea muștelor cenușii ale semințelor și plantulelor, cu referire specială la *Delia platura* Meig. Au fost evidențiate: structura speciilor, dinamica speciilor, morfologia, biologia și ecologia speciei *Delia platura* Meig., posibilitățile de combatere a speciei dominante prin tratamentul chimic al seminței de fasole. De asemenea s-a experimentat compatibilitatea unor fungicide și insecticide aplicate în tratamentul seminței de fasole, împreună cu bacterii din genul *Rhizobium*.

La soia s-au efectuat investigații asupra celui mai periculos dăunător, care este păianjenul roșu al frunzelor (*Tetranychus urticae koch*), stabilindu-se momentul apariției lui în cultură, bioecologia speciei în condițiile din Centrul Moldovei, posibilitățile de prevenire și combatere a acestuia prin intervenția cu unele produse cu acțiune acaricidă, precum și momentul oportun de aplicare a tratamentelor. Rezultatele obținute au fost incluse în tehnologiile de cultivare a soiei și extinse în agricultura zonală.

Plante textile (în, cânepă). Cercetările referitoare la purici (*Aphthona euphorbiae schronk*) au urmărit posibilitatea asigurării protecției culturilor de în prin alte metode decât prăfuirea cu insecticide organoclorurate. S-au obținut rezultate pozitive în protecția culturilor de în prin tratamentul seminței cu insecticide carbamice.

Pentru culturile de cânepă, o mare importanță prezintă dăunătorii de sol (puricii de pământ - *Phyllotreta atra*, *Ph. Memorum* și *Psylliodes sp.*) și molia cânepii (*Grapholita delineana walker*), al cărei atac depreciază fibra și calitatea semințelor de cânepă. În condițiile de la Secuieni s-au efectuat cercetări asupra ciclului biologic al moliei, precum și asupra modalităților de combatere a dăunătorilor, rezultatele obținute fiind incluse în tehnologiile de cultivare a cânepii monoice.

Plantele tuberculifere și rădăcinoase (cartof, sfeclă de zahăr). Au fost identificate speciile de patogeni și dăunători care prezintă importanță majoră pentru culturile de cartof și sfeclă de zahăr. Anual s-a experimentat o gamă largă de insecticide în prevenirea și combaterea gândacului de Colorado, stabilindu-se numărul de tratamente, momentul de aplicare al tratamentelor și eficacitatea insecticidelor asupra larvelor și a adulților.

Feromonii sexuali de sinteză. În colaborare cu INCDA Fundulea, au fost testați feromoni de sinteză la speciile: *Agriotes segetum*, *A. exclamatis L.*, *Amathes c-nigrum L.*, *Autographa gamma L.*, *Mamestra oleracea Hb.*, *Ostrinia nubilalis Hb.*, *Heliothis armigera*, *Loxostege sticticalis L.* Au fost obținute rezultate deosebite în ceea ce privește testarea eficacității și specificității momelilor feromonale pentru cele mai multe dintre speciile de lepidoptere. S-a stabilit importanța feromonilor de sinteză experimentați în cercetările privind ciclul biologic și arealul de răspândire a lepidopterelor.

Rezultatele privind entomofauna dăunătoare pentru fiecare specie cultivată, bioecologia speciilor dăunătoare-dominante, măsurile de prevenire a atacurilor și de combatere a organismelor dăunătoare, au constituit verigi tehnologice ce au fost incluse în tehnologiile de cultivare a plantelor de câmp pentru condițiile din centrul Moldovei și au fost popularizate și implementate în agricultura zonală și națională.

2.10. CS I dr. ing. Carmen Elena Țebrencu

	CARMEN ELENA ȚEBRENCU Membru Asociat Academia Oamenilor de Știință din România
CURRICULUM VITAE	
Adresa	Str. Hangului nr.11, 610025, Piatra Neamț, județul Neamț, România
Telefon	0040 – 724610790
E-mail	carmen@plantavorel.ro
Naționalitatea	română
Data nașterii	20 martie 1958
Sexul	feminin
Domeniul ocupațional	Cercetare științifică în domeniile: <i>Inginerie chimică; Tehnologie farmaceutică; Framacognozie și fitochimie</i>
Experiența profesională	
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Octombrie 2012 - prezent Cercetător științific (CS I), Director Științific Cercetare-Dezvoltare Elaborarea, implementarea și derularea proiectelor de cercetare: -Responsabil științific proiect din partea Partenerului -Cercetător științific (CS I)/ Specialist în cadrul proiectului -Cercetarea și prelucrarea plantelor medicinale și aromatice; -Fabricarea de medicamente, suplimente alimentare, produse cosmetice și de uz balnear; Activitate de cercetare: -Studii fitochimice plante medicinale și aromatice, materii vegetale; -Exploatarea potențialului indigen de plante medicinale în tratamentul diverselor afecțiuni; -Extracția metaboliților din plante, exemplu: carotenoizi, fitosteroli, saponozide, polifenoli, terpeni, flavone,

Numele și adresa angajatorului:	alcaloizi etc; -Metode de extracții selective; -Dezvoltarea de procese extractive originale și ecologice; -Obținerea de extracte din plante medicinale, aromatice, cereale, fructe și produse apicole îmbogățite în principii active; -Condiționarea în forme stabile a extractelor; -Obținerea de extracte standardizate ca materii prime pentru elaborarea de produse cu acțiune profilactică, terapeutică a diverselor afecțiuni; Președinte al Consiliului Tehnico-Științific la SC CCPPM Plantavorel SA, Piatra Neamț. Activitatea de conducere a Compartimentului Cercetare-Dezvoltare, Planificarea și urmărirea activității de cercetare; -Dezvoltarea infrastructurii de cercetare și dezvoltare experimentală; -Coordonarea activității de notificare a produselor. -Elaborarea de lucrări științifice, brevete; -Participarea la manifestări științifice naționale și internaționale. Activitate didactică: cadru didactic asociat la Universitatea "V. Alecsandri" din Bacău; cursuri de: Biotehnologii industriale; Bazele ingineriei chimice.
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Mai 2004 - Octombrie 2012 Cercetător științific (CS I), Director Tehnic Cercetarea și prelucrarea plantelor medicinale și aromatice Fabricarea de medicamente, suplimente alimentare, produse cosmetice și de uz balnear; Elaborarea, implementarea și derularea proiectelor de cercetare: -Director proiect / Responsabil științific proiect din partea Partenerului: 4 proiecte -Cercetător științific (CS I)/ Specialist în cadrul proiectului : 15 proiecte Activitate de cercetare: -Studii fitochimice plante medicinale și aromatice, materii vegetale; -Exploatarea potențialului indigen de plante medicinale în tratamentul diverselor afecțiuni; -Extracția metaboliților din plante, exemplu: carotenoizi, fitosteroli, saponozide, polifenoli, terpene, flavone,

	alcaloizi etc; -Metode de extracție selective a principiilor active; -Dezvoltarea de procese extractive originale și ecologice; -Obținerea de extracte din plante medicinale, aromatice, cereale, fructe și produse apicole îmbogățite în principii active; -Condiționarea în forme stabile a extractelor; -Obținerea de extracte standardizate ca materii prime pentru elaborarea de produse cu acțiune profilactică, terapeutică a diverselor afecțiuni; Membru în Consiliul Tehnico- Științific al SC CCPPM Plantavorel SA, Piatra Neamț. Membru în Comitetul Științific / de organizare al: “4th Conference on Medicinal and Aromatic Plants of South-East European Countries”, 28-31 May, 2006, Iași, România „Simpozionul ”Plante Medicinale - Prezent si Perspective” 2007, Piatra Neamț Membru în Comisia de susținere doctorat, Politehnica București/ Fac. de Chimie industrială, aprilie 2009. Activitatea de conducere a Compartimentului Tehnic: -Planificarea și urmărirea activității de producție; -Coordonarea activității de notificare a produselor. Elaborarea de lucrări științifice, brevete; Participarea la manifestări științifice naționale și internaționale. Activitate didactică: cadru didactic asociat (conferențiar)/ Universitatea ”V. Alecsandri” din Bacău/ cursuri: Biotehnologii industriale; Bazele ingineriei chimice.
Numele și adresa angajatorului:	S.C. Centrul de Cercetare și Prelucrare a Plantelor Medicinale PLANTAVOREL S.A., Piatra Neamț, str. Cuza Vodă nr. 46, 610019, județul Neamț , România
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Iulie 1994 – Mai 2004 Cercetător științific (CS I), Șef Secție Extracție Cercetarea și fabricarea de extracte vegetale (ca materii prime vegetale pentru fabricarea suplimentelor alimentare din plante medicinale, aromatice și produse finite-tincturi și extracte fluide). Elaborarea, implementarea și derularea proiectelor de cercetare -Director de proiect/Responsabil științific de proiect din partea Partenerului : 3 proiecte -Cercetător Științific (CS I)/ Specialist în cadrul proiectului : 16 proiecte;

	-Coordonarea activității de cercetare în domeniul extractelor vegetale; -Cercetări privind extracția selectivă de principii active de origine vegetală; -Cercetarea și elaborarea de nutrienți pentru alimente funcționale și biocomplecși cu utilizare în suplimente alimentare, cosmetică și terapie balneară. Membru în Consiliul Tehnico-Științific al SC CCPPM Plantavorel SA, Piatra Neamț Conducerea activității în domeniul extractelor vegetale; -Optimizarea procesului de extracție solid-lichid a principiilor active din plante medicinale și aromatice; -Elaborarea de tehnologii de extracție; -Fabricarea de extracte fluide, tincturi și extracte uscate pulverulente; -Elaborarea de extracte standardizate în principii active din materii prime de origine vegetală; -Elaborarea de lucrări științifice, brevete; -Participarea la manifestări științifice naționale și internaționale.
Numele și adresa angajatorului:	S.C. Centrul de Cercetare și Prelucrare a Plantelor Medicinale PLANTAVOREL S.A. Piatra Neamț, str. Cuza Vodă nr. 46, 610019, județul Neamț, România
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	Decembrie 1983 – Iulie 1994 Inginer chimist, Cercetător Științific (CS /CS II), Șef Laborator Operații unitare Cercetarea și fabricarea fibrelor sintetice Activități de cercetare în domeniul operațiilor unitare: -Studiul proceselor de uscare a materialelor pulverulente; -Studii de cinetică și hidrodinamică a procesului de uscare; -Metode de purificare avansată a materialelor; -Studii de extracție lichid-lichid; -Epurarea apelor de spălare rezultate din fabricarea granulelor poliamidice ; -Proiectarea echipamentelor de uscare.
Numele și adresa angajatorului:	Institutul de Cercetări pentru Fibre Sintetice (astăzi SC. ICEFS COM), Str. Uzinei nr.1, 617410, Săvinești, județul Neamț, România
Perioada: Ocupația/Poziția: Domenii de cercetare/ activități:	August 1982 – Decembrie 1983 Inginer-Tehnolog Controlul și monitorizarea producției de caprolactamă Activitate de producție Centrala de fibre sintetice (astăzi FibrexNylon)
Numele și adresa	Str. Gheorghe Caranfil, nr.7, 617410, Savinești, județul

angajatorului:	Neamț, România
Educație și pregătire	
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Octombrie 2004 – Iunie 2005 Masterat în Tehnologie farmaceutică industrială Universitatea de Medicină și Farmacie “ Iuliu Hațieganu” Cluj Napoca, România
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Martie 2001 Cercetător Științific gradul I (CS I) S.C. Centrul de Cercetare și Prelucrare a Plantelor Medicinale PLANTAVOREL S.A., Piatra Neamț, România
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Noiembrie 1998 Doctor în știință/ Chimie/ Procese și operații în industria chimică Universitatea Politehnică din București
Perioada: Titlul calificării acordate: Numele instituției:	Septembrie 1977 – iunie 1982 Diplomă de licență – Inginer mecano-chimic, specializarea: Utilaje și ingineria proceselor chimice Institutul Politehnic București, Facultatea de Utilaje și Ingineria proceselor chimice
Aptitudini personale și competențe	
Limba maternă	română
Limbi străine cunoscute	Franceză –foarte bine Engleză - bine
Operare pe calculator	Utilizare optimă a pachetului Microsoft Office (Word, Excel, Power Point), Corel Draw, a browserelor Internet Explorer, Mozilla, Google Chrome
Aptitudini și competențe organizaționale	Lider, organizator evenimente Spirit organizatoric dobândit și consolidat prin activitatea de management a proiectelor de cercetare și activitatea de organizare și conducere a Compartimentului Tehnic și de Cercetare-Dezvoltare în cadrul firmei
Informații suplimentare	
Activitatea stiintifica	•Tehnologii elaborate: 29 • Produse elaborate: 24 • Experiența în programe naționale/proiecte: 41 (director de proiect: 3; responsabil științific din partea partenerului: 8; cercetator: 30). • Experiența în programe internaționale/proiecte: 1

	(Responsabil de proiect) Publicații științifice: 83 • Lucrări publicate în jurnale internaționale cotate ISI cu Factor de Impact: 12 • Lucrări publicate în jurnale naționale indexate BDI: 5 • Lucrări publicate în volumele unor manifestări științifice naționale și internaționale cu ISBN și ISSN: 31 • Abstracte publicate în volumele altor manifestări științifice naționale și/sau internaționale: 35 • Brevete naționale: 12 • Cereri de brevet naționale: 3
Distincții, onoruri:	• Bursă de cercetare TUBORG, 2002 – prin programul de finanțare pentru burse în domeniul protecției mediului acordate de TUBORG - România și Asociația Balcanică de protecție a mediului: martie – noiembrie 2002, cu tema: “ <i>Studiul apelor tehnologice reziduale obținute în procesul de extracție a principiilor active din plantele medicinale</i> ” • Premii pentru contribuții profesionale /științifice: - „Medaille d’argent” – EUREKA, “ 48 ^e Salon mondial de l’Innovation, de la recherche et des nouvelle technologies” pentru invențiile: 1. „Produit naturel phytotherapeutique avec une action hypoglicemiante” 2. „Produit dietetique naturel avec une action hypolipemiente: DIETT” - Premiul I – Programul BIOTECH - acordat de către Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică din România; - Premiul I - programul BIOTECH - pentru proiectul „Obținerea unui biocomplex bioactiv cu rol în susținerea circulației periferice” - Premiul “THE TEVA AWARDS” – Phytochemical in Medicine and Pharmacognosy, April 27-30, 2014, Piatra – Neamț, România; - Premiu pentru publicarea de articol pe platforma electronică UD/Manager i/Program Resurse Umane” Premierea Rezultatelor Cercetării - Articole – 2015 “cu numărul de înregistrare PN-II-RU-PRECISI-2015-9-9192/05.11.2015
Experiență managerială	1994 - prezent Șef Secție, Director Tehnic, Director Științific, Președinte al Consiliului Tehnico-științific Dezvoltarea și planificarea activității de producție; Dezvoltarea activității de cercetare; Stabilirea de strategii de colaborare științifică cu universități și institute de cercetare în vederea atragerii de

	proiecte și respectiv fonduri nerambursabile; Selectarea de resurse umane specializate în domeniu; Analiza și avizarea rapoartelor tehnico-științifice; Participarea în activitatea de cercetare în cadrul firmei, în calitate de manager de proiect sau specialist de dezvoltare a proiectelor, obținute la licitație în programe finanțate prin sume nerambursabile.
--	---

Pasiune și perseverență în dezvoltarea profesională și științifică

Absolventă a Facultății de Utilaje și Ingineria proceselor chimice din cadrul Institutului politehnic din București în 1982, cu nota 10 la examenul de diplomă. După absolvire a fost repartizată ca inginer stagiar la Centrala de Fibre Sintetice din Săvinești, jud. Neamț, și apoi în cercetare la Institutul de Cercetări pentru Fibre Sintetice Savinești, jud. Neamț, colectiv în care și-a desfășurat activitatea până în anul 1994, parcurgând etapele profesionale până la Șef de Laborator Operații Unitare și obținând gradul științific de Cercetător științific III.

Din iulie 1994 își desfășoară activitatea la Centrul de Cercetare și Prelucrare a Plantelor Medicinale „PLANTAVOREL” S. A., Piatra Neamț, jud. Neamț, în calitate de Șef Secție Extracte vegetale, apoi Director Tehnic și în prezent de Director Științific, Președinte al Consiliului Tehnico-științific și Cercetător Științific I. În toată această perioadă s-a preocupat de perfecționarea profesională și științifică prin studii doctorale și obținerea titlului de Doctor în Chimie, specialitatea procese și aparate în industria chimică, cu teza „*Procedee intensive de uscare a materialelor granulare si pulverulente*” prezentată în noiembrie 1998 la Universitatea Politehnică din București, Facultatea de Chimie Industrială. În 2004-2005 a efectuat studii masterale în cadrul Facultății de Medicină și Farmacie “Iuliu Hatieganu” din Cluj Napoca în domeniul Tehnologie farmaceutică industrială.

Realizări științifice și tehnice

În prima etapă a activității profesionale și științifice (1982-1994) a abordat operații unitare mai puțin studiate în cadrul Institutului de Cercetări pentru Fibre Sintetice Savinești: uscare, fluidizare, purificare, anhidrizare. În activitatea de cercetare desfășurată în perioada menționată a experimentat și obținut date de inginerie chimică, care să asigure o proiectare corectă a unor utilaje și la exploatarea în bune condiții a celor existente. A fost studiată uscarea prin diferite procedee a substanțelor pulverulente sau granulare, operație încadrată în aproape orice tehnologie de obținere a unui produs finit. A realizat studii de cinetică de uscare pentru substanțe pulverulente sau granulare (sulfat de hidroxilamină, sulfanilide, acid cinamic, poliamide aromatice, bicarbonat de aminoguanidină, clorură de tereftaloil, plastifianți, granule tehnopolimeri, schimbători de ioni), necesare alegerii procedeeului de uscare, dimensionării tehnologice a uscătoarelor și conducerii operației de uscare. Prin studiile efectuate s-au stabilit parametrii de lucru, posibilitățile de operare și uscare pe aparat, curbele de uscare, punând în evidență și deficiențele de operare pe utilaj. S-au realizat în acest fel, fie procedee noi de uscare pentru persulfatii de potasiu și amoniu, acid cinamic, tehnopolimeri, fie s-a mărit productivitatea uscătorului rotativ sub vid pentru granule de tehnopolimeri prin modificarea parametrilor de lucru. S-a reușit astfel stabilirea tipului de aparat de uscare pentru diferite substanțe pulverulente sau granulare și elabora datele necesare proiectării la scară pilot sau industrială a utilajelor de uscare. Concomitent s-a realizat și studiul unor operații hidrodinamice, cum ar fi: fluidizarea, vibrofluidizarea, transportul pneumatic, obținându-se parametrii hidrodinamici necesari operării pe aparat sau proiectării unor utilaje de uscare.

În paralel cu studiul operațiilor prezentate, s-a preocupat de purificarea materiilor prime pentru obținerea poliamidelor aromatice. A realizat purificarea acestor substanțe prin sublimare-desublimare cu antrenare cu azot pur. Studiul acestei operații a fost efectuat până la scară pilot, obținându-se rezultate bune, adică purități de 98,55% -

99,5%. De asemenea, s-au obținut datele necesare proiectării unei instalații la scară semiindustrială.

O altă operație unitară abordată a fost extracția lichid - lichid, aplicată în domeniul epurării apelor uzate rezultate din procesul de fabricare a granulelor poliamidice, ape cu un conținut de 2 - 5% ϵ -caprolactamă. Procesul de extracție a ϵ -caprolactamei a fost urmat de purificarea acesteia în vederea refolosirii în procesul de producție. Această problemă a constituit subiectul unei teme de cercetare finalizată cu o propunere de modificare a instalației actuale de fabricare a granulelor poliamidice, în vederea recuperării și refolosirii ϵ -caprolactamei.

Tematica abordată în teza de doctorat a fost și este și în prezent de actualitate, și anume studiul intensificării procesului de uscare pentru materialele solide granulare și pulverulente cu elaborarea și aplicarea de procedee intensive de uscare. Cercetarea experimentală efectuată în cadrul tezei de doctorat a condus la rezultate deosebite pentru cele două tipuri de materiale solide luate în studiu (persulfat și ca material solid pulverulent și extractul de măceș granulat din categoria biomaterialelor): *procedeu continuu de uscare în strat fluidizat a persulfatilor* (aplicat în cadrul ICEFS SA Savinești); *procedeu de uscare în strat vibrofluidizat a biomaterialelor* (extract de măceș); *modele matematice ale procesului de uscare (în strat fluidizat pentru materiale pulverulente (anorganice, biomateriale); obținerea unei ecuații empirice pentru viteza de uscare în strat fluidizat; în strat vibrofluidizat pentru materiale pulverulente (anorganice, biomateriale); obținerea unei ecuații empirice pentru viteza de uscare în strat vibrofluidizat; modele teoretice de simulare și optimizare a procesului de uscare a persulfatului de potasiu în strat vibrofluidizat cu ajutorul rețelelor neurale cu algoritm de învățare cu propagare inversă a erorii; ecuație empirică pentru calculul constantei de degradare; elaborare ecuație a vitezei de degradare a vitaminei C din extractul de fructe de măceș*. Rezultatele cercetărilor experimentale și prelucrarea lor au demonstrat posibilitatea aplicării procedeelor

intensive de uscare la uscarea persulfaților și a extractului de măceș, evidențiindu-se contribuțiile originale la rezolvarea problemelor studiate.

Experiența dobândită în perioada anterioară i-a permis ca, în cea de-a doua parte a activității profesionale și științifice (1994-prezent) să abordeze un alt domeniu de interes, respectiv aplicarea ingineriei chimice în extracția principiilor active din produse vegetale cu acțiune fitoterapeutică, de uz uman sau veterinar, obținerea de biocomplecși cu utilizări în cosmetică și fitoproduse de protecție.

Produse rezultate din activitatea de cercetare

În cadrul activității de cercetare, este autor sau coautor la obținerea a 24 de suplimente alimentare/ nutriționale din plante medicinale și aromatice cu implementare în fabricație, cum ar fi : CICORELA, CICORIN, SANTA, DIETT, ceaiuri instant cu fructe de pădure, ROZAVIT, VITA-ROZ, ANTITOX, Tonic herbs “FEMINA”, AQUAPLANT-line, DIETT, etc.; în domeniul produselor fitoterapeutice de uz veterinar, sunt coautor la produsul RUMDIGEST.

A dezvoltat activitatea de extracție a principiilor active din plante medicinale și aromatice în scopul identificării de tehnici de extracție intensive, care să conducă la epuizarea principiilor active din produsul vegetal. Specializarea în tehnologii farmaceutice i-a permis să abordeze și domeniul cercetării de produse noi prin asocieri de

principii active destinate profilaxiei și terapiei diverselor afecțiuni, dezvoltând tehnologii originale și ecologice în cadrul unor colective de lucru interdisciplinare, după cum urmează:

tehnologie de obținere a unui extract selectiv conținând proantociani și catecholi; tehnologie de obținere a cumarinelor; extract vegetal cu conținut îmbogățit de antociani; tehnologie pentru obținerea unui complex fitochimic îmbogățit în hipericină; produs fitoterapeutic pe bază de compuși flavonoidici cu rol în tratarea osteoporozei de menopauză; produs natural cu conținut de antociani; structuri polimerice amprentate pentru cunoașterea moleculară a compușilor bioactivi din fitoextracte; introducerea de metode moderne de analiză și măsurare a caracteristicilor biochimice și bacteriologice a produselor naturale; metodă performantă și procedură asociată de măsurare a pesticidelor reziduale din produse vegetale medicinale; produs nou cu conținut de principii active de tipul alomonilor valorificat ca pesticid; optimizarea conținutului de nutrienți biodisponibili la Glycine max (soia) prin tratare cu fertilizatori vegetali; caracterizarea unor principii bioactive de origine vegetală și fungică având acțiune citostatică, imunomodulatoare, metabolică și neurotropă și valorificarea lor în alimentația funcțională; biopreparate cu acțiune antimicrobiană și antivirală utilizate în tratarea afecțiunilor cavității bucale; biocomplex bioactiv cu rol în stimularea circulației periferice; obținerea prin biotehnologii a unor biopreparate cu acțiune asupra sistemului neuro-imuno-cutanat; obținerea de preparate anti-aging cu acțiune antiinflamatoare, imunomodulatoare, detoxifiantă, antioxidantă; obținerea de vinuri și oțeturi medicinale; obținerea de extracte vegetale cu potențial antipatogenic; dezvoltarea de metode biochimice de autentificare a plantelor medicinale și aromatice.

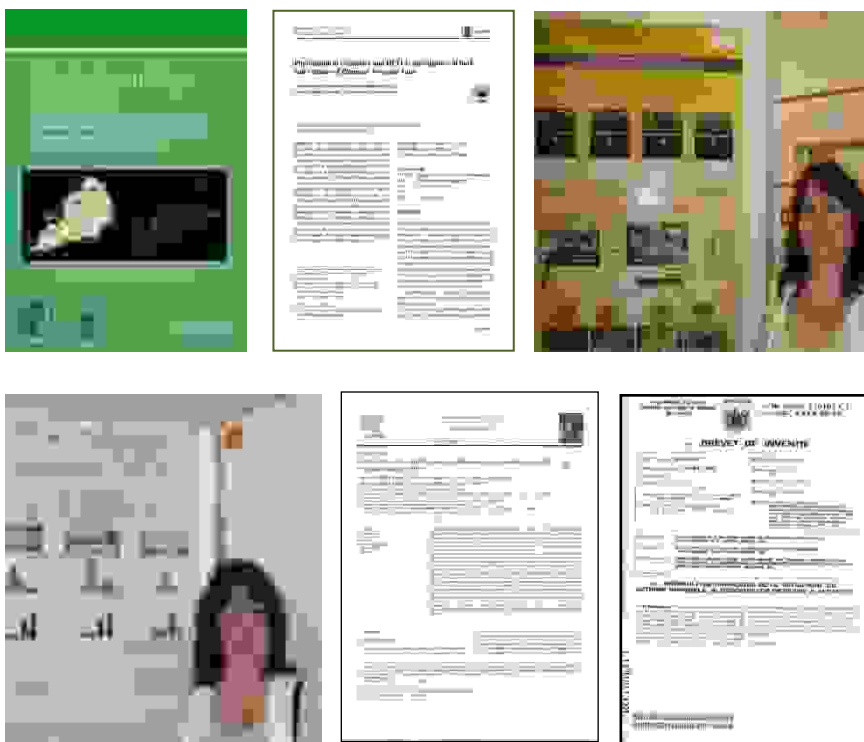
În 2002, prin programul de finanțare pentru burse în domeniul protecției mediului acordate de TUBORG - Romania și Asociația Balcanică de protecție a mediului, a obținut o Bursă de cercetare TUBORG, cu durată de 9 luni (martie – noiembrie 2002), pe tema: "Studiul apelor tehnologice reziduale obținute în procesul de

extracție a principiilor active din plantele medicinale". Proiectul a avut drept obiectiv identificarea eventualelor poluanți fitochimici din apele tehnologice rezultate din procesul de extracție a principiilor active din plante medicinale și controlul acestora, cu aplicații în realizarea de tehnologii ecologice în domeniul fabricării de produse naturale (fitofarmaceutice, suplimente nutriționale, balneare). Realizarea acestui proiect a condus atât la dezvoltarea activității de cercetare în domeniul protecției mediului și fabricării de fitoproduse, cât și la o nouă orientare privind abordarea proceselor unitare în acest domeniu, neexistând studii legate de poluanții fitochimici.

Participarea la fundamentarea, implementarea și derularea proiectelor de cercetare – dezvoltare în calitate de responsabil de proiect/colaborator

În perioada 1983-1994 a participat la realizarea a 6 teme de cercetare în cadrul SC Institutul de Cercetări pentru Fibre Sintetice SA Săvinești; în perioada 1995 până în prezent a luat parte ca cercetător științific la realizarea a 8 proiecte RELANSIN, 2 proiecte CALIST, 3 proiecte AGRAL, 1 proiect INFRAS, 3 proiecte BIOTECH; în calitate de Director de proiect/ Responsabil de proiect a coordonat următoarele proiecte de cercetare: RELANSIN- 2000: *"Modernizarea instalației pilot de fabricație a produselor fitoterapeutice în vederea obținerii produselor granulate de uz balnear"*; VIASAN-2004: *"Evaluarea factorului chimic de acțiune a nămolului sapropelic de Techirghiol în patologia cronică degenerativă și inflamatorie a aparatului locomotor"*; AGRAL-2003: *"Valorificarea complexă a potențialului de agroturism zonal în concordanță cu dezvoltarea durabilă în Subcarpații Moldovei"*; BIOTECH-2005: *"Fitopreparate cu potențial antiaging obținute prin biotehnologii"*; BIOTECH-2008: *"Strategii agro-silvice pentru valorificarea și conservarea biodiversității plantelor medicinale în contextul dezvoltării rurale durabile pe Valea Montană a Bistriței"*; PARTENERIATE ÎN DOMENII PRIORITARE- 2012: *Materiale biopolimerice*

superabsorbante pentru utilizări agricole”, PARTENERIATE ÎN DOMENII PRIORITARE-2014: ”Dezvoltarea unui model funcțional de valorificare sustenabilă a diversității genetice și fitochimice a populațiilor naturale de Arnica montana L. din nordul Carpaților Orientali”; Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European 2009-2014 și bugetul de stat: ”Autentificarea moleculară a unor suplimente alimentare complexe din plante pentru siguranță și eficacitate”; Proiect experimental – demonstrativ – 2017: ”Tehnologii avansate și emergente pentru obținerea de extracte vegetale utilizate în suplimente alimentare inovatoare”.

Valorificarea rezultatelor științifice s-a concretizat în 29 de tehnologii, 24 de produse, 12 brevete de invenție, 3 cereri de brevete de invenție, participări la manifestări științifice în domeniu și

publicarea/prezentarea a 83 de lucrări științifice, din care 12 în reviste cotate ISI, 5 în reviste BDI.

Activitatea didactică: CS I dr. ing. Carmen Țebrencu a funcționat în perioada 2011 -2013 ca profesor asociat în cadrul Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău, Facultatea de Inginerie biochimică, unde a predat cursul ”*Biotehnologii industriale și bazele ingineriei chimice*”.

Recunoașterea realizărilor științifice și profesionale

Recunoașterea rezultatelor și preocupărilor sale științifice s-a realizat prin mai multe modalități:

a) prin afilierea la organizații profesionale și științifice din România: Fundația „*VOREL*” din Piatra Neamț; Societatea de Chimie din România; Societatea Română a Chimistilor Cosmetologi; Asociația producătorilor, importatorilor și comercianților de produse dietetice și suplimente nutriționale din România; bioROne – the biotech cluster in NE Romania; societăți internaționale: Association for the Medicinal & Aromatic Plants of Southeast European Countries - *AMAPSEEC*; European federation of Associations of Health Product Manufactures, Belgia; International Alliance of Dietary Food Supplement Association, Belgia; Society for Medicinal Plant Research, Austria);

b) prin cooptarea în comitetul de organizare/științific al unor manifestări științifice:

Programme committee- 4th Conference on Medicinal and Aromatic Plants of South-East European Countries, 28-31 May 2006, Iasi, Romania; Comitetul de organizare al Simpozionului ”Plante Medicinale - Present si Perspective”, 2007, Piatra Neamț;

c) Cooptarea în Comisii de acordare a gradelor științifice și în Comisii pentru acordarea titlului de doctor;

d) Primirea ca Membru Asociat în cadrul Filialei Neamț a Academiei Oamenilor de Știință din România, Secția de Chimie;

e) Obținerea de premii, medalii și diplome, după cum urmează:
• „Medaille d’argent” – EUREKA, Bruxelles, Belgia - ”48^e Salon mondial de l’Inovation, de la recherche et des nouvelle technologies”

pentru invenția: „*Produit naturel phytotherapeutique avec une action hypoglicemiente*”;

- „Medaille d’argent” – EUREKA, Bruxelles, Belgia - „ 48^e Salon mondial de l’Innovation, de la recherche et des nouvelles technologies” pentru invenția „*Produit dietetique naturel avec une action hypolipemiente: DIETT*”;

- Premiul I – Programul BIOTECH-2005, acordat de către Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, București, România;

- Premiul I- programul BIOTECH-2006 pentru proiectul „*Obținerea unui biocomplex bioactiv cu rol în susținerea circulației periferice*”, București, România;

- Premiul “THE TEVA AWARDS” – Phytochemical in Medicine and Pharmacognosy, April 27-30, 2014, Piatra –Neamț, România.

f) Este menționată în *”Dicționarul oamenilor de seamă din județul Neamț”*, autor C. Pangrati, Editura ”CRIGALUX”, 2001, pag. 247.

3. Omagiu Postum

3.1. Dr. med. Costache Andone

(1919 – 2016)

Membru titular

Academia oamenilor de Știință din România

NOTE BIOGRAFICE

Doctorul Costache ANDONE a fost un reputat și apreciat medic ORL-ist, o figură emblematică a orașului Piatra Neamț și a ținutului Neamț. S-a născut la 14 septembrie 1919 în comuna Filipeni din județul Bacău, în familia unor oameni simpli, tatăl fiind CFR-ist, mama casnică. A cunoscut din copilărie lipsurile și neajunsurile vieții de la țară, fapt ce l-a determinat să învețe, să fie silitor la carte, în speranța că va avea un viitor mai bun. Învățătura i-a fost de mare folos, iar șansa i-a surâs și datorită unchiului său – Gheorghe Năstase, profesor la Facultatea de Medicină din Iași, care l-a ajutat nu doar să urmeze această facultate, ci cum să se pregătească pentru a deveni un bun specialist. Anii de studenție s-au scurs între 1938-1944 și încă din perioada studiilor universitare (1941-1944) s-a dovedit că va avea un cuvânt de spus în domeniul îmbrățișat, exercitând funcția de extern și

intern, acordând asistență medicală bolnavilor și răniților de război la Spitalul "Sf. Spiridon" din Iași.

Dupa terminarea facultății a fost mobilizat și repartizat ca sublocotenent la Regimentul 96 Infanterie din Caransebeș, în funcția de medic de batalion. A participat cu unitatea sa la acțiuni de război în sectorul Doman-Reșița. În același an a fost mutat la Regimentul 94 Infanterie și trimis pe front în Cehoslovacia. În calitate de medic de batalion, a luat parte la luptele desfășurate până la sfârșitul războiului, meritele în război fiindu-i recunoscute cu medalia „Coroana Romaniei” (clasa a V-a, cu panglica de „Virtute militară”) și „Meritul Sanitar” (clasa a II-a), iar după 1991, când s-a înființat Asociația veteranilor de război - Filiala Neamț, a fost avansat succesiv până la gradul de colonel – medic.

Între 1945 și 1949 a funcționat ca medic secundar, medic specialist și asistent universitar în cadrul Clinicii ORL a Facultății de Medicină din Iași. În 1949 cariera sa universitară s-a sfârșit brusc, fiind nevoit să părăsească Iașiul, optând pentru Spitalul din Piatra Neamț. Ajuns aici s-a pus pe treabă, a căutat și a găsit soluții, împreună cu alți colegi de breaslă, pentru dezvoltarea sectorului medical în oraș și a ajuns relativ rapid să fie cunoscut, căutat de pacienți și apreciat ca medic ORL-ist. Grupul de medici constituit atunci a contribuit la devenirea Spitalului din Piatra Neamț un fel de ”școală” locală de medicină, de specialiști reputați, recunoscuți ca atare de înșiși foștii lor profesori. Misiunea lor nu fost deloc ușoară, au întâmpinat multe dificultăți, dar nu s-au lăsat ”batuți” până nu și-au dus la capăt proiectul și spre lauda lor au reușit să emancipeze sistemul medical din oraș. Efortul lor încununat de succes a depășit granițele zonei și a primit recunoașterea întregii comunități din Neamț și nu numai. Doctorul Costache Andone este ultimul dintre acești ”fauritori” de școală medicală care ne-au părăsit, din cei ce au practicat excelența în actul medical pe aceste locuri timp de câteva decenii din secolul trecut.

Marele dispărut a înființat la Spitalul din Piatra Neamț Secția ORL, a cărei șef a fost până în 1984, pe care a dezvoltat-o continuu

(ajungând în 1980 la 90 de paturi), a dotat-o cu săli de operație, cu servicii de fizioterapie, audiometrie și terapie intensivă. În intervalul amintit a acordat asistență medicală la cca 250 de mii pacienți și a realizat cca 14 mii de intervenții chirurgicale. Între 1968-1977 și 1982-2009 a fost directorul Dispensarului Policlinic cu Plată din Piatra Neamț. În 1973 a devenit doctor în științe medicale, specialitatea ORL. A contribuit pe parcursul activității sale la formarea profesională a 14 medici și 25 de cadre cu pregătire medie în specialitatea ORL.

Începând din 1949 a avut continuu activități de răspundere și de conducere: șef de secție medicală, director de policlinică, președinte al Filialei Neamț a USSM, membru al Comitetului de conducere al Societății Române de ORL, responsabil cu probleme ORL pe regiunea Bacău (1952-1967), președinte/președinte de onoare al Filialei din Piatra Neamț a Academiei Oamenilor de Știință din România (AOȘR) etc, a fost un factor dinamic, întreprinzător și activ, contribuind efectiv și eficient la dezvoltarea activității medicale, științifice, culturale și sportive în municipiul Piatra Neamț și în județul Neamț. Activitatea sa științifică s-a concretizat în publicarea a peste 80 de articole în reviste de profil din țară și în volumele unor reuniuni științifice, a două cărți, prin prezența cu referate și comunicări de specialitate la numeroase manifestări științifice naționale, prin organizarea a zeci de sesiuni științifice în domeniul ORL, dar și în calitatea sa de președinte al Filialei din Piatra Neamț a AOȘR. A publicat un număr mare de articole de popularizare în presa locală și centrală, a dat zeci de interviuri, inclusiv la posturi TV locale.

Pe lângă calitatea de membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România, pe care o deținea din 1985, a fost și membru al unor societăți științifice și culturale, ca: Societas ORL Latina, președintele Filialei Neamț al Societății ORL din cadrul USSM (1963-1985), Asociația „Ecoforest”, „Sfatul Înțelepților” de pe lângă Primaria din Piatra Neamț (președinte între 2000 și 2004), Asociația cultural-sportivă „Sănătatea” (președinte între 1956-1967), membru de onoare al Societății ORL din Tg. Mureș, membru de onoare al

Socieții de Medici și Naturaliști din Iași etc. A fost omul care nu a cunoscut odihna, dispus mereu să-și slujească concetățenii, și în această idee a inițiat și dus la bun sfârșit numeroase și importante acțiuni: a contribuit la înființarea Secției ORL la Piatra Neamț, a participat la acțiunile de organizare și reluare a activității Laboratoarelor „Vorel” din Piatra Neamț, a fost membru fondator al Asociației „Ecoforest” din Piatra Neamț, membru fondator al Asociației „Muntele Ceahlău – Lacul Izvoru Muntelui”- Bicăz, inițiatorul Dispensarului Policlinic cu Plată din Piatra Neamț, a făcut demersuri pentru instalarea Stației de retransmisie TV pe muntele Pietricica, pentru construirea Sălii de sport a Clubului „Ceahlăul” și a amenajării Strandului Tineretului din Piatra Neamț, a fost fondator și membru de onoare al Clubului sportiv „Ceahlăul” și al echipei de voley feminin „Unic” din Piatra Neamț etc.

Pentru meritele sale deosebite în al doilea război mondial a primit o serie de medalii și ordine. Doua dintre ele au fost amintite, la acestea adăugându-se Medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, Medalia „Crucea Comemorativă” pentru participarea în război, Medalia „Virtutea Ostășească”, Medalia „Tudor Vladimirescu” (clasa a I-a), Ordinul „Meritul Sanitar” (clasa a III-a), Medalia Muncii și altele. Activitatea sa prolifică pe diverse planuri a fost onorată cu numeroase distincții și diplome: Diploma de Onoare a Societății ORL și „Bisturiul de aur”, Diploma de Onoare a Asociației Veteranilor de Război, „Cetățean de Onoare” al municipiului Piatra Neamț și al comunei natale Filipeni (județul Bacău), Diploma „Bene Merenti per Excelentiam - Hic et ubique”, Diploma de Recunoștință a Colegiului Medicilor din România, Diploma de excelență și Placheta de Aur pentru activitatea desfășurată în cadrul Filialei din Piatra Neamț a AOȘR, membru de onoare al Clubului de Fotbal „Ceahlăul” și al Clubului de Volei „Unic” Piatra Neamț, Diplome de merit pentru contribuția la dezvoltarea mișcării sportive în Piatra Neamț acordate de Direcția Județeană de Sport Neamț, Diploma de Excelență din partea Instituției Prefectului județului Neamț pentru promovarea și dezvoltarea zonei montane, numeroase alte diplome de merit, de

onoare si de recunoștință acordate de organizații și instituții cultural-științifice și sportive naționale și din județul Neamț.

Doctorul Costache Andone a avut un rol deosebit la înființarea și apoi în menținerea Filialei din Piatra Neamț a Asociației/Academiei Oamenilor de Știință din România. A fost al doilea ei președinte și a condus-o timp de 25 de ani (în intervalul 1987-2012). Prin maniera de lucru a doctorului Andone și realizările remarcabile ale acestei filiale de-a lungul anilor, ea a câștigat încrederea și susținerea Prezidiului AOSR.

Motto: *"Semnificația profesiei de medic cere dăruire, generozitate, omenie"* (prof.dr. Benone Duțescu)

In memoriam - Doctor Costache Andone

L-am cunoscut pe medicul și bunul practician Costache Andone la o conferință de alergologie organizată la Piatra Neamț în anul 1978 de către întemeietorul alergologiei românești Ervant Seropian, unde a fost prezent și acesta. Dar adevărata lui cunoaștere s-a produs prin intermediul pacienților pe care îi examinase și tratase și care se prezentau la mine, pe atunci tânăr alergolog și singurul pe zona Moldovei. Vorbind de medicul Costache Andone, nu putem să nu ne amintim de preceptele lui Hippocrate care acorda mare însemnătate cerințelor celui care trebuie să cunoască meșteșugul vindecării: *"Oricare ar vrea să stăpânească arta medicinei, trebuie să aibă darul de la natură, o pregătire corespunzătoare, să știe să-și aleagă locul potrivit pentru studiu, să fie bine educat și inițiat, să aibă dragoste pentru muncă și multă răbdare Bolnavul trebuie vizitat des și cercetat amănunțit"*. Doctorul Andone a dovedit aceste cerințe, cunoscute încă de la "părintele medicinei", demonstrate prin amintirea pe care a lăsat-o asupra fiecărui bolnav: *"m-a tratat domnul dr. Andone, m-a trimis dl. dr. Andone, mi-a recomandat dl. dr. Andone"*.

Relația medic - bolnav este considerată importantă de către Organizația Mondială a Sănătății (O.M.S.), care o recomandă astăzi ca pe o nouă specialitate medicală, iar dr. Andone a practicat-o cu succes, fapt pentru care bolnavii îl venerau. A luptat o viață pentru binele pacienților săi, așa cum se știe din gândirea Antichității, care considera boala un rezultat al luptei dintre *Bine* și *Rău*. Boala impune medicului să încerce ”a dezlega de suferință omul, iar aceasta o poate face punând un *diagnostic corect*, un *tratament adecvat* și să trateze nu numai *trupul* ci și *sufletul*, iar dr. Costache Andone a reușit să o facă. ”*Nici o durere nu-i așa de mare care să nu se transforme în cântare*” (Ingersall, 2006).

Cred că doctorul Andone avea tot ceea ce ar trebui să aibă un om adevărat, un doctor veritabil, cum spuneau vechii egipteni: o *energie vitală* (Ka), *sufletul nemuritor* (ba) și *spiritul inteligent* (ach). Dacă după atâția ani trăiește în amintirea vechilor săi pacienți, înseamnă că și-a lăsat amprenta asupra memoriei acestora. Așa cum nota Saint-Exupery ”*nu lumânarea este importantă ci flacăra, lumina ei contează și rămâne*”, dr. Costache Andone lăsând o lumină aprinsă și astăzi în mintea și inima pacienților săi.

În memoria dr. Andone voi publica un studiu clinic efectuat asupra unui imunomodulator la a cărui ”naștere” am participat alături de minunații cercetători ai Institutului ”Cantacuzino” din Iași. Preparatul s-a numit Imunostimulator cu candidină (IBC₁₀), l-am indicat ani mulți la bolnavii alergici respiratori cu rezultate bune, iar folosirea lui s-a produs în perioada în care dr. Costache Andone profesa.

Prof. univ. dr. Georgeta Sinițchi

**Dr. Costache Andone - președinte vreme de un sfert de veac
al Filialei AOȘR din Piatra Neamț**

Sunt pe lumea asta oameni hărăziți de Dumnezeu să marcheze timpul lor, care nu se mulțumesc să treacă oricum prin viață, pe care

nu-i interesează doar profesia, locul de muncă și familia lor, ci caută mereu să fie de folos celor din jur, au idei, inițiative și proiecte prin care încearcă să contribuie la binele comunității, la propășirea ei, la valorificarea sub varii forme a resurselor umane din zona în care trăiesc, la dezvoltarea ei economică, socială și culturală. Sunt parcă făcuți pentru a-i urni și pe alții din loc, pentru a le deschide ochii și a le arăta că dacă vrei neapărat ceva, se poate, că nu trebuie să aștepti de undeva sau de la altcineva ca unele lucruri să se făptuiască, că stă în puterea fiecăruia dintre noi să facem câte ceva pentru binele colectiv. Exemple de dăruire, pasiune, ambiție, generozitate și altruism fiind, acești oameni se întâlnesc mai rar, chiar foarte rar în vremurile din urmă. Ferice de cei ce au cunoscut în viața lor astfel de oameni, pentru că știu ce înseamnă un om adevărat, care nu are stare, știe să prețuiască, să respecte și să promoveze valorile autentice, căruia îi pasă de tot ce se petrece în jurul său. Unora dintre noi poate, un asemenea om ne-a schimbat viața!

Mă număr printre cei căruia soarta i-a scos în cale doi astfel de oameni. Pe cel pe care încerc să-l zugrăvesc aici l-am cunoscut acum cca trei decenii, dar s-a apropiat mult de sufletul meu în ultima parte a vieții sale. Cei ce l-au cunoscut și se vor apleca poate asupra acestor slove, vor tresări cumva și vor fi interesați să afle cum l-am perceput eu pe acest un om special, pe alocuri admirabil, unul dintre cei care a ars toată viața lui și pentru alții nu numai pentru sine și se vor bucura că ne străduim să-i păstrăm vie amintirea după trecerea lui în eternitate. Pentru a nu lungi în mod inutil suspansul, voi spune că schița de portret ce urmează aparține celui ce a fost până mai ieri colegul, prietenul, medicul, omul bun la toate, o mare personalitate din această parte de țară, o figură emblematică a orașului Piatra Neamț - doctorul Costache ANDONE. Despre acest om unicat am publicat, imediat după trecerea sa în neființă, un articol în revista "Conta" (nr. 23/2016). Voi încerca acum să dezvolt și să detaliez unele informații prezentate atunci, cu intenția de a-l reda celor interesați așa cum l-am cunoscut și perceput eu ca om, medic, manager, cercetător, prieten.

S-a născut acum aproape un secol (14.09.1919) în casa bunicii dinspre mamă, care locuia în satul Bălaia din comuna Filipeni, județul Bacău. De fapt, părinții viitorului doctor, Elvira și Vasile Andone, locuiau în Bacău, dar mama lui s-a considerat mai în siguranță în momentul nașterii dacă s-ar fi aflat la Filipeni, lângă ai săi. Părinții lui Costache au fost oameni simpli, tatăl mecanic de locomotivă, mama casnică. Venerabilul doctor nu avea amintiri prea plăcute din perioada copilăriei și adolescenței. Atunci când venea vorba de această perioadă din viața lui, era cuprins de un soi de amărăciune, era vădit răvășit, aproape revoltat, dar și mândru că toate necazurile și privațiunile de atunci nu l-au doborât, ci l-au întărit, l-au determinat să facă tot ce putea pentru a se desprinde de glie, de sărăcia în care trăia. Cu mintea lui de copil isteț vedea viața altfel, decât cea pe care o trăia zi de zi și de care s-ar fi despărțit fără regrete în orice moment. Pe măsură ce creștea se gândea la o soluție care să-l scoată la liman. Șansa întrevăzută pentru a "ieși la lumină" părea să fie școala, să învețe, să fie cât mai silitor la carte. Avea un model de reușită în viață chiar în familie, un unchi dinspre mamă - universitarul Gheorghe Năstase, profesor la Medicina din Iași, cunoscut și apreciat dermatolog al vremii, care reușise prin școală, multă școală. Își punea speranța că poate într-o zi va ajunge și el precum unchiul său, dacă Bunul Dumnezeu va vrea să-l ajute.

Când venea vorba despre acest unchi în discuțiile noastre, venerabilul dr. Andone se însuflețea, se lumina la față, unchiul lui părea ca o icoană. Îi era profund recunoscător, îl venera pur și simplu și la vârsta senectuții. Profesorul Năstase intuise potențialul nepotului său Costache și l-a ajutat material și profesional să reușească, așa încât, după finalizarea studiilor medii la Liceul Ferdinand din Bacău a intrat prin concurs la Facultatea de Medicină din cadrul Universității "Cuza-Vodă" din Iași. Pe parcursul studenției, unchiul său a vegheat permanent la pregătirea lui ca viitor medic, îi punea la dispoziție cărți și tratate de medicină din biblioteca personală și-l obliga să le studieze, fixându-i termene în care să parcurgă anumite capitole ale acestora. De la unchiul și mătușa sa (Gheorghe și Alexandrina

Năstase), tânărul Costache a învățat nu numai ce înseamnă să fi profesionist, ci și cum să devii un om adevărat, responsabil, respectabil.

Cu siguranță nici perioada studenției sale (1938-1944) nu putea fi una liniștită, lipsită de griji, de necazuri și privațiuni, pentru că ea a coincis cu o etapă întunecată din istoria lumii și implicit a României, a celui de al doilea război mondial. Pentru un tânăr student la medicină, dornic să se afirme profesional, războiul putea fi însă și o oportunitate, aceea de a-și proba și dezvolta cunoștințele teoretice și practice, de a-și demonstra aptitudinile și competența, pasiunea și dăruirea pentru meseria aleasă, spiritul de sacrificiu - dacă era cazul. Tânărul student Andone avea să-și dovedească din plin vocația pentru meseria aleasă, exercitând între 1941 și 1944 funcția de extern și intern la Spitalul "Sf. Spiridon" din Iași, acordând asistență medicală bolnavilor, dar și răniților de război, fapt ce a contribuit într-o măsură importantă la formarea lui ca medic. Și-a finalizat studiile universitare în 1944, devenind "doctor în medicină și chirurgie".

După evenimentele din august 1944 - când România a întors armele împotriva Germaniei hitleriste, tânărul doctor a fost mobilizat ca medic de batalion în Regimentul 96 Infanterie din Caransebeș. A participat mai întâi la acțiunile militare din zona Domașna (Reșița), în care unitatea sa a capturat un spital militar german. A fost mutat apoi la Regimentul 94 Infanterie și trimis pe front în Cehoslovacia, unde a servit patria până la sfârșitul războiului. Pentru faptele din război a fost recompensat cu medalia „Coroana României” (clasa a V-a) cu panglică de „Virtute militară” și „Meritul Sanitar” (clasa a II-a). Dr. Costache Andone dispunea de calități care îl impuneau în fața celor din jur și în condiții de front. Între acestea aș enumera capacitatea de decizie, spiritul de disciplină, dârzenia, curajul, perseverența, intransigența, știința de a se face înțeleș, ascultat și a-i mobiliza pe cei din jur etc, care l-ar fi propulsat cred cu siguranță în fruntea ostășimii române, dacă ar fi urmat o carieră militară.

A revenit după terminarea războiului (în 1945), la activitatea civilă de medic. Pregătirea temeinică din anii studenției l-a impus în

fața foștilor săi profesori, fiind considerat un tânăr de perspectivă, care merită să fie reținut la catedră, astfel că devine asistent universitar în cadrul Clinicii ORL a Facultății de Medicină din Iași, calitate în care a funcționat până în 1949. Oferta de a rămâne la catedră și vestea aceasta o primise încă pe front, printr-o scrisoare trimisă chiar de șeful clinicii – profesorul Virgil Racoveanu, reputat specialist în domeniul ORL. În 1949 însă, el și alți doi colegi asistenți, au fost îndepărtați din învățământul superior, motivul fiind acela că ocupau funcții duble (de medici secundari și de asistenți), locurile fiind vacante pentru unii colegi ce fuseseră, chipurile, discriminați politic. Așa era pe atunci. Nu am îndrăznit să-i pun întrebări pe această temă, pentru a nu-i readuce în memorie momente care i-au produs probabil multă amărăciune. Totul a fost se pare consecința schimbărilor ce s-au produs în învățământul românesc după război, odată cu venirea la putere a comuniștilor. Cu siguranță nu i-a fost deloc ușor să părăsească mediul universitar și să-și găsească alt rost în viață. ”Aripile” îi fusese prea devreme frânate, dar nu avea ce face, trebuia să-și urmeze destinul.

Între timp se căsătorise și avea deja un copil mic, astfel că împreună cu familia urma să plece din Iași și s-o ia într-un fel de la capăt și în alt oraș decât cel al studenției. Probabil că nu a uitat niciodată nedreptatea ce i se făcuse la început de drum în viață, dar din discuțiile noastre nu am simțit niciodată că acel moment l-ar fi destabilizat, că regretă cariera universitară (care putea fi una de excepție). A privit totul ca pe un accident, dureros e drept, dar pe care trebuia să-l depășească. Poate că tocmai acea nedreptate să fi avut darul de a-l îndârji, de a-l ambiționa să-și demonstreze potențialul, să-și arate clasa. Era convins că putea face carieră și ca medic, nu numai ca universitar. Anii petrecuți la catedră i-au fost însă utili nu numai în specialitatea de ORL-ist, ci l-au apropiat de medicină ca știință, l-au format nu numai ca medic, ci și ca veritabil cercetător.

Pus în situația de a părăsi Iașiul, doctorul Andone a avut de ales între mai multe orașe din Moldova, optând în cele din urmă pentru Spitalul din Piatra Neamț. În situația lui s-au mai aflat și alți

medici veniți la acest spital, așa cum relatează în lucrarea autobiografică *”Mărturiile unui medic împlinit”*, publicată în 2006. În iunie 1949 descinde la Piatra Neamț și cu sprijinul directorului de atunci al acestui spital – chirurgul Gheorghe Iacomî, organizează într-un timp record Secția ORL a spitalului (cu 20 paturi) și, potrivit spuselor lui, după doar 9 zile de la punerea pe picioare a Secției execută primele operații chirurgicale. Pentru cei ce nu l-au cunoscut pare neverosimil, dar așa era doctorul Costache Andone, omul care nu avea liniște până nu-și realiza proiectele. Ambiția de a-și demonstra potențialul și pregătirea profesională erau mai mari ca oricând și nimic nu-i putea sta în cale.

Împreună cu unii din colegii săi au făcut din Spitalul din Piatra Neamț o adevărată ”școală” locală de medicină, devenind curând specialiști reputați, admirați de înșiși foștii lor profesori. În mai 2016, medicul dr. Virgil Răzeșu publica în ”Monitorul” de Neamț un articol după dispariția doctorului Andone, în care folosea expresia de medici ”făuritori” pentru ”generația de aur” a medicilor de la Spitalul din Piatra Neamț, în care erau incluși: chirurgul Gheorghe Iacomî, internistul Dumitru Palade, orl-istul Costache Andone, oftalmologul Marius Micșa, pediatrii Iosif Șarf și Elena Palade, obstetricianul Dumitru Țapov, dermatologul Corneliu Tudor endocrinologul Venti Ciocâlțeu, radiologul Constantin Mudriac, medicul de laborator Nicolaie Săndulescu și medicul de contagioase Aurel Țiucrea. Acești ”făuritori” reușiseră practic să acopere cu profesioniști toate specialitățile medicale importante dintr-un spital, pentru a realiza un act medical de calitate. În discuțiile mele cu dr. Andone își amintea dificultățile majore întâmpinate de acest nucleu de doctori la începutul misiunii de emancipare a sistemului medical din Piatra Neamț, ”luptele” duse cu cei ce dețineau pe atunci diverse funcții în spital, dar și mândria că efortul stăruitor al acestora a fost încununat de succes, a depășit granițele zonei și a primit recunoașterea întregii comunități. Dr. Costache Andone a fost ultimul dintre acești făuritori, din cei ce au practicat excelența în actul medical pe aceste locuri, care ne-a părăsit în aprilie 2016.

Marele dispărut a înființat la Spitalul din Piatra Neamț Secția ORL, a cărui șef a fost până în 1984, secție pe care a dezvoltat-o continuu, ajungând în 1980 la 90 de paturi, a dotat-o cu săli de operație, cu servicii de fizioterapie, audiometrie și terapie intensivă. Secția era deservită de 4 medici, 19 asistenți și 9 cadre auxiliare. Pe parcursul activității sale în spital a contribuit la formarea profesională a 14 medici și 25 de cadre cu pregătire medie în specialitatea ORL. De-a lungul carierei, dr. Andone a acordat asistență medicală la cca 250 de mii pacienți și a realizat cca 14 mii de intervenții chirurgicale. Recunoașterea profesionalismului său avea să vină curând după venirea în Piatra Neamț, pentru că în 1956 Secția pe care o conducea a devenit centru metodologic zonal al Direcției sanitare din Regiunea Bacău pentru pregătirea prin secundariat a rețelei de medici ORL-iști necesari în spitalele și policlinicile din Piatra Neamț, Bicăz, Săvinești și Sanatoriul TBC de la Bisericiani.

Povestea doctorul cu multă emoție și pasiune despre unele cazuri medicale mai dificile pe care le-a întâlnit în cariera sa, arătându-se vădit satisfăcut de modul cum le-a rezolvat, cum zi de zi și pas cu pas a pus cărămidă cu cărămidă, la construirea faimei sale de reputat specialist în domeniul ORL. Nu-i uita niciodată pe cei care au contribuit la pregătirea sa profesională solidă, pe "maestrii săi" cum îi numea, la care apela atunci când se confrunta cu operații chirurgicale mai dificile: universitarii Virgil Racoveanu, Niculai Costinescu, Ștefan Gârbea. Era tare mândru că printre pacienții săi, sau care au apelat la serviciile sale, s-au numărat și personalități foarte cunoscute din lumea muzicii și a teatrului românesc.

Munca în secția medicală s-a împletit armonios cu cea de cercetare, cu aspecte din experiența personală, cu prezența activă la numeroase reuniuni științifice ORL organizate în țară. În 1973 a obținut titlul de doctor în științe medicale, specialitatea ORL, titlul fiindu-i acordat de către Comisia Superioară de Diplome din cadrul Ministerului Învățământului în urma unui memoriu depus asupra activității sale științifice și a lucrărilor publicate. A organizat de-a lungul vieții numeroase manifestări științifice în calitate de președinte

al Filialei Neamț a Uniunii Societăților de Științe Medicale, ca președinte al Filialei din Piatra Neamț al Asociației/Academiei Oamenilor de Știință din România. I-au rămas neșterse în amintire două dintre reuniunile științifice în domeniul ORL organizate de el la Piatra Neamț - Congresul Național ORL din 1975 și Conferința Națională ORL din 1995, reuniuni onorate de un număr mare de specialiști din țară și din străinătate, dovadă a prestigiului său profesional, a recunoașterii de care se bucura în lumea medicală.

Doctorul Andone nu se mulțumea doar cu ceea ce realiza ca medic. Era un spirit polivalent, dornic să se implice în viața cetății, să contribuie la binele ei, să facă tot ce-i stătea în putință pentru a-i spori sub varii forme bunăstarea și faima. Fire activă și întreprinzătoare fiind, a avut mai tot timpul funcții de răspundere și de conducere: șef de secție medicală, director de policlinică, responsabil cu probleme ORL pe regiunea Bacău, președinte al Filialei Neamț a USSM, membru al Comitetului de conducere al Societății Române de ORL, președinte și apoi președinte de onoare al Filialei din Piatra Neamț a Academiei Oamenilor de Știință (AOȘR) etc. Pe lângă calitatea de membru titular al AOȘR, pe care o deținea din 1985, a fost și membru al unor societăți științifice și culturale, ca: Societas ORL Latina, președintele Filialei Neamț al Societății de ORL din cadrul USSM (1963-1985), Asociația „Ecoforest”, „Sfatul Înțelepților” de pe lângă Primăria Piatra Neamț (președinte între 2000 și 2004), Asociația cultural-sportivă „Sănătatea” (președinte în 1956-1967), membru de onoare al Societății ORL din Tg. Mureș, membru de onoare al Societății de Medici și Naturaliști din Iași etc. În toate aceste funcții a contribuit efectiv și eficient la dezvoltarea activității medicale, științifice, culturale și sportive în municipiul Piatra Neamț și în județul Neamț.

A fost omul care nu a cunoscut odihna, dispus mereu să-și slujească semenii, inițiind și ducând la bun sfârșit numeroase și importante acțiuni: a înființat (cum arătam anterior) Secția ORL la Spitalul Județean din Piatra Neamț, a participat la acțiunile de organizare și reluare a activității Laboratoarelor „Vorel” din oraș, a

dat o mână de ajutor Asociației „Ecoforest”, a fost membru fondator al Asociației „Muntele Ceahlău – Lacul Izvoru Muntelui” (Bicaz), a contribuit la înființarea și organizarea Dispensarului policlinic cu plată din Piatra Neamț (pe care l-a condus între 1970-1977, 1997-2009), s-a implicat în acțiunile pentru instalarea Stației de retransmisie TV pe muntele Pietricica, pentru construirea Sălii de sport a Clubului „Ceahlăul” și a amenajării Ștrandului Tineretului din Piatra Neamț, a fost fondator și membru de onoare al Clubului sportiv „Ceahlăul” și al echipei de voley feminin „Unic” din Piatra Neamț etc.

Activitatea științifică a doctorului Andone s-a concretizat în publicarea a peste 80 articole în reviste de profil din țară și în volumele unor reuniuni științifice, a două cărți, prin prezența cu referate și comunicări din domeniul său medical la numeroase manifestări științifice naționale, prin organizarea a zeci de sesiuni științifice în domeniul ORL, dar și în calitate de președinte al Filialei din Piatra Neamț a AOSR. A publicat totodată un număr mare de articole de popularizare în presa locală și centrală, a dat zeci de interviuri, inclusiv la posturi TV locale (TL-M, TV-1, Canal-D).

Pentru contribuția sa în calitate de medic de batalion în cel de al doilea război mondial a primit o serie de medalii și ordine. La cele deja amintite se adaugă Medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, Medalia „Crucea Comemorativă” pentru participarea în război, Medalia „Virtutea Ostășească”, Medalia „Tudor Vladimirescu” (clasa a I-a), Ordinul „Meritul Sanitar” (clasa a III-a), Medalia Muncii și altele. Activitatea sa multilaterală, neobosită și prolifică în slujba cetății a fost onorată cu numeroase distincții și diplome: Diploma de Onoare a Societății ORL și „Bisturiul de aur” în 1995 (pentru activitatea chirurgicală în domeniul ORL); Diploma de Onoare a Asociației Veteranilor de Război; „Cetățean de Onoare” al municipiului Piatra Neamț și al comunei natale Filipeni (județul Bacău); Diploma „Bene Merenti per Excelentiam - Hic et ubique”, Societas ORL Latina, cu plachetă; Diploma de recunoștință a Colegiului Medicilor din România; Diploma de excelență și Placheta de Aur pentru activitatea desfășurată în cadrul Filialei din Piatra

Neamț a AOȘR; Diplome de merit pentru contribuția la dezvoltarea mișcării sportive în Piatra Neamț acordate de Direcția Județeană de Sport Neamț; Diploma de Excelență din partea Instituției Prefectului județului Neamț pentru promovarea și dezvoltarea zonei montane; numeroase alte diplome de merit, de onoare și de recunoștință acordate de organizații și instituții cultural-științifice și sportive naționale și din județul Neamț.

Aflând toate aceste informații te întrebi, aproape fără să vrei, cum au fost posibile aceste performanțe și realizări cu adevărat remarcabile, atâtea succese în varii domenii, obținute pe parcursul vieții unui om?! Doctorul Costache Andone a fost dotat cu un potențial greu de imaginat pentru oamenii obișnuiți, o personalitate complexă, a avut o putere de muncă ieșită din comun și o voință de fier, un om în fața căruia nu existau opreliști, uși închise, care nu accepta sintagma *asta nu se poate*. Îmi amintesc o scenă petrecută în urmă cu vreo trei decenii. Pe atunci, erau vremuri complicate (nu înseamnă că acum ar fi mai simple), era aproape imposibil să intri la Primul secretar de partid al Județului fără să ai o problemă extrem de importantă și fără a solicita în prealabil o audiență acceptată și programată. Organizam o ediție a unui simpozion științific național la Piatra Neamț, în care l-am implicat și pe dr. Andone și, cum era obiceiul, în astfel de ocazii erau invitate și autoritățile vremii. Evident că nu puteam ocoli pe șeful județului, așa că într-o bună zi am mers cu dr. Andone la Județana de partid Neamț pentru a-i înmâna personal Primului secretar Invitația și Programul simpozionului. Ca să ajungi în cabinetul acestuia trebuia să trece prin alte două încăperi ("filtre"). Am intrat în prima, în care se afla o secretară pe care dl Andone a întrebat-o dacă șeful cel mare este în biroul său. Primind răspuns afirmativ, doctorul Andone – care știa cum e protocolul, nu a așteptat ca ea să-și consulte șeful și apoi să ne introducă eventual în cabinetul lui, ci a pornit mai departe, a deschis ușă după ușă, până am pătruns în biroul celui căutat, spre disperarea secretarei și ale șefului de cabinet. Nu știu cum se vor fi descurcat cei doi "paznici" ai primului secretar după plecarea

noastră, dar pentru doctor asta nu mai conta, el își rezolvase problema. Timpul său era prea prețios ca să și-l piardă cu așteptatul pe la uși! Evident că-și permitea ”luxul” ăsta pentru că nu era un oarecine în oraș, era cunoscut și respectat chiar și de mai marii epocii.

Doctorul Andone a fost un tip preocupat permanent să fie de folos, să-și slujească semenii cum se pricepea el mai bine, un om constructiv și bine organizat, care nu avea complexe în fața nimănui, nu cunoștea ranchiuna sau teama față de cineva anume, găsea întotdeauna soluții la problemele cu care se confrunta, își alegea bine strategia de acțiune și oamenii potriviți pentru înfăptuirea unor idei și proiecte. Până în 1985 îl știam mai mult din auzite și din interviurile în presa locală. După constituirea la Piatra Neamț a Centrului AOȘR în cadrul Filialei din Iași, a cărui șef a devenit în 1987, ne-am întâlnit mai des, a trebuit să colaborăm la realizarea unor acțiuni ale acestei societăți științifice și treptat am început să-l cunosc tot mai bine. Fiind amândoi născuți sub zodia Fecioarei, mi-a fost mai ușor să-l percep ca fire, idealuri, ambiții, relații cu cei din jur, mod de a gândi și de a acționa, puncte tari și mai puțin tari etc, fapt care probabil ne-a apropiat și ne-a făcut să avem multă încredere unul în celălalt.

În 1986 m-a sprijinit în organizarea primei ediții a simpozionului ”*Plante medicinale – prezent și perspective*” și acest sprijin chiar a contat în succesul reuniunii științifice. Au trecut mulți ani de atunci, dar cei care au fost prezenți la cina festivă organizată chiar în incinta Stațiunii de cercetări ”Stejarul” nu au cum să uite surpriza oferită de doctorul Andone, care nu a venit cu ”mâna goală” la acest moment, ci însoțit de bunul său coleg și prieten de o viață – doctorul oftalmolog Marius Micșa, care avea un simț al umorului deosebit. Era pus mereu pe glume, știa sumedenie de bancuri și era maestru în zicerea lor. După ce mesenii s-au încălzit un pic de la un păhărel, a intrat în ”scenă” doctorul Micșa cu glumele sale. Cei mai mulți au lăsat de o parte bucatele și băutura de pe masă și s-au strâns în jurul doctorului pentru a-i savura snoavele, nevenindu-le să creadă ce aveau. A fost o seară cu totul specială, mult gustată și

apreciată de oaspeți. Poate părea exagerat, dar momente ca acesta fac parte și ele din rețeta succesului unei reuniuni științifice. Specialiștii se întâlnesc în astfel de ocazii nu doar pentru a afla unii de la alții noutăți științifice, ci și pentru a cunoaște alți colegi, a-și face viitori colaboratori și prieteni, pentru a se destinde. La o altă ediție a aceluiași simpozion (în 2003), aveam să constat că doctorul Andone nu era doar medicul și omul bun la toate când era vorba să se implice, ci îi plăcea să fie înconjurat de oameni, se simțea bine în mijlocul lor. Cina festivă organizată la acea ediție a simpozionului la cantina unui liceu din Piatra Neamț, a beneficiat și de prezența unei orchestre și fiind spațiu suficient, mulți dintre participanți au ieșit la dans. Nu mică ne-a fost mirarea, dar și admirația, să-l vedem pe doctorul Andone la 84 de ani într-o mare vervă, făcând piruete pe ringul de dans, răspunzând cu entuziasm provocării unor mai tinere doamne. Momente ca acestea îți rămân veșnic în amintire și te fac să le pomești din când în când! Îi plăceau viața și oamenii, era foarte atent și galant cu doamnele – cărora de 8 martie sau la zile mai speciale le oferea flori, respecta tradiția – trimitea prietenilor prin poștă, chiar și după vârsta de 90 de ani, felicitări la sărbătorile de iarnă sau în anumite ocazii. Fiind extrem de exigent cu sine și cu cei din jur, nu accepta însă să fie tratat oricum, să fie dus în eroare, să fie răstălmăcit, să-l subestimezi, să nu-ți respecti cuvântul, pentru că atunci - pe cât era de amabil și prietenos în general, putea deveni foarte aspru.

După 1990 eram impresionați când îl vedeam pe doctorul Andone, un om trecut de 70 de ani, umblând prin instituțiile și întreprinderile prin care lucrau membrii Filialei AOȘR din Piatra Neamț, pentru a ne solicita titluri de referate și comunicări la sesiunile științifice bianuale organizate de el și pentru strângerea cotizației de membru al acestei societăți științifice. Nu era o misiune nici ușoară și nici plăcută, dar doctorul o îndeplinea cu multă responsabilitate, intuind parcă faptul că într-o bună zi tot acest efort va fi cumva răsplătit. Așa a și fost, pentru că în 2007 această societate științifică și-a recăpătat statutul și drepturile de Academie -

așa cum fusese ea în 1935, la înființare. Înainte de 1990 era preocupat să coopteze în filiala AOȘR toți specialiștii mai cunoscuți din județul Neamț, conștient că și numărul acestora poate face puterea. În 2007 a fost oarecum descumpănit de reducerea numerică drastică a membrilor filialei, ca urmare a creșterii exigențelor. Asta presupunea pe viitor un efort mult mai mare din partea fiecărui membru al ei pentru respectarea standardelor de până atunci ale Filialei, fapt ce-i dădea doctorului neliniște.

În cei 25 de ani cât a condus Filiala din Piatra Neamț a Academiei Oamenilor de Știință s-a străduit și a reușit să organizeze anual două sesiuni științifice (de primăvară și de toamnă), la care au participat frecvent și alți specialiști decât cei ai filialei, inclusiv din conducerea Academiei. A avut o relație specială cu președintele AOȘR, G-ral(r) prof. Vasile Cândea, care a participat la multe din acțiunile și reuniunile științifice organizate la Piatra Neamț sau în județul Neamț. Pentru reușita acestora, doctorul Andone nu precupețea nimic, nici efort, nici timp, nici bani. Era obișnuit să facă sacrificii financiare. Le făcuse, mai tânăr fiind, pentru sportul nemțean, acum venise rândul reuniunilor științifice de la Academie. În 2006, după o asemenea reuniune, organizată la un hotel din Piatra Neamț, ne-a invitat la o cină în restaurantul acestuia, cheltuiala fiind asigurată din buzunarul său. În 2010, se împlineau 25 de ani de la înființarea Filialei din Piatra Neamț a AOȘR, fapt pentru care s-a organizat un moment aniversar, o sesiune științifică și o expoziție, care să marcheze acest eveniment. La lucrările sesiunii au participat cca 70 de invitați, personalități din domeniul științei, membrii ai AOȘR din alte filiale, inclusiv președintele acesteia – profesorul Vasile Cândea. Masa festivă ce a urmat sesiunii s-a organizat în bună parte pe cheltuiala doctorului Andone, un om ce depășise vârsta de 90 de ani. Era modul lui de a vedea lucrurile, nu înțelegea să se facă de râs în astfel de situații, satisfacția lui era deplină doar atunci când musafirii plecau mulțumiți sub toate aspectele de la întâlnirile organizate de el.

După redobândirea statutului de Academie, Prezidiul AOȘR a stabilit însemnele acesteia și a instituit un costum de protocol pentru membrii săi, costum obligatoriu la acțiunile desfășurate în cadrul Academiei, la sesiunile științifice organizate la centru sau în filiale. Pentru că sediul Filialei noastre s-a aflat mai tot timpul în clădirea Primăriei din Piatra Neamț, unde se perindă zilnic mulțime de oameni, doctorul Andone își dorea să venim îmbrăcați în aceste costume, nu numai la sesiunile științifice, ci și la întâlnirile de lucru obișnuite. Invoca în acest sens diverse motive pentru a ne prezenta în ținuta de gală. Ținea enorm la etichetă și era pentru el o mândrie să vadă cei din jur ce persoane importante intrau în Primărie și în sediul Filialei pe care o conducea.

Doctorul Costache Andone a avut un rol deosebit în înființarea și apoi în menținerea Filialei din Piatra Neamț a Asociației/Academiei Oamenilor de Știință din România. A fost al doilea ei președinte și a condus-o timp de 25 de ani (1987 - 2012), în condiții deloc ușoare și în lipsa finanțării. Afirm fără reținere că această filială a supraviețuit datorită lui, că de n-ar fi fost el în fruntea ei și nu s-ar fi ținut scai de noi, nu ne-ar fi mobilizat permanent la diverse acțiuni, ea ar fi dispărut probabil după 1990. Dacă orașul Piatra Neamț (care nu este centru universitar) se poate mândri cu un forum științific atât de înalt pe teritoriul lui, care prin activitatea și realizările lui de-a lungul anilor a câștigat încrederea și susținerea Prezidiului AOȘR, asta se datorează în mare măsură doctorului Andone. Rămân memorabile luările sale de cuvânt, discursurile rostite cu ocazia unor reuniuni științifice, a unor întâlniri culturale și sportive la care participa, prin mesajul și consistența acestora, prin emoția stărnită.

După 1985 am reușit să-l cunosc ceva mai bine pe doctorul Andone, să-i văd preocupările și realizările, implicarea în problemele urbei și ale ținutului nostru, să aflu unele rezultate ale demersurilor și acțiunilor sale, ale muncii fără preget timp de decenii în șir. Nu-l cunoșteam încă prea bine ca om. După 2012 însă, când am preluat conducerea Filialei, am fost mai mult în preajma lui, i-am fost mai

aproape decât până atunci și astfel am reușit să-i aflu frământările și neliniștile, să văd cum gândește și interpretează faptele și lucrurile ce se petrec în jurul nostru. Stând uneori la povești, am aflat multe din viața sa, și bune și mai puțin bune. Nu uitase nici la vârsta senectuții anii grei din copilărie și adolescență, care îl marcase profund, dar își amintea cu multă bucurie și satisfacție de perioada facultății, de profesorii săi, de cei ce i-au condus primii pași în formarea ca medic. Am dedus din spusele sale că, oamenii cei mai importanți din viața lui, pe care îi venera, au fost unchiul Gheorghe Năstase și soția sa Mariana. Era fascinant să-l auzi pe doctor povestind cum reușise să-și cucerească jumătatea, cum s-a prezentat la viitorii socrii pentru a o cere de soție, cât de mult a prețuit-o pentru încrederea, sprijinul și înțelegerea de care s-a bucurat din partea ei toată viața și cât de mult îi regreta dispariția. Vorbea cu multă însuflețire despre cazurile chirurgicale mai dificile întâlnite în carieră și modul cum le-a rezolvat, despre unele din contribuțiile sale în domeniul ORL, despre atmosfera de lucru și bună conlucrare ce domnea în secția ORL pe vremea când o conducea, despre aportul personalului sanitar auxiliar din subordine la succesul actului medical etc, dar și despre marea dezamăgire provocată de pensionarea sa din spitalul județean, mai devreme decât îi dădea dreptul calitatea de doctor în științe medicale.

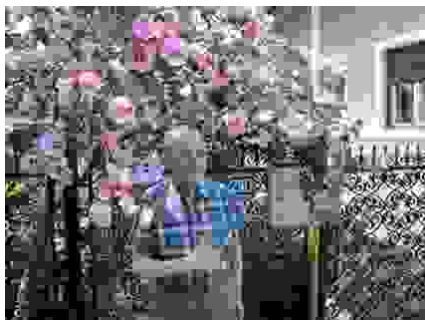
În 2012, după ce a părăsit funcția de președinte al Filialei AOȘR din Piatra Neamț, s-a simțit parcă dintr-o dată mai singur. Avea nevoie, mai mult ca oricând, de prieteni care să-i fie aproape, să-l informeze cu tot ce se petrece în urbea lui și în țară, să schimbe idei și păreri, să vadă în ce măsură percepțiile lui asupra unor evenimente sunt împărtășite și de alții etc. La rugămintea lui îl vizitam aproape săptămânal. Aveam să constat cum încet-încet, pas cu pas, neputința își punea amprenta pe omul care nu știuse niciodată să dea înapoi. Nu se lăsa totuși pradă deznădejdi. Era un împătimit al sportului, pentru care făcuse cândva sacrificii financiare importante (pe care nici soția nu le știa) și l-am însoțit adeseori pe stadionul "Ceahlăul" la partide de fotbal băieți, sau în Sala Polivalentă din Piatra Neamț la meciuri de volei fete. M-a

impresionat să constat câți oameni îl cunoșteau, cât de bucuroși erau să-l vadă, să-l salute, să dea mâna cu el și să-i mulțumească pentru îngrijirea medicală ce le-o acordase cândva. Ce poți să-ți dorești mai mult, când vezi atâta afecțiune și recunoștință din partea semenilor tăi?!

Cunoscându-l mai bine aveam să constat că, în ciuda marilor izbânzi din viața lui, doctorul Andone era un om cu picioarele pe pământ, un tip onest, conștient însă de valoarea sa, mândru de ce realizase în viață, dar și trist că treptat, unele din succesele lui din trecut - ”copiii lui de suflet”, începuseră să pălească în ultima vreme. Era mahnit bunăoară că acțiunile lui de fondator și dezvoltator al unor idei și proiecte, erau acum în suferință și nu se întrevideau posibilități de redresare. Nu se putea împăca cu gândul că echipa de fotbal ”Ceahlăul” e în cădere liberă, că echipa de Voley fete nu se mai află în topul formațiilor din prima ligă și autoritățile locale nu fac mai nimic pentru redresarea acestor sporturi, că Laboratorul ”Plantavorel” (un fost mare brand local) nu a ajuns la nivelul imaginat în 1983 că o să fie, că Secția ORL a Spitalului Județean Neamț dispunea de mult mai puține paturi decât pe vremea când o conducea el etc. Era nedumerit și aproape șocat că unii din confracții săi de meserie au devenit mai superficiali, nu consultă pacienții așa cum fusese el învățat și cum el însuși o făcea. Era mândru totuși că aparținea breslei medicale, care-i dăduse atâtea satisfacții de-a lungul vieții, îl ajutase să întâlnească în viața lui multe somități ale medicinei, că în ultimii ani de viață avusese parte la București și Iași de îngrijirea unor oameni speciali în halate albe, despre care vorbea cu admirație și respect.

Chiar dacă anii se adunaseră, doctorul Costache Andone a rămas același om avid de cunoaștere, de a pătrunde în esența lucrurilor. Era o mare plăcere să-l vezi cum savurează informațiile și explicațiile din domenii care-l interesau și pe care le stăpânea mai puțin. Mă ruga uneori să-i explic unele cuceriri din domeniul geneticii și-l vedeam cât de fericit este să afle lucruri noi dintr-un domeniu mai puțin accesibil lui. Dezbăteam frecvent și ne dădeam cu

părearea asupra impactului unor evenimente politice din țară și din străinătate.

În 2013, în fața casei sale de pe str. Ștefan cel Mare, 29G, Piatra Neamț

Dr. C. Andone – sărbătorit în 2014, la împlinirea vârstei de 95 ani

Mintea lui funcționa perfect, iar memoria nu-l părăsise. Setea de cunoaștere s-a acutizat în ultimele luni de viață, când vederea îl cam lăsase și nu mai putea citi presa scrisă și nici urmări emisiunile la televizor și poate acesta era un motiv în plus de a-și căuta ca interlocutori oameni informați și de încredere pentru a dezbate problemele politice, culturale, științifice și sportive petrecute în țară sau în lume. Observa cum sănătatea i se degradează pe zi ce trece, dar nu se plângea. Medic fiind, știa cum stau lucrurile. Zilnic era vizitat de unii fini, prieteni și vecini, fapt ce-i procura mare bucurie, avea cu cine să mai stea la povești. A fost până în ultima clipă bine îngrijit de către Antoaneta, Daniela și Mihai - oamenii lui de nădejde în casă și în curte.

În discuțiile noastre m-a surprins un aspect pe care nu l-am mai întâlnit până la el la oamenii în vârstă, avea o preocupare aș spune exagerată și greu de înțeles pentru postumitatea sa. În ultimul an de viață și-a petrecut timpul mai mult prin casă, făcând ordine în acte, fotografii, variante de testament, încercând să plaseze la muzee și biblioteci unele din obiectele, documentele și cărțile de valoare procurate de-a lungul vieții, de care considera că rudele apropiate nu aveau nevoie după ce el nu va mai fi. Se străduia pe cât îi stătea în

putință să ușureze grijile fiului său Adrian, după trecerea lui în lumea umbrelor. Avea numai cuvinte de laudă pentru nepotul său Gil, care își găsisse un rost în viață, umbla mult prin lume și era apreciat, fiindu-i recunoscător și pentru sprijinul financiar oferit în unele momente. I-ar fi plăcut să-i aibă mai aproape pe cei din familie după dispariția soției. Deși se considera ateu, în ultimele luni de viață doctorul Andone "s-a împăcat" cu Dumnezeu și a primit Sfânta împărtășanie. Cu puțin timp înainte de dispariție îi dăduse preotului din parohie un CV cu informații despre viața și opera lui, cerându-i să-i facă după deces o prohodire aleasă în biserică.

Îi spuneam adesea că-mi doresc mult să prindă suta de ani, să văd și eu un centenar în carne și oase, dar el nu-și făcea speranțe de acest fel. Simțea probabil că nu mai are mult de trăit. În urma unei viroze pulmonare contractate de la una din femeile care îl ajutau în gospodărie și a complicațiilor care au intervenit după aceea, cu toate eforturile medicilor, doctorul Andone nu a mai putut fi salvat. A plecat dintre noi chiar în săptămâna Patimilor. Din păcate, după deces, lucrurile nu au decurs cum și-a imaginat el. Organizarea a lăsat de dorit, totul s-a precipitat, mulți dintre cunoscuți au aflat prea târziu vestea dispariției lui, unele din dorințele sale înainte de deces nu au fost respectate. Așa se întâmplă uneori și acolo unde te aștepti mai puțin.

Mi s-a părut o coincidență stranie faptul că decesul doctorului Andone s-a petrecut la interval de doar o săptămână după cea a prietenului lui de o viață, academicianul profesor Valeriu Cotea. Cu vreo doi ani înainte, când doctorul avusese unele probleme cardiace și fusese internat la Spitalul "C. I. Parhon" din Iași, profesorul Cotea îl vizitase și se întreținuse cu el minute în șir, fapt care-i produsese mare bucurie, simțindu-se extrem de onorat. Cred că nu a fost o întâmplare că decesul celor doi a avut loc la un interval atât de scurt. Valerică, cum îi spunea el profesorului, l-a chemat probabil la el. Cu siguranță au ceva de pus la cale împreună, de realizat vreun proiect comun acolo unde au plecat amândoi. Dumnezeu îi va juta poate ca și viața celestă să le fie la fel de specială ca cea terestră!

Timpul a trecut și, deși s-a scurs ceva vreme de la dispariția sa, nu mă pot obișnui cu gândul că doctorul Andone nu mai e printre noi. Îmi lipsesc drumurile ce le făceam săptămânal la locuința sa, optimismul lui incurabil, mi-e dor să-i mai ascult poveștile de tot felul, inclusiv sentimentale, să-mi depene amintiri din viața lui de medic și de om bun la toate, să savurez entuziasmul pe care îl stârnea în jurul său, să admir înțelepciunea lui și să mă bucur de bonomia sa, să-l văd cum gustă umorul de bună calitate, să mergem împreună pe terenurile de sport, și câte și mai câte. Din păcate rămân doar amintirile ce m-au legat de un om foarte special și pot să mă declar fericit că am asemenea amintiri.

Cei care l-au cunoscut pe medicul dr. Costache Andone regretă cu siguranță dispariția lui, chiar și la o vârstă atât de înaintată. Unii oameni rămân nemuritori prin ceea ce fac pentru semenii lor, prin tot ce lasă în jurul lor. În această ilustră categorie de figuri emblematice intră și doctorul Andone, ale cărui fapte sunt imposibil de uitat. Prin tot ce a zidit de-a lungul vieții, el rămâne o legendă a acestor locuri. Noi, cei care i-am fost aproape doctorului Costache Andone, care i-am simțit trăirile, i-am admirat și respectat faptele, suntem datori să le facem cunoscute, pentru ca amintirea acestor fapte să rămână și după ce noi, cei de astăzi, nu vom mai fi pe această lume spre a le pomeni. Dispariția acestui om special, a acestei mari conștiințe, a acestui român autentic, profund atașat de valorile perene ale neamului românesc, chiar și la cei aproape 97 de ani, rămâne o pierdere grea pentru noi toți, colegi, prieteni, pacienți, mediul academic, pentru întreaga comunitate din această parte de țară.

Prof. univ. dr. Gogu Ghiorghică
(articol publicat în revista "Conta", 2016, nr. 23)

3.2. Prof. univ. dr. ing. Domnica Ciobanu

(1935 – 2013)

Membru titular

Academia Oamenilor de Știință din România

NOTE BIOGRAFICE

Domnica CIOBANU a urmat între 1949-1953 Liceul teoretic „Al. Vlahuță” din Râmnicu Sărat, iar între 1953 și 1958 cursurile Institutului Politehnic „Gh. Asachi” din Iași, Facultatea Tehnologia substanțelor organice. După absolvirea facultății a primit repartitie la Fabrica de celuloză și hârtie „Reconstrucția” din Piatra Neamț, unde a lucrat între 1958 și 1990 și a exercitat pe rând o serie de funcții importante: inginer tehnolog (1958-1962), cercetător și Șef de laborator (1962-1970) și apoi Șef sector cercetare uzinală (1970-1990). A fost perioada în care a acumulat cunoștințe solide în domeniul său de activitate, în care a contribuit la elaborarea a 30 de tehnologii de fabricație, la modernizarea unor tehnologii de producție, la diversificarea produselor etc. În activitatea de cercetare uzinală a elaborat și brevetat 39 de soluții tehnice, printre care: hârtie impermeabilă la apă aer și grăsimi, celuloză pentru produse electrotehnice, produse electrotehnice pentru izolații dielectrice, impregnare cu rășini sintetice pentru industria mobilei, produse noi

pentru industria electronică și telefonie etc. A proiectat și realizat instalații pilot pentru: rășină poliamin-poliamid-epiclorhidrină, stații pilot pentru depoluarea mediului, stații pilot de valorificare a tehnologiilor noi de dezincrustare etc.

Între 1973 - 1978 a urmat studiile doctorale la Institutul Politehnic „Gh. Asachi” din Iași, Facultatea de Chimie și Inginerie chimică, pe care le-a finalizat cu teza intitulată: „*Polimeri pentru produsele de celuloză și hârtie*”. A beneficiat de stagii de lucru, documentare și specializare în străinătate: la Fabrica de celuloză și hârtie din Varșovia și Institutul de celuloză și hârtie din Lodz (Polonia) în 1985 și în cadrul Departamentului de cercetare și proiectare utilaje chimice din Helsinki (Finlanda) în 1987.

În 1990 decide să părăsească producția pentru a-și pune în valoare cunoștințele și experiența profesională dobândită timp de cca trei decenii, în formarea de tineri specialiști în domeniul chimiei. În octombrie 1990 se înscrie la concursul pentru ocuparea unui post de conferențiar (Chimie generală) la Facultatea de Inginerie a Universității „V. Alecsandri” din Bacău, pe care îl câștigă. Trei ani mai târziu a devenit, prin concurs, profesor la aceeași universitate, la catedra de Ingineria produselor alimentare, unde a predat cursuri de chimie organică, chimia alimentelor și aditivi alimentari.

Profesorul Domnica Ciobanu a fost un pionier, un factor extrem de important, un adevărat pilon, în promovarea și dezvoltarea chimiei la Universitatea din Bacău, în diversificarea specializărilor cu acest profil, în realizarea infrastructurii didactice și de cercetare științifică, în reținerea și promovarea la Catedra de Chimie (pe care a condus-o o vreme) a unor cadre didactice de perspectivă, cu o bună pregătire profesională. După 1990 industria din țara noastră a fost pur și simplu abandonată sau distrusă cu bună știință. Acest destin nu a ocolit nici fabrica în care dr. ing. Domnica Ciobanu a avut atâtea satisfacții înainte de a deveni cadru didactic universitar. S-a zbatut atât cât a putut și a convins pe cei ce s-au ocupat de lichidarea fabricii, că o serie din echipamentele și consumabilele din fostul ei laborator, sunt extrem de necesare și binevenite pentru dotarea laboratoarelor

didactice și de cercetare de la Universitatea din Bacău. Nimeni nu-i poate nega tenacitatea, efortul, pasiunea, dăruirea și aportul la tot ceea ce înseamnă astăzi școala băcăuană de chimie. A avut un simț al datoriei și de răspundere, exemplare. În anii cât a funcționat ca profesor titular și consultant la Universitatea din Bacău a contribuit la formarea a peste 20 de generații de specialiști în domeniul chimiei și tehnologiei produselor alimentare, a ingineriei biochimice și ingineriei mediului, specialiști care sunt cu siguranță mândri că au avut mentor un astfel de profesor.

Conștientă de valoarea sa profesională și convinsă că experiența de cercetare și producție, dobândită de-a lungul a peste trei decenii, ar putea fi utilă și în activitatea de perfecționare postuniversitară prin doctorat a unor specialiști, în 1991 a solicitat Politehnicii ieșene cooptarea ei în corpul de elită al profesorilor - a celor ce conduc doctorate, Senatul universității conferindu-i calitatea de profesor asociat și de conducător de doctorat în domeniul „Inginerie chimică, Tehnologia și reologia celulozei și hârtiei”. Primul său doctor a primit „botezul” în 1999, iar până în 2012 un număr de 22 de specialiști din producție, cercetare și învățământul superior, coordonați de prof. dr. ing. Domnica Ciobanu, au primit titlul de doctor în știință.

Munca ei neobosită a dat multe alte roade. A fost autor a 19 cărți și manuale publicate în edituri din România și din Republica Moldova, a 250 de articole științifice publicate în reviste de prestigiu din țară și din străinătate, posesoarea a 39 de brevete de invenție (multe dintre ele valorificate în producție), a participat la realizarea a 85 de proiecte de cercetare de nivel uzinal și a altor 36 de proiecte finanțate de unități economice sau din planul național de cercetare-dezvoltare, a fost prezentă cu lucrări originale, apreciate de participanți, la numeroase manifestări științifice naționale și internaționale.

Prof. dr. ing. Domnica Ciobanu a fost membru fondator al Centrului/Filialei din Piatra Neamț a Asociației/Academiei Oamenilor de Știință din România. Asociația a devenit la începutul lui 2007, prin

Lege, Academia Oamenilor de Știință din România. A fost membru titular al AOȘR și membru în Biroul de conducere a Filialei. S-a mândrit cu această onoare, fiind o recunoaștere a meritelor sale profesionale și manageriale. A purtat în diverse ocazii - ca pe ceva de mare preț, ținuta vestimentară de protocol, impusă membrilor Academiei. A fost mereu convinsă că a rămas datoare, că nu a făcut suficient pentru a răsplăti cum se cuvine această mare onoare ce i s-a făcut. Conducerea AOȘR a organizat de-a lungul vremii congrese și conferințe bianuale în diverse locuri din țară: la București, Timișoara, Constanța, Arad, Târgoviște, Vatra Dornei, Pitești etc. La toate aceste reuniuni științifice profesorul Domnica Ciobanu a fost prezentă, contribuind la succesul lor cu lucrări interesante și de actualitate - ca unic autor sau cu lucrări realizate în colaborare cu doctoranzii sau colegii din catedră.

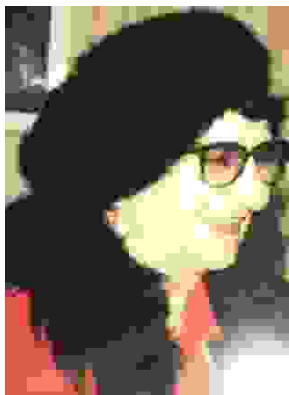
Dispariția prof. dr. ing. Domnica Ciobanu a reprezentat o mare pierdere atât pentru corpul profesoral de la universitatea băcăuană, cât și pentru comunitatea științifică și academică de la Piatra Neamț, pentru Filiala AOȘR din Piatra Neamț.

Cărți publicate

- Ciobanu D., Mititelu C. - *Tehnologia hârtiei și cartonului*, Ed. Tehnică București, 1964, 327p.
- Ciobanu D., *Procese fizico-chimice aplicate pentru depoluarea apelor industriale*. Ed. Tehnică București, 1967, 300p
- Ciobanu D., Mititelu C. - *Chimie analitică*, Ed. Universității din Bacău, 1992, 342p
- Ciobanu D., Fânaru A., Miron D., Gavrilă L., Ciobanu R. - *Chimie generală*, Ed. Universității din Bacău, vol I + II, 1993, 687p.
- Ciobanu D. - *Tehnici de laborator pentru chimie generală*, Ed. Universității din Bacău, 1993, 300p.
- Ciobanu D., Fânaru A., Gavrilă L., Ifrim M. - *Tehnici de laborator pentru chimie analitică*, Ed. Universității din Bacău, 1993, 326p.
- Ciobanu D., Popa S. E., Ioniță I., Tulbure M. - *Minimizarea impactului negativ asupra mediului ambiant prin reducerea conținutului de compuși organici volatili din industria vopselelor*, Ed. PIN, 2008, 214p.

- Gavrilă L., Ciobanu D., Nistor D. - *Chimie anorganică*. Ed. Universității din Bacău, 1996, 318p.
- Ciobanu D. - *Chimia Alimentelor – Tehnici de Laborator*. Ed. Universității din Bacău, 1996, 318p.
- Ciobanu D. - *Chimie organică – Investigații analitice*, (Ed. Tehnică Info Chișinău, Rep. Moldova, 2001, 370p.
- Ciobanu D., Ciobanu R. - *Chimia produselor alimentare*, Ed. Tehnică Info Chișinău, Rep. Moldova, 2001, vol. I - 317; vol. II – 417p.
- Ciobanu D., Ciobanu R. - *Chimia mediului ambiant*, Ed. Tehnică Info Chișinău, Rep. Moldova, 2001, vol. I – 249p; vol. II – 186p.
- Ciobanu D., Ciobanu R. - *Chimia mediului ambiant – Investigații analitice*, Ed. Tehnică Info Chișinău, Rep. Moldova, 2001, 186p.
- Ciobanu D. - *Chimia alimentelor – Investigații analitice*, Ed. Tehnică Info Chișinău, Rep. Moldova, 2002, 410p.
- Ciobanu D., Nedeff V., Ciobanu R., Popa S. E., Panaite M., Savin C. - *Surse și factori de poluare chimică în diferite medii industriale*. Ed. Tehnică Info Chișinău, Rep. Moldova, 2002, 320p.
- Ciobanu D., Dabija A., Grosu E. M., Pavel E. G. - *Aditivi și ingrediente alimentare – Investigații analitice*. Ed. Tehnică Info Chișinău, Rep. Moldova, 2003, 408p.
- Ciobanu D. - *Aditivi și ingrediente alimentare*, Ed. PIM Iași, 2003, 400p.
- Ciobanu D., Nedeff V., Leonte M., Macoveanu M. - *Minimizarea scăzământelor tehnologice în industria alimentară prin valorificarea subproduselor și deșeurilor*. Ed. Tehnică Info Chișinău, Rep. Moldova, vol. I, 2005, 305p; vol. II, 2006, 246p.
- Ciobanu D., Nedeff V., Leonte M., Tulbure M.- *Minimizarea scăzământelor tehnologice în industria alimentară prin valorificarea subproduselor și deșeurilor*, Ed. ECOZONE Iași, vol. III, 2006, 296p.
- Ciobanu D., Leonte M., Dabija A., Tulbure M., Nicu M. - *Procese enzimatică cu aplicabilitate în industria alimentară, farmaceutică și medicina*, Ed. ECOZONE, 2006, 305p.

3.3. Iulia Hălăucescu – artist plastic

(1924 – 2007)

Membru de Onoare

Academia Oamenilor de Știință din România

NOTE BIOGRAFICE

Iulia Hălăucescu s-a născut la data de 31 martie 1924, în comuna Tarcău din jud. Neamț, în familia Maria și Gheorghe Verșescu (preot). A fost elevă a Liceului teoretic de fete din Piatra Neamț (Colegiul ”Calistrat Hogaș” de astăzi), iar între 1943-1948 a urmat cursurile Facultății de Filozofie a Universității din București. Pe perioada facultății s-ae inițiat în desen și pictură sub îndrumarea lui R. Schwetzer-Cumpăna. În 1944 s-a căsătorit cu ofițerul de geniu Lucian Petronius Hălăucescu. În 1947 a devenit membru al Cenaclului artiștilor plastici din Piatra Neamț. La îndemnul lui Corneliu Baba, în 1949 s-a înscris la Academia de Arte frumoase din Iași, iar între 1950-1953 și-a continuat studiile la Institutul ”N. Grigorescu” din București, sub îndrumarea profesorilor I. Marsic și S. Mutzner. În 1954 a devenit membru al Uniunii Artiștilor Plastici (UAP) din

România, între 1975-1979 și 1985-1990 fiind președintele Filialei din Piatra Neamț a UAP.

Iulia Hălăușescu este autoarea unor studii de restaurare la Mănăstirea Bistrița, Schitul Chirițeni, Casele Semaca și Paharnicului și ale unor monumente istorice din Piatra Neamț. A participat la acțiunea de descoperire a jurnalelor originale ale lui Lascăr Vorel, a identificat locul de veci al acestuia la Munchen în Germania și a adus în țară (în secret) urna lui funerară. Împreună cu alți patru colegi de breaslă a înființat în 1963 Muzeul de Artă din Piatra Neamț și a transferat de la UAP o serie de lucrări care s-au constituit în nucleul colecției de artă din acest muzeu. S-a numărat printre inițiatorii Galeriilor de Artă din Piatra Neamț și a avut un rol deosebit în construirea sediului Filialei UAP din același oraș.

În 1964 i s-a conferit "Ordinul Muncii", clasa a III-a, în 1973 Ordinul "Meritul cultural", clasa a V-a, iar în 2000 ordinul național "Pentru merit" în grad de Cavaler. În 1996 a primit Diploma și Placheta de membru de onoare al Academiei Oamenilor de Știință din România. În 1994 i s-a acordat titlul de "Cetățean de Onoare" al municipiului Piatra Neamț, iar în 2001 a primit același titlu în comuna sa natală Tarcău și în orașul Bicăz. În 1999, cu prilejul împlinirii a 75 de ani, a fost sărbătorită la Muzeul de Artă din Piatra Neamț, unde s-a organizat și o Retrospectivă cu unele din lucrări sale. În 2001 s-a inaugurat la Muzeul orașului Bicăz expoziția permanentă "Epopoea Bicăzului" cu lucrări ale Iuliei Hălăușescu, iar în 2003 s-a deschis în comuna Tarcău din jud. Neamț Muzeul de Artă "Iulia Hălăușescu". În același an a primit Diploma și Medalia "Companion of Honour"- cu eșarfă și sigiliu, acordate de IBC Cambridge, Anglia. În 2004 American Biographical Institute i-a acordat Diploma și Medalia "Femeia anului", iar în 2006 același institut a onorat-o cu "Medalia de aur pentru România".

Iulia Hălăușescu a fost o mare artistă, supranumită și "*Marea Doamnă a acuarelei românești*". În 1948, în cadrul manifestărilor "Centenar 1848", a deschis prima sa expoziție personală la Piatra Neamț. De-a lungul carierei sale artistice a avut peste 60 de expoziții

personale în țară și în străinătate și a participat la peste 30 de expoziții retrospective organizate de Ministerul Culturii. Între 1954 și 2001 a deschis la București 9 expoziții personale, cea din 2001 având loc în Sala ”Constantin Brâncuși” a Parlamentului României. Între 1948 și 2004 a avut numai în județul Neamț peste 30 de expoziții personale. A deschis expoziții cu lucrările sale și în alte orașe ale țării: Bacău, Iași, Vaslui, Târgu Mureș, Arad, Călărași, Mangalia, Medgidia, Suceava, Târgoviște, Mamaia, Huși etc.

A participat cu lucrări și la expoziții internaționale selective, organizate de Ministerul Culturii sau Uniunea Artiștilor Plastici din România, între care amintim: în 1957 și 1974 - la Praga (Cehoslovacia); în 1962 la Cairo și Alexandria (Egipt), Damasc (Siria), Rabat (Maroc), Atena (Grecia); în 1969 la Moscova (URSS); în 1971 și 1972 la Boston, Cleveland, Philadelphia (SUA); în 1975 la Bagdad (Irak), Manila (Filipine), Ciudad de Mexico (Mexic); în 1977 la Dortmund (Germania), Istambul și Ankara (Turcia), Stockholm (Suedia); în 1982 la Rio de Janeiro (Brazilia), Ferrara (Italia), Alger (Algeria); în 1984 la Beijing (China); în 1988 în Israel; în 1989 la Sofia (Bulgaria), Moscova (URSS), Berlin (Germania); în 2004 la Budapesta (Ungaria); în 2005 la Seul (Coreea) etc.

3.4. Prof. univ. dr. Ioniță Ichim

(1940 – 2007)

Membru de Onoare post-mortem
Academia Oamenilor de Știință din România

DATE BIOGRAFICE

Ioniță Ichim s-a născut în 30 aprilie 1940 în satul Prisecani, comuna Boghești din județul Vrancea. Studiile primare (1947-1951) le-a făcut în satul natal, iar pe cele gimnaziale (1951 - 1954) și medii (1954 - 1957) în com. Podu Turcului. După terminarea liceului a fost timp de 3 ani (1957-1960) profesor suplinitor la Școala generală Buda (Răchitoasa), județul Bacău. Între 1960-1965 a urmat studii superioare la Facultatea de Biologie-Geografie a Universității "Al. I. Cuza" din Iași, Secția Geografie fizică, pe care a absolvit-o cu media 10.

În 1965 a ocupat prin concurs un post de geograf la Stațiunea de cercetări biologice, geologice și geografice "Stejarul" din Pângărați (jud. Neamț), fiind cooptat în colectivul de Geomorfologie. S-a înscris la doctorat la Universitatea "Al. I. Cuza", sub conducerea prof. dr. Constantin Martiniuc, iar în 1973 a finalizat și susținut lucrarea de doctorat cu titlul "*Munții flișului dintre valea Moldovei și Valea Bistriței. Studiu geomorfologic*", devenind doctor în științe geografice. A publicat apoi teza de doctorat sub titlul "*Munții Stânișoara. Studiu geomorfologic*" în Editura Academiei Române în 1979, lucrare care a

primit în 1981 Premiul "Gheorghe Murgoci" al acestei prestigioase instituții. În 1976 și 1990 a fost promovat la gradul de cercetător științific principal gr. III și respectiv gr. I. În 1991 a ocupat prin concurs un post de profesor, specialitatea Geomorfologie, în cadrul Facultății de Geografie-Geologie a Universității "Al. I. Cuza" din Iași, post pe care a funcționat până în 1996.

Între 1974 - 1982 a fost Șeful colectivului de Geomorfologie în cadrul Stațiunii de cercetări "Stejarul" din Pângărați. După mutarea (în 1982) a sediului acesteia la Piatra Neamț, până în 1996, a preluat conducerea ei, având funcția de Șef de Laborator. După decembrie 1989 a fost membru al Consiliului Prefecturii Județului Neamț (august 1990 – aprilie 1992).

Pe parcursul vieții sale doctorul și apoi profesorul Ioniță Ichim a fost cooptat în numeroase Societăți științifice și în Comisii de specialitate din țară și din străinătate pe profilul activității sale: Societatea de Științe Geografice din România, Asociația Geomorfologilor din România, Asociația Hidraulicienilor din România, Asociația Oamenilor de Știință din România, Asociația Internațională de Limnologie (SIL), Comisia de cercetări periglaciare a Uniunii Internaționale de Geografie, Comisia de Geomorfologie experimentală în teren, Asociația Internațională de Control al Eroziunii (IECA), Societatea Internațională de Conservare a Solului și Apei (WASWC), Asociația Internațională de Geomorfologie (IAG), Societatea Internațională de Planetologie, Comisiile de Ecologie și respectiv Hidrologie ale Academiei Române etc. A făcut parte din conducerea unora din aceste societăți și comisii.

De-a lungul activității sale profesionale a fost prezent cu lucrări la numeroase manifestări științifice organizate în țară și a organizat la Piatra Neamț Simpozionul național pe tema "*Proveniența și efluența aluviunilor*" (4 ediții: 1986, 1988, 1990, 1992). A fost totodată prezent cu comunicări științifice la o serie de reuniuni științifice internaționale de anvergură, într-o perioadă în care foarte puțini români își permiteau acest lucru: Conferința regională europeană de geografie (Ungaria, 1971), Conferința anuală a geomorfologilor britanici (Scoția, 1975), Congresul Uniunii Internaționale de Geografie (URSS, 1976), Conferința Internațională de Cartografie Geomorfologică (Ungaria, 1977), Lucrările Comisiei de cercetări periglaciare a UIG (Belgia, 1978), Lucrările Comisiei de geomorfologie experimentală în teren (Polonia, 1979 și Țara Galilor,

1981), Simpozionul de Geomorfologie teoretică (Germania, 1986), Conferința Internațională de amenajare și conservare a râurilor (Anglia, 1990), Congresul internațional de geografie (SUA, 1992), A 3-a Conferință internațională de geomorfologie (Canada, 1993). Totodată, în intervalul 1977-1994, i-au fost acceptate și publicate lucrări în volumele altor 12 reuniuni internaționale în domeniul său de specialitate, organizate în diverse țări ale lumii.

Trei dintre cărțile publicate ca unic autor sau în colaborare au fost distinse cu Premiul "Gheorghe Murgoci" al Academiei Române. Una a fost deja menționată. Celelalte două au fost: „*Efectele barajelor în dinamica reliefului*”, Editura Academiei RSR (1986), publicată în colaborare cu Maria Rădoane și „*Morfologia și dinamica albiilor de râu*”, Editura Tehnică București (1989), publicată în colaborare cu D. Bătuca, Maria Rădoane și D. Duma.

Autoritatea profesională l-a recomandat pentru a fi inclus (între 1992 și 1996) în Comisia de Științele Vieții și ale Pământului din cadrul Consiliului Național de Evaluare și Acreditare Academică. Pentru contribuțiile sale la imaginea orașului Piatra Neamț a primit titlul de Cetățean de Onoare.

Pe lângă numărul mare de proiecte de cercetare finanțate din diverse surse interne, prof. dr. Ioniță Ichim a participat și la rezolvarea unor proiecte internaționale, cum au fost: “*Cercetări asupra impactului antropic în dinamica actuală a reliefului României*” (1991-1995), finanțat de Ministerul Cercetării și Tehnologiei, București; “*Morfologia, dinamica albiilor și transportul aluvionar al râurilor din Moldova*” (1992-1993) în cadrul Programului de colaborare științifică cu Institutul de Geofizică și Geologie al Academiei de Științe din Republica Moldova; “*Sediment sources and delivery from the mountainous and sumountaneous drainage basin*” din cadrul Programului PECO'93: EROSLOPE “*Slope instability, erosion and solid material transport in steep catchments - Laboratory and field experimentations*” (1994-1995).

Activitatea publicistică a profesorului Ichim s-a concretizat în cca 250 articole științifice (din care cca 40 publicate în străinătate) și 10 cărți. A redactat capitole distincte în cărți apărute în străinătate: „*Geomorphological Models*” (Aachen, 1987), „*Soil erosion on agricultural land*” (J. Wiley, London, 1990) sau “*The evolution of geomorphology*” (J. Wiley, London, 1993).

Fără îndoială, profesorul Ioniță Ichim a fost și rămâne un nume de referință în geomorfologia românească și nu numai. Principalele sale contribuții științifice și ale echipei din jurul lui au fost rezumate chiar de el, cu puțin timp înainte de fi lovit de boală. Iată-le:

În domeniul *paleo-geomorfologiei Cuaternarului*, acestea se referă la: stabilirea limitei sudice a permafrostului continuu din Würm și identificarea unităților de permafrost pe teritoriul României; evidențierea unor tipuri de fragmentare a platourilor și versanților, a cronologiei depozitelor cuaternar-superior de versant pe baza raporturilor dintre depozitele de versant (periglaciare) și depozitele aluvio-proluviale din Würm; depistarea unor elemente noi în caracterizarea morfo-climatelor din Cuaternar.

În domeniul *geomorfologiei dinamice* a contribuit la: evidențierea unor tipuri de fragmentare a versanților modelați prin alunecări de teren, introducerea conceptului de „confluente egale”, definirea „timpului de influență antropică” în geomorfologie, evaluarea cantitativă a condițiilor de evoluție actuală a glacisurilor în România, evoluția versanților în condițiile climatului temperat, ierarhizarea factorilor de control în procesele de eroziune și producție a aluviunilor, impactul barajelor în dinamica versanților, albiilor și în morfogeneza lacustră etc.

În *geomorfologia regională* a realizat un studiu monografic de profil asupra Munților Stânișoara, a contribuit la cristalizarea conceptului de morfo-structură și aplicarea lui la munții flișului, la regionarea teritoriului României pe baza tipului de colmatare a lacurilor de baraj. În *cartografia geomorfologică* a propus o nouă clasificare morfogenetică a pantelor, a contribuit la realizarea hărților morfodinamice, a elaborat harta geomorfologică a Munților Stânișoara.

În *geomorfologia aplicată* contribuțiile echipei sale au constat în: stabilirea ratei de colmatare a lacurilor de baraj din România și evaluarea indirectă a timpului de colmatare (pe baza căreia să se poată realiza regionarea teritoriilor pretabile în amenajarea lacurilor de baraj); prognoza producției de aluviuni în bazinele mici din aria montană; evaluarea ratei migrării meandrelor în relație cu rata de transport a aluviunilor târâte în cazul albiilor cu maluri formate din pietrișuri; elaborarea unor criterii de eșantionare a analizelor granulometrice în depozitele albiilor cu bolovănișuri și pietrișuri.

Important este faptul că împreună cu echipa sa de cercetare a adus contribuții și în *geomorfologia teoretică*, prin folosirea metodei sistemice în studiul sedimentelor (expresie a dinamicii reliefului), în definirea timpului de influență antropică în morfogeneză, în holarhia sistemelor geomorfologice fluviale, în evaluarea elementelor de ajustare între variabilele unui bazin hidrografic, aspecte privind impactul suprafeței bazinelor hidrografice asupra altor variabile, studiul relațiilor între rata efluenței aluviunilor și ordinul rețelei hidrografice din sistemul Strahler etc.

Cărți și capitole de cărți publicate:

- Ichim I., *Munții Stânișoara. Studiu geomorfologic*. Edit. Acad. RSR, București, 1979, 125p (hartă geomorfologică generală sc. 1/100.000)
- Ichim I., *Hipercontinentul înghețului veșnic*. Edit. Șt. și Enciclop., București, 1979, 103p.
- Ichim I., *Relieful periglaciara*. Geografia României, vol. I - Geografie fizică. Edit. Acad. RSR, București, 1983, 141 - 144.
- Ichim I., *Depozitele superficiale*. Geografia României, vol. I - Geografie fizică. Edit. Acad. RSR, București, 1983, 168 - 171.
- Ichim I., Rădoane M., Surdeanu V., Rădoane N., *Trăsăturile orografice*. Geografia României, vol. I - Geografie fizică. Edit. Acad. RSR, București, 1983, 67 - 72.
- Ichim I., Poghiric P., Apopei V., Rădoane N., Rădoane M., *Munții Bistriței*. Geografia României, vol. III. Edit. Acad. RSR, București, 1986, 139 - 150.
- Ichim I., Văcărașu I., Surdeanu V., *Munții Troțușului*. Geografia României, III. Edit. Acad. RSR, București, 1986, 154 - 165.
- Ichim I., Rădoane M., *Efectul barajelor în dinamica reliefului*. Edit. Acad. RSR, București, 1986, 157 p.
- Ichim I., Bătucă D., Rădoane M., Duma D., *Morfologia și dinamica albiilor de râu*. Editura Tehnică, 1989, 408 p.
- Rădoane M., Ichim I., Rădoane N., Dumitrescu Gh., Ursu C., *Analiza cantitativă în geografia fizică*. Edit. Univ. "Al. I. Cuza", Iași, 1996, 249 p.
- Ichim I., Rădoane M., Rădoane N., Grasu C., Miclăuș C., *Dinamica sedimentelor. Aplicație la râul Putna-Vrancea*. Editura Tehnică, București, 1996, 240 p.

- Rădoane M., Rădoane N., Ichim I., Surdeanu V., *Ravenele. Forme, procese, evoluție*. Edit. Univ. "Babaș- Bolyai", Cluj Napoca, 1999, 266 p.
- Ichim I., Rădoane M., Dumitriu D., *Geomorfologie*. Edit. Univ. "Ștefan cel Mare", Suceava, 2001, 500p.
- Rădoane M., Ichim I., Dumitriu D., *Geomorfologie*, vol. II. Edit. Univ. Suceava, 2002, 504 p.

Capitole în cărți editate în străinătate

- Ichim I., Rădoane M., *A multivariate statistical analysis of sediment yield and prediction in Romania*. Geomorphological Models, ed. Fr. Ahnert, Catena Suppl. 10, Germany, 1987, 137 - 146.
- Ichim I., Mihaie Gh., Surdeanu V., Rădoane M., Rădoane N., *Gully erosion on agricultural lands in Romania*. In: J. Boardman, I. D. L. Foster and J. A. Dearing (eds), Soil Erosion on Agricultural Land, 687 p, John Wiley, Anglia, (1990), 55 - 69.
- Ichim I., Posea Gr., *Geomorphology in Romania*. In: Walker H. J., Grabau W. E., The Evolution of Geomorphology. A Nation-by-Nation Summary of Development, 538 p, John Wiley, London, 1993, 363-366.

Motto: ”Trebuie să încerci necontenit să urci foarte sus, dacă vrei să poți să vezi foarte departe”. C. Brâncuși

Remember prof. univ. dr. Ioniță Ichim

Acum aproape trei decenii, mai exact în 26 aprilie 1990, într-un mesaj aniversar făceam o schiță de portret celui pe care îl evoc în cele ce urmează, prilejuit de împlinirea a 50 de ani de viață. O să-l reiau aici pentru că, în puține cuvinte, spuneam atunci multe despre cel pe care îl consider, fără ezitare, cel mai bun ”produs” al Școlii de cercetare de la Pângărați (Neamț).

”Pășeam sfios acum mai bine de 22 de ani într-o lume ce până atunci mi se părea misterioasă, fascinantă, dar și cumva intangibilă,

cea a cercetării științifice și a slujitorilor ei. Aveam să-i aflu curând frământările, neajunsurile, dar și bucuriile. Rămân și acum la părerea că anii petrecuți la Pângărați au fost pentru toți cei care au trecut pe acolo o aspră, dar veritabilă, școală de viață.

Nu știu cum s-a întâmplat, dar pe domnul Ioniță ICHIM l-am cunoscut de abia la Pângărați, deși fusesem colegi la aceeași facultate – el geograf, eu biolog. Aveam să mă conving curând că este un tip inteligent, energic, ambițios, năbădăios, inconfundabil. Descinsese în vârf de munte la Stațiunea "Stejarul" din Pângărați, ctitorie a Universității "Al. I. Cuza" din Iași, cu vreo doi ani înaintea mea, dar reușise deja să-și dea gata mentorul. Directorul de pe atunci al Stațiunii și totodată conducătorul lui de doctorat – profesorul Constantin Martiniuc, vorbea cu un anume respect despre discipolul său Ioniță Ichim, considerându-l o mare promisiune în domeniul geomorfologiei. Vorbe, mi-am zis, profesorul încearcă să ne stimuleze și nu știe cum! Mă puneă însă pe gânduri felul de a fi al colegului meu, izolarea lui de ceilalți, un anume tupeu (nu prea ușor de digerat), febra afirmării științifice ce-l cuprinsese. Faptul că anual pleca în străinătate la diverse reuniuni științifice, purta o corespondență vastă cu specialiști în domeniu de peste tot, era extrem de eficient în finalizarea proiectelor sale de cercetare, îmi dădea de gândit și m-am convins curând că profesorul Martiniuc avusese intuiție.

Făcusem progrese în a-l cunoaște pe colegul meu ca specialist, dar nu mă puteam împăca cu omul Ichim. Mi se părea egoist, distant și cam arogant. Trăia parcă numai pentru meseria lui, se eschiva de la toate activitățile politice și obștești care-i răpeau timp, arbora un aer de nepăsare și dispreț pentru alte preocupări decât cele profesionale, încât mulți colegi nu-l prea agreau. A venit însă acel nefericit an 1982, când ne zbăteam între a fi sau a nu fi ca instituție, dar care ni l-a redat pe Ioniță Ichim cel de azi. Se convinsese și el că indiferența la tot ce se petrece în jurul tău e o soluție proastă, că ea poate costa pe termen lung. Dacă astăzi îl sărbătorim, suntem împreună mulți cei de la Pângărați, sub aceeași siglă, dar în Piatra

Neamț, este în principal meritul lui. Viața m-a adus foarte aproape de el atunci, în 1982, și am constatat cât de puțin îl cunoșteam și că în ciuda durtății și agresivității afișate (probabil și dintr-o anume timiditate), Ioniță Ichim era un personaj cât se poate de generos și interesant. Un om care iubește copiii și florile, care devorează pur și simplu literatura, care nu refuză un pahar de vin, pe care nu-l lasă rece (cum vrea să pară) farmecul feminin, nu poate fi decât un OM absolut normal.

Cum trec anii!!! Este 26 aprilie 1990. Domnul Ioniță Ichim împlinește jumătate de secol de viață și 25 de ani puși în slujba Stațiunii "Stejarul" și a științei românești. Bilanț: o fică reușită, numeroase articole și cărți publicate, premiul Academiei Române, membru în numeroase societăți științifice prestigioase din lume etc, tot atâtea confirmări ale înaltului său profesionalism. S-a schimbat cu ceva sărbătoritul nostru de când îl cunoaștem? Categorie, Da. În primul rând i s-a cam decolorat părul. Apoi, s-a mai împlânzit, a devenit mai pământean, mai de-al nostru. În rest este la fel de dinamic, de întreprinzător, de pătimaș, intolerant cu impostura, imprevizibil și exigent – în fond atribute ale omului performant. Nu reușește nici în prezent să întrunească sufragii unanime, dar cui servește oare unanimitatea?! Eu zic să ne mândrim că suntem colegi cu Ioniță Ichim, să-l respectăm, prețuim și chiar iubim așa cum este. Și mai zic, să fim astăzi alături de Ioniță la această mare sărbătoare din viața lui, să-i urăm deplină sănătate și putere de muncă și să-i dorim să se consume mai puțin, pentru "a arde" cât mai mult! La mulți ani!"

Nimeni dintre noi nu-și imagina atunci că, în mai puțin de șase ani, viața lui va lua o întorsătură care-l va scoate din circuit. A continuat să "ardă" ca și până atunci. În toamna anului 1990 a obținut prin concurs un post de profesor la Facultatea de Geografie a Universității "Al. I. Cuza" din Iași, fiind în același timp șeful Stațiunii de cercetări "Stejarul" și a unui Laborator din cadrul acesteia. A devenit apoi conducător de doctorate la aceeași universitate și a fost cooptat în Comisia de Științele Vieții și ale Pământului din cadrul

Consiliului Național de Evaluare și Acreditare Academică. La obligațiile nu puține pe care le avea deja, s-au adăugat cele derivate din aceste noi funcții și demnități. A continuat să trudească în stilul-i inconfundabil, fără cruțare și fără răgaz, fiind mai mereu nemulțumit cu ceea ce realiza el și cei din preajma sa, cerând mai mult și mai mult, performanță cu orice preț. A făcut din grupul său de lucru de la Stațiunea ”Stejarul” unul de referință în Geomorfologia românească, respectat și invidiat pentru realizările sale. Era conștient de valoarea lui și avea o calitate indiscutabilă, aceea de lider în domeniul cercetării științifice. A reușit să-și facă destui prieteni printre cei asemeni lui, dar și mulți adversari printre cei care încercau să pară altceva decât erau de fapt. A iubit cu patimă meseria și pe fiica sa, Ioana. Găsea mereu soluții la probleme foarte complicate, dar nu era conștient că el însuși avea o mare problemă. Furat de sarcinile multiple și de dorința de a urca tot mai sus și-a neglijat cu bună știință sănătatea. Nu a ținut cont de avertismentele unor medici și de sfaturile celor apropiați de a-și mai domoli ritmul de viață, de a-și oferi și momente de repaus și liniște, pentru a nu-și pune în pericol sănătatea și chiar viața. Munca era pentru el esențială, o mare bucurie și plăcere, îi dădea satisfacții și de aceea considera că nu are nevoie de relaxare. Era mai mereu grăbit. Proiectele erau multe, iar timpul nu mai avea răbdare. Se credea veșnic și de neatins. Până într-o zi de februarie 1996, când se apropia de vârsta de 56 de ani, în plină forță creatoare fiind, implacabilul s-a produs. Un grav accident vascular cerebral l-a scos din activitate pentru totdeauna. Păcat, mare păcat! Dacă acest accident nu s-ar fi produs, ar fi avut încă multe de spus și de dat științei românești și ar fi ocupat cu siguranță un fotoliu în Academia Română. Soarta a vrut însă altfel!

A supraviețuit acestui accident, dar au urmat altele și după 11 ani de viață chinuită, nedreaptă pentru un om ca el, care a curs într-un singur sens, ne-a părăsit pentru totdeauna. A fost o mare personalitate a științei românești și a urbei noastre, un om scilipitor, cu o cultură remarcabilă, dotat cu o forță, voință și energie uriașe, care pe

parcursul vieții nu a cunoscut odihna, ci doar munca și satisfacțiile acesteia, care a lăsat în urma lui o operă durabilă.

În cele ce urmează revin la drama prin care am trecut ca instituție la Pângărați în octombrie 1982, pentru că ea merită relatată mai pe larg, ca să înțelegem mai apoi contribuția regretatului meu coleg la ieșirea dintr-o situație aproape imposibilă, de care nu ne făceam cu nimic vinovați, decât poate printr-un anume teribilism specific tinereții și a convingerii că în vârf de munte, unde ne aflam noi, nu ne putea deranja nimeni. Voi face mai întâi o paranteză pentru a prezenta pe scurt conjunctura în care s-a produs acel nefericit eveniment.

Rămâne pentru mine un mister, chiar și după 60 de ani de la fondarea acelei unități de cercetare și practică studentască la Pângărați-Neamț, prin ce joc al hazardului s-a produs popularea ei cu atâția tineri absolvenți de valoare, într-un loc atât de izolat de lume, tineri care peste ani s-au remarcat ca specialiști de clasă în domeniile îmbrățișate?! Însuși faptul că peste 25 dintre cercetătorii formați la Pângărați au devenit în timp profesori universitari vorbește de la sine, ca despre o adevărată școală ce s-a creat acolo, în inima munților. A fost nu doar o școală în profesiile îmbrățișate de fiecare din noi, ci și o școală dură a vieții.

Până în 1970, Stațiunea de cercetări biologice, geologice și geografice "Stejarul" de la Pângărați (Neamț) a fost unitate bugetară și număra în jur de 100 de salariați, din care cca 40 de cadre cu studii superioare, restul fiind tehnicieni, funcționari, laboranți și muncitori. La începutul anului 1970 s-a trecut la cercetarea științifică în regim economic (pe bază de contracte de cercetare). Un prim efect al acestui nou regim de finanțare a cercetării a fost reducerea personalului auxiliar al Stațiunii. Pentru majoritatea dintre noi cercetătorii momentul a fost unul dificil, pentru că eram prea tineri și aveam o experiență insuficientă în cercetare pentru un "război" atât de mare. Se pune capăt unei etape din evoluția Stațiunii, a "poeziei" în cercetare cum am numit-o eu, generându-se o adevărată "dramă" în lupta pentru existență și supraviețuire. Eram total debusolați, nu știam încotro să

apucăm pentru a face rost de bani, nefiind deloc simplu să găsești beneficiari pentru genul de cercetări pe care le practicam. Așa se face că la început am perfectat unele contracte care însemnau mai mult muncă fizică decât intelectuală. Am fost nevoiți să renunțăm la unele din preocupările de până atunci, să abordăm domenii noi, să diversificăm aria cercetărilor pentru a ne apropia de cerințele pieței și a face astfel rost de finanțare. Câțiva dintre colegi (puțini) au fost atât de speriați de noua conjunctură încât au părăsit Stațiunea. Timp de vreo doi ani ne-a fost foarte greu, dar încet, încet am căpătat experiență, am început să ne obișnuim cu sistemul și să-i facem față, iar prin unele măsuri în domeniul finanțării cercetării luate la nivelul Ministerului Învățământului (de care aparțineam), dar și a altor ministere, misiunea noastră a devenit treptat ceva mai ușoară. Chiar dacă acest nou sistem de finanțare ne-a pus în dificultate la început, el a avut meritele lui: ne-a disciplinat, ne-a responsabilizat, ne-a făcut mai eficienți, ne-a determinat să ne aplecăm mai mult asupra unor probleme practice.

Din acel moment instituția noastră s-a transformat într-un soi de uzină. Era o competiție surdă între noi pentru găsirea de beneficiari ai cercetărilor, pentru afirmarea în lumea științifică, pentru realizări care să impresioneze. Se muncea în draci, atât în laboratoare cât și pe teren, zi de zi, uneori până noaptea târziu, chiar și în zilele de sărbătoare. În anii 1970 Stațiunea de cercetări ”Stejarul” a atins apogeul în privința dezvoltării ei, a numărului de cercetători (peste 40), a bazei materiale acumulate, a rezultatelor obținute, a valorificării lor (prin publicații, brevete de invenție, manifestări științifice organizate) etc, devenise cunoscută, apreciată și admirată prin rezultatele ei nu numai în țară, ci și în străinătate.

Se spune însă că, acolo unde e multă carte este loc și de mult subiectivism și chiar de răutăți gratuite. Din păcate, competiția dintre noi pe plan profesional a generat tensiuni pe planul relațiilor interumane. Setea de putere a unor colegi, supraestimarea rezultatelor personale, orgoliile nemăsurate, invidia, acumularea de frustrări, teribilismul ieftin, uneori chiar plăcerea de a face rău etc, au dus la o

atmosferă de lucru încărcată. Erau printre noi colegi certați cu bunul simț și moralitatea, care nu găseau ceva mai bun de făcut decât să încarce atmosfera de lucru prin scrisori și telefoane anonime, reclamații peste tot, diverse înscenări, bârfe de doi bani etc, care au făcut mult rău nu numai instituției, ci și multor familii de cercetători. A fost greu încercat de aceste apucături detestabile însuși Ioniță Ichim. Cred că acești oameni de nimic aveau protecția securității și că prin intermediul aceleiași instituții circulau și unele informații ce ajungeau la diverse niveluri de decizie. Unele "opere" ale acestor indivizi inconștienți ajungeau până la Guvern și Cabinetul 2.

Eram sub lupa Securității, ale cărei reprezentanți ne vizitau foarte des, chiar și după program sau în timpul nopții, de parcă am fi fost la NASA. Mai mult, această instituție de tristă amintire recrutase printre salariații noștri mulți "șoptitori la poteră"- cum le ziceam noi, astfel că cei de la securitate erau la curent cu tot felul de informații reale sau imaginare despre ce se întâmplă în Stațiune. Periodic eram avertizați și controlați de către ofițeri de la securitate în privința păstrării secretului cercetărilor, iar noi replicam: "am fi tare mândrii dacă cei din afară ar fi interesați de cercetările noastre"! În adunările lunare de partid, la care participa de regulă un secretar al Județenei de partid, săreau uneori scânteii, erau prilejuri de dispute aprinse, fără menajamente, chiar de răfuieli între noi, dar și de ironii fine la adresa celor veniți să facă propagandă ieftină, fără să rezolve problemele reale pe care le aveam. Și-au dat curând seama că nu e de glumit cu noi și au renunțat să ne mai "onoreze" cu prezența, lăsându-ne sub "supravegherea" secretarului de partid din comună (?!). Reflectând peste ani la toate acestea, am ajuns la concluzia că reacția noastră față de organele de partid și ale securității statului era un soi de dizidență, așa cum înțelegeam noi s-o afișăm. Nu ne cădea prea bine toată gargara aceea ieftină de partid, faptul că se încerca să fim prostiți pe față, iar noi ripostam în felul nostru și cu armele care ne stăteau la îndemână.

Derapajele de la "etica" vremii și reclamațiile trimise de unii dintre noi peste tot nu puteau fi tolerate sau ignorate la infinit, trebuiau

să aibă un sfârșit. În plus, doi dintre colegii noștri (a căror nume nu are rost să-l divulg) duceau o luptă aprigă pentru putere, în care puneau în joc totul. În septembrie 1982, a descins la Stațiunea "Stejarul" de la Pângărați o echipă de experți ai Corpului de control al Primului Ministru de atunci (C-tin Dăscălescu) cu misiunea de a verifica activitatea economică a instituției. Controlul efectuat a durat vreo 10 zile și nu a scos în evidență deficiențe importante de ordin financiar, iar din punct de vedere profesional rezultatele erau foarte bune. Concluziile acestui prim control nu au fost pe placul guvernanților de atunci, care au trimis după cca 3 săptămâni o nouă echipă de control, care venise cu lecția deja făcută și anume restructurarea Stațiunii de cercetări de la Pângărați. S-a decis ca două dintre colectivele Stațiunii să treacă din subordinea Ministerului Învățământului în cea a unor ministere economice, iar restul personalului să fie disponibilizat. În acest fel, peste 40 de salariați (între care 20 de cercetători) trebuiau să-și găsească alt loc de muncă. Decizia Guvernului preciza totodată că trebuie să părăsim cu toții și în cel mai scurt timp, imobilul de la Pângărați, care era pus la dispoziția Consiliului popular județean. Închid această paranteză amplă și revin la colegul Ioniță Ichim și la eforturile sale în acel moment de răscruce din istoria Stațiunii de cercetări "Stejarul".

Între cei cărora li se refuza dreptul de a exista ca cercetători ne aflam și noi, dr. Ioniță Ichim și eu. Mă tem că, în afara noastră, prea puțin colegi au coștientizat atunci pericolul grav în care ne aflam. În primul moment după decizia Comisiei trimise la Pângărați de Primul Ministru am fost buimăciți, nu știam încotro să apucăm, cui să ne adresăm pentru a ieși din impas, pentru că mai toți factorii de răspundere pe care ar fi trebuit să contăm în acel moment critic își luaseră mâinile de pe noi. Conducerea Institutului Central de Biologie (în subordinea căruia ne aflam) fusese de acord cu decizia amintită, Secția economică a județenei de partid nu s-a opus nici ea (pentru că știa ce atmosferă domnea în Stațiune), directorul Centrului de cercetări biologice - Iași (din care făceam parte ca secție) se arăta și el neputincios. Acesta din urmă era însă membru al Comitetului județean

de partid Iași, așa că l-am rugat să intervină la primul secretar de la Iași pentru a ne mijloci o întrevedere cu omologul acestuia de la Neamț.

Împreună cu colegul Ichim am pus apoi la punct un plan de acțiune pentru salvarea noastră. Timp de aproape două luni am bătut drumurile la Iași, București, la Comitetul județean de partid, la Consiliul popular al județului Neamț pentru a ieși din impas. Ne-am gândit mai întâi să apelăm la sprijinul lui Ion Iliescu, pe atunci ministru al Consiliului Național al Apelor, care vizitase anterior Stațiunea de la Pângărați și cunoștea cât de cât activitatea și realizările noastre. În plus, grupul de cercetare condus de dr. Ichim avea contracte finanțate de CNA. Colegul nostru a obținut o audiență la ministrul Ion Iliescu, i-a explicat situația în care ne aflam, acesta a înțeles-o și l-a contactat pe ministrul Învățământului - Ion Teoreanu (în a cărui subordine ne aflam încă), pe care l-am rugat să ne ajute. Acesta însă a refuzat, intoxicat și agasat fiind probabil de informațiile defavorabile pe care le deținea despre noi și atmosfera de la Pângărați. Speranța a rămas atunci la sprijinul primului secretar de partid al județului Neamț – Gheorghe Manta. Știam că primii secretari se bucurau de încrederea conducerii partidului și că stătea în puterea lor să influențeze anumite decizii, dacă își asumau răspunderea. Acesta a analizat și cântărit bunele și relele noastre, a considerat că mai merităm o șansă, a intervenit la nivelurile superioare ale partidului și a reușit să ne salveze. Am răsuflat ușurați, pentru că încheiasem și câștigasem o bătălie a naibii de grea, în care meritul principal i-a revenit lui Ioniță Ichim. Rămâneam în cadrul aceluiași minister, păstram sigla de la Pângărați, dar aveam acum statut de Laborator de cercetare, urmând să ne găsim un alt sediu, în Piatra Neamț.

Și cu acest nou sediu a fost o întreagă poveste asupra căreia nu insist. A fost necesară o nouă intervenție la primul secretar al județului, care a găsit un spațiu adecvat, aflat în zona centrală a orașului Piatra Neamț, sediu în care se află și în prezent această instituție. Am obținut apoi și sprijinul financiar al Ministerului Învățământului pentru amenajarea corespunzătoare a clădirii și a

spațiilor de lucru. La începutul lui 1983 ne mutam în noul sediu din Piatra Neamț, într-un iureș și entuziasm de nedescris. Începea o nouă bătălie, aceea pentru reabilitarea noastră, pentru reconstrucția imaginii umbrite de lucruri care nu ar fi trebuit să conteze într-o societate cu adevărat democratică. Despre eforturile profesionale și unele realizări ale Stațiunii "Stejarul" după acel moment fatidic din 1982 am relatat într-o broșură (privitoare la istoria unui simpozion), publicată în 2007 sub egida Editura "Alma Mater" a Universității "V. Alecsandri" din Bacău și nu mai revin asupra lor. Am fost convinși atunci că lecția dură de la Pângărați a fost însușită de către noi toți. Ca să aflu recent, din spusele unui fost primar și șef de partid al orașului în perioada 1982-1990, că unii dintre colegi și-au continuat prostul obicei de la Pângărați, pentru că nu-i așa, "năravul din fire n-are lecuire"!

Perioada octombrie 1982 - februarie 1996 a fost cea care m-a apropiat mult de Ioniță Ichim, în care am reușit să-l cunosc mai bine, să-i văd reacțiile, frământările, bucuriile, pasiunile, satisfacțiile, dar și frustrările. Preluase conducerea grupului de geomorfologi din Stațiune în 1973, după plecarea la Institutul Pedagogic din Suceava a dr. Ion Bojoi. După mutarea la Piatra Neamț acest grup era format din patru cercetători (dr. Ioniță Ichim, dr. Virgil Surdeanu, dr. Maria Rădoane, dr. Nicolae Rădoane) și doi tehnicieni (Vasile Frunzeti și Dan Pipirigeanu). Împreună, acești profesioniști de marcă au format o echipă de cercetare de invidiat, au obținut și rezolvat proiecte de cercetare de mare valoare, au publicat împreună numeroase cărți, articole în reviste de profil din țară și din străinătate, au obținut premii ale Academiei Române, au organizat mai multe ediții ale unui simpozion național - "*Proveniența și efluența aluviunilor*", care s-a bucurat de un real succes în lumea specialiștilor în domeniu etc. În iulie 2013, universitarul Constantin Grasu descria astfel această echipă și pe făuritorul ei: "*... sub îndrumarea, voința și munca îndârjită a lui Ichim Ioniță, colectivul acesta a devenit o adevărată școală, reprezentând, după părerea noastră, kilometrul ZERO al unui drum care a înscris geomorfologia românească în zona cercetărilor de vârf în domeniu, momentul din care, vocea unor tineri cercetători români*

își găsea locul în cele mai prestigioase reviste de specialitate din lume și alături de figurile cele mai proeminente ale geomorfologiei mondiale". În 1991 s-au adăugat grupului încă doi absolvenți merituoși, geologul Crina Miclăuș și geograful Dan Dumitriu, care s-au integrat imediat în echipa de geomorfologi ai Stațiunii și au devenit curând o certitudine în cercetare. Despre valoarea profesională a acestui grup de cercetare vorbește însuși faptul că toți cei șase cercetători din componența lui au ocupat treptat (după 1990), catedre universitare la Iași, Cluj și Suceava.

Ioniță Ichim era nu doar omul pasionat de știință, ci și omul avid de cultură. Avea o bibliotecă impresionantă, citea enorm, erau nelipsite de pe biroul său săptămânalele *"România literară"* și *"Contemporanul"*, revista lunară *"Secolul XX"*. Iubea mulți poeți și scriitori, între care un loc special în sufletul său ocupa Nichita Stănescu. Era atât de fermecat de poezia lui încât, atunci când poetul s-a prăpădit, a ținut să fie prezent la ceremonia de înhumare a acestuia. Pe cât era de inteligent Ioniță al nostru, tot pe atât putea fi de subiectiv, chiar pătimăș uneori. Era nemilos cu cei care încercau să se bage în seamă ca oameni "citiți", cărora le dădea cu tifla, spunându-le verde-n față că au *"cultură de Almanah"*. Au fost momente în care mi s-a părut prea aspru cu unii colegi de breaslă din Stațiune, pe care i-ar fi vrut mai ambițioși profesional, mai eficienți, mai productivi, neluând în seamă - cum spuneam, faptul că nu toți suntem croiți la fel, că fiecare dintre noi are pasiunile, ritmul și opțiunile lui în viață. La fel de neîndurător era și cu cei de-o meserie cu el din țară, pe care îi simțea insuficient pregătiți și informați, depășiți profesional, pe care îi taxa de câte ori avea prilejul. Era conștient de valoarea sa și l-am simțit uneori nemulțumit că munca lui și rezultatele ei nu erau corect apreciate, valorizate. Nu a spus-o niciodată, dar l-am văzut extrem de afectat atunci când în locul lui, pe un fotoliu devenit vacant la Academia Română, a fost invitat un alt coleg de breaslă, mai puțin valoros ca el.

Oricât de puternic și de neatins s-a simțit Ioniță Ichim, munca fără preget și fără odihnă timp de trei decenii (1965-1995),

neajunsurile vieții dinainte de 1990, unele necazuri din familie, drama trăită la Pângărați în 1982, răutățile unor semeni și chiar unele frustrări cauzate de neatingerea unor obiective personale, nu puteau rămâne fără consecințe asupra sănătății lui, aspect pe care l-a neglijat total. Soarta l-a lovit năpraznic în februarie 1996. Nu pot să uit faptul că, timp de 11 ani, în ciuda handicapului provocat de un cumplit accident cerebral, colegul și prietenul meu Ioniță Ichim mă vizita frecvent la birou, părea împăcat cu situația lui sau nu o conștientiza poate la dimensiunile ei reale, afișa mereu un zâmbet pe chip, gusta cu plăcere un pic de vin sau de vișinată pe care i le ofeream și mă asculta liniștit și răbdător să-i mai relatez câte ceva din evenimentele și întâmplările la care el nu mai avea acces. Eram deopotrivă bucuros și trist când îl întâlneam, bucuros - pentru că voința nu-l părăsise în ciuda handicapului suferit, trist - știind ce a fost până nu demult și cât de tare îl schimbase boala. Figura lui destinsă și bonomă de acum nu mai amintea nimic de omul care dădea mereu în clocot, de acel tip superdotat, pentru care nimic nu era îndeajuns, veșnic nemulțumit de sine și de cei din jur, pus tot timpul pe fapte mari. Chipul lui din acei ani de după accident, îmi va rămâne adânc și pentru totdeauna întipărit în minte. Au trecut iată mulți ani de la dispariția sa și nu mă obișnuiesc cu gândul că nu mai este printre noi. Un om ca el nu poate fi dat uitării, pentru că astfel de oameni apar arareori printre noi!

Prof. univ. dr. Gogu Ghiorghiță
(articol apărut în Revista "Conta", 2017, 27)

3.5. Dr. ing. Ermil Marcoci

(1930 – 1999)

Membru de Onoare post-mortem
Academia Oamenilor de Știință din România

NOTE BIOGRAFICE

Ermil Marcoci s-a născut la 22 februarie 1930 în comuna Ceahlău, județul Neamț. A urmat studii medii la Liceul ”Petru Rareș” din Piatra Neamț și superioare la Universitatea din Brașov – Facultatea de exploatare și prelucrare a lemnului. A fost preocupat de perfecționarea pregătirii sale profesionale și în acest sens a avut stagii la Centrul Național de Perfecționare din București (1970-1971), pentru experți FAO la Ministerul de Externe (1971-1972), cursuri de comerț internațional la Ministerul Comerțului și Ministerul de Externe, cursuri de management organizat de către FIMAN. În 1970-1971 a obținut o bursă FAO, care i-a permis deplasări în Austria, Finlanda, Suedia și Italia, în urma cărora a realizat un *”Studiu privind executarea practicilor productive ale elevilor din școlile profesionale și liceele de specialitate, precum și ale studenților din învățământul cu specific forestier”*.

Ca activitate profesională, dr. Ing. Ermil Marcoci s-a specializat în următoarele domenii: transporturi forestiere, unelte și utilaje pentru construirea și întreținerea drumurilor forestiere; exploatarea și valorificarea lemnului; valorificarea integrală a biomasei arborilor; extinderea mecanismului bursier pe piața produselor din lemn; protecția mediului în zona de munte; dezvoltarea de ONG-uri în zona de munte a județului Neamț etc. În 1988 a obținut titlul de doctor în științe tehnice la Universitatea din Brașov, Facultatea de Exploatare a pădurilor și silvicultură, cu lucrarea de doctorat intitulată: *“Cercetări privind cojirea lemnului de rășinoase și valorificarea cojii”*.

Realizări profesionale

- În perioada 1956-1962 a lucrat în domeniul transporturilor forestiere și al exploatării lemnului (tehnologii și utilaje) din județul Neamț, ocupând pe rând o serie de funcții: tehnolog, inginer proiectant, șef de serviciu, inginer șef și director. Timp de 29 de ani și-a desfășurat activitatea la IFET Piatra Neamț, ajugând director general al Centralei IFET din Piatra Neamț – calitate în care a înființat și *Centrul de Cercetare și Proiectare pentru Exploatarea, Transportul și Prelucrarea Lemnului*. În paralel cu activitatea de conducere a acestor unități a avut o activitate de cercetare susținută, concretizată în numeroase lucrări, monografii, tehnologii și produse brevetate etc;

- Între 1992 și 1999 s-a implicat în activitatea bursieră în domeniul lemnului, fiind și președinte de onoare a Bursei Lemnului, Hârtiei și Materialelor de Construcții, președinte al Asociației *“Ecoforest”* Neamț (pe care a înființat-o) și director al unui proiect PHARE intitulat *“Centru de valorificare a resturilor provenite din prelucrarea lemnului”*;

- În calitate de expert a fost prezent la simpozioanele FAO organizate la Budapesta (1972), București (1976), Varșovia (1978), Piatra Neamț (1980);

- În perioada 1972-1975 a participat la o acțiune internațională de refacere a fondului forestier în RFG, în care a coordonat o echipă de

300 de muncitori și specialiști. Performanțele obținute atunci au condus mai târziu (1991-1994) la un contract româno-german în care partea română a importat masă lemnoasă din Germania și a exportat apoi produsele finite realizate.

- În prima parte a activității sale a avut ca preocupări majore și contribuții următoarele:

- studii privind importanța drumurilor auto forestiere și construirea de unelte și utilaje specifice pentru realizarea acestora;
- organizarea pe principii moderne a lucrărilor de întreținere și reparare a mijloacelor auto forestiere;
- valorificarea doborâturilor de vânt din păduri;
- conceperea, omologarea și realizarea cojitoarelor de tip CM35 și CBR100;
- proiectarea și realizarea (în colaborare cu ICPIB București) a funicularului mobil FUMO, care a fost apoi generalizat în rețea;
- coordonarea acțiunii de modernizare a unor fabrici de cherestea din județul Neamț (Foresta, 1 Mai, Tarcău, Tazlău, Roznov).

- Ulterior activitatea sa s-a extins asupra valorificării integrale și superioare a biomasei arborilor, de la lemn până la produsele accesorii (coajă, cetină, crengi). În acest sens, a elaborat o serie de soluții practice pentru valorificarea cojii arborilor (considerată o vreme “deșeu poluant”), după cum urmează:

- transformarea biologică a cojilor în îngrășământ organic folosit în serele de legume-flori și în pepiniere;
- folosirea cojii la fabricarea de plăci termo-izolante și fono-absorbante;
- arderea lor în instalații specializate pentru producerea de energie termică.

În cazul cetiniei de conifere a obținut “uleiul de cetină”, cu utilizare în industria cosmetică, de medicamente și extractivă.

- A fost preocupat de perfecționarea și dezvoltarea resursei umane necesară acestui sector de activitate, organizând la Piatra Neamț “*Centrul de instruire pentru specialiștii din exploatarea forestiere*”, centru care a funcționat între 1980 și 1990.

Publicații:

- De-a lungul carierei a publicat peste 130 de articole de specialitate în reviste ca: “Industria lemnului”, “Revista pădurilor”, “Activitatea economică”, “Bursa” etc;

- Unele din rezultatele activității sale de cercetare au fost reunite în două volume: “*Productivitatea autovehiculelor în transporturile forestiere*” și “*Monografia exploatărilor forestiere din Munții Neamțului*”;

- A brevetat un mare număr de soluții (utilaje, tehnologii, produse etc) rezultate din activitatea proprie, dar și a colaborării cu alți specialiști, din care menționăm:

- Procedeu de transformare în compost a epuizatului din coajă de rășinoase (1978);
- Îngrășăminte din coajă de rășinoase (1979);
- Produs pentru protecția materialelor lemnoase (1980);
- Produs termoizolant și procedee de obținere a lui (1983);
- Procedeu și instalație de valorificare a cojii de rășinoase (1984);
- Procedeu de pachetizare și transport al lemnului (1984);
- Instalație pentru carbonizarea deșeurilor lemnoase (1985);
- Compoziție adezivă (1986);
- Plăci aglomerate (1986);
- Placă de finisaj decorativ (1986);
- Instalație pentru cojirea buștenilor de rășinoase (1988);
- Procedeu de obținere a materiei prime pentru plăci termoizolatoare (1989);
- Instalații pentru realizarea panourilor din material lemnos (recuperabil) de mici dimensiuni (1997).

Unele soluții brevetate au vizat valorificarea cetinei de conifere și a uleiului extras din aceasta, cum ar fi:

- Procedeu pentru obținerea beta-pinenului (1992);
- Procedeu de obținere a acetatului de bornil (1993);
- Procedeu de obținere a camfenului (1994).

Premii, distincții:

Rezultatele obținute de dr. ing. Ermil Marcoci în activitatea de producție, economică și de cercetare științifică au fost recunoscute la nivel național și local prin: 14 ordine și medalii ale României; Premiul I la Concursul internațional al fasonatului mecanic (1973); Premiul I pe Economie în 1978 pentru soluții aplicative privind “*valorificarea resurselor secundare ale pădurii*”; numeroase diplome din partea unor organizații și instituții pentru sprijinul acordat realizării unor acțiuni social-culturale.

Dr. ing. Ermil Marcoci a fost un factor activ în cadrul Asociației/Academiei Oamenilor de Știință din România, Filiala din Piatra Neamț, participând la toate acțiunile acesteia pe plan local, dar și la congresele și conferințele organizate la nivel național în perioada 1985-1999. Dispariția lui prematură în 1999, în plină activitate creatoare, a fost o mare pierdere pentru filială prin bogata lui experiență în producție și în cercetare, prin respectul de care se bucura pe plan național și local pentru realizările de primă mărime în domeniul său de activitate.